

Robert J. Wieland

Az 1888-as üzenet

(Bevezetés jellegű tanulmány)

KERESZTÉNY ADVENT KÖZÖSSÉG
BUDAPEST
1985-1997

Southern Publishing Association,
Nashville, Tennessee, USA
1980

Fordította:
Sonnleitner Károly

Lektorálta:
Vankó Zsuzsa

Donald K. Short előszavával

Belső használatra
Kiadja a Keresztény Advent Közösség
Felelős kiadó: Egervári Oszkár
Szedte: Ócsai Ella
Tördelte: Kökénydy Zoltán
Sajtó alá rendezte: Reisinger János
Készült Debrecenben,
a Nyomdaipari Szolgáltató KKT nyomdájában, 1997-ben

Tartalom

TARTALOM.....	3
A KIADÓ ELŐSZAVA	4
ELŐSZÓ	5
AZ OLVASÓHOZ	7
I. LÉTEZNI KELL VALAMILYEN OKNAK!	11
II. A SZENTLÉLEK VALÓDI KITÖLTETÉSE	19
III. KRISZTUS, AZ 1888-AS ÜZENET SZÍVE	33
IV. KRISZTUS MEGKÍSÉRTETETT, HOZZÁNK HASONLÓAN	40
V. ELLEN WHITE TÁMOGATJA A JONES-WAGGONER-ESZMÉT	52
VI. AZ ÜZENETHIRDETŐK HIBÁJA NEM ÉRVÉNYTELENÍTI ÜZENETÜKET ...	66
VII. A HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS, AHOGYAN AZ 1888-AS HÍRNÖKÖK ÉRTETTÉK	74
VIII. LEHETSÉGES-E A BŰNTELEN ÉLET?	94
IX. MIÉRT KÖNNYŰ ÜDVÖZÜLNI ÉS NEHÉZ ELVESZNI? (VAGY ÉPPEN FORDÍTVA?)	121
X. A SZENTÉLY MEGTISZTÍTÁSA ÉS AZ 1888-AS ÜZENET	142
MEGJEGYZÉS	159
ÖSSZEFOGLALÓ KÉRDÉSEK AZ 1888-AS ÜZENETHEZ	162

A kiadó előszava

Az alábbi könyv amerikai egyesült államokbeli megjelenése után négy évvel jutott el hozzánk, Magyarországra. Először az 1984-es prédikátorértekezleten, Veszprémben ismerhettünk meg részleteket belőle, majd egy évvel később, Bózsván tekintettük át tüzetesen is tartalmát. Sok-sok testvér életére gyakorolt kivételes hatást, elindítva bennük a hit általi megigazulás tanításának egyre mélyebb befogadását. A következő években szerte az országban tudomást szereztek róla adventhívő testvéreink, az egyes gyülekezetekben vagy területeken tartott konferenciák alkalmával. A Wieland-könyv gépiratban, stencilezve, kapcsos füzet formájában egyaránt terjedt, tanulságainak kibővítéséből negyedévi tanulmányok készültek *Felhívás megújulásra és reformációra, A reformáció gyakorlati kérdései* és *Az üdvösség ismerete* címmel, mely utóbbiból angol változat is született.

Mint minden igaz üzenet, ez is megosztó hatást fejtett ki a magyarországi adventközösségen belül ott, ahol egyáltalán megismerték vagy meg akarták ismerni. Voltak, akik a Jézus Krisztushoz való hasonulást ennek hatására határozták el komoly formában; s voltak, akik egy-egy fejezetét - különösen a testté 1 été 1 ró 1 szólót - vitatva ellenérveket vonultattak fel. A könyv abbéli szerény elterjedési formájában is a rostálás egyik eszközévé vált.

Az 1989-90-es magyarországi politikai rendszerváltás nyomán támadt új lehetőségek egy időre félreszorították a Wieland-könyv megjelenését, melyet most szeretnénk pótolni. Az 1888-as üzenet természetesen azóta sem veszített időszerűségéből. Sőt: mostani megjelenésével csak még erősebben hangsúlyozzuk azt. Miként a 1980-as évek derekán köveket mozgatott meg ez az üzenet, reméljük, Istentől adott megbízatás vár rá több mint egy évtized után is, amikor „közelebb van hozzánk az üdvösség, mint mikor hívökké lettünk” (Rm. 13:11).

A kiadó

Előszó

„Az 1888-as üzenet”-ben Róbert J. Wieland reflektorfénybe állítja a h. n. adventista egyháztörténelmet. Sok mély lelki meglátást tár elénk, és végül is az egyház létezésének okát világítja meg előttünk. Azokra a kérdésekre ad választ a könyv, amelyekre egyre komolyabban és kitartóbban kérdeznek rá az őszinte gondolkodású, becsületes egyháztagok: miért folyik tovább az idő - és a bűn - évtizedről évtizedre, amikor már „Isten országában” kellene lennünk? Mi hátráltatta az ítélet munkájának bevégzését és a szentély megtisztításának befejezését? Meddig beszél még az egyház a késői esőről, míg az áldás valóban megérkezik? Valóban arra hívta el Isten az egyházat, hogy elérje a büntelen élet színvonalát?

A szerző felkutatta és összegyűjtötte mindazokat az egyértelmű bizonyosságokat, amelyek világosan mutatják, hogy az Úr különleges, egyedülálló és mindent felülmúlóan értékes üzenetet küldött a h. n. adventistáknak 1888-ban. Az volt a rendeltetése, hogy felkészítse Isten fiait és leányait a jó és gonosz közötti végső küzdelemben való győzelemre és az elválásra. Ebben a könyvben annak az üzenetnek a szépsége, egyszerűsége és igazsága tárulkozik fel előttünk, amelynek be kell ragyognia majd dicsőségével a Földet.

Az olvasó megtalálja e könyvben azt a jó hírt, örömhírt, reménységet és bátorítást, amely felkészíti az utolsó nemzedéket arra, hogy „szentekké” legyenek, akik „megtartják Isten parancsolatait és Jézus hitét” (Jel. 14:12). Elénk tárja a tanulmány a Krisztus megváltói munkájának csúcát jelentő csodálatos művet: kegyelme erőt ad a halandóknak ahhoz, hogy ne válaszoljanak a bűn kívülről és belülről ható nyomására. A szerző rámutat arra, hogy az 1888-as üzenet nem „tan” volt - és semmiképpen nem az ma sem hanem sokkal inkább élő, eleven tapasztalat, amelynek a ma elfajult, romlott világában is megvan a fontossága és időszerűsége.

A téma sokesztendő, egészen az 1930-as évekig visszanyúló tanulmányozása nyomán született meg a könyv. A hosszú és alapos kutatómunka eredményeként kikristályosodott tanulmány egy kiadatlan kézirat alapjává lett, amely 1950-ben készült el. Most, ennyi év után, kitisztul az 1888-as generálkonferencia ülésszak körüli titokzatosság, homály, sőt sok esetben teljes tudatlanság, és az egész egyház részesülhet azokban az áldásokban, amelyek ebben a kiadványban találhatók. A könyv a Bibliára, Ellen G. White ihletett kijelentéseire, a nyomtatásban

fennmaradt történelmi dokumentumokra és a kiadatlan levelekre és kéziratokra alapoz, amelyek az üzenet két fő igehirdetőjével, A. T. Jonesszal és E. J. Waggonerrel kapcsolatosak.

A könyv gondosan, tudományos munka igényével dokumentált, de érdekes, építő a laikus egyháztagok számára is. Tartalma világossá teszi, hogy milyen megkülönböztetett elkötelezettségük van a h. n. adventistáknak a világ iránt. Ez ad létjogosultságot az egyháznak, és eleve kizárja azt, hogy csupán egy egyházzá legyen, a többi között. Figyelembe véve mindazt, amit az Úr E. G. White által kijelentett arról, milyen nagy áldás rejlik az 1888-as üzenetben, bizonyos, hogy az egyház egészének - az összes munkásnak, prédikátornak és gyülekezeti tagnak - nagy lelki szükséglete, hogy feltáruljanak előtte az igazságok, amelyeket ez a könyv tartalmaz. Megérteni ezt a könyvet, illetve az 1888-as üzenetet, és vele összefüggésben történelmünket, valamint ennek kihatását az engesztelés záró művére, annyit jelent, mint érzékeltetni Isten Laodiceához intézett megtérésre hívásának igazi jelentését.

Használja fel az Úr e könyvben foglalt üzenetet arra, hogy „élesre állítsa” a lelki érzékenységet, amely szükséges ahhoz, hogy megvalósuljon a „késői eső és a hangos kiáltás kezdete”. Akkor az egyház felismeri és megérti Isten tervének lényegét, és továbbadja azt a világosságot, amelynek az egész világot be kell világítania dicsőségével.

1979. december

Donald K. Short

Az olvasóhoz

Mindenekelőtt szükséges meghatározni, hogy mit is ért ez a könyv „1888-as üzeneten”. Egyes olvasók számára kétségtelenül szükséges egy rövid ismertetés azokról az eseményekről, amelyek a h. n. adventisták körében mint „1888” váltak ismeretessé.

A generálkonferenciai ülészakon, amelyet abban az esztendőben a Minnesota állambeli Minneapolisban tartottak, két fiatalember - A. T. Jones és E. J. Waggoner - gondviselészerűen tárt fel egy üzenetet a delegátusoknak a hit általi megigazulásról, amely rendkívül heves ellentéteket és vitát kavart fel. Sok delegátus, főként az idősebb prédikátorok és vezetők nem szívesen vették az üzenetet és (vagy) azokat, akik hirdették.

Egy kisszámú csoport tagjai ujjongva örültek az üzenetnek, és igazán elfogadták. Közöttük volt mindenekelőtt Ellen G. White. Úgy látszik azonban, senki nem tartotta elég fontosnak az üzenetet ahhoz, hogy gyorsírással lejegyeztessék, hogy mások is első kézből ismerhessék meg az elhangzottakat. Ennélfogva nem áll rendelkezésünkre maga az 1888-as üzenet szó szerint, ahogyan a két fiatal igehirdető Minneapolisban feltárta.

Természetesen ez nem azt jelenti, hogy reménytelennek kellene tartanunk annak megértését, mi is volt maga az üzenet, vagy hogy e könyv címe eleve téves elnevezés lenne. Bizonyos tények lehetőségessé teszik számunkra, hogy rekonstruáljuk az üzenetet, s tiszta és hiteles látásra jussunk el afelől, mi is hangzott el ott.

1. Ismerjük, mit tanított Waggoner közvetlenül az 1888-as konferenciát megelőző hónapokban.
2. Ismerjük, mit tanított a közvetlenül utána következő hónapokban.
3. Tudjuk, hogy Jones és Waggoner gyakorlatilag tökéletesen egyetértettek a hit általi megigazulásra vonatkozó meglátásukban, ott Minneapolisban is és kb. egy évtizeden át 1888 után. Két igehirdető szólt a konferencián a hit általi megigazulásról, de Ellen G. White ismételtén úgy beszélt arról, amit tanítottak, mint egy üzenetről.
4. Ellen G. Whitenak az üzenetre vonatkozó jóváhagyása nem csupán a Minneapolisban megtartott, szó szerinti szövegükben elveszett előadásokra korlátozódik. Továbbra is támogatta Jones és Waggoner

e témára vonatkozó fejtegetéseit, éveken át 1888 után, még 1896-ban, sőt később is.

5. Segítséget találhatunk üzenetük rekonstruálásához azáltal is, hogy megfigyeljük a kortársak reakcióját; akár ellene álltak az üzenetnek, akár elfogadták. W. W. Prescott és S. N. Haskell pl. azok között voltak, akik kedvezően reagáltak és visszhangozni kezdték az új felismeréseket, mivel megértették azok biblikus voltát, és mivel Ellen White is támogatta ezeket az eszméket.

Természetesen nem úgy kell értenünk a dolgot, hogy Jones és Waggoner teljes tévedhetetlenséggel szólt. Ellen White sohasem nevezte őket prófétáknak, de ismételten ilyen és ezekhez hasonló meghatározásokat alkalmazott rájuk: „Az Úr hírnökei”, „Isten kiküldött üzenetvivői”, „isteni megbízatással felruházott férfiak”, „Isten szolgálói... mennyből küldött üzenettel”, „férfiak, akiket Ő választott...”, „fiatalember, akiket az Isten küldött, hogy különleges üzenetet hordozzanak”, „az Ő választott szolgálói, akiket Isten felhasznál...”, „az Úr munkálkodik Jones és Waggoner testvérek által”, „Ő adott nekik értékes világosságot”, „ha elfogadod az üzenetet, elfogadod Jézust”, „a hírnökök, akiket Én [az Úr] küldtem az én népemhez, világossággal, kegyelemmel és hatalommal”, „Istentől való üzenet, amely az isteni jóváhagyás jegyeit viseli magán”. Az ehhez hasonló hitelesítő, támogató meghatározásokkal állandóan találkozunk, egészen 1896-ig, sőt alkalomszerűen később is. Ezért 1888-as üzeneten azok a lényeges és kiemelkedő eszmék értendők ebben a könyvben, amelyeket Jones és Waggoner közvetlenül az 1888-as konferencia előtt és az azután következő évtizedben tanítottak. A következő módszert követjük: **1.** Igyekszünk olyan közel maradni az 1888-as dátumhoz, amennyire csak lehetséges; **2.** azt mutatjuk be, amit Jones és Waggoner ismétlődően vagy erős nyomatékkal tanítottak; **3.** másrészt pedig azt, amit nyilvánvaló módon tökéletes összhangban képviseltek; **4.** ismertetésünket azokra a tanításokra korlátozzuk, amelyekre nézve világos támogatást találunk a Bibliában és E. G. White írásaiban; **5.** azt is számba vesszük, hogyan fogadták el és értették meg az üzenet lényegét a kortársak, legalábbis azok a „némelyek”, akik hittek benne.

Amikor időnként idézünk Jonestól és Waggonertől a későbbi évekből is, mivel szükségesnek látjuk, ez gondos megvizsgálás és szelektálás nyomán történik, annak bizonyossága alapján, hogy ezek a későbbi művekből idézett gondolatok összhangban vannak korábbi tanításaikkal és

a fent említett öt alapelvvel. Ha valaki azt az ellenvetést tenné, hogy az 1888 utáni idézetek nem azonosak az 1888-as üzenettel, a válasz az, hogy Ellen White éveken át támogatta Jones és Waggoner bizonyágtevését a konferencia után is, és az ő nyomatókos rámutatása ezeknek a későbbi tanításoknak a fontosságára nagyon jelentős tényező. Ezenkívül nyilvánvaló az is, hogy egy teljes és hiteles kép arról, mit tanítottak a Minnnapolis utáni évtizedben, helyes megértéshez kell hogy vezessen arra nézve, mi foglaltatott magában az 1888-as üzenetben. Remélhető, hogy a felsorolt józan meggondolások követésével el tudunk jutni egy eléggé tiszta képhez.

Lehetetlen, hogy Ellen White oly sokáig kitart az üzenet ismételt, lelkes támogatása mellett, ha olyan gyanúja lett volna, hogy a hírnökök egyike vagy másika, vagy mindketten eltávoztak az igaz hittől. Ellen White ihletett próféta volt. Megszentelt, mélyreható az ő ilyen értelmű tekintélye, hitelesíti, mert bizonyágtevése egybefonódik az üzenettel. Hosszú pályafutása alatt soha, egyetlen kortársi üzenetet sem támogatott olyan szívből és kitartóan, mint ezt. Elképzelhetetlen, hogy rosszul informált vagy naiv lett volna, vagy hogy téves, helytelen álláspontot foglalt volna el.

Továbbá van még valami, ami Ellen White döntő támogatásánál is fontosabb Jones és Waggoner üzenetének értékelésénél. Az igazság végső és mindenekfelett való próbája maga a Biblia. E könyv szerzőjének az a meggyőződése, hogy Jones és Waggoner felfogása a hit általi megigazulásról a Szentírás saját, első kézből való tanulmányozásából származott, amelyet olyan speciális és egyedülálló h. n. adventista igei meglátások világosságában végeztek, mint a „nagy küzdelem”- szemlélet, a szentély megtisztítása és a hármass angali üzenet. Mint közölünk mindenki, ők is sokat köszönhettek azoknak, akik előttük jártak a hit általi megigazulás tanításában, beleértve Luthert, Kálvint és Wesleyt, üzenetük döntő lényegét azonban egyedül a Szentírásból merítették. Új és friss távlatban szemlélték a hit általi megigazulás igazságát: az adventmozgalom által nyert eszkatológikus távlatban. Az utóbbi évek Biblia-kutatásai egyre nyilvánvalóbbá teszik, hogy alapvető nézeteik szilárd, bibliai alapon nyugszanak. Számos mai, mértékadó teológiai tanulmány megerősíti írásmagyarázatukat. Egy doktori értekezés például, amit a közelmúltban nyújtottak be az University of Londonra, egyértelmű bizonyágokat tárt fel arra nézve, hogy jelentős számú teológus és reformátor vallotta ugyanazt a nézetet Krisztus természetéről, mint ők, az egész keresztény korszak

folyamán (Harry Johnson: The Humanity of the Saviour - *A Megváltó emberi mivolta*, London, The Epworth Press, 1962).

Azért imádkozom, hogy ugyanaz legyen az olvasók szívbeli felelete erre az üzenetre, mint ami Ellen White-é volt, amikor először, személyesen hallotta a Minneapolisi konferencián: „Szívem minden rezdülése áment mondott” (1889. 5. kézirat). Ez az én válaszom is, amióta csak először megértettem ezt az üzenetet.

I. Léteznie kell valamilyen oknak!

Hol történt a hiba? - kérdezi a hívő ortodox zsidó gyötrelmében és zavarában.

Amikor azok fölé az ősi jövődölések fölé hajol, amelyeket az Úr adott Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak, ma is őszintén zavarba jön: „Mikor fog felkelni atyáink Istene, hogy teljesítse régóta halasztott ígérését, hogy elküldi a Messiást Izraelnek? Mikor fogja az egész föld örömévé tenni Jeruzsálemet?” Vagy hiábavalóak voltak messiási reményeik?

Azok, akik elég szerencsések ahhoz, hogy eljussanak a zsidók egyetlen megmaradt jeruzsálemi szent helyéhez, a régi Templomhegy délnyugati sarkánál, az ősi siratófalnál gyülekeznek. Ott öntik ki panaszait és esedezéseiket atyáik Istenének.

Szeretnénk megérinteni vállukat és ezt mondani: „Barátaim, ne sírjatok tovább! Ábrahám, Izsák és Jákob Istene nem szunnyadt el és nem feledkezett el gondot viselni rólatok. Megtartotta ígérését. Már elküldte a Messiást, ígéréthez híven, a Názáreti Jézus személyében! Csakhogy amikor eljött, őseitek nem ismerték fel és keresztre feszítették Őt.”

Lehetséges, hogy a hívő h. n. adventistáknak is megvan a maguk siratófal-változatuk?

Vegyük csak számba az imára való buzdítások és felhívások véget nem érő folyamát, amelyek az évenkénti imaheti felolvasásokban, a tábor-összejövetelek prédikációiban, a generálkonferenciái világgyűléseken és az évenkénti tanácsuléseken hangzanak, felszólítva a hívőket, hogy imádkozzanak azért, hogy az Úr váltsa be ígérését, nyissa meg az ég ablakait és töltsse ki népére a késői eső felüdítő záporát.

Amióta Ellen White leírta, hogy mit látott 1851. május 14-ei látomásában a „késői esőre” vonatkozóan (Early Writings - *Tapasztalatok és látomások*, 71. 1.), a h. n. adventisták mindig ápolgatják a reménységet, hogy egy nap megadja majd Isten az áldást és diadalmas befejezéshez segíti a bizonyoságtévés világméretű feladatát.

Megértették, hogy a késői eső a Szentlélek végső, tökéletes ajándéka, amely beérleli az evangéliumi magvetést az aratásra éppúgy, mint ahogy az aratást megelőző esők megvalósították a földművesek álmainak beteljesedését az ókori Palesztinában. A késői eső idézi majd elő, hogy a

harmadik angyal üzenete hangos kiáltássá válik, és általa megvalósul a világ végső, dicsőséges bevilágítása Isten szavával. S akkor eljön az Úr, hatalommal és nagy dicsőséggel.

Miért maradtak mindeddig megválaszolatlanok ezek a több mint egy évszázada hangzó esedező kérelmek? Miért marad vissza minden egyes közös könyörgés után ugyanaz a csüggesztő meghíúsulás, hogy nincs késői eső?

Ezek azok a kérdések, amelyeket a gondolkodó emberek, különösen a fiatalok feltesznek. Miért szánja oda magát valaki áldozati erőfeszítésre, ha az eszkatológikus remények, amelyek az úttörőket táplálták, olyan távolinak látszanak? Nyilvánvaló, hogy Krisztus második eljövetele nem valósulhat meg addig, amíg ezek a régóta várt események meg nem történnek. Sok adventista számára, a világ számos területén, egyre inkább elhalványul a második advent reménysége és végül a bizonytalanság kódéba vész. Ahhoz hasonló ez, ahogyan a Messiás eljövetelének késedelme miatt aggódó zsidók a reménység ellenére remélik, mindezek után is, hogy talán csak nem tévedtek az atyák. Tulajdonképpen úttörőink Isten iránti tiszteletét is megkérdőjelezzik. Hűséges-e Isten? Él-e még az Úr?

Bizonyára mennyei lények is szeretnék megérinteni a mi vállunkat és ezt mondani: „Ne keseregjete tovább a megválaszolatlan imádságok miatt. Százharminc éve hangzó esedezéseiteket megválaszolta már az Úr, megtartotta az úttörőknek tett ígéretét. Megadta már a késői eső és a hangos kiáltás kezdetét. Az egyetlen probléma az, hogy atyáitok elmulasztották felismerni a mennyei ajándékot, amikor adatott, és visszautasították pontosan úgy, ahogy a zsidók cselekedtek, amikor kétezer évvel ezelőtt elvetették Messiásukat.”

Egy ilyen híradás éppolyan meglepő és megdöbbentő lenne ma a legtöbb h. n. adventista számára, mint a mi előbbieken elképzelt felvilágosításunk a siratófalnál álló zsidók számára. Pedig a megállapítás igaz.

Ellen G. White írásainak Indexében (2. kötet, 1581. l.) egyetlen rövid közlés tűnik fel erről a hatalmas tényről, újságról, a „Hangos kiáltás” címszó alatt. Keskenyebb résen át nyújt bepillantást e fontos témába, mint egy vékony repedés Kumrán földjén, amely mesés kéziratkins felfedezéséhez vezetett egy rejtett barlangban. Az Index erre vonatkozó rövid szócikke így hangzik: „A hangos kiáltás... már megkezdődött

Krisztus igazságának kinyilatkoztatásával.” Követve a helymegjelölést, az idézett szövegrészhez lapozunk, ahol ezt olvashatjuk:

„A próbatétel ideje közvetlenül előttünk van, mert a harmadik angyal hangos kiáltása már megkezdődött, Krisztus, a bűnt megbocsátó Megváltó igazságának kinyilatkoztatásával. Ez a kezdete amaz angyal világosságának, akinek dicsősége beragyogja majd az egész földet.” (*Válogatott üzenetek*, I. kötet 363. 1.)

Ez egyáltalán nem valami homályos kijelentés, mely időleges áldásról szól, múltbeli történelmünk valamely szakaszában, hanem igen meglepő nyilatkozat arról, hogy azok a ragyogó eszkatológikus ígéretek, amelyek oly értékesek voltak az adventista úttörők számára 1851-től fogva, beteljesedtek már egy bizonyos időben, illetve legalábbis a beteljesedés „kezdeté” megindult.

Mikor és miért tett Ellen G. White ilyen jelentős nyilatkozatot ebben a kérdésben?

E kijelentés eredeti forrása a *Review and Herald* 1892. november 22-ei számában megjelent, „Krisztus igazságának kinyilatkoztatása” c. cikk, amely világosan visszahivatkozik az 1888-as üzenetre. Akkor már négy év telt el a minneapolis-i konferencia különös és zavarba ejtő eseményei óta. Egy bátor Ellen White kész volt kellő megfontolás alapján kimondani ebben az időben a pontos meghatározást: az 1888-as üzenet a Szentlélek végső kiárasztásának a „kezdeté” volt, amely a Föld dicsőséges bevilágításához vezetett volna, a Jelenések könyve 18. fejezetének negyedik angyala által.

Ez a kijelentés azonban néhány kellemetlen problémát vet fel. I la az ihletett üzenetközvetítő látta, bizonyosságot tett az 1888-as üzenet igazi jelentőségéről, akkor miért húzódott el annyira a beteljesedés kibontakozása, hogy már egy évszázad múlt el azóta? Rövid három évvel azelőtt, hogy az 1888-as üzenet felhangzott, Ellen White kijelentette: Amikor a késői eső és a hangos kiáltás megkezdődik, a „munka úgy fog terjedni, mint a tűz a tarlón” (*Válogatott üzenetek*, I. kötet 118. 1.). Arról is bizonyosságot tett, hogy a megváltás művét lezáró „végső mozgalmak gyorsak lesznek.” (*Bizonyágtételek a gyülekezet számára*, IX. kötet 110. 1.) A fejlődés mégis fájdalmasan lassú volt 1892 óta, amikor Ellen White ezt a lelkesítő kijelentést tette. Földi bolygónkon gyorsabban születnek az emberek, mint ahogy mi el tudnánk érni őket az üzenettel. Minden egyes

elmúló év nyomán nagyobb teljesítésre váró feladat marad ránk a bizonyágtevésben.

A „hagyjunk mást is hozzáférni a munkához” jellegű, érdektelen hozzáállás indokoltnak tarthatja a statisztikák nyomán kialakult felekezeti büszkeséget. A legtöbb őszinte adventista azonban azt a józan meggyőződést vallja, hogy egyszerű, nyilvánvaló tény: a világot még nem ragyogta be annak a bizonyos „másik angyalnak”, illetve üzenetének dicsősége.

Hol történt a hiba?

Négy évvel az 1892-es kijelentés után Ellen White nyíltan rámutatott arra, hogy mi történt. A fényes reménység korszaka a következő világos oknál fogva ért véget:

„Nagymértékben az volt az alapja az Úr által E. J. Waggoner és A. T. Jones testvéreken keresztül küldött üzenet elleni ellenállásnak az 1888-as minneapolis-i konferencián, hogy nem voltak hajlandóak feladni korábbi véleményeiket és elfogadni ezt az igazságot. (Hogy a törvény a galáciabeliekhez írott levélben elsősorban az erkölcsi törvény.) Ennek az ellenállásnak a felszításával sikerült Sátánnak nagymértékben elzárni népünket a Szentlélek különleges erejétől, amelyben pedig az Úr részesíteni kívánta volna őket. Az ellenség megakadályozta, hogy elnyerjék azt az eredményt biztosító hatalmat, amely az övék lehetett volna, amely úgy kísérte volna őket az igazság világszéles hirdetése közben, mint az apostolokat pünkösdi napja után. Ellenálltak a világosságnak, amelynek az egész földet be kell ragyognia dicsőségével. E cselekedetük által testvéreink nagymértékben visszatartották ezt a világosságot a világtól is.” (Válogatott üzenetek, I. kötet 234-235. l.)

Elemezzük csak ezt az 1896-ban tett kijelentést:

1. „A Szentlélek különleges hatalma”, amelyben Isten részesíteni akarta testvéreinket 1888-ban, ténylegesen a pünkösdi erő volt, a maga dinamikus hatásával.
2. Az üzenet „eredményességet” biztosított volna a h. n. adventista bizonyágtevés egész világra való eljuttatásához, amelybe természetesen beletartoztak volna a muzulmán, a buddhista, a hindu és egyéb pogány területek is. Arra képesítette volna a fiatal, kezdő, kis létszámmal és csekély anyagi forrásokkal rendelkező adventista

egyházat, hogy azt az eredményességet érje el, amelyet a korai apostoli időben tapasztaltak, amikor „kijöttek győzve, hogy győzzenek” (Jel. 6:2). Kétségtelenül hatalom volt már magában az üzenetben is.

3. Az A. T. Jones és E. J. Waggoner által képviselt világosság a Jelenések könyve 18. fejezetében megjövendőlt hatalmas negyedik angyal eljövételéről szóló prófécia kezdeti beteljesedése volt, amelynek fénye be kell hogy ragyogja dicsőségével az egész földet. Innét származik, ez a bibliai alapja a „hangos kiáltás” kifejezésnek (Jel. 18:2, 14:9).
4. „Nagymértékben” sikerült Sátánnak megakadályozni népünket abban, hogy elfogadja ezt a világosságot, és ezáltal sikerült távol tartani azt a világtól is. Ez az egyszerű tény magyarázza a lelki terméketlenség közel egy évszázadát, amely eluralkodott világmisszióink felett, beleértve a mű veszteségét Kínában, és növekvő megghiúsulását, szellemi tehetetlenségét sok más területen. Ha a késői eső lelki csapadék, akkor ennek hiánya, elmaradása szükségszerűen lelki szárazságot okoz.
5. Az eszközök, akiket Sátán felhasznált szándékai megvalósítására, „saját testvéreink” voltak, akik az ellenállás és visszautasítás akciójába léptek, ez volt az alapvető magatartásuk. A teljes igazság megkívánja, hogy elismerjük: „a mi saját testvéreink”, akik így viszonyultak az üzenethez, elsősorban az akkori generálkonferenciái és helyi konferenciái vezetők voltak. Azt vallották, hogy „az egyház érdekében” cselekedtek éppúgy, mint egykor a zsidó vezetők is, akik „nemzeti érdekből” elvetették rég várt Messiásukat.

Hogyan kezeljük ezeket a zavaró realitásokat? Olyan problémának bizonyult ez, amely évtizedeken át gondot, tanácstalanságot okozott. Elhallgatni az egyértelmű tényeket, vagy kitérni a nyilvánvaló igazság elől, egyáltalán nem út ahhoz, hogy megoldást találjunk nehézségeinkben. Ez a megoldás soha sem elégítheti ki a tudakozódó, gondolkodó elméket.

Hasonló problémájuk van a zsidóknak is évszázadok óta. Ok is megpróbálják megmagyarázni gyermekeiknek, miért nem jelent meg még mindig a régen várt Messiás. Zavarba hozó kérdés volt ez. Amikor Joseph Wolff komolyan kérte apját, magyarázza meg neki, hogy ki más volt Ésaiás 53. fejezetének szenvedő szolgája, ha nem a názáreti Jézus, apja szigorúan megtiltotta neki, hogy ezt a kérdést még egyszer feltegye.

Az az egyetlen biztonságos út számunkra, ha örömmel üdvözljük az igazság teljes feltárását! Soha semmi nem fogja arra késztetni az egyházat, hogy befejezze a világevangelizálás feladatát, hacsak meg nem érti pontosan, miért halasztódott el olyannyira az Úr eljövele, s ugyanakkor meg nem újítja az úttörők eszkatológikus várakozását és bizakodását.

Bizonyos, hogy össze lehet állítani a bonyolult és nyomós okok listáját a késedelmet illetően.¹ De a Szentlélek igazi, pünkösdi kiárasztása egyszerű megoldás lett volna mindezekre, ha a késői eső valóban aláhullott volna 1888-ban. Ezért ennek a minden problémára megoldást hozó isteni ajándéknak az elutasítása jelenti a hosszú késedelem egyetlen és alapvető okát. Éppen ezért érdemi meg ez a téma e nemzedék különleges figyelmét. Hasonló ez ahhoz, ahogyan a zsidóság minden nyomorúságát is egy alapvető probléma okozta az elmúlt kétezer esztendőben: Krisztus elvetése.

Az összehasonlítás aközött, ahogyan mi elvetettük az 1888-as üzenetet, és ahogyan a zsidók elvetették Krisztust, nem túlzott. Az 1888-as konferencia idejétől fogva, és az azt követő években Ellen White láthatóan sokat foglalkozott írásaiban azzal a gondolattal, hogy mi újra eljártsszuk az egykori zsidóság hitetlenségének tragédiáját:

„Amikor Isten Lelke keresztülvezetett gondolatban a zsidó nemzet történelmén, láttam, hogy hol botlottak meg, mivel nem jártak a világosságban. Gondolataim ekkor arra irányítottak, hogy lássam: hová jutunk mi is mint nép, ha visszautasítjuk azt a világosságot, melyet Isten adni akarna számunkra... Bár szemük van, mégsem látnak, bár fülük van, mégsem hallanak... Nos, testvéreim, a világosság eljutott hozzánk és mi azok között akarunk lenni, akik megragadják azt... Látom veszedelmeteket és figyelmeztetni akarlak benneteket... Ha a prédikátorok nem fogadják el a világosságot [magáról az 1888-as konferenciáról szólt ekkor], akkor a népnek akarok egy lehetőséget kínálni, talán ők elfogadják... Éppúgy, mint a zsidó nemzet esetében...” (9. sz. kézirat, 1888. október 24-ei beszédéből idézi A. V. Olson: *Through crisis to victory*, 292. I.)

¹ L. E. Fromm: *Movement of Destiny* (Elhívott mozgalom) c. könyvében két hosszú fejezetet szentel ennek a témának: „A második advent halasztódása”, „Az isteni okok feltárása”. Zavaró és csüggesztő lehet ezek hatása. Az az egyetlen, egyszerű megoldás az összes problémára, hogy a Krisztusban való igaz, hiteles és teljes hit hiánya volt az, amiért halasztódott Krisztus eljövele. Az 1888-as üzenet arra volt szánva, hogy ezt a hiányt betöltse.

Nyolc nappal később megismétli Ellen White ezt a témát:

„Amikor a zsidók megtették az első lépést Krisztus elvetésében, veszedelmes lépést tettek. Amikor később összegyűltek az egyértelmű bizonyosságok arról, hogy a Názáreti Jézus a Messiás, már túl büszkék voltak ahhoz, hogy elismerjék tévedésüket... Éppúgy, mint egykor a zsidók, ők (a testvérek) is magától értetődőnek veszik, hogy ők minden igazsággal rendelkeznek, és egyfajta lenézést éreznek mindenki iránt, akik azt feltételeznék, hogy az övékénél pontosabb eszméik vannak arról, mi az igazság. Bármennyi egyértelmű bizonyosságot tárnak eléjük, ők eleve elhatározzák, hogy nekik egy szalmaszálnyt sem fog nyomni a latban, és kijelentik másoknak is, hogy az a tan nem igaz. És azután, amikor már világosságnak látják ők is, amit oly egyértelműen, messzemenőkéig elítéltek, túl büszkék ahhoz, hogy kimondják: „hibáztam”. Inkább továbbra is csak ápolják a kételyt és a hitetlenséget, mert túl büszkék ahhoz, hogy elismerjék korábbi meggyőződésük téves voltát.

Nem bölcs dolog, hogy e fiatalemberek egyike (Jones vagy Waggoner) döntésre kötelezze el magát ezen az összejöveten, ahol inkább az ellenállás, mint az alapos megvizsgálás a jellemző.” (95. sz. kézirat, 1888., az 1888. november 1-jei beszédből, Olson i. m. 300- 301. 1.)

Az „éppúgy, mint a zsidók” hasonlatot 1890-től fogva már a népre is alkalmazza Ellen White:

„Azok, akikre Krisztus nagy világosságot bízott, akiket körülvelt értékes lehetőségekkel, veszélyben vannak, ha nem járnak a világosságban, mivel tele vannak a saját véleményükre vonatkozó büszkeséggel és önfelmagasztalással, mint voltak valamikor a zsidók.” (Review and Héráid, 1890. február 4.)

„Nem volna szabad kibúvót találnunk és kapaszkodókat keresnünk kételyeink számára a világossággal szemben, amelyet Isten küldött számunkra. Amikor olyan tantétel kerül szemed elé, amelyet nem értesz, járulj térdeiden Isten elé, hogy megértsd, mi az igazság, és ne találtassál olyannak, mint a zsidók, akik Isten ellen harcoltak...

Csaknem két éve sürgetjük a népet, hogy jöjjön és fogadja el a Krisztus igazságára vonatkozó világosságot és igazságot, és ők nem tudják, vajon jöjjenek-e és megragadják-e ezt a drága igazságot, vagy sem.” (Uo.

1890. március 11.) „Meddig tartják még távol magukat a mű élén lévők Isten üzenetétől?” (Uo. 1890. március 18.)

Ha tudnánk valamit mondani segítségül a siratófalnál síró zsidóknak, akkor bizonyára arra kellene sürgetnünk őket, hogy tanulmányozzák első kézből a Názáreti Jézusról fennmaradt feljegyzéseket, hogy megláthassák Őbenne azoknak a próféciáknak a beteljesedését, amelyek a teljesedését hiába várják a jövőben.

Bölcs dolog lenne számunkra is első kézből tanulmányozni azokat a feljegyzéseket, amelyek fennmaradtak magának az 1888-as üzenetnek a tartalmáról, és engednünk, hogy dicsőséges világossága szívünkbe ragyogjon. Az 1888-as üzenet, amint azt az eredeti mennyei küldetésű hírnökök bemutatták, bővelkedik gondolkodásunkat megvilágító eszmékben, amelyek csaknem teljesen ismeretlenek a jelen nemzedék előtt. Miután jól elvégeztük házi feladatunkat, jól és alaposan megértettük, mi volt a késői eső és a hangos kiáltás kezdete, jobban felkészültek leszünk arra, hogy megértsük a jelent, hogy kikerüljük a hamis utánzatokat és a csalást, és úgy nézzünk szembe a jövővel, hogy kezünkben van a gyógyító üzenet az emberiség számára, amely siettetni fogja Urunk visszatérését.

Ez a könyv éppen erről kíván szólni.

II. A Szentlélek valódi kitöltetése

Előfordul, hogy a diákokat zavarba hozza, hogy felkészülnek valamilyen záróvizsgára és azután kiderül, tesztjük csupán egyetlen kérdésből áll. De ez az egy kérdés annyira próbára teszi őket, olyan átfogó és összetett, hogy meg kell feszíteniük hozzá minden képességüket.

Meglehet, hogy Isten népe végső vizsgája is csak egy kérdésből áll majd: Hogyan ismered fel a Szentlélek valódi kiárasztását? Lehetséges, hogy úgy találkoznak szembe a Szentlélek igazi megnyilatkozásával, és egy másik, egy rendkívül okos utánzattal, hogy ez a két jelenség fej fej mellett, párhuzamosan nyilatkozik meg. Ekkor ez lesz számunkra az egyetlen vizsgakérdés: Mondd meg, hogy melyikkel egyenlő?

Már a késői eső 1888-as kezdete előtt is kijelentette Ellen White, hogy találkozunk kell majd a Szentlélek munkájának olyan utánzataival, amelyek nagyon közel állnak az igazihoz. A „melyik melyik?” kérdésre vonatkozó döntésünk örök sorsunkat határozhatja meg:

„Mielőtt Isten utoljára ítéleteivel látogatja meg a világot, népe között az eredeti, ősi istenfélelemnek és életszentségnek olyan újjáéledése lesz látható, amilyen nem nyilatkozott meg a világnak az apostolok ideje óta. Isten Lelke és ereje kitöltetik gyermekeire... A lelkek Ellensége szeretné hátráltatni és meggátolni ezt a művet, s mielőtt egy ilyen mozgalomnak az ideje elérkeznék, arra törekszik, hogy egy hamisítvány bevetésével megakadályozza az igazi megjelenését. Azokban az egyházakban, amelyeket csaló hatalma alá vonhat, azt a látszatot kelti majd, hogy Isten különleges áldása árad ki reájuk, olyasmi nyilatkozik meg, amelyet nagy vallásos különlegességnek gondolnak. Tömegek fognak ujjongani, hogy Isten csodálatosan munkálkodik értük, miközben e tevékenység más lélek munkája.” (Nagy küzdelem, 464. 1.)

Ez a kijelentés a „Modern ébredések” c. fejezetben található, amely bemutat, illetve leleplez sok hamis eszmét, amelyek népszerűek voltak a megújulást hirdető vallási mozgalmakban a XIX. század végén. Azokat, akik igazán megértették a hit általi megigazulást, egyetlen ilyen utánzat sem tudta megcsalni. De nagy zűrzavar volt a XIX. században, és ma még nagyobb van. A modern pünkösd mozgalma szubjektívizmusa az 1888 előtti ébredési mozgalmakban gyökerezik, amelyek végigsöpörtek a népegyházakon.

A modern pünkösdi mozgalom merész erőfeszítéseket tett, hogy hatalmába kerítse a H. N. Adventista Egyházat. Idézhetünk egy példát:

„Egy megtisztító, megújító, éltető áramlat lehelete fúj keresztül ma a keresztény egyházon. Minden felekezet érzi e fuvallat hatását bizonyos szinten. Ez a karizmatikus ébredés, vagy megújulás - amely ezen a néven vált ismertté - Istentől van. Isten indította meg, Isten tartja fenn továbbra is és a Szentlélek ruházza fel hatalommal Isten dicsőségére. A Szentlélek ismét kinyilatkoztatja magát ugyanazzal a hatalommal és kegyelmi ajándékokkal, mint az apostoli korban.” (Full Gospel Business Men’s Fellowship Voice, 1967. március.)

Egy h. n. adventista egyháztag így mondja el történetét az „Insight” (ejtsd: Insájt) c. lap közlése szerint:

„Két éve törekedtem erre... a csodálatos (lélek) keresztség tapasztalatára, de saját egyházamban nem tudtam megtalálni. Mi nem akartunk mindent elnyerni, amit Isten tartogat számunkra, tudjátok... a nyelveken szólást. De én akartam azt, amit Isten adni akar nekem. És kutattam utána. Isten elvezetett oda, hogy leomoljanak számomra a felekezetiesség barikádjai és elmentem más helyekre is. Végül 1970. március 29-én, húsvét vasárnapján Isten kitöltötte rám Szendéikét, és megadta nékem a csodálatos bizonyosságot, amit megígért - megadta nekik, hogy más nyelven szóljanak - és a Lélek megadta nekem is, hogy más nyelven szóljak, énekeltem a menny gyönyörű nyelvén.”

A szerző, akinek a cikkében a fenti vallomás mint idézet megjelent, elmondja a cikk további részében a körülményeket is. Terv készült a h. n. adventisták „megtérítésére”:

„Az egyetlen szokatlan dolog e bizonyágtétel körül az, hogy egy h. n. adventistától származik. Az illető jelen volt 1972 tavaszán a kaliforniai Riverside-ban tartott összejövetelen is, amelyet a Teljes Evangélium Üzletembereinek Nemzetközi Testvérisége (Full Gospel Business Men’s Fellowship International) e városban lévő kápolnájában tartottak. Az együttlét azzal kezdődött, hogy magasztalták Istent a jelekért és csodákért. Annak a tervnek az elfogadásával ért véget, hogy a Szentlélek keresztségét, beleértve a nyelvek ajándékát is, el kell juttatni a H. N. Adventista Egyházhoz.

Az üzletemberek felajánlottak 2500 dollár adományt arra a célra, hogy szervezetük kiadványát, a „Voice”-ot [ejtsd: Vojsz] küldjék meg adventista prédikátoroknak, szerte a világon. Ez a kiadvány főként csodákról számol be - gyógyítási történeteket beszél el, ismeretlen nyelvekről, profetikus kinyilatkoztatásokról szól, vagyis a karizmatikus mozgalom valamennyi jellegzetes jelenségéről.” (Insight, 1973. május, 13-14. I.)

Ha ez a Szentlélek utánzata volt, akkor hol van az eredeti? Léteznie kell valahol az igazinak is, hiszen ilyen isteni ígéreteink vannak:

„És léssen az utolsó napokban - ezt mondja az Isten -, kitöltők az én lelkemből minden testre, és, a ti fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, ifjaitok látomásokat látnak, véneitek álmokat álmodnak. És az Én szolgálaimra és szolgálóleányaimra is kitöltők azokban a napokban az én Lelkemből... és léssen, hogy mindaz, aki az Úr nevét segítségül hívja, megtartatik” (Jóéi 2:28-32; Ap.csel. 2:17-21).

„És ezek után láttam egy másik angyalt leszállni a mennyből, akinek nagy hatalma volt és a föld fénylett dicsőségétől. És kiáltott teljes erejéből nagy szóval, mondván: A nagy Babilon elesett... És hallottam egy másik szózatot is a mennyből, amely ezt mondta: Fussatok ki belőle én népem, hogy ne legyetek részesek bűneiben és ne kapjatok csapásaiból” (Jel. 18:1-4).

Több mint ötven évvel ezelőtt, egy akkori generálkonferencia elnök megvallotta, hogy felismerte az 1888-as üzenetben a „negyedik angyalról” szóló prófécia kezdődő beteljesedését:

„1888-ban nagyon határozott ébresztő üzenet érkezett a Hetedik Napot Ünneplő Adventista Egyházhoz. Abban az időben a »hit általi megigazulás üzenetének« nevezték ezt. Mind az üzenet maga, mind a mód, ahogyan eljutott az egyházhoz, mély és maradandó benyomást gyakorolt a prédikátorok és a nép lelkére, s az idő múlása sem tudta kitörölni az emlékezetből ezt a benyomást. A mai napig is sokan érdeklődnek utána és foglalkoznak vele azok közül, akik abban az időben hallották ezt az üzenetet. Az elmúlt hosszú évek alatt is megtartották azt a szilárd meggyőződésüket és ápolták azt a boldogító reménységüket, hogy egy napon elsőrendű fontosságot tulajdonítanak majd ennek az üzenetnek soraink között, és el fogja végezni azt a megtisztító és helyreállító munkát

az egyházban, amelynek az elvégzésére küldte az Úr, hitbeli meggyőződésük szerint.” (A. G. Daniells: *Krisztus a mi igazságunk*, 23. I.)

Daniells testvér kényszerítve érezte magát, hogy hozzátegye még ezekhez: „Az üzenetet sohasem fogadták el, sem nem hirdették, sem nem adtak neki szabad utat, mint ahogyan ennek történnie kellett volna, hogy továbbítsák azokat a mérhetetlen áldásokat, amelyeket ez az üzenet magában rejtett.” (Uo. 47. 1.) Felekezeti kiadványaink tanúsítják ennek az állításnak az igazságát. Eltekintve a Próféataság Lelke írásaiban mindig bennefoglalt szemlélettől, az 1888-as üzenet úgy eltűnt, annyira el volt temetve az 1926 előtti és utáni évtizedekben, mint Pompeji a Vezúv hamuja alá. Ezt bizonyítja az irodalom átkutatása. Sokféle, úgynevezett „hit általi megigazulás”-tanítás létezett ugyan az egyházban, de mindez messze járt, kiáltó távolságban volt attól a világosságtól, amelyet az Úr adott ennek a népnek az 1888-as üzenetben. És eközben nemcsak a karizmatikus mozgalom tett kísérletet arra nézve, hogy megszédítse a maradék egyházat a maga végletesen szubjektív evangéliumával, hanem az ellenkező véglet, a teljesen objektív kálvinista evangélium is kiaknázza az 1888-as üzenet tartalmával kapcsolatos széles körű tudatlanságunkat.

Ellen White bátorította az egyházat, hogy higgyen abban, hogy a Szentlélek valóságos kitöltetése indult meg az 1888-as üzenet által:

„Nagy kegyelmében a legértékesebb üzenetet küldte az Úr népének Waggoner és Jones testvérek által. Ennek az üzenetnek az volt a rendeltetése, hogy hatalmasabbá, csodálatosabbá tegye a világ előtt a felemeltetett Üdvözítőt, mint áldozatot az egész világ bűneiért. Bemutatta a Kezesbe, a Helyettesbe vetett hit általi megigazulást. Meghívta a népet, hogy fogadja el Krisztus igazságát, amely az Isten minden parancsolata iránti engedelmességben nyilatkozik meg... Ez a harmadik angyal üzenete, amelynek hangos szóval kell hirdettetnie a világban, és amelyet Lelkének nagymértékű kiáradása fog kísérni.” (*Bizonyság- tételek a prédikátorok számára*, 1895.91-92. 1.)

Az Ellen White-hoz közel állóknak az volt az általános meggyőződésük, hogy a késői eső elkezdődött. Egy példa (A. T. Jones beszél):

„Röviddel ezelőtt egy levelet kaptam G. B. Starr testvértől. Ausztráliából. Elolvasok két vagy három mondatot, mert éppen ide illenek, tanulmányunknak ehhez a szakaszához: „White testvérnő azt mondja, hogy

a késői eső idejében vagyunk a minneapolis-i (1888) összejövetel óta.”
(*Generál Konferenciai Bulletin*, 1893. 377. 1.)

Két évvel korábban E. J. Waggoner ezt vallotta:

„Amikor erős hitünk van abban, hogy Krisztus mibennünk van, akkor hatalommal haladhatunk előre másokért való munkánkban, hangunk összekapcsolódhat a mennyei angyalokéval, és akkor az üzenet hangos kiáltással terjed majd. Örvendezek ma este abban a hitben, hogy a hangos kiáltás most kezdődik.” (Uo. 1891.245-246. 1.)

És itt van előttünk az 1893-as generálkonferenciai ülészak résztvevőinek hitvallása is. A. T. Jones kérdéseket tesz fel, a gyülekezet pedig válaszol:

„Nos, testvéreim, mikor kezdődött Krisztus igazsága üzenetének hirdetése közöttünk mint nép között? (Egy vagy két hang a hallgatóságból: Három vagy négy évvel ezelőtt.) Pontosan mikor, a három vagy a négy helyes? (A gyülekezet: Négy.) Igen, négy. És hol? (A gyülekezet: Minneapolisban.) Akkor mit vetettek el a testvérek Minneapolisban? (A gyülekezetből néhányan: A hangos kiáltást.) Mert mi a hit általi megigazulás üzenete? A Bizonyásgtétel megmondta nekünk, hogy a hangos kiáltás: a késői eső. Akkor mit cselekedtek a testvérek félelmetes állásfoglalásuk által, mit utasítottak vissza Minneapolisban? Elvetették a késői esőt, a harmadik angyali üzenet hangos kiáltását.” (Uo. 1893. 183. I.)

Csatlakozzunk képzeletben ahhoz a gyülekezethez, amely azon az estén elnémulva, döbbsen figyelemmel hallgatta az alábbiakat:

„És testvéreim, most eljött az idő, hogy tudatosítsuk, mit vetettünk el ott. Egy lélek sem tudja közölünk még csak álmában sem elképzelni, hogy milyen csodálatos áldást árasztott volna Isten ránk Minneapolisban, és hogy mit élvezhattunk volna az elmúlt négy év alatt, ha a szívek készen lettek volna befogadni az üzenetet, amelyet Isten küldött nekünk. Négy évvel előre lennénk, magának a hangos kiáltásnak a csodái közepette lehetnénk, itt tarthatnánk már ma este. Nem mondotta-e meg nekünk, ott, akkor a Prófétaság Lelke, hogy fejünk felett függnek az áldások?” (Uo.)

A generálkonferencia elnökét, O. A. Olsent megindította ez a bizonyásgtevés. A következő nap kiöntötte szívét az összegyűlt delegátusok előtt:

„Mind ünnepélyesebbé válik ez a hely Isten jelenléte következtében. Feltételezem, hogy senki sem volt közülünk azelőtt olyan együtt- léten, mint amilyenen most vagyunk együtt. Az Úr bizonyosan nagyon hamar eljön, és mind több és több dolgot nyilatkoztat ki előttünk, olyan dolgokat, amelyeket mindeddig nem becsültünk meg igazán, sem meg nem értettünk...

Nagyon komoly ünnepélyességet éreztem az elmúlt este. »Rettenetes volt e hely« számomra Isten közelsége miatt, az ünnepélyes bizonyágtétel miatt, amely megszületett itt számunkra.

Egyesek érintve érezhetik magukat a Minneapolisra hivatkozó kijelentések miatt. Tudom, hogy néhányan megszorodnak és vád alá helyezettnek érzik magukat minden olyan utalás vagy célzás nyomán, amely az akkori összejövetelre és az ottani körülményre vonatkozik. De vegyük észre, engedjük érvényesülni gondolatainkban végre azt a meglátást, hogy ha bárki is így érez, annak az az oka, hogy ellenszegülő, makacs a lelkülete. Ha megszorítanak ezek a gondolatok, akkor ez csak megmutatja a lázadás magvát a szívben.” (Uo. 188. 1.)

Az 1893-as ülés egy másik kiváló szónoka, aki legalább részben felismerte, hogy mi is történt, W. W. Prescott volt:

„Amikor arra gondolok, hogy négy éve a késői eső idejében vagyunk, és Isten ki akarta árasztani Lelkét, hogy a megígért ajándékok ismét megnyilatkozhattak volna, s az Úr munkája hatalommal haladhatna előre, és arra, hogy Ő azt kívánja, örömmel kapcsolódjunk bele munkájába és működünk együtt vele teljes szívvel, akkor az jut eszembe, hogy mi voltunk azok a kezek, akik feltartóztatták az áldást, és mi voltunk a lábak, amelyek nem akartak lépni, és azért, hogy nehogy darabokra tépessék az egész test, várakozásra kárhoztattuk a testet.” (Uo. 463. I.)

A küszöbön álló késői esőnek ez a várakozó reménysége folytonosan ott vibrál az 1893-as Bulletin töredezett, régi oldalain. Az 1844-es éjféli kiáltás dicsőséges napjai óta sohasem dobogtatta meg Isten népének szívét ilyen eszkatológikus reménység!

„Akkor, amikor Isten igazságának üzenetét - azét az isteni igazságét, amely a Jézus Krisztusban való hit által Isten helyreállító cselekvése — az ő népe elfogadja és engedi érvényesülni, amikor megtartja a nép ezt az

igazságot, mit fog jelenteni ez Isten földi műve számára? Csak rövid idő van hátra addig, míg ez az egész dolog végbemegy.

Most van itt az ideje annak, hogy a munka hamar bevégeződjék, a közepében vagyunk azoknak az eseményeknek, amelyek lezárják e világ történelmét... A késői eső Isten igazságának ez az üzenete a maga sajátosságában? (A gyülekezet: Négy évvel ezelőtt.) Hol? (A gyülekezet: Minneapolisban.) Nos, Krisztus igazságának ez a bizonyos üzenete a hangos kiáltás. Ez a késői eső.” (Uo. 243. 1.)

Vajon nem döbben-e meg a gyülekezet azon az estén, ha megtudja, hogy csaknem egy másik évszázadnak kell leperregnie addig, míg Krisztus kegyelmi hívására figyelmet fordít az egyház? Sok könyvet írtak azóta a h. n. adventisták történelméről: Különös, hogy senki sem fedezte fel az 1888-as üzenet és a vele kapcsolatos események valódi jelentőségét, kivéve L. E. Fromm 1971-ben kiadott „Elhívott mozgalom” (Movement of Destiny) c. könyvét. Fromm bátran azonosítja az 1888-as üzenetet a késői eső kezdetével:

„A 90-es években nemcsak bemutatták a hit általi megigazulást, de hatalma is megnyilatkozott. A megváltás művét bekoronázó hangos kiáltás hatalmának előíze, előzetese adatott meg akkor. Mrs. White határozottan állította, hogy az, ami akkor történt, ténylegesen a késői eső kezdete volt.” (Uo. 345. 1.)

„A minneapolis-i üzenet a legdrágább szívbeli kinccsé lett F. H. Westphal számára. »Édes zene volt lelkemnek« - jelentette ki. Visszatért a wisconsinbeli Plainfieldbe, és elmondta, hogy a késői eső megkezdődött. Bizonyoságtévése eredményeképpen egy farmer eladta farmját, pénze nagy részét Isten művébe fektette, majd házról házra kezdett járni mint könyvevangélista, s végül a prédikátori szolgálatra szentelte magát.” (Uo. 262. I.)

„Aki tagadja, hogy a hangos kiáltás kezdett megszólalni 1888-ban, az kétségbe vonja a Próféta-ság Lelkének igazmondását. Aki azt állítja, hogy a késői eső nem akkor kezdett hullani, az az Isten hozzánk küldött üzenetének feddhetetlenségét kérdőjelezi meg.”

„Mindazok, akik tanulmányozzák ezt a háttérrel, tudatában vannak annak, hogy 1888-nak ezek az igazságai még nem érték el igazi kiteljesedésüket az egyházban, úgy, ahogy a prófétikus ígéretek kijelentették,

hogy el kell érniük és el fogják érni a csúcspontot, mielőtt belépniük a világ számára való bizonyágtevésünk utolsó fázisába. Bizonyos, hogy ezek lesznek a világ elé tárt végső bizonyágtétel lüktető, mindenre áthatoló szívévé, lényegévé.

A »végső mozgalmak gyorsak lesznek«, Lélektől áthatottak, Krisztus- középpontúak, üzenettel teljeseek, a hit általi megigazulással telítettek... 1888 dicsőséges igazságai diadalmaskodni fognak...» (Uo. 521. 1.)

„Az áldott reménység”, amely az adventmozgalom úttörőit lelkesítette, az a reménység volt, hogy személyesen meglátják Jézust visszatérésekor és hogy a halál megismerése nélkül elváltozhatnak. Az 1888-as üzenet újra felgyújtotta az elváltozásban való részesülésnek ezt a reménységét. A. T. Jones idézett a Bizonyágtételek I. kötetéből, a 187. oldalról, ahol ez olvasható: „Azok, akik minden újabb lépcsőfokra fellépnek, akik kiállnak minden próbát, és győznek, bármi legyen is ennek az ára, azok figyelembe vették a Hű Tanúbizonyág tanácsát, és elnyerik a késői esőt, így alkalmasak lesznek az átváltozásra.” Ezután megerősítésül a következőket mondotta:

„Testvérek, itt állunk. Cselekedjünk úgy, amint itt írva van. Köszönjük meg az Úrnak, hogy még fáradozik értünk, azért, hogy megszabadítson tévelygéseinktől, megmentsen a veszedelmekből, visszatartson bennünket a helytelen utaktól és végül kitöltse ránk a késői esőt, hogy átváltozhassunk. Ezt jelenti az üzenet számodra és számomra: az átváltozást.” {Generál Konferenciai Bulletin, 1893. 185. 1.)

Néhány nappal később visszatértek ugyanerre a témára:

„Testvérek, nem rejlik-e sok vigasztalás abban a gondolatban, hogy ... a késői eső elkészít majd az átváltozásra?! Hol és mikor hull alá a késői eső? Most van a késői eső ideje. És mikor van a hangos kiáltás ideje? (Egy hang: Most.) És mire készít fel bennünket? (Egy hang: Az átváltozásra.) Azt az örömteljes vigasztalást jelenti ez számunkra, hogy a próbák, amelyeket az Úr ad most életünkben, arra szolgálnak, hogy alkalmassá tegyenek minket az elváltozásra. Amikor Ő jön, hogy szóljon hozzád és hozzám, mindezt azért teszi, mert az elváltozásban akar részesíteni bennünket. De nem változtathatja át a bünt, vagy talán igen? Akkor tehát meg kell értenünk, hogy csakis azzal a céllal tárja fel előttünk bűneink mélységét és szélességét, hogy megszabadíthasson tőlük és az

átváltozásban részesíthessen. Akkor tehát szabad-e el- bátortalanodnunk, amikor feltárja előttünk bűneinket? Nem! Inkább köszönjük meg néki, hogy át akar változtatni bennünket, és hogy olyannyira akarja ezt, amilyen hamar csak lehetséges. El akarja távolítani bűneinket az útból.” (Uo. 205. 1.)

Az elválásra való előkészület gondolatához szorosan kapcsolódott az egészségügyi reform üzenetének egy világosabb bemutatása és megbecsülése is:

„Egy másik dolog is idetartozik. Mi annak a félelmetes ténynek a tudatában élünk, hogy ha emberek nem fogadják el azt az üzenetet, amelyet most hirdetünk, akkor ez azzal a következménnyel jár rájuk nézve, hogy Isten haragjának borát kell majd elfogadniuk. És az a munka, amely szemtől szembe állít mindenkit ezzel a ténnyel, amint az írás elénk tárja, már meg is kezdődött. Nem következik-e ebből, hogy ez olyan erőt fog adni az egészségügyi reformnak is, amelyet eddig még nem ismertünk? Amikor az egészségügyi reform Isten népének adatott, azt a meghatározást hallottuk, hogy ez alkalmassá teszi a népet az elválásra... Az átváltozás előtt azonban át kell haladnunk a hét csapás időszakán, és ha valakinek a vére tisztátalan, zsírlerekódással telített, hogy tudja majd átvészelni azt az időszakot, amikor a levegő ragállyal fertőzött lesz. Természetes, hogy ez lehetetlen lesz számára.” (A. T. Jones, uo. 88-89. 1.)

Egy nemzeti esemény is hozzájárult ahhoz, hogy az 1888-as időszakot csaknem lélegzetelállító jelentőségűvé tegye. A h. n. adventisták mindig hitték, hogy gyakorlatilag egy időben a Szentlélek késői esőben történő kiárasztásával, megjelenik a nemzeti vasárnapotörvény, amelyet a prófécia a fenevad bélyegének szimbólumával ábrázol. A nemzeti történelem két évszázada alatt sohasem jutott olyan közel az amerikai kongresszus a nemzeti vasárnapotörvény kibocsátásához, mini éppen akkor, amikor a hit általi megigazulás 1888-as üzenete iránti érdeklődés a csúcsponton volt. H. W. Blair, New Hampshire széna tora egy vasárnapra vonatkozó törvényjavaslatot tárt az Egyesült Államok kongresszusa elé, 1888-ban. Az volt az igény, hogy a vasárnapot nyilvánítsák istentiszteleti nappá az összes szövetségi államban, és ezzel együtt egy vallási-nevelési kérdésekre vonatkozó alkotmány- módosítást is szorgalmazott. (II. N. A. Enciklopédia, átdolgozott kiadás, 1437. 1.) Közvetlenül az 1888-as minneapolis-i generálkonferencia ülés után Ellen White ezt írta:

„Látjuk, milyen erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy korlátozzák vallásszabadságunkat. A vasárnaptvörvény jelenleg nagymértékű támogatást élvez. Alkotmánymódosítást sürgetnek a kongresszusnál, és amikor ezt eléri, elnyomás következik.” (Review and Herald, 1888. december 18.)

Alighogy befejezte szolgálatát az 1888-as generálkonferencia ülésén, A. T. Jonesnak Washingtonba kellett mennie, hogy egy előterjesztést nyújtson be az Egyesült Államok nevelési és munkaügyi kérdésekkel foglalkozó szenátusi bizottságának. (Vö.: „A nemzeti vasárnaptvörvény, A. T. Jones érvei”, Oakland, Kalifornia, American Sentinel, 1890.) Jones eredményessége a vasárnapra vonatkozó Blair-féle törvényjavaslattal szembeni tiltakozásában természetesen még nagyobb nyomatókat adott a hit általi megigazulásról szóló tanításainak is. Az 1893-ban Chicagóban megtartott világkiállítás zárva tartásával kapcsolatban további agitáció fejlődött ki a vasárnapünneplés szorgalmazását illetően, és ez feszült, várakozással teljes légkört teremtett az az évi generálkonferencia ülésén delegátusai körében:

„Mindjárt kezdetben, további megbeszéléseink alapvetéseként áttekintjük azt a helyzetet, amely a jelen pillanatban fennáll, illetve előttünk áll az Egyesült Államok kormánya részéről. Éppen ezért el fogom mondani legutóbbi washingtoni meghallgatásom tapasztalatait.” (Bulletin, 39. 1.)

„Amikor ők (a kongresszus) azt a bizonyos korlátozást életbe léptették, hogy az igazgatóknak alá kell írni egy olyan megállapodást, amely szerint a világkiállítást vasárnap, azaz a »keresztény szombaton«, aminek a kongresszus nyilvánította a vasárnapot - zárva tartják, mert enélkül semmi pénzt nem kaphatnak, éppilyen jövedelmet tették ezt, mintha azt mondták volna a világkiállítás igazgatóságának, hogy alá kell írniuk egy megállapodást, hogy alávetik magukat a keresztény keresztségnek, mert enélkül nem kaphatnak meg semmiféle szükséges hatósági jóváhagyást.

Ha a kongresszus meghatározhatja, hogy melyik a keresztény szombat, akkor bármi más is megkövetelhet a keresztény vallás területén.

Ez néhány dolog azok közül az események közül, amelyek előttünk mennek végbe. Most azt kell tanulmányoznunk, hogy mi következik ránk hamarosan azok alapján, amelyek most történnek. Amikor szemünkkel látjuk ezt úgy, amint a bizonyágtétel kijelentette, felismerjük annak szükségességét, hogy elismerjük, elfogadjuk a Szentleket, és hogy

bemutassuk őt a népnek. Ez az, ahol mi most vagyunk, testvéreim, ahogy Prescott testvér mondotta. A kérdés most csak az, hogy vajon keressük-e Istent igazán, hogy elnyerjük Szentlelkének erejét?” (Uo. 52. 1.)

Akik éberek voltak népünk tagjai közül, azok felriadtak és mélyen megrendültek, aminthogy meg is volt az okuk erre. A kongresszus kijelentette, hogy a „keresztény szombat” a vasárnap. Egyházi emberek úgy nyilatkoztak, hogy készek eltaposni a szombattartók meggyőződését. Népünk állandóan ezekre az ismerős szavakra gondolt: „Ideje, hogy az Úr cselekedjék, mert megrontották a te törvényedet” (Zsolt. 119:126).

Jones testvér hatalmas felhívással fordult a néphez: „Nem ez-e az az ige, az az imádság, amelyet Isten ebben az időben az ajkainkra helyez? Annak a rettenetes ténynek a tudatában élsz-e nap mint nap, hogy itt az idő Isten számára, hogy O maga cselekedjék, ha tekintélyének sértetlenségét fenn akarja tartani az egész világ számára? Ez a tudat olyan odaszentelődéshez vezet el bennünket, amelyet egyetlen lélek sem álmodott közülünk azelőtt, a megszentelődésnek és az áhítatos tiszteletnek olyan szintjére, amely megtart bennünket Isten jelenlétében, annak a félelmetes gondolatnak a tudatában, hogy »ideje, hogy az Úr cselekedjék, mert megrontották a te törvényedet«.” (Uo. 73. 1.)

Nincs jelentősége a hit általi megigazulásnak, ha nem késztet áldozati odaszentelődésre és szolgálatra. A Jones-Waggoner-üzenet gyakorlati és hatásos volt abban a vonatkozásban, hogy teljes odaszánást igényelt és erre ösztönzött. Hangsúlyozta a teljes odaadás kívánalmát és teljes odaszánásra késztetett:

„Figyelmeztetnünk kell a világ emberiségét e hatalom (a fenevad és annak képe) ellen és el kell vonnunk őket ezektől, hogy Istenhez térjenek. De lehet-e ehhez bármiféle erőm abban az esetben, ha valami kapcsolatom van a világgal, illetve a világiassággal? (A gyülekezet válasza: Nem.) Ha bele tudok olvadni a világias szellembe és azonosulni tudok a világias hangulatokkal és kívánságokkal, akkor szeretném tudni, hogyan fogom a népet arra figyelmeztetni, hogy teljességgel különüljenek el a világtól? Hogyan lesz akkor elég erő a szavaimban ahhoz, hogy bárkit is rábírjanak arra, hogy ezt cselekedje? Nem számít most, prédikátor vagy-e, vagy sem, ha csupán egy egyszerű h. n. adventista vagy is, vagy ha még az sem, de adventistának vallód magad, akkor is azt szeretném kérdezni most tőled, hogyan fogod bármilyen mértékig is érvényesíteni ezt a hitvallásodat, vagy

hogyan tudsz bármilyen befolyást árasztani e világ minden népére, ha bármilyen úton össze vagy fonódva e világgal, lélekbeni értelem, gondolkodás, vágyak és hajlamok terén? Akkor nem leszel képes erre. Csak egy hajszálnyi kapcsolat a világgal, csak olyan vékony, gyenge, mint egy hajszál, és ez már megfoszt téged attól az erőtől, amely szükséges a felhíváshoz, ami figyelmezteti a világot a Gonosz hatalmával szemben, kérve őket, hogy teljesen különüljenek el tőle.” (Uo. 123. 1.)

Ez az üzenet a válsághoz mért üzenet volt. A hírnökök bátor, egyszerű szavakkal szólítottak fel az Úr iránti teljes odaszentelődésre:

„Ez az a nagyon szép kép, melyet Porter testvér röviddel ezelőtt felolvasott, hogy a próféta kereste azokat, akik továbbadják az üzenetet, de túl alacsonyra tekintett. Az angyal ezt mondta neki: »Nézz feljebb«. Hála az Úrnak, hogy ők a világ felett vannak. Mert a mennyhez tartoznak. Haladnak felfelé a világ felett, olyan úton, amelyet Isten alapozott meg számukra. Mindazok, akik olyan alacsonyan vannak, hogy az embernek a világra kell néznie, hogy lássa őket, képtelenek a harmadik angyal üzenetének továbbadására. A világ felett kell lennünk. Akkor tehát különüljtek el testvéreim!” (Uo.)

Az alábbi felhívás arra indított egy plainfieldi (Wisconsin) farmert, hogy eladja farmját és az Úr munkájába lépjen. Ehhez hasonló felhívások hangzottak el másutt is:

„Testvéreim, az a legrosszabb, ami egy h. n. adventistával történhet, akinek anyagi javai vannak, ha Istennek el kell haladnia mellette és másvalakit keresni helyette, aki odaadja azt, amit tőle kíván. Egy magára hagyott h. n. adventista a legrosszabb helyzetben lévő ember e világon. Olyan ponthoz érkeztünk, amikor Isten azt akarja, hogy használjuk fel műve javára mindazt, amivel csak rendelkezünk. Amikor ezt hisszük, önmagunkat és összes javainkat az O szolgálatára szálljuk oda. Isten műve pedig nemsokára befejeződik és azután már semmilyen anyagi eszközre nem lesz szükségünk többé. Ez a helyzet most (Uo. 111.1. vö. Fromm: *Movement of Destiny*, 262. 1.)

Az 1844-es éjféli kiáltás óta nem fordult elő, hogy emberi szívek ilyen mélyen megindultak volna. A késői eső és a hangos kiáltás meg kezdődött! Nem csoda, hogy a generálkonferencia elnöke ezt mondta: „Ez a hely mindinkább ünnepélyessé válik Isten jelenléte miatt. Feltételezem,

hogy közülünk senki sem volt még ilyen összejövetelen, mint amilyenen itt most vagyunk.” Hogy éreztétek volna magatokat ilyen szavak hallatán:

„Itt az ideje annak, hogy a harmadik angyal üzenete elérjen minden nemzetet a földön... Mivel az üzenet így szól: »menj«, nem kell-e készenlétben lennie az üzenet minden egyes hitvallójának, hogy elmenjen akár a föld végső hatáira is, amikor Isten hívja őt, hogy menjen? Akkor tehát minden olyan ember hűtlen, méltatlan a bizalomra, amelyet Isten helyezett belé a harmadik angyali üzenet által, aki visszatartja magát az engedelmségtől az isteni hívás iránt, hogy elmenjen bárhová a földön. Nem így van? Akkor tehát az odaszentalódás olyan igényével állít ez minket szemtől szembe, amilyen még soha nem volt a h. n. adventisták között. Olyan odaszentalódás igényével állunk szemben, hogy otthont, családot, vagyont, mindent Isten kezébe helyezzünk, készen arra, hogy hívjon, küldjön, ahová akar, és kérje javainkat, amelyekkel rendelkezünk, hogy helyezzük oda, ahová ő jónak látja, és cselekedjék velünk az ő választása szerint...

A dolgok jelen állapota nagyobb erőfeszítést kíván, mint eddig valaha, annak érdekében, hogy valóságos, tényleges hitet gyakoroljunk. Elmondom néktek, milyen kihatással van ez a helyzet egy emberre. De úgy találom, engem is így érint. Mindaz, amit mondhatok, testvéreim engedjétek, hogy így hasson rátok is.”

S. N. Haskell testvér ugyanezen az ülészakon azonos meggyőződést vallott. És később valóban elment a Föld végső határára:

„Mit fogunk tenni akkor, amikor ennek a kegyelemnek a birtokosai leszünk? Én azt várom, hogy el fogjuk hagyni otthonainkat. Azt várom, hogy készek leszünk boldogan elhagyni otthonainkat és odaszálni azokat a mi Urunk, Jézus Krisztus ügyére, mi magunk pedig eszközökké válunk arra, hogy elvigyük az igazságot a Föld végső határáig. Ha Isten ügye iránti érdeklődésünk csak korlátozott, akkor felajánlhatunk néhány imát - és mindez jó -, kiküldhetünk néhány folyóiratot - és mindez szép de hányán adják oda közülünk önmagukat, és hagyják, hogy érdekeik és életük annyira összefonódjék az Úr munkájával, hogy végül egész életvitelük teljesen azonosul a mi Urunk és Megváltó Jézus Krisztusunk munkájával?” (Uo. 131. 1.)

Egyesek éppen ilyen módon szánták oda magukat és mindenüket Jézusnak. Az üzenetnek hatalma volt. Még felszentelt prédikátorok is

újrakeresztelkedtek. Ilyenfajta teljes odaszentelődés hatott akkor a prédikátorok szívére.²

„Ez az egy a szükséges dolog, és nem az, hogy ki lesz a legnagyobb a konferencián, vagy ki lesz a legnagyobb az egyházban, ki nyeri el ezt vagy azt az állást az egyházban, vagy konferenciai bizottságban. Hanem ez a lényeges: »ki közelíti meg a legjobban a Krisztushoz való hasonlóságot?« Testvéreim, itt kellene tartanunk!” (Uo. 169. 1.)

És vajon ez az, ahol ma vagyunk? Látni fogjuk ebben a nemzedékben Isten dicsőségének megnyilatkozását a mű befejezésében?

Mi volt a tartalma az 1888-as üzenetnek, hogy ilyen nagy hatalma volt emberi szívek megmozgatására? Összefoglalható egyetlen szóban: KRISZTUS. Két adventista prédikátor előtt felvillant ez egyszer, hogy mi a mi nagy témánk - mi kellene, hogy a mi nagy témánk legyen a világ számára való igehirdetésünkben:

„Valamennyi hitvalló keresztény közül a h. n. adventistáknak kellene a legelsőeknek lenniük Krisztus felmagasztalásában e világ előtt... A bűnöst oda kell elvezetni, hogy feltekintsen a Kálváriára, arra kell készíteni, hogy a kisgyermek egyszerű hitével bízzék a Megváltó érdemeiben, fogadja el az Ő igazságát, higgyen az Ő kegyelmében.” (Ellen G. White: Az evangélium szolgálói, 156-157. l.)

² W. S. Hyatt az egyik volt ezek közül. (Fromm: Movement of Destiny, 257. l.) Dr. és Mrs. Daniel H. Kress szintén ezt tették. (Lásd: Under the Gliding Hand, 113 l.)

III. Krisztus, az 1888-as üzenet szíve

Krisztus, az isteni Egyetlen felmagasztalása - ez volt a súlypontja mind Jones, mind Waggoner üzenetének. Érett előterjesztéseiket nem rontotta meg semmilyen hosszadalmas fejtegetés arról, hogy Krisztus kevesebb lett volna, mint örökkévalón preexistens (földi születését megelőzően létező) és az Atyával egyenlő lény. Figyeljük meg, hogyan magasztalja Krisztust Waggoner:

„Krisztus Közvetítő volt, mielőtt a bűn a világba jött és Közvetítő lesz akkor is, amikor már egyáltalán nem lesz bűn a világmindenségben és nem lesz szükség engesztelésre (bűnbocsánatra)... O az Atya lényének valóságos mása... Nem az ember bukásakor lett először Közvetítő, hanem az volt öröktől fogva. Senki, nem egyszerűen egyetlen ember, de egyetlen teremtetett lény sem járulhat az Atyához, csak Krisztus által.” (The Glad Tidings, 141. 1.)

Jones csatlakozott Waggonerhez, ő is ugyanúgy hirdette a Megváltó teljes istenségét:

„A Zsidókhoz írt levél első fejezete úgy nyilatkoztatja ki Krisztust mint Istent, aki Isten nevet visel, mert Isten természetével rendelkezik. Természete teljesen azonos Isten természetével, így azt mondhatjuk: Ő Isten lényegének valódi lenyomata, képmása.

A Megváltó Krisztus, Lélek és lényeg Isten Léikéből és lényegéből.

És ezt fontos megérteni a Zsidókhoz írt levél első fejezetében, azért, hogy megértsük, mi az Ő természete mint emberé, amelyről a második fejezet ad kinyilatkoztatást.” (A megszentelt út, 16. 1.)

Az 1888-as üzenet döntő lényege az újtestamentumi hit általi megigazulástan felélesztése volt. És az üzenet hirdetőinek úgy sikerült ezt megtenniük, hogy letisztították róla a tanbeli viták, az egymással ellenkező értelmezések sok évszázad alatt rárakódott törmelékét. Megértették a Jelenések könyve 14. fejezetében található hármass angyal üzenetet a szentély megtisztításának világosságában, és ez helyreállította gondolatainkban az eredeti bibliai tanítás apostoli tisztaságú látomását, amely viszont alkalmas arra, hogy népet készítsen fel Krisztus jövetelére. Íme egy példa ezekkel kapcsolatban:

„Az igaz ember hitből él. Milyen mértékben kell igazzá lennie az ember életének? - Mindenben, minden pillanatban, mert az igaz ember hitből él...

Semmilyen cselekedet - amit mi meg tudunk tenni - nem lehet igaz pusztán a törvény által. Csakis hit által lehet igaz egy ember vagy bármilyen cselekedete. A törvény tettei alapján ítéli meg az embert, de a törvény oly elképzelhetetlenül hatalmas, hogy semmilyen emberi cselekedet sem érhet fel annak magasságáig. Ezért Közvetítőre van szükség, aki által megigazítás történik...

Az emberiség összes cselekedetei bűnnel fertőzöttek...

A törvény tökéletes igazsága csak Krisztusban nyilatkozik meg, és a kegyelem abban áll, hogy ez az igazság ajándékként adatik nekünk, hit által. Erről maguk a próféták tesznek tanúbizonyságot, mert ők prédikálták a Krisztus általi és hit általi megigazítást...

Egy dolog van ezen a világon, amire az embernek valóban szüksége van, és ez a megigazítás, a megigazítás pedig valóságos tény, nem pedig elmélet... A megigazítás maga az evangélium... Az igaz élet csak hit által érhető el, következésképpen mindaz, amiről érdemes prédikálni, a hit általi megigazítás felé kell hogy mutasson...

Éppannyira szükségünk van Krisztus igazságára, hogy megigazítson a jelenben, mint ahogyan szükségünk van rá azért, hogy tökéletessé tegye a múlt tökéletlen cselekedeteit.” (Waggoner, Generál Konferenciai Bulletin, 1891, 75. I.)

„Csodálkozunk azon, hogy bárki is, valaha is arra a feltételezésre tudott jutni, hogy a hit általi megigazítás tanítása lejjebb szállítja Isten törvényének érvényét és értékét... A hit általi megigazítás megalapozza a törvényt a szívben. Azt jelenti, hogy az a törvény, amely testté lett Krisztusban, az emberbe helyeztetik, így testté lesz az emberben is.

Krisztus adja az ő igazságát, elveszi a bűnt és otthagyja az ő igazságát, ez radikális változást hoz létre az emberben.” (Uo. 85. 1.)

Amint látni fogjuk egy későbbi fejezetben, Waggoner nem úgy kapcsolta össze a hit általi megigazítást a törvénnyel, hogy az a római katolicizmus tridenti zsinaton született „hit általi megigazítás” hamisítványának a visszhangja lett volna. A hit általi megigazítás 1888-as

tanításának az volt a rendeltetése, hogy olyan népet készítsen el az Úr megjelenésére, akikről elmondható: „Itt vannak azok, akik megtartják Isten parancsolatait és Jézus hitét” (Jel. 14:12).

Mindkét hírnökre mély hatással volt Krisztus dicsőségének feltárulása. Waggoner sürgetett minket: „Szemléljük Krisztust folytonosan és gondolkodó, megértésre törekvő lélekkel, »amint O van«.” (Krisztus és igazsága, 5. I.) Őt szemlélni, amint van, teljes és kiegyensúlyozott szemléletet kíván Krisztus személyét illetően: Látnunk kell Őt mint Helyettesünket és Kezesünket, és ugyanúgy látnunk kell őt mint Példaképünket és mennyei Mintánkat. Lehetetlen megbecsülnünk Őt mint Isteni Helyettesünket, ha nem látjuk példaképünként is: az utóbbi dicsőségessé teszi az előbbi, és az előbbi hatékonnyá teszi az utóbbit.

„Fel kell emelnünk Krisztust, be kell mutatnunk Őt, mint aki mindent felülmúlóan szeretetre méltó és hatalmas, akinek neve Immánuel, »Velünk az Isten«. Azért szükséges ez, hogy csodálatos isteni lényének vonzása mindnyájunkra hasson, késztesen arra, hogy Hozzá menjünk.”

„Az a tény, hogy Krisztus az Istenség része és rendelkezik az összes isteni tulajdonságokkal, mert minden vonatkozásban egyenlő az Atyával mint Teremtő és Törvényadó - az egyetlen hatóerő az engesztelésben... Ha Krisztus nem lett volna isteni lény, akkor csak emberi áldozatunk lenne... Akkor nem lenne semmi olyan igazsága, amelyben részesíteni tudna másokat.” (Uo. 43-44. I.)

„A bűnös teljes biztonsága a teljes és ingyen bűnbocsánat valósága felől azon a tényen nyugszik, hogy maga a Törvényadó, az a Valaki, aki ellen fellázkodt, és akivel szemben dacolt, Ő adta önmagát érettünk.” (Uo. 45. I.)

Jones és Waggoner arra az eszmére építették fel üzenetüket - világos és következetes módon - hogy Krisztus a mi Helyettesünk és hogy Ő az ő tulajdon igazságát számítja be a hívő bűnösnek. Ez volt az az alap, amelyet a XVI. századi reformátorok lefektettek, hogy Isten előtt való elfogadásunk teljes mértékben Krisztus helyettesítő művén nyugszik, soha semmi része sincs benne a mi saját cselekedetünknek, egy jóta vagy egy pontocskára erejéig sem:

„A bűnös embernél a legjobb erőfeszítés sem érheti el a legkisebb eredményt sem a valóságosan igaz élet létrehozásában, az egyetlen út ennek

megszerzéséhez az lehet, ha ajándékként nyerjük el ezt az igazságot... Mivel az igaz élet ajándék, az örök élet, ami az igazság jutalma, szintén ajándék, Isten ajándéka, a mi Urunk Jézus Krisztus által.”

„Isten Krisztust állította a világ elé, mint Egyetlent, aki által a bűnök bocsánata elnyerhető, és ez a bocsánat abban áll, hogy kijelentetik Krisztus igazsága - amely Isten igazsága - a bűnök elengedése érdekében. Isten, aki „gazdag a kegyelemben” (Ef. 2:4) és aki gyönyörködik az irgalmasságban, a maga saját igazságát ruházza a bűnösre, aki hisz Jézusban mint Helyettesben az ő bűneiért. Ez a csere bizonyosan előnyös a bűnösnek és nem jelent veszteséget Istennek sem, hiszen az ő szentsége végtelen, nem válik kevesebbé az ember szükségletének kegyelmes kielégítése által... Isten a maga igazságát ruházza a hívőre. Befedezi, betakarja őt vele úgy, hogy bűne nem látszik többé...

Végül a bűnös, elfáradva abban a hiábavaló küzdelemben, hogy a törvényből szerezzen magának igazságot, figyel Krisztus hangjára és szinte repülve menekül Krisztus kitárt karjaiba. Krisztusban elrejtve betakarja, befedezi őt az Úr igazsága, és most figyeljünk: a Krisztusban való hit révén megnyerte azt, amiért eddig hiába küzdött...

És ez valódi igazság, mert az Igazság Forrásából származik... Semmilyen hibát sem találhatunk ebben az igazság-átviteli eljárásban. Isten igaz, és ugyanakkor Megigazítója annak, aki hisz Jézusban. Jézusban lakozik az Istenségnek egész teljessége; O egyenlő az Atyával minden tulajdonságában. Következésképpen az Őbenne való megváltás - vagyis az elveszett ember visszavásárlásának lehetősége - végtelen. Az ember lázadása éppúgy irányult a Fiú ellen, mint az Atya ellen, mivelhogy ők ketten egyek.” (Uo. 60-63. I.)

De Jones és Waggoner megtették azt is, amit a XVI. századi reformátorok nem tettek meg, ők erről a pontról is továbbléptek. Az igazságnak olyan nagy épületét építették fel a reformátori tanítás alapzatán, amely egyedülálló és jellegzetesen h. n. adventista, ami kiteljesíti a reformátorok hosszú idővel ezelőtt megkezdett művét. Továbbmentek és kifejlesztették a hit általi megigazulásnak azt az üzenetét, amely összhangban van és összekapcsolódik a szentély megtisztításának egyedülálló adventista tanításával. Krisztus igazságának üzenete, amelynek az a rendeltetése, hogy bevilágítsa dicsőségével a földet, a mennyei

szentély legszentebb helyéről árad ki, ahol Krisztus, a mi Főpapunk bevégzi, teljessé teszi az engesztelés művét.

Ez világosabb látást kíván Krisztus emberi testben kinyilatkoztatott igazságáról, mint amellyel eddig valaha is rendelkezünk.

Ihletett író tolla által azt a kijelentést kaptuk, hogy a harmadik angyal üzenetének hangos kiáltása, jellege szerint inkább átható világosság lesz, semmint nagy hang:

„Isten félreismerésének sötétsége burkolja be a világot. Az emberek elveszítették az Isten jelleme felől való igaz ismeretet... Azoknak, akik a Völegény jövetelét várják, így kell szólniuk az emberekhez: »íme a ti Istenetek.« A kegyelemteljes világosság utolsó sugarai, a kegyelem utolsó üzenete, amit Isten e világnak ad, szeretetteljes jellemének kinyilatkoztatása lesz.” (Ellen G. White: Christ's Object Lessons, 425. 1.; Krisztus példázatai, régi kiadás 310. 1.)

Látni fogjuk, hogy maga az 1888-as üzenet hogyan teljesítette be azt a speciális szükségletet, amit a Szentlélek igaz kiárasztása megkíván a késői eső idején. Előbb azonban egy rövid pillantást kell vetnünk arra, miként viszonyult Ellen G. White Jones és Waggoner üzenetéhez.

Erőfeszítések történtek, hogy hitelképtelenné tegyék az üzenetet azáltal, hogy különösképpen Waggonert úgy mutatták be egyesek, mint aki hitehagyó módon elfordult az igazságtól, néhány héttel vagy hónappal az 1888-as konferenciát követően.

Két fontos tényrt kell megjegyeznünk:

1. Ámbár veszélyes dolog pusztán azzal hitelesíteni egy üzenetet, hogy kiemelkedő, de nem ihletett teológusokat idézünk igazsága bizonyítására, mégis jelentős tény, hogy hozzáértő Biblia kutatók támogatják a hit általi megigazulásnak azt a felfogását, amit Waggoner tanított az 1888-as konferencia után. Amikor Waggoner azt mondta, hogy a hit általi megigazulás „radikális változást visz végbe az emberben,” azt értette ezen, hogy a hívő bűnös „engedelmessé tétetik a törvény iránt”. Ez semmiképpen nem a római katolikus felfogás!
2. Ellen White a Jones-Waggoner-üzenetre vonatkozó lelkes, jóváhagyó nyilatkozatai az 1888-as konferencia után is folytatódtak. Például 1889-ben támogatta „azt a világosságot, amit ezek az

emberek bemutatnak” (1889. 5. sz. kézirat), és azt mondotta, hogy „az az üzenet, amelyet az Úr küldött népének ebben az időben”, az ő előadásaiiban szóal meg. (Review and Héráid, 1889. március 5.) „A jelen üzenete - a hit általi megigazítás tanítása - Istentől jövő üzenet, isteni hitelesítés pecsétjét viseli magán, mert gyümölcsei szentséghez vezetnek.” (Uo. 1889. szeptember 3.)

A következő évben, 1889-ben, azokról a „bizonyosságokról beszélt, amelyeket Isten az előző két esztendőben adott népével való kapcsolatában, választott szolgálai által..., akiket eszközül használt.” így írt 1892-ben: „Isten munkálkodik ezek által az eszközök által... Az A. T. Jones és E. J. Waggoner által nekünk adott üzenet Isten üzenete a laodiceai egyházhoz”. (0-19. sz. levél, 1892.) Ujjongva örült 1893-ban annak, hogy Jones munkájában „világosság, szabadság és Isten Lelkének kiáradása” volt jelen. (1893. január 9-i levél.) Gyakran tett említést 1895-ben is arról, hogy „Isten adta nekik a maga üzenetét... Az Úr ígét hordozzák... Ezek az emberek... jelöl adattak e világban... Isten Lelke készítette és vezette őket... Krisztus megbízott hírnökei voltak.” {Bizonyágtételek a prédikátoroknak, 96-97. I.) „Isten támogatta őket... O adott nekik igen értékes világosságot és üzenetük táplálja Isten népét.” (51/a számú levél, 1895.) Még 1896-ban is azt mondotta, hogy „aki elveti azt a világosságot és bizonyágot, amit Isten bőkezűen ránk árasztott, az Krisztust veti meg.” (1896. május 32-i levél.) Az évek folyamán több mint kétszáz ilyen jóváhagyó kijelentést tett, amelyek szétszóródva találhatók különböző írásaiiban.

Csak úgy lehet hitehagyással vádolni Waggonert ebben az időszakban, ha ugyanakkor hitelképtelennek nyilvánítjuk Ellen G. White-ot, feltételezve, hogy naiv volt, vagy rosszul informált, vagy hanyag és következetlen a maga szolgálatának teljesítésében.

A következő fejezet feltárja az egyik legfontosabb eszmét azok közül, amelyeket Jones és Waggoner tanítottak. A különböző idézetek dokumentációja bizonyáguul szolgál arra nézve, hogy Waggoner a minneapolis konferencia előtt és után is vallotta ezt a nézetet, erős ellenállással szemben is. Ez „Krisztus igazságának” egy bizonyos egyedülálló megértése volt, amellyel kapcsolatban lehetetlen azt feltételeznünk, hogy Waggoner ne mondta volna ki ugyanezt az 1888-as konferencián is, mivelhogy annyira fontos, az egészbe szervesen beletartozó részét képezte annak az üzenetnek, amit ő és Jones, Ellen White jóváhagyásával terjesztettek elő.

IV. Krisztus megkísértetett, hozzánk hasonlóan

Azoknak az eszméknek az áttekintésénél, amelyek a Krisztus igazságáról szóló 1888-as üzenetet egyedülállónak és hatásossá tették, szorosan tartjuk magunkat Ellen G. White párhuzamos kommentárjaihoz magáról az üzenetről és ennek az időszaknak a történelméről. Az 1889 elején, Dél-Lancasterben tartott ébredési összejövetelek leírásánál E. G. White a Jones-Waggoner-üzenet élő szívére irányítja figyelmünket.

„Mind a diákok, mind a tanárok nagymértékben részesültek Isten áldásában. Isten Lelkének mély késztetései érezhetőek voltak csaknem minden szívben. Akik részt vettek az összejövetelen, azokban egyöntetűen az a bizonyágtétel született meg, hogy olyan tapasztalatot nyertek, amelyet azelőtt nem ismertek.

Sohasem láttam megújulási művet ilyen alapossággal előre haladni, és mégis annyira mentesnek maradni minden nemkívánatos izgalomtól. Nem volt semmi sürgetés vagy felhívás. Az embereket nem hívták előre, de érezhető volt, hogy ünnepélyesen tudatosult: Jézus nem azért jött, hogy az igazakat hívja, hanem a bűnösöket a megtérésre... Úgy éreztük, hogy valóban a menny leheletét szívjuk magunkba... Milyen gyönyörű volt az univerzum számára szemlélni, amint elesett férfiak és nők meglátták Krisztust, megváltoztak, lelkükbe vésődött képmásának lenyomata. Megromlottak, lelkükben bűnnel fertőzöttek látták magukat. ... Ez a megalázkodás legyőzi a szív büszkeségét, ez az én megfeszítése.” (Review and Héráid, 1889. március 5.)

Az isteni, öröktől fogva létező Krisztus, aki jön megmenteni az embert ott, ahol van, bűntelen természetére felvéve a mi bűnös természetünket, tapasztalva saját lelkén belül mindazokat a kísértéseket, amelyek bennünket érnek, és mégis tökéletesen diadalmaskodva kísértéseink felett - ez az eszme volt a Jones-Waggoner-üzenet szíve, központja. Ez volt Krisztus hatalmas, dicsőséges igazsága, élethosszig, egészen „a keresztnak haláláig” (Fii. 2:8) tartó küzdelmének gyümölcse. Ugyanerről az összejövetelről szólva a következőképpen fejezi ki örömét Ellen G. White:

„A szombat délutáni összejövetel sok szívet érintett, sok lélek tápláltatok: a mennyből alászállt kenyérrel... Az Úr nagyon közel jött és

lelkeket győzött meg arról, mily nagy szükségük van az O kegyelmére és szeretetére. Vágyakoztunk Krisztusnak mint Megváltónknak a jelenlétére, éreztük ennek szükségét. O pedig nem volt messze tőlünk, hanem oly közel, hogy szinte kézzel elérhettük.” (Uo.)

Ebben a kifejezésben van a kulcs az 1888-as üzenet szívének megértéséhez: „A Megváltó nem volt messze tőlünk, hanem oly közel, hogy szinte kézzel elérhettük.” Ő, aki „az út, az igazság és az élet”, nyilvánvalóvá tette magát a kollégium ifjúsága előtt, mint aki közvetlenül elérhető közelségben van. „Immánuel... velünk az Isten” - ez az ő neve. És nemcsak Krisztussal volt az Isten, hanem velünk is van az Isten (Mt. 1:23).

Kicsoda Jézus Krisztus?

Az 1888-as üzenetben O egyedülálló módon jön közel hozzánk. Éppen ezért az 1888-as üzenet rejtélyes történelme a Krisztus és Sátán közötti nagy küzdelmet mutatja be. Csak nyilatkozzék meg Krisztus a maga teljességében, Sátán ellenállása azonnal felébred. Valóban megkísértetett Krisztus mindenben, hozzánk hasonlóan, belülről éppúgy, mint kívülről? Vagy annyira más volt, mint mi, hogy nem érezhette a mi belső kísértéseinket? Egyáltalán, tudott Ő úgy érezni, mint mi? Valóban és igazán ember volt? Csak úgy kísértetett meg, ahogy a bűnte- Ien Adám, vagy úgy, ahogy mi?

Induljunk ki Ellen G. White-nak abból a kijelentéséből, amit az 1889 elején tartott összejövetelen tett, hogy Krisztus úgy nyilatkozott meg az üzenetben, mint „aki közvetlenül közel van”. Azt is mondotta, hogy mindenki érezte az ő ilyen közeli jelenlétének szükségességét. Ellen White teljes szívből csatlakozott Jones és Waggoner bizonyosság- tételéhez, ahogyan ők bemutatták Krisztust.

Íme ez volt az, ami olyan mélyen érintette lelkét a megújulási munka során: „Mind a diákok, mind a tanárok meglátták Krisztust.” Ez valódi hit általi megigazulás volt, mert legyőzte a „szív büszkeségét és megfeszítettett az én.” „Mi is a hit általi megigazulás? Isten munkája, amely az emberi dicsőséget a porba dönti és megcselekszi az emberért azt, amit nincs hatalmában önmagáért megtennie.” (A hit, mely által élek, 111.1., *Speciális Bizonyágtételek*, A sorozat, 9. szám. 62. 1.)

Lássuk a Jones-Waggoner-üzenetet Krisztus igazságáról „bűn testének hasonlatosságában”, egy egyszerű példa által (Rm. 8:3). Waggoner azt magyarázza, mit tanított ő az 1888-as konferencia előtt és azóta:

„Két kérdést adtak át nekem, hadd olvassam fel most őket. Az egyik így hangzik: „Az a szent, aki szűz Máriától született, bűnös testben született? Ennek a testnek ugyanolyan gonosz hajlamai voltak, mint a miénknek, amelyekkel meg kellett küzdeni?”

Semmi többet nem tudok mondani erről a témáról, mint amit a Bibliában olvasok, de az olyan világos és egyszerű, hogy örökkévaló reménységet ad nékem. (Hangok: Ámen!) Volt idő, amikor bátoratlan, kétségbeesett és hitetlen voltam, de köszönöm Istennek, hogy ez már a múlté. Az a dolog, ami életem folyamán évekig csüggedésbe vitt - miután megpróbáltam olyan komolyan és lelkiismeretesen szolgálni az Úrnak, ahogy csak bármikor, bárki tehetne — és ami arra készítetett lelkemben, hogy feladjam és ezt mondjam: „semmi értelme, én nem tudom megtenni” - az saját énem gyengeségének bizonyos mértékű felismerése volt. Ezenkívül pedig az a gondolat, hogy azok, akik becslésem szerint jól, helyesen cselekedtek és azok a régmúltban élt szent emberek is, akikről a Bibliában olvasunk, más felépítésűek voltak, mint én, azért tudtak igazságot cselekedni. Sok szomorú tapasztalat révén arra a megállapításra jutottam, hogy én nem tudok mást tenni, csak rosszat.

Megkérdézem tőletek: Ha Jézus Krisztus, akit az Atya Megváltóul rendelt nekünk, aki eljött ide a Földre, hogy megmutassa nekünk a szabadság útját, akiben egyedül van a reménység, ha az Ő élete e Földön csak valami áldozat, csak valami tettetés volt, akkor hol van a reménység? (Hangok: Eltűnt.) De - mondjátok ti - ez a kérdés előfeltételezi annak az ellenkezőjét, hogy élete csak színlelt küzdelem lett volna, mert azt feltételezi, hogy tökéletesen szent volt, olyan szent, hogy benne nem volt soha semmilyen gonosz, amellyel meg kellett volna küzdenie.

Ez az, amire hivatkozom. Azt olvasom, hogy O »minden ponton megkísértetett, mint mi, mégis bűn nélküli volt«. Olvasok egész éjszakán át tartó imádkozásáról. Olvasok olyan agóniában (lelki élet-halálküzdelemben) elmondott imádságáról, hogy arcáról úgy hullottak alá a vécseppek, mint a verejtékcseppek. De ha mindez csak tettetés volt, egyszerű mutatvány, ha keresztülment ezeken, de mindennek nem volt semmi jelentősége, ha nem kísértetett meg valóságosan, ha az imádkozást

csak külső mozdulataiban gyakorolta, mi haszna van mindennek számomra? Otthagytatok segítség nélkül, rosszabb állapotban, mint amilyenben azelőtt voltam.

Ó, de ha van Valaki - és nem is használom ezt a »ha« szót, hogy valamilyen kétkedő gondolatnak adjak helyet vele, hanem azt fogom mondani, hogy mivel van Valaki, aki keresztülment mindazon, amin nekem valaha is át kell mennem, aki több kísértésnek állt ellen, mint amennyinek nekem, az én saját személyemben valaha is ellene kell állnom (hangok: Ámen!), mivel van valaki, akinek erősebb kísértései voltak, mint amelyek engem személyesen valaha is érhetnek, és ez a valaki minden szempontból olyan természetű, felépítésű volt, mint én, mert ő szembetalálkozott mindazzal a hatalommal, amit csak a Gonosz az emberi testen keresztül kifejthet, de Ő mégsem ismert bünt - akkor örülhetek rendkívül nagy örömmel! (Hangok: Ámen!) És amit Ő megtett, mintegy 1900 évvel ezelőtt, azt most így meg tudja tenni, és meg is teszi mindazokkal, akik hisznek benne.” (Generál Konferenciai Bulletin, 1901.403-404. I.)

Mielőtt továbbmennénk, összegezzük, vegyük számba, mit is mondott Waggoner ténylegesen:

1. Krisztus valóságosan megkísértetett úgy, mint mi. Imádkozott azért, mert szüksége volt rá. Minden tekintetben olyan természetű, felépítésű volt, mint mi, azzal a különbséggel, hogy Ő nem ismert bünt. Szembetalálkozott mindazzal a hatalommal, amit csak a Gonosz emberi testen keresztül kifejthet (belülről és kívülről ható kísértések által).
2. Mégis Krisztus semmi bünt nem ismert, tökéletes igazságot mutatott be testében és életében.
3. Mindazok, akik igazán hisznek Benne, meg fogják ismerni hatalmát, amely megszabadítja őket a bűnök elkövetésétől.

A helyes megértéshez szükséges azonban, hogy végig megfigyeljük Waggoner érvelését. Azzal folytatja, hogy megvitatja a Krisztus testben való természetére vonatkozó római katolikus nézetet.

„Bűnös testben született volna Krisztus, aki mint Isten szentje szűz Máriától született? Hallottatok valaha a szeplőtlen fogantatás római katolikus tantételéről? És tudjátok, mi a lényege? Közületek néhányan, akik hallottak erről a tanításról, talán feltételezték, hogy azt jelenti: Jézus büntelenül született. De egyáltalán nem ez a katolikus dogma. A

szeplőtelen fogantatás dogmája Máriáról, Jézus anyjáról mondja, hogy büntelenül született. Miért? Látszólag azért, hogy magasztalja Jézust, a valóságban azonban a Gonosz munkája az, hogy olyan széles szakadékot húz Jézus, az emberek Megváltója és az emberek közé, akiknek a megmentésére jött, hogy ne lehessen átjutni egyik oldalról a másikra.” (Uo. 404. 1.)

Ez a széles szakadék az a bizonyos tévedés, amelyről Ellen White beszélt, 1889 márciusából való, fent idézett kijelentésében, amikor ezt mondotta: „éreztük annak szükségességét”, hogy ezt a szakadékot áthidaljuk. Waggoner nyilvánvalóvá teszi alábbi, 1901-ből való kijelentésével, hogy az 1888-as üzenet teljes tudatossággal szemben áll az említett katolikus tanítással. Így folytatja előbbi magyarázatát:

„Mindegyikünknek meg kell állapítania, vajon ténylegesen kívül vagyunk-e a római egyházon, vagy sem. Nagyon sokan vannak, akik még mindig viselik a katolikus gondolkodásmód nyomait, de meg vagyok győződve arról, hogy minden egyes lélek, aki ma este itt jelen van, vágyakozik megismerni az igazság és az igaz élet útját (gyülekezet: Ámen!), és hogy nincs itt senki sem, aki esetleg öntudatlanul kötődik ugyan még a pápaság dogmáihoz, de ne kívánna szabaddá lenni ezektől. Nem látjátok, hogy az az eszme, hogy Jézus teste nem olyan volt, mint a miénk (mert tudjuk a miénkről, hogy az bűnös), szükségszerűen magában foglalja szűz Mária szeplőtlen fogantatásának az eszméjét is? Gondolj bele, benne nem volt bűn, de Isten titka mégis testben nyilvánkozott meg... Az isteni élet tökéletes megnyilatkozása a maga folt nélküli tisztaságában, bűnös test közepette. (A gyülekezet: Ámen!) Óh, ez csoda, nemde? Feltételezzük, induljunk ki abból az eszméből, hogy elfogadjuk egy pillanatra, hogy Jézus annyira különbözött tőlünk, azaz annyira más volt, mint mi, hogy az ő testében nem volt semmi, amivel meg kellett volna küzdenie. Néki büntelen teste volt. Akkor természetesen, szükségszerűen következik ebből a szeplőtelen fogantatás római katolikus dogmája. Mert miért állnánk meg ott, hogy Jézus büntelenül született? Ha Mária büntelennek született, akkor természetesen anyjának is büntelen teste kellett, hogy legyen. De nem állhatsz meg itt sem. Vissza kell menned az ő anyjáig... és így vissza egészen addig, amíg el nem jutsz Ádámhoz. És mi az eredmény? Sohasem volt igazi bukás, Ádám sohasem vétkezett igazán. Így láthatod, hogy a láncolat végigkövetése a római katolicizmussal és a spiritualizmussal való lényegi azonossághoz vezet... Krisztus megkísértett testben, szenvedett

testben, de olyan gondolkodása volt, amely soha nem egyezett bele a bűnbe... O megvalósította Isten "akaratát testben, és szilárdan megalapozta azt aényt, hogy Isten akarata megcselekedhető bármely bűnös emberi testben...

Minden test, a te tested és az én testem is, el van készítve arra, hogy Krisztus megcselekedhesse benne Isten akaratát.” (Uo. 404-405.1.)

Waggoner azt az egyszerű eszmét terjesztette elő, hogy amit Krisztus megvalósított testben, e Földön elért győzelme által, azt megvalósíthatja mindazok esetében is, akik igazán hisznek Őbenne. Figyeljük meg ezt a következtetést:

„Mivel Isten ezt a tanúbizonyságot adta a világnak a maga hatalmáról, hogy a legteljesebb módon megmenti a bűnös lényeket és ahhoz segíti, hogy tökéletes életet éljenek bűnös testben, azért bízhatunk abban, hogy el fogja távolítani alkalmatlanságunkat és jobb körülményeket biztosít nekünk az élethez.

Ezt a csodát azonban először a bűnös emberben kell megvalósítani. Nem csupán Jézus Krisztus személyében (testében), hanem Jézus Krisztus győzelmének meg keli ismétlődnie, meg kell sokszorozódnia követőinek ezreiben. így nem csupán néhány szórványos esetben, hanem az egyház egész testében megnyilatkozik majd a világnak Krisztus tökéletes élete. Az lesz a megváltás tervének a végső, bekoronázó műve, amely vagy megment, vagy kárhoztat majd embereket...

Amikor ide eljutunk, akkor egészséges életünk van halandó testben és megdicsőülünk gyengeségeink közepette. Tökéletesen elégedett lennék, ha sohasem ismernék meg annál nagyobb örömet, mint azt, amelyet Jézus Krisztus ad nekünk, Krisztus erejének tapasztalását bűnös testben, amint eltapossa bűneinket és engedelmessé tesz az Ő akarata iránt e bűnös testben. Ez a győzelem igazi öröme és diadalkiáltás hangozhat fel a táborban, amikor ez megvalósul...

Isten győzelmet hoz elő a vereségből, kiemel minket a szakadék mélységéből, és Krisztussal együtt mennyei trónusokra ültet. Kézbe vehet egy bűnben született gyermeket, legyen bár ő csupán egy testi vágy produktuma, és meg tudja cselekedni, hogy ez a gyermek Isten népének fejedelmeivel együtt foglal helyet a mennyben, a győztesek között. Az Úr azzal mutatta meg ezt nekünk, hogy nem titkolta el tőlünk saját családfáját.

Sokszor siránkozunk azon, hogy gonosz hajlamokat, bűnös természetet öröklöttünk, és csaknem kétségbeesünk azon, hogy nem tudunk szakítani ezekkel az öröklött gonoszságokkal, nem tudunk ellenállni a bűn felé húzó hajlamoknak.

...Jézus Krisztus »Dávid magvából született test szerint«... Jézus nem szégyellt bűnös embereket a testvéreinek nevezni...

Így látjuk meg, hogy nem számít, milyen az örökségünk természet szerint. Isten Lelkének van olyan hatalma a test felett, hogy mindezt teljesen megfordíthatja és isteni természet részeseivé tehet minket...

Óh, bárcsak segíthetne Isten nekünk, hogy meglássunk valamit az evangéliumban rejlő dicsőséges lehetőségekből... olyannyira, hogy mi is elmondhassuk: »Kedvelem, hogy teljesítsem a te akaratodat, óh Isten, igen, a te törvényed szívemben van« (Zsolt. 40:9). Bárcsak kinyilatkoztatnánk ezzel az ő hatalmát, már bűnös, halandó testünkben is, kegyelme dicsőségének örökkévaló magasztalására.” (Uo. 406-408. 1.)

Ezek az eszmék Krisztus igazságáról azonosak azokkal a gondolatokkal, amelyeket Waggoner mind az 1888-as konferencia előtt, mind pedig közvetlenül azután kifejtett. Az alapvető eszme tiszta és torzulásán maradt. Figyeljük meg, mit írt Waggoner G. 1. Butlernak 1888. végén kiadásra került, 1887. február 10-i levelében:

„Olvasd el Róma 8:3-at, és megérted, milyen természetű volt a test, amellyé az Ige tétetett... »Isten - elbocsátotta saját Fiát a bűnös test hasonlóságában, és a bűn miatt - kárhoztatta a bűnt a testben.« Krisztus bűnös test hasonlóságában született. (Idézi itt Fii. 2:5-7-et és Zsid. 2:9-et is.)

Ezek az igék bemutatják, hogy Krisztus emberi természetet vett magára és ennek következtében halálnak volt alávetve. Azzal a szándékkal jött a világba, hogy meghaljon, s ezért földi életének kezdetétől fogva ugyanolyan állapotban volt, mint amilyenben azok az emberek vannak, akiknek a megszabadításáért meghalt... Olvasd most Róm. 1:3-at:

Isten evangéliuma »az ő Fiára, a mi Urunk Krisztusra vonatkozóan, aki Dávid magvából lett test szerint«. Milyen volt Dávid természete test szerint? Bűnös, vagy sem? Dávid ezt mondja: »Íme én vétekben fogantattam és bűnben melengetett engem anyám« (Zsolt. 51:7). Ne kezdj

elborzadva meglepődni. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy Jézus bűnös volt. (Idézi Zsid. 2:16, 17-et.)

Az a kijelentés, hogy »mindenben hasonlónak tétetett az atyafiakhoz«, pontosan ugyanaz, mint hogy »bűnös test hasonlóságában« jött el, »emberekhez hasonlónak lévén« (Fii. 2:7). A Bibliában a legbátorítóbb dolgok egyike az az ismeret, hogy Krisztus emberi természetet vett magára, test szerinti ősei bűnösök voltak. Amikor olvassuk a Krisztus emberi elődeinek életére vonatkozó feljegyzéseket, és látjuk, hogy bennük is megvoltak mindazok a gyengeségek és szenvedélyek, amelyek bennünk vannak, akkor ahhoz a végeredményhez jutunk, hogy egyetlen embernek sincs semmi joga ahhoz, hogy mentegesse bűnös cselekedeteit az öröklés alapján. Ha Krisztus nem tétetett volna minden dologban hasonlónak testvéreihez, akkor az O bűntelen élete egyáltalán nem lenne bátorítás számunkra. Csodálattal szemlélhetnénk, de ez a csodálat reménytelen kétségbeesést okozna számunkra. (Idézi II.Kor. 5:2-t.)

Tegyük fel most a kérdést, mikor tétetett Jézus bűnné értünk? Akkor kellett ennek történnie, amikor testté lett és kezdett szenvedni a kísértésektől, gyengeségektől, amelyek velejárói a bűnös testnek. Átment az emberi tapasztalás minden fázisán, mivel »mindenben megkísértetett, hozzánk hasonlóan«. »Fájdalmak férfja és betegségek ismerője volt.« 'Viselte gyötrelmeinket, hordozta fájdalmainkat.« (Ésa. 53:3-4). Erről a szentírási szakasról mondja Máté, hogy jóval a keresztre feszítés előtt beteljesedett. így azt mondom, hogy »törvény alatti« születése, szükségszerű következménye volt annak, hogy bűnös test hasonlóságában született, annak, hogy Ábrahám természetét vette magára. Olyannak tétetett, mint az ember, azért, hogy keresztülmeessen a halál szenvedésein. Kora gyermekségétől fogva mindig előtte volt a keresz.

Erre te ezt mondd: »Azt, hogy önként magára vette a világ bűneit - nagy áldozatában, a kereszten —, ezt mi (a generálkonferencia és a Review and Héráid vezetése) elfogadjuk, de Ő nem született ennek az ítélete alatt. Róla, aki tiszta volt és soha egyetlen bűnt sem követett el életében, minden helyes teológia oldaláról nézve megdöbbentő perverzió lenne azt mondani, hogy ő a törvény ítélete alatt született.« (Lásd: Butler: A törvény a Galatához írt levélben, 58. 1.)

Lehet, hogy ez »teológiai perverzió«, de teljes összhangban van a Bibliával, és ez a fő dolog. Téged megsokkolt, megbotránkoztatott az az

eszme, hogy Jézus a törvény ítélete alatt született, mert ő soha életében nem követett el bűnt. De ugyanakkor elismered, hogy a kereszten a törvény ítélete alatt volt. Akkor követett el bűnt? Nem, semmi esetre sem. Úgy van! De ha életének egy időszakában lehetett Jézus a törvény ítélete alatt, és ennek ellenére büntelen volt, semmi okot nem látok arra, miért ne lehetett volna a törvény ítélete alatt máskor is, amellet, hogy ugyanakkor mégis büntelen volt.

Nem tudom megérteni, hogy Isten hogyan nyilatkozhatott meg testben, és pedig bűnös test hasonlóságában. Egyszerűen elfogadom a Szentírás állítását, hogy csak így lehetett emberek Megváltója, és örvendezek ebben az ismeretben, mert amióta O bűnné tétetett, én Isten igazságává tétethetem Őbenne.” (Waggoner: Az evangélium a Galatákhoz írt levélben, 1888. 60-62. 1.)

Az a tény teszi olyan érdekessé ezt a Krisztus természetéről szóló elég terjedelmes fejtegetést, hogy Waggoner éppen 1888-ban adta ki, és csak akkor, amikor már több, mint egy éven át hagyta érlelődni a témát elméjében.

A Waggoner feleségével folytatott interjú alapján Fromm arról informál bennünket, hogy Waggonerné gyorsírással lejegyezte férje 1888-as konferencián előadott tanulmányait, majd áttette gépirásba. Waggoner később kiadta ezeket a feljegyzéseket mint cikkeket az „Idők Jelei”-ben, majd pedig a „Krisztus és igazsága” c. könyvben és más műveiben. (Lásd: Fromm: Elhívott mozgalom, 200-202. 1.) Alig lehetett ideje Waggonernek kicsomagolni az 1888-as konferencia után, amikor a következőket írta az Idők Jelei 1889. január 21-ei számában, valószínűleg a gyorsírásból ártírt jegyzetek alapján (ez a szakasz megjelenik a kis idő múlva kiadott „Krisztus és igazsága” c. könyvben is, 26-30. 1.):

„Egy kis gondolkodás elégséges ahhoz, hogy megvilágítsa bárkinek: Ha Krisztus emberekhez való hasonlóságot öltött magára, hogy elszenvedhesse a halált, akkor a bűnös emberhez kellett hasonlóná tétetnie, mert egyedül csak a bűn okoz halált. A halálnak semmi hatalma sem lehetett volna Krisztus felett, ha az Úr nem helyezte volna reá minden bűnünket. Azt aényt, hogy Krisztus testet öltött magára - de nem egy büntelen lény, hanem a bűnös ember testét, azaz hogy a magára vett test mindazokat a gyengeségeket és bűnös hajlamokat hordozta, amelyeknek az elesett emberi természet is alá van vetve -, mutatják ezen felül azok a

speciális igei kifejezések is, amelyeken ez a cikk alapszik: O »Dávid magvává tétetett test szerint«.

Bár anyja tiszta, istenfélő asszony volt, amilyen csak lehetett és elvárható, senki sem kételkedhet abban, hogy Krisztus emberi természete jobban alá kellett legyen vetve a test gyengeségeinek, mintha azelőtt született volna, hogy az emberi faj oly nagy mértékben megromlott fizikailag és erkölcsileg. (Idézi Zsid. 2:16-18-at és II. Kor. 5:21-et.)

Ez a kijelentés sokkal erősebb állítás annál, mint hogy O »bűnös test hasonlóságában« jött el. O »bűnné tétetett«.

Bűntelen, de mégis, nem csupán a bűnösök közé számláltatott, hanem ténylegesen bűnös természetet vett magára. (Idézi Gál. 4:4-5-öt.)

Jézus egész éjszakát töltött imádságban, Atyja színe előtt. Miért kellett volna ennek így lennie, ha nem sanyargatta volna őt az Ellenség, a test öröklött gyengeségein keresztül? Jézus »engedelmességet tanult azok által a dolgok által, amelyeket szenvedett«. Nem arról van szó, hogy O valaha is engedetlen lett volna, mert O bűnt nem ismert. De azok által, amiket a testben szenvedett, megtanulta, hogy mi az az emberi természetben, ami küzd benne az engedelmességre irányuló erőfeszítések ellen.

Egyesek gondolhatják, amikor eljutnak eddig a pontig a cikk olvasása közben, hogy mi leértékeljük Krisztus jellemét azáltal, hogy leszállítjuk őt a bűnös ember szintjére. Ellenkezőleg, egyszerűen csak magasztaljuk áldott Megváltónk »isteni hatalmát«, aki önként alászállt a bűnös ember szintjére, azért, hogy felemelhesse az embert a maga szeplőtlen tisztaságához, amelyet megőrzött a legellenségesebb körülmények között is... Emberi mivolta csak elfátyolozta isteni természetét, ami nagyon is képes volt arra, hogy sikeresen ellenálljon a test bűnös szenvedélyeinek. Egész életében küzdelemben állt. A test, amelyet a minden igazság Ellensége ösztökélt, hajlott volna a bűnre, de isteni természete soha, egyetlen pillanatra sem adott helyet egyetlen gonosz kívánságnak sem. Isteni ereje nem ingadozott soha, egyetlen pillanatra sem. Miután mindent elszenvedett a testben, amit csak az összes emberek valaha elszenvedhetnek, visszatért az Atya trónjához, éppolyan szeplőtlenül, mint ahogy elhagyta a mennyei dicsőséget. Akkor vegyenek hát bátorságot a fáradt, gyenge, bűn elnyomatása alatt görnyedő lelkek! Jöjjenek bátran a kegyelem királyi trónusához! Bizonyosak lehetnek, hogy kegyelmet

találnak a szükség idején, mert ezt a szükségletet Megváltónk is érezte, a maga nagyon is súlyos szükséglete idején.”

A figyelmes olvasó észreveszi, hogy Waggoner nem mondja, hogy Jézusnak „bűnös természete” volt. Azt mondja, hogy Krisztus „felvette” a mi bűnös természetünket, olyan természetet, amelyben megvolt a megkísérthetőség minden képessége, fogékony volt mind a kívülről, mind a belülről ható kísértésekre. A miénkhez hasonló természetet vett fel Jézus, örökségünk minden következményével együtt. De soha, egyetlen pillanatra sem engedett ezeknek a kísértéseknek.

Vajon teljes mértékben jóváhagyta Ellen White Krisztus igazságának ezt a felfogását? Magán az 1888-as konferencián ezt mondotta: „Látom az igazság szépségét Krisztus igazsága bemutatásában, amint a doktor (Waggoner) elének tárta, a törvénnyel való kapcsolatában. Amit előterjesztettek, tökéletesen összhangban van azzal a világossággal, amelyet Isten jótetszéséből nekem ajándékozott sokéves tapasztalatom során.” (15. sz. kézirat. 1888.) Krisztus „igazságossága a törvényhez való viszonyában” nyilvánvalóan nem a testtelétele előtti szentsége, hanem bűnös test hasonlóságában történt testtelételeben kialakított jelleme és áldozata. Ahogy a fentiekben láttuk, Waggoner világossá tette Butler testvér előtt: hiszi, hogy Krisztus a törvény alatt született, mint ami természetes következménye volt annak, hogy bűnös test hasonlóságában született és hogy Ábrahám természetét vette magára. E. G. White aligha támogatta volna az igazság szépségeként Waggonernek, Krisztusnak a törvényhez való viszonyában megnyilatkozó igazságára vonatkozó elgondolását, ha az nem öleli fel azt az óriási eszmét, miszerint Krisztus felvette a mi bűnös természetünket és mégis tökéletes, büntelen jellemet alakított ki.

Tény, hogy Ellen White lelkesedett:

„Amikor Waggoner testvér feltárta ezeket az eszméket a minneapolis-i konferencián, ez volt az első világos tanítás erről a témakörrel, amelyet emberi ajkáról valaha is hallottam, kivéve a köztem és férjem közötti beszélgetéseket. Azt mondtam magamnak, hogy én azért látom ezt olyan világosan, mert Isten megjelentette nekem látomásban, ők (az üzenetnek ellenálló testvérek) pedig azért nem tudják így látni, mert nem jelentetett ki nekik úgy, mint nekem, úgyhogy amikor valaki más

képviselte ezt, szívem minden rezdülése áment mondott rá.” (5. sz. kézirat, 1889.)

Hogyan mondhatott volna Ellen White ilyesmit, ha Waggoner pusztán csak a lutheránus és kálvinista eszméket ismételte volna meg?

V. Ellen White támogatja a Jones-Waggoner-eszmét

Krisztus igazságának azt a felfogását, amit Jones és Waggoner hirdettek, Butler testvér, a generálkonferencia elnöke nem szívesen fogadta, és vitába szállt Waggoner testvérral. (Lásd: Butler: A törvény a Galáciabeliekhez írt levélben, 58. 1., és Waggoner: Az evangélium a Galáciabeliekhez írt levélben, 62. 1.) Népünk közül mások is kedvezőtlenül fogadták és leveleket írtak Ellen White-nak, amelyben panaszkodtak Jones és Waggoner tanítására. Egy reggeli Battle Creek-i beszélgetésen határozott választ adott arra, miként viszonyuljunk egy vitatott tanbeli kérdéshez:

„Levelek érkeztek hozzám, amelyek azt állítják, hogy Krisztusnak nem lehetett ugyanolyan természete, mint az embernek, mert akkor eleshetett volna a hasonló kísértések alatt. Ha nem volt emberi természete, akkor nem lehet a mi példaképünk. Ha nem volt részese a mi természetünknek, akkor nem kísértethetett meg úgy, mint mi, emberek. Ha lehetetlen volt számára, hogy engedjen a kísértésnek, akkor nem lehet a mi segítőnk. Ünnepeyes valóság volt, hogy Krisztus eljött, hogy megharcolja a csatákat mint ember, az ember javára. Megkísértése és győzelme arról tesz bizonyosságot nekünk, hogy az emberiségnek pontosan követnie kell a »Mintát«, isteni természet részesévé kell, hogy váljék az ember...

Lehet erejük embereknek ellenállni a gonosznak - olyan erejük, amelyet sem a világ, sem a halál, sem a pokol nem győzhet le, olyan erejük, amely olyan helyzetet biztosít számukra, hogy győzhetnek, amint Krisztus győzött.” (Reggeli beszélgetés, 1890. január 29. Válogatott üzenetek I. köt. 408-409. 1.)

Az egész 1890-es év folyamán világossá tette Ellen White a maga visszavonhatatlan támogatását az 1888-as üzenet kulcseszméje iránt. Az üzenettel kapcsolatos összes nyilatkozatában — amelyek igen számosak — nincs egyetlen, akárcsak leghalványabb utalás sem arra, hogy bármilyen fenntartása lett volna annak központi mondanivalójával szemben. Kiadott egy kis traktátust 1894 februárjában, ezen a címen: „Krisztus megkísértetett, mint mi”:

„De sokan azt mondják, hogy Jézus nem olyan volt, mint mi, hogy Ő nem úgy volt a világban, mint mi. hogy Ő isteni volt, és ezért mi nem győzhetünk úgy, ahogy Ő győzött. De ez nem igaz, »mert ő valóban nem

angyalok természetét vette magára, hanem Ábrahám magvának természetét... Mert maga is szenvedett megkísértetvén és ezért segíteni tud azoknak, akik megkísértetnek«. Krisztus tudja a bűnös megpróbáltatásait, ismeri kísértéseit. Ő a mi természetünket vette magára.” (Uo. 3-4. 1.)

Ha, mint mondja — és a Bibliát idézi ehhez —, Krisztus megkísértetett, mint mi, milyen következtetéshez jut ennek alapján a továbbiakban? Úgy kell folytatnia logikusan, amint mondja is:

„A kereszténynek tudatosítania kell magában, hogy nem önmagáé... Legerősebb kísértései belülről fognak támadni, mert harcolnia kell a természetes szív hajlamai ellen. Az Úr ismeri gyengeségeinket... Minden bűn elleni küzdelemben Krisztus munkálkodik az emberi szíven meghatározott eszközein keresztül... Oh, ha fel tudnánk fogni, mit jelent Jézus nekünk és mit jelentünk néki mi!” (11. I.)

A világ reménye c. könyvében, amelyet ebben az 1888 utáni időszakban írt, oly egyértelműen fejezi ki meggyőződését, hogy az egész világ olvashatja. Egyetlen korábbi, Krisztus természetére vonatkozó írásában sem fejezte ki a döntő eszmét olyan teljes világossággal és erővel, mint ebben a műben:

„Isten Fia számára még akkor is szinte végtelen megalázkodást jelentett volna magára venni az emberi természetet, amikor Ádám még ártatlan állapotban volt az Edenben. De Jézus akkor fogadta el az emberi természetet, amikor az emberi faj meggyengült már a bűn négyezer éve alatt. Mint Ádám minden gyermeke, Ő is elfogadta az öröklés nagy törvényének kihatásából származó összes következményt. Hogy melyek voltak ezek a következmények, azt megmutatja földi őseinek története. O eljött, ilyen örökséggel terheltén, hogy osztozzék fájdalmainkban és kísértéseinkben, és hogy egy büntelen élet példáját adja nekünk.” (49. 1.)

Ádám büntelen, bűneset előtti természetét vette magára Krisztus? „Dávid magvából származott test szerint.” (Rm. 1:3.) Nem Ádám másolataként teremtetett azáltal, hogy Isten a föld porából formálta és ismét orrába fújta az élet leheletét. „Miként Ádám minden gyermeke” Ő is elfogadta az öröklés nagy törvényének kihatásából származó összes következményt. E dicsőséges paradoxonnak örökké tisztának és világosnak kell maradnia:

„Isten Fia az emberiség ruháiba öltözve lejött azok szintjére, akiket megmenteni akart. Benne nem volt csalárdság vagy bűn; O örökké tiszta és szeplőtelen volt, mégis magára vette bűnös természetünket.” (Review and Héraid, 1896. december 15.)

Teljesen egyértelmű a hangsúly 1888 utáni írásaiban. íme egy példa:

Saját erőnkkel lehetetlen megtagadnunk elesett természetünk követeléseit. Ezen a vezetéken keresztül hozza ránk Sátán a kísértést. Krisztus tudta, hogy az Ellenség minden emberi lényt megkönyékez, hogy előnyt szerezzen az öröklött gyengeségekből és hogy hamis elkápráztatásokkal törbe csalja azokat, akik nem bíznak Istenben. És áthaladva azon a területen, amelyen nekünk, embereknek kell utunkat rónunk, az Úr elkészítette az utat számunkra a győzelemhez... Benne semmi sem volt, ami válaszolt volna Sátán megtévesztő bölcsekedésére. Ő nem egyezett bele a bűnbe. Egy gondolat erejéig sem engedett a kísértésnek. így történhet ez a mi esetünkben is.” (Desire of Ages — *A világ reménye*, 122-123. 1.)

„Ellenállni a kísértésnek azt jelenti, hogy amikor egy embert hatalmas befolyás ösztökél arra, hogy megcselekedjék valamely rossz dolgot, és ő tudja, hogy megtehetné ezt, de hit által ellenáll, szilárdan támaszkodva Isten erejére. Ez volt az a megpróbáltatás, amelyen Krisztus keresztülment.” (The Youth Instructor, 1899. július 20.)

„Ebben a küzdelemben Krisztus emberi mivolta oly mértékig volt megterhelve, hogy azt soha senki nem fogja megismerni közülünk... Valóságos kísértések voltak ezek, és nem látszat, semmiképpen sem... Isten Fia ugyanazokkal a kegyetlen, látszólag ellenállhatatlan kísértésekkel vívta meg a csatát, amelyek az embert is megtámadják: az étvágy iránti engedékenyság, vakmerő vállalkozás olyan területen, ahol Isten vezetése nem érvényesülhet, és e világ Istenének imádása, az örökkévaló boldogság feláldozása ez élet elbűvölő élvezeteiért.” (116. sz. levél, 1899, *Selected Messages*, I. köt. 94-95. 1.)

A tévedés mindig megoszt, az igazság mindig egyesít. Jones és Waggoner tökéletesen egyetértettek egymással a Krisztus igazságára vonatkozó tanításukban. Valóban rendkívüli jelenség, hogy két ember, akik temperamentumukat tekintve annyira különböztek egymástól, mint „a kerti gyümölcs a vadalmától” (Arthur W. Spalding: Captains of the Host, 590. 1.), oly tökéletesen tudtak utat vágni a rejtett teológiai buktatók

útvesztőjében, ahol „tátongó szakadékok” várnak mindenkire, aki e témákat tanulmányozza, és hogy eközben olyan alapvető egységben maradtak egymással. Egyformán hittek, egységre hívták a gyülekezetei és csodálatos egységükről tettek bizonyosságot abban az időben, amikor üzenetük kritika tárgya lett az egyházban.

Nem foglalkoztak szörszálhasogató teológiai problémákkal, vagy a gyakorlatban megkövesedett nyelvi problémákkal. Ok elsődlegesen és mindenekfelett hírnökök, reformerek és evangélisták voltak, akik azt a lelki terhet érezték, hogy Isten művét be kell fejezni az ő nemzedékükben. Teológiájuk azzal foglalkozott, hogy egy népet készítsenek el az Úr eljövételére. Figyeljük meg Jones tanítását Krisztus igazságáról: „Mivel mindenben hasonlónak tétetett hozzánk, amikor megkísértetett, pontosan azt érezte, amit mi érzünk, amikor megkísértetünk, és mindent tud erről, így segíthet és mentheti meg, a legteljesebb módon, mindazokat, akik Őt elfogadják. Mivel földi testében és önmagában e testi léte folyamán Ő éppolyan gyenge volt, mint mi, és »semmit sem tudott cselekedni« önmagától (Jn. 5:30), ezért amikor »betegségeinket viselte és fájdalmainkat hordozta« (Ésa. 53:4), és megkísértetett, mint mi, érezte azt, amit mi érzünk, isteni hite által és Isten erejével legyőzött mindent, amit ez a hit feltárt előtte mint bűnt, és amelyet Ő feltár előttünk mint bűnt, a mi testünkben.

Ezért hívják az Ő nevét Immánuelnek, ami azt jelenti: »Velünk az Isten«. Nemcsak övele volt az Isten, hanem velünk is.” (The Consecrated Way, 26. 1.)

Jones a Krisztus természetére és igazságára vonatkozó meggyőződését Jézus saját ígéire alapozza. Ezek között a legalaposabb megvizsgálásra érdemes Jézus előbbieken idézett saját kijelentése (Jn. 5:30), annál is inkább, mivel általában nem vesszük figyelembe:

„Én semmit sem cselekedhetek saját magamtól, amint hallok, úgy ítélek, és az én ítéletem igazságos, mert én nem az én saját akaratomat igyekszem érvényesíteni, hanem az Atya akarátát, aki elküldött engem.”

Pontosan értette meg Jones ezt az ígét?

Jézusnak ezekben a szavaiban benne volt az igazságnak az a makkja, amelyből az 1888-as üzenet hatalmas tölgyfája fejlődött ki. Bepillantást ad itt az Úr abba a belső küzdelembe, amelyet Ő testében és lelkében viselt,

amely a „Krisztus igazsága” fogalmat tartalommal tölti meg számunkra, és úgy mutatja be, mint ami pontosan megfelel az elesett ember szükségleteinek. Itt van az alapja Waggoner fent idézett megállapításának, hogy Krisztus „egész élete küzdelem volt”. (*Krisztus és igazsága*, 28-29. I.)

Krisztusnak állandóan cselekednie kellett valamit, amit a bűntelen Ádámnak soha nem kellett tennie: meg kellett tagadnia egy belső akaratot („az én saját akaratomat”), amely állandóan potenciális ellentétben volt az Atya akaratával. Ez a küzdelem tetőponthoz érkezett a Gecsemánében, amikor Jézus élethalál-küzdelemben imádkozott: „Ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogy te” (Mt. 26:39). Ilyen belső küzdelem csak olyan lény számára lehetséges, aki ismerte „a mi elbukott természetünk követelő kívánságait”.

Ebben a világosságban szemlélve, Jones és Waggoner számára sokkal inkább ágyjelent meg Krisztus győzelme, mint egy dicsőséges, dinamikus igazság, mint ami küzdelem és harc gyümölcse, semmint a szokásos felfogás szerinti passzív örökölt isteni valóság, amely könnyen, természetesen érvényesíti az igazságot. Próbáljuk megragadni Jones Krisztus igazságáról szóló tanításának fő pontjait:

„Ha Ő nem ugyanolyan testből való volt, mint azok, akiknek a megmentéséért eljött, akkor egyáltalán nincs semmiféle haszna annak, hogy Ő testté lett. Sőt ennél is többet mondhatunk: mivel az egyetlen test, amely széles e világon létezik, amelynek a megmentésére Ő eljött, éppen a szegény, bűnös, elveszett emberi test, amilyen teste van az egész emberiségnek: ha ez nem az a test, amellyé Ő lett, akkor Ő soha nem jött el valóságosan e világba, amelynek megváltásra van szüksége. Mert ha Ő egy olyan emberi természetben jött el, amely különbözik attól az emberi természettől, amely ténylegesen létezik e világban, akkor még ha e világban volt is, semmi gyakorlati jelentősége nem lehetett ennek arra nézve, hogy elérje az embert és segítsen rajta. Akkor Ő földi életében is olyan távol volt az embertől, mintha soha nem jött volna el, mert ebben az esetben, emberi természetében is éppolyan távol maradt az embertől, mint amennyire egy másik világtól, mintha egyáltalán soha el sem jött volna e világba.” (*The Consecrated Way*, 35. 1.)

„A Krisztus, Mária és a mi saját természetünk egymáshoz való viszonyulására vonatkozó római katolikus hit abból a természetes gondolatból származik, hogy Isten túl tiszta és túl szent ahhoz, hogy

bennünk lakozzék, a mi bűnös emberi természetünkben, és az olyan bűnösök, mint mi, túl messze vannak Tőle, az O tisztaságától és szentségétől ahhoz, hogy O úgy jöjjön hozzánk, amint vagyunk.

Az igazi hit - Jézus hite - abban áll, hogy Jézus eljött hozzánk oda, ahol vagyunk, olyan messzire Istentől, amilyen messze mi vagyunk bűnösségünkben, abban a bűnös emberi természetünkben, amelyet Krisztus magára vett. Azt jelenti Jézus hite, hogy olyan végtelen tisztaság és szentség, mint amelyet O maga jelent és olyan bűnös, lealjasodott és elveszett természet, mint amely a mi lényegünk, önként együtt lakozott Krisztusban az Ő Szentlelke által és együtt lakozik bennünk is, hogy megmentsen, megtisztítson és szentté tegyen minket.

A római katolikus hit lényege szerint nekünk tisztává és szentté kell lennünk ahhoz, hogy Krisztus valamiképpen együtt lakozzék velünk.

Jézus hitének pedig az a lényege, hogy Istennek velünk és bennünk kell lakoznia ahhoz, hogy mi valamiképpen szentek és tiszták lehessünk.” (Uo. 39. 1.)

Jones nagy jelentőséget tulajdonít Pál apostol Rm. 8:3-ban található „a testben” kifejezésének, mint ami a Krisztus testére utal, hogy Krisztus ténylegesen a saját testében kárhoztatta a bűnt és így minden testben kárhoztatta azt. Ezzel az értelmezéssel Jones a „hasonlóság” szót úgy szemléli, mint ami a természetfeletti megjelenésnél többet jelent, ami éppen a hasonlóság ellentétét jelölné:

„Csak azáltal tudta elérni a bűnt teljes és igazi mivoltában, hogy alávetette magát az öröklés törvényének.

Minden földi emberben létezik, sokféle vonatkozásban a bűnhöz való »odakötözöttség«, amit örökölt sok nemzedékre visszamenőleg, amely még nem teljesedett ki bűnös tett elkövetésében, de amely örökké készenlétben van, hogy amikor alkalom kínálkozik, belelökje az embert a bűnök tényleges elkövetésébe... Szembe kell találkoznunk ezzel az öröklött bűnhöz kötöttséggel és le kell gyűrnünk, el keli szakítanunk magunkat ettől az öröklött hajlamtól, amely a bűn felé ránt bennünket...

Ez a mi bűnhöz kötöttségünk helyezettett Őreá, amikor testté lett...

Így O találkozott a bűnnel abban a testben, amelyet felvett és diadalmaskodott felette, amint meg van írva: »Isten elküldte az ő Fiát bűnös

test hasonlóságában és a bűn miatt és megítélte a bűnt a Testben.« (Uo. 42. 1.)

Így Jézus mind az örökség, mind a néki tulajdonlás révén megterhelhetett „a világ bűnével”. És így megterhelve, ezzel a hatalmas hátránnyal haladt előre diadalmasan azon a csatatéren, ahol az első emberpár - akiknek semmiféle ilyen hátrányuk nem volt, annak még csak az árnyékát sem ismerték - elesett...

„Azáltal, hogy elítélte a bűnt a testben és megszüntette az ellenségeskedést a maga testében, Jézus felszabadít az öröklés törvényének hatalma alól, és így közölni tudja velünk, igazságban, az ő isteni természetét és hatalmát, hogy e törvény fölé emelje, és megtartsen fölötte; O meg tud őrizni ebben az állapotban minden lelket, aki elfogadja Őt.” (Uo. 43. 1.)

Most pedig idézzük azt az erőteljes evangéliumi felhívást, amelyre vonatkozóan Ellen White azt a megállapítást tette, hogy „ez az üzenet, amelyet Isten parancsa szerint át kell adnunk a világnak:

„Azáltal, hogy Isten elküldte az ő saját Fiát bűnös test hasonlóságában, Krisztus pedig felvette a mi természetünket bűnös, eltorzult állapotában, és azáltal, hogy Isten állandóan Vele és Benne lakozott - ebben a természetben, mindebben azt mutatta meg Isten, minden népnek mindörökre, hogy nem létezik egyetlen lélek sem ezen a világon, aki annyira bűnökkel megterhelt lenne és annyira elveszett, hogy Isten nem lakoznék örömmel vele és benne, hogy megszabadítsa őt mindettől, hogy Isten igazságának útjára vezesse őt.

És mindez oly bizonyos, mint az ő Immánuel neve, ami azt jelenti, hogy »velünk az Isten.« (U.o. 44. 1.)

Hűségesen bizonyított és világos, hogy ez az üzenet teljesen a Szentíráson alapult. Jézus megörökített saját szavai János és Máté evangéliumában feltárják az O kísértés elleni belső küzdelmének természetét (Jn. 5:30, 6:38; Mt. 26:39). Ő magára vett egy olyan akaratot, amelyet állandóan meg kellett tagadnia ahhoz, hogy kövesse Atyja akaratát. Ez a küzdelem olyan súlyos és heves volt a Gecsemáné kertben, hogy Jézus vércseppeket verítékezett. Pál apostol hozzászeli, hogy O megtagadta magát (Rm. 15:3).

Ez megmagyarázza, hogy miként küldetett el Ő „bűnös test hasonlóságában” a bűn miatt és „ítélte el a bűnt a testben” (Rm. 8:3). Pál apostol megmagyarázza, hogyan voltunk mi a „világ elemeinek rabszolgaságában”, de... „Isten elküldte Fiát... akit törvény alá vetett, hogy megmentse azokat, akik a törvény alatt voltak” (Gál. 4:3-5). Krisztus elküldetett, hogy megoldja a bűn problémáját, oda, ahol a bűn létezett, ezért belépett arra a területre, ahol ezek a hatalmak beásták magukat. És benyomulva az ellenség területére, győzött. Magára vette az elesett emberi természetet, amelyet hatalmukba kerítettek a gonosz erői és az ellenség által elfoglalt területen szerezte meg a győzelmet számunkra. Az a kifejezés, hogy „törvény alatt valóvá” tétetett, nem jelenti azt, hogy a zsidó ceremóniális törvény fizikai feltételei alá vettetett, mert akkor ez azt jelentené, hogy O csak a szó szerinti zsidók megmentésére jött el. „A törvény alatt” meghatározás világosan ugyanazt a „világ elemei alatti” szférát jelenti, mint amelyről az előbbieken beszéltünk. Ő ismerte a mi saját akaratusunkkal való küzdelmünket, és ahol mi elesünk, ott Ő győzött.

Ő „megbékéltetett minket az ő testében, halála által.” „Lefegyverezte a fejedelemségeket és hatalmasságokat, leleplezte őket nyilvánosan, győzedelmeskedve felettük önmagában.” (Kol. 1:22; 2:15.)

A Zsidókhoz írt levél szerzője szinte halmozza a meghatározásokat, hogy világossá tegye Krisztus testlételének ezt a jelentését. Csak a mesterien ügyes Ellenség legmagasabb szintű álbölcselete homályosíthatta el ezeket az ihletett fogalmakat közel kétezer éven át a történelemben.

„Mert a megszentelő és a megszenteltek egytől valók mindnyájan, azért nem szégyellj őket atyjafiainak hívni... Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, O is hasonlóképpen részese lett ugyanennek... Mert nyilván nem angyalok természetét vette fel, hanem Ábrahám magváét... Mert nem oly főpapunk van, aki nem tudna megindulni erőtelenségeinken, hanem aki megkísértetett mindenben, hozzánk hasonlóan, mégis bűn nélküli volt. Járuljunk azért bizalommal a kegyelem királyi székéhez, hogy irgalmasságot nyerjünk és kegyelmet találjunk, alkalmas időben való segítségül.” (Zsid. 2:11-18; 4:15, 16.)

Egyesek rejtett értelmet olvasnak bele Ellen White egyik kiadatlan levelébe, amelyről feltételezik, hogy ellene mond az összes többi írásában található nagyszámú és nyomatékos kijelentésnek, amelyek szerint Krisztus a mi bűnös testünk hasonlóságában jött el. Az említett levélben Ellen White

figyelmeztet egy új-zélandi evangélistát, aki homályosan beszélt erről a kérdésről, hogy rendkívül gondos legyen abban, miként tanít „Krisztus emberi természetéről”. Idézzük a bizonyágtételt:

„Ne állítsd Őt a nép elé olyan emberként, aki bűnre való hajlandósággal volt tele... Egy pillanatra sem volt Őbenne gonosz hajlandóság... kerülj minden olyan kérdést Krisztus természetére vonatkozóan, amely elkerülhetetlenül félreértést szül. Az igazság sokszor közel van a feltételezés nyomvonalához. Amikor Krisztus emberségével foglalkozol, szükséges, hogy határozottan őrizkedj minden kategorikus állítástól, nehogy többet értsenek bele szavaidba, mint amennyit magukban foglalnak, és így te elvéted vagy elhomályosítod az Ő istenséggel összefonódott emberségének a világos érzékeltetését...

Soha, semmiképpen ne engedd meg, hogy akárcsak a leghalványabban is olyan benyomást gyakorolj emberek gondolatára, hogy a bűn foltja, romlottsága, vagy arra való hajlam helyet kapott volna Jézusban, vagy hogy Ő bármilyen úton is engedett volna a romlottságnak...

Egyetlen alkalommal sem válaszolt Jézus a sokféle és sokszoros kísértésekre. Egyetlenegyszer sem lépett Sátán területére, hogy bármiféle előnyt adjon neki. Sátán semmit sem talált Őbenne, ami biztató lett volna számára, hogy elérhet majd valamit...” (8. sz. levél, 1895, S.D.A. Bibié Commentary, V. köt., 1128-1129. 1.)

Néhány fontos tényező eligazít bennünket ennek a bizonyágtételnek a megértésében:

1. Mindnyájunknak szükségünk van a gondatlan, pontatlan vagy felületes fogalomhasználat elleni figyelmeztetésre. Ez alapvető és létfontosságú téma, amely megkívánja a legnagyobb pontosságot az ihletett szavak alkalmazásánál. Például nem pontos azt mondani, hogy Jézusnak bűnös természete „volt”, mert ez úgy értelmezhető, hogy „több jelentést fognak tulajdonítani neki, mint amit magában foglal” szándékunk szerint. A pontos megállapítás úgy hangzik, hogy „Ő felvette büntelen természetére a mi bűnös természetünket, hogy megtalálhassa, miként segítsen azoknak, akik megkísértetnek.” (Ellen G. White: The Medical Ministry, 181.1.)
2. A levél pontosan azt jelenti, amit szövegösszefüggése szerint mond. Semmi ok sincs arra, hogy kiragadjunk egy részletet szövegösszefüggéséből és kihozzuk belőle a Jones és Waggoner által

tanított 1888-as üzenet elítélését. A levél szerzője ténylegesen azt mondja W. L. H. Bakernek, hogy biztonságban lenne, ha Jones és Waggoner példáját követné, és ragaszkodnék az ő pontos és szabatosan körülhatárolt kifejezéseikhez. Ez nyilvánvaló abból, hogy Ellen White csaknem ugyanolyan mondatszerkesztést és meghatározásokat alkalmazott ebben a levélben, mint Waggoner hét évvel korábban. Állítsuk egymás mellé Waggoner és Ellen White kijelentéseit, és hasonlítsuk össze. Mindkettő Krisztus kísértéssel való harcát írja le, amelyet emberi testében vívott meg, és az Ő tökéletes győzelmét:

Waggoner (1889. január 21-én az Idők Jeleiben): „Emberi mivolta csak elfátyolozta isteni természetét, amely messzemenően képes lett volna sikeresen ellenállni a test bűnös szenvedélyeinek. Egész életében küzdelemben állt. A test, amelyet a minden igazság Ellensége ösztökélt, hajlott volna a bűnre, de isteni természete soha, egyetlen pillanatra sem adott helyet egyetlen gonosz kívánságnak sem. Isteni ereje nem ingadozott soha, egyetlen pillanatra sem... visszatért az Atya trónjához, éppolyan szeplőtlenül, mint ahogy elhagyta a mennyei dicsőséget.”

Ellen White (8. sz. levél, 1895): „Jézus Krisztus az Isten egyszülött Fia volt. Magára vette az emberi természetet és megkísértetett minden ponton, úgy, ahogyan az emberi természet megkísérthető. Vétkezhetett volna, eleshetett volna, de egy pillanatra sem létezett Őbenne gonosz hajlandóság... Soha, semmiképpen ne engeddd meg, hogy akárcsak a leghalványabban is olyan benyomást gyakorolj emberek gondolatára, hogy a bűn foltja, romlottsága, vagy az arra való hajlam helyet kapott volna Jézusban, vagy hogy O bármilyen úton is engedett volna a romlottságnak... Egyetlen alkalommal sem válaszolt Sátán sokféle és sokszoros kísértéseire. Egyetlenegyszer sem lépett Sátán területére.”

3. Az az eszme, hogy Ellen White úgy írta volna ezt a levelet Bakernek, mint ami egyben egy burkolt, hátulról jövő feddés Waggonernek és Jonesnak, képtelenség mindenki számára, aki ismeri és értékeli Ellen White nyílt és becsületes jellemét. Tudta volna ő, hogyan forduljon személyesen hozzájuk, ha egyáltalán szándékában lett volna helyreigazítani tanításukat. Egyetlenegyszer sem járt el így, egyetlen írásos közlésénél sem.

4. Egész élete folyamán sem törekedett arra, hogy kiadja ezt a levelet. Tény, hogy nem is került nyilvánosság elé egészen az ötvenes évekig. Ez nehezen képzelhető el róla, abban az esetben, ha érezte volna, hogy Jones és Waggoner tanításai félrevezetik a világegyházat.
5. W. W. Prescott Ausztráliában tett látogatást a Bakerhez intézett levél írása előtt és világos prédikációkat tartott erről a témáról az armadale-i tábor-összejövetelen, októberben, amelyen Ellen White is részt vett. Ahogyan ő értette Krisztus természetét, az gyakorlatilag azonos volt Jones és Waggoner felfogásával. Ellen White a következőket írta Prescott armadale-i prédikációiról:

„Minden prédikáció Krisztust prédikálta, és amint világossá és egyszerűvé tettek az O emberi szívben való jelenlétének és munkájának nagy és csodálatos igazságai, dicsőséges és meggyőző világosság... hatolt a szívekbe és vezette őket az igazság meglátásához és elfogadásához. Az emberek ünnepélyes meggyőződéssel mondták: »Igazságot hallottunk ma.« Este a legértékesebb tanítást nyújtotta Prescott professzor, értékes volt, mint az arany... Az igazság külön volt választva a tévedéstől, és az isteni lélek ragyogóvá tette, mint a drágakövet...

Az Úr hatalommal munkálkodik szolgálai által, akik az igazságot hirdetik, és Prescott testvér által különleges üzenetet küldött a népnek. Isten Lelke és hatalma megnyilatkozásával hangzik emberi ajkáról az igazság.” (Review and Herald, 1896. január 7.)

6. Jones vagy Waggoner sohasem állították Krisztust úgy a nép elé, mint a bűn hajlamaival megterhelt embert. Az oxfordi angolszótár a propensity (hajlandóság: ezt a kifejezést alkalmazza White testvérnő abban a bizonyos levélrészletben, amelyről itt szó van - a lektor megj.) szót a latin propendere szóra vezeti vissza, amely pontosan ezt jelenti: „függni, vagy előre, vagy lefelé hajlani”. A pendulmn szót is ugyanebből a forrásból nyerjük. A „propensity” szó a „nehézségi erőre adott válasz” és a „határozott lefelé csüngés”, nem pedig az ellenállás fogalmát foglalja magában. Határozottan ez a másodlagos, illetve átvitt értelmű jelentése: vonzalom a bűn iránt, tényleges részvétel a bűnben. Ellen White a legkiválóbb nyelvérzéssel használta ezt az angol szót mint pontos, megfelelő fogalmat.

7. Nem helyes egyenlőségjelet tenni a „bűn hajlamai” és a között, hogy Krisztus bűntelen természetére a mi bűnös természetünket vette fel: Bár mi „az engedetlenség iránti örökölt hajlammal születünk” mint bűnösök (S.D.A. Bibié Commentary, V. köt. 1128. I.), és így gonosz hajlamaink vannak, az is igaz, hogy „nem szükség- szerű megtartanunk egyetlen ilyen bűnös hajlamot sem” (uo. 7. köt. 943. 1.) noha, mindazonáltal még mindig megmarad a bűnös természetünk. Ellen White nem teszi egyenlővé a gonosz hajlandóságot a bizonyos irányba való beállítottsággal vagy a hajlammal, amelyek mind „az öröklés nagy törvényének kihatásából származó következmények” bennünk, és amelyeket Krisztus „magára vett” a kísértéssel való csatájában, ahogy nekünk is küzdenünk kell velük. Ellen White azt állította, hogy Krisztusnak „ellene kellett állnia a hajlamnak”. (Uo. 930. I.)

Bár vannak olyan nem teológiai szótárak, amelyek azonosítják a hajlandóságot a hajlammal, etimológiai gyökerük különbözik egymástól. Gondolhatok, illetve beszélhetek csupán arról a képességről, hogy valaki „érzi a reá irányuló erős ösztökélő nyomást”, és nem szükségszerű beleértenem ebbe az ő erre adott személyes „válaszát” is. Valóban gondosnak, rendkívül gondosnak kell lennünk.

Mindazonáltal egyes kérdések és irányzatok problémát támasztottak és akadályozták az Isten kegyelméről szóló csodálatos üdvözet elfogadását az 1888-as időszakban. Jones az egyik ilyen kérdésről szól az alábbiakban:

„Jézus Krisztus személyében azzal a valakivel találkozunk, akinek a szentsége megemésztő tűz a bűnre... E szentség minden tisztátalanságot megemésztő tisztasága kitisztítja a bűn és a bűnösség minden nyomát, maradványát abból az emberből, aki találkozik Istennel Jézus Krisztusban.

Ebben az ő igaz szentségében jöhetett el és jött el Krisztus a bűnös emberhez a bűnös testben, amely állapotban a bűnös emberek vannak... Egyesek azt az állítást találták a „Bizonyoságtételekben”, hogy Krisztusnak nem voltak »olyan szenvedélyei, mint nekünk«. Az állítás ott van, mindenki valóban megtalálhatja ott. (Vö. Bizonyoságtételek, II. köt. 509. 1.)

Egyáltalán semmi nehézség sem támad, ha ezt összevetjük ezekkel a tanulmányokkal, kezdettől fogva mindvégig, ha pontosan ragaszkodunk ahhoz, ami mondatott, és nem megyünk azon túl, vagy nem viszünk bele

olyasmit, ami nem mondatott.” (Generál Konferenciai Bulletin, 1895,312. I.)

„Nos, itt az áll, hogy Krisztusnak nem voltak »olyan szenvedélyei, mint nekünk«, az írásból viszont arra hivatkoztunk, hogy Krisztus minden vonatkozásban olyan volt, mint mi, és hogy teljesen azonosult velünk test szerint. De vigyázz, ne menj túl messzire! Ő bűnös test hasonlóságába öltözött, de nem bűnös elme hasonlóságába... ne vond bele elméjét is a testlételebe... Teste a mi testünk volt, de elméje a Jézus Krisztus elméje volt... Ha a mi elménket is felvette volna, akkor hogyan biztathatna bennünket az Ige arra, hogy »ugyanaz a gondolkodásmód legyen bennünk, mint amely volt a Krisztus Jézusban is«. Akkor öbenne is az a gondolkodásmód lett volna, mint bennünk.” (Uo. 327. I.)

Bármely elfogulatlan elme számára nyilvánvaló, hogy Jones azt mondja itt, soha „egy pillanatra sem engedett Jézus a bűnnek, vagy egyezett bele abba, hogy részt vegyen a bűnben. Az „elme” szót alkalmazza itt Jones, a szó jól megértett, Pál apostoli fogalma szerint, ahol főként a szándékot, a szabad akarati választást jelenti. Az ilyen zavarkeltésre alkalmas vitakérdések mögé kell néznünk ahhoz, hogy meglássuk az 1888-as üzenet egyszerű nagyszerűségét, a maga eredeti szépségében. Ellen White nem tudott néhány napig aludni az örömtől a minneapolis-i ülést követő ébredési összefüggések után. A Szentlélek munkálkodott a kollégiumi ifjúság szívében Krisztus igazságának feltárása által:

„Összefüggések voltak a kollégiumban, amelyek egészen különlegesen érdekesek és értékesek voltak. (Megjegyzés: Ha a hit általi megigazulásról szóló tanítás nem ilyen, akkor valami baj van vele!) ... A keresztyén élet, amely azelőtt nem látszott kíváncsnak és úgy tűnt, hogy tele van következetlenségekkel az erre vonatkozó tanítás, most igazi fényében jelent meg, csodálatos arányosságban és szépségben. Aki eddig olyan volt nekik, mint »a száraz földből való gyökér, alak és ékesség nélkül«, most olyan lett, mint aki »tízezer közül is kitetszik« és aki »mindenestől fogva kíváncsnak.«” (Review and Héráid, 1889. február 12.)

Krisztus igazságának ebben „a bűnös test hasonlóságában” való megjelenéséből következett, Waggoner a következő hatalmas, szívhez szóló felhívással fordult a jelenlévőkhöz:

„De valaki talán ezt fogja mondani: »Én nem látok semmi vigasztalást a magam számára, hogy biztos lehetek abban, van egy

példaképem, de nem tudom követni őt, mert nekem nincs az az erőm, ami Krisztusnak volt. Ő a Földön is Isten volt, de én ember vagyok.« Igen, de a tied lehet ugyanaz az erő, amely az övé volt, ha akarod. Ő »körül volt véve erőtlenséggel« és mégis »semmi bűnt nem cselekedett«.

Bátorodjanak fel a fáradt, erőtelen, gyenge, bűntől sanyargatott, megterhelt lelkek! Járuljanak bizalommal a Kegyelem trónjához segítségért a szükség idején, ahol biztosan kegyelmet találnak. Hiszen a mi Megváltónk is ezt a segítséget kapta a szükség idején. Meghallotta és átérezte a mi gyengeségeinket. (Krisztus és az O igazsága, 29-30. I.)

Bizonyára mi is átérezzük annak szükségességét, hogy Krisztust úgy prédikálják, mint azt a szabadítót, aki nincs messze tőlünk, sőt aki itt van a közvetlen közelünkben.

VI. Az üzenethirdetők hibája nem érvényteleníti üzenetüket

Amikor valaki kezdi felismerni az 1888-as üzenet valódi jelentőségét, hogy az a késői eső és a hangos kiáltás kezdete volt, akkor azonnal felmerül egy zavarba ejtő kérdés: Mi történt magukkal az üzenethirdetőkkel?

Mind Jones, mind Waggoner életében komoly problémák adódtak későbbi éveikben. Ennek következtében sokan helyezkednek felületes módon arra az álláspontra, hogy ez azt bizonyítja, üzenetük sem érvényes. Jones, bár a h. n. adventista üzenetet sohasem adta fel, elhagyta az egyházat, ami nagyrészt a testvéreivel való kapcsolatában kialakult személyes problémáknak tulajdonítható. Waggoner keresztény ember maradt mindvégig, de tragikus családi kudarcot szenvedett, majd panteisztikus tévelygés zsákmányául esett.

Azok, akik ellenálltak az 1888-as üzenetnek, azzal igazolták magukat, hogy megpróbálták az 1888-as hírnökökre alkalmazni Jézus szavait: „Vajon a tövisről szednek-e szőlőt vagy a bojtortjánról fűgét? Ekképpen minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a romlott fa pedig rossz gyümölcsöt terem.” (Mt. 7:15-17.) A felszínen úgy mutatkozik, hogy Jézus idézett igéinek Jonesra és Waggonerre való alkalmazása volt az az ok, amiért sokan évtizedeken át elvetették üzenetüket. És ez a meg- okolás elfogadhatónak látszott.

Az ihletett bizonyosságtételek azonban nagyon nyomatékosan kijelentették, hogy az ilyen érvelés Jones és Waggoner esetében nem becsületes, hanem „végzetes öncsalás”. Van egy nagyon fontos, egészen egyedülálló tényező ebben az esetben, amit sokan nem vesznek figyelembe. Elvetni az üzenetet Jones és Waggoner későbbi problémái miatt éppen olyan dolog, mint visszautasítani a h. n. adventista üzenetet azért, mert valaki történetesen az egyháznak egy méltatlan tagjával találkozott. Tény és való, hogy sok ember cselekszik így, elutasítanak igaz üzenetet ilyen személyes okok miatt, ezzel az eljárásukkal azonban nagy áldást veszítenek el. Ha mi ilyen indoklással visszautasítjuk az 1888-as üzenetet, akkor végtelen időre elhalasztjuk vele a késői esőt és a hangos kiáltást a magunk számára.

Bárcsak tiszteletreméltó módon fejezte volna be pályafutását Jones és Waggoner - olyan jó lenne, ha így lenne. Ha így cselekedtek volna, senki nem találhatna, a mai napig sem, egyetlen kapaszkodót sem az üzenettel kapcsolatos kételyei számára. Az egész elmúlt 90 éves történelem szinte kényszerítene bennünket ma arra, hogy higgyünk az üzenetben! Az üzenethirdetők későbbi személyes elesése az 1888-as történet nagy csalódása, mint ahogy 1844. október 22-e is csalódás volt mozgalmunk kezdeti történelmi szakaszában. Mindkettő zavarba hoz, mindkettő megértést igényel, ha ezt elmulasztjuk, komoly hibákat fogunk elkövetni. Úgy tűnik, hogy maga az Úr megengedte ezt a csaknem leküzdhetetlennek tűnő, zavaró tényezőt és botránykövet mindkét esetben azok számára, akik mentséget keresnek az igazság elvetésére.

A következőkben néhány okot sorakoztatunk fel, amelyek rámutatnak arra, miért „végzetes öncsalás” elvetni vagy akár csak könnyen venni az 1888-as üzenetet, hirdetőik gyengesége miatt:

1. Jones és Waggoner későbbi tévedései és hibái nem valamely magában az üzenetükben rejlő hibának vagy gyengeségnek a következményei voltak. Ellen White nagyon korán, már 1892-ben megjövendölte későbbi elesésük lehetőségét, és világossá tette, hogy ha ez a szomorú fejlemény megtörténne, semmiképpen sem érintené üzenetük érvényességét:

„Nagyon is nyitva áll a lehetőség arra, hogy Jones vagy Waggoner testvér elesnek az Ellenség kísértései alatt, de ha ez megtörténne is, nem bizonyítaná azt, hogy üzenetük nem volt Istentől való, vagy hogy munkájuk, amelyet végeztek, teljes egészében csak tévedés lett volna.” (S-24. sz. levél, 1892.)

„Ha az Úr hírnökei - miután egy ideig bátran helytálltak az igazságért - elesnének a kísértésben és szegényt hoznának az O nevére, aki munkájukkal megbízta őket - ez talán bizonyosság lenne arra, hogy az üzenet nem igaz? Nem... Az Isten hírnökei részéről megnyilatkozó bűn örömet szerez Sátánnak, és akik elvetették az üzenetet, azok szívesen diadalmaskodnak hirdetőik fölött, de az üzenethirdetők hibája egyáltalán nem menti fel azokat az embereket, akikvétkesek Isten üzenetének visszautasításában.” (0-19. sz. levél, 1892.)

De mi lehetett az oka annak, hogy Jones és Waggoner utat tévesztettek? Ha nem az üzenetben lévő hiba vezette őket félre, és ha valóban az Úr bízta meg őket a legdrágább, a késői eső kezdetét jelentő üzenettel, hogyan tudott bármely befolyás vagy kísértés olyan erős lenni, hogy elbuktassa őket? A következőkben feltárt tények világosságot vetnek erre az ésszerű kérdésre.

2. Jones és Waggoner arra kényszerültek, hogy „keresztényieden üldöztetést” szenvedjenek el hittestvéreiktől, akik nyomás alá vetették őket, olyan nyomás alá, amelyhez foghatót senki másnak nem kellett elviselnie:

„Szeretném, ha mindenki látná, hogy a szellem, amely visszautasította Krisztus elfogadását, azt a világosságot, amely elűzné az erkölcsi sötétséget, távolról sem halt ki a mai korban és világban sem... Egyesek mondhatják: »Én nem gyűlölöm testvéremet, én nem vagyok olyan rossz, mint ő.« De milyen kevésbé ismerik saját szívüket! Gondolhatják azt, hogy Isten iránti buzgalom nyilatkozik meg hittestvéreik elleni érzéseikben, amikor azok eszméi ütköznek valamilyen módon az ő nézeteikkel, de olyan érzések jönnek a felszínre, amelyeknek semmi rokonságuk sincs a szeretettel... Csak úgy tűrik el testvérüket, mintha karddal kényszerítenék őket erre, jöllehet az Isten üzenethordozója, aki éppen azt a világosságot hozza a népnek, amelyre ebben az időben szükség van.

Lépést lépés után tesznek meg a téves úton, míg végül úgy tűnik, hogy nincs más lehetőség számukra, mint továbbmenni a megkezdett úton, elhítelve magukkal, hogy igazuk van testvéreik iránti keserű érzéseikben. El fogja-e viselni az Úr hírnöke az ellene irányuló és reá nehezedő nyomást? Ha így történik, azért történik így, mert az Úr meghagyta néki, hogy álljon meg az O erejében, és tartson ki abban az igazságban, hogy O Istentől küldetett... Mély szomorúság van szívemben, mert láttam, milyen könnyen kritizálják meg Jones vagy Waggoner testvér egy-egy szavát vagy cselekedetét. Sokan milyen könnyen túlnéznek azon, hogy mi minden jó történt általuk az elmúlt néhány évben, és nem vesznek figyelembe egyet sem azok közül a nyilvánvaló bizonyosságok közül, amelyek tanúsítják, hogy Isten munkálkodott általuk mint eszközök által. Vadásznak valami után, hogy kárhoztassák őket. Magatartásuk ezek

íránt a testvérek íránt, akik akkora buzgósággal vetik bele magukat a jó munkába, megmutatja, hogy ellenséges és keserű érzések vannak szívükben... Hagyjatok fel azzal, hogy gyanúsítgatással figyelitek testvéreiteket.” (0-19. sz. levél, 1892.)

Figyeljük meg azt a helyzetet, amelyben Jones és Waggoner voltak. Volt ebben valami egyedülálló, aminek nehéz párját találni a szent történelemben:

- a) Tudták, hogy üzenetük az Úrtól származott.
- b) Tudták, hogy ez az üzenet a késői eső kezdete volt.
- c) Tudták, hogy az Úr vezetését követték, amikor hirdették az üzenetet a kialakult körülmények között.
- d) Élesen érezték hittestvéreik részéről azt, amit Ellen White mint „gyűlöletet”, „kárhoztatást”, „keserűséget” és „visszautasítást” nevez meg. Ezek Ellen White saját kifejezései. Fent idézett levelének dátuma jelzi, hogy ezek a fájdalmasan negatív érzések azután is megnyilatkoztak a testvérek részéről, miután 1890 és 1891 között bűnvallomást tettek és könnyek között fejezték ki megbánásukat. (Vö. Válságon át a győzelemhez 1888-1901, 82-114. I.) Az ihletett bizonyágtétel azonban leleplezi, hogy a „bűnvallók” ugyanúgy folytatták tovább ellenállásukat. Képtelenek voltak elkerülni, hogy visszatérjenek az üzenet visszautasításának ugyanabba a kerékvágásába, amelybe kezdetben, az 1888-as generálkonferencia idején léptek bele. (Vö. Uriah Smith Waggonert támadó szerkesztői cikkei, Review and Héráid 1892. május 10., és a Jonest elmarasztaló későbbi cikkek ugyanebből az évből; Ellen White, S-24. sz. levele 1892-ből és 1893. január 9-ei levele, valamint olyan késői bizonyágtételei is, mint egyes 1897-ből valók, amelyekben azt állapítja meg, hogy az ellenállás akkor még mindig folytatódott.)
- e) Jonesszal és Waggonerrel összehasonlítva Luther problémája viszonylag könnyű volt, amikor a papság és a katolikus hierarchia heves ellenállásával találkozott, amelyet üzenete íránt tanúsítottak. Tény, hogy a gyűlölet, amelyet el kellett viselnie, nyílt volt, valamint erőszakos jellegű, fizikai és szó szerinti értelemben. De Luthernek erőt, segítséget jelentett „az ellene írányuló nyomás elhordozásához” (Ellen White Jonesra és

Waggonerre vonatkozó kifejezéseit kölcsönözzük) Dániel és Jelenések világos prófétai üzeneteinek a megértése. Felismerte Rómában a „fenevadat”, „a kis szarvat” és a „paráznát”. Így Isten Szavának leleplező világossága mellett, megmagyarázható és igazolható volt számára az a döbbenetes ellenállás, amit el kellett viselnie. De az Úr hírnökei nem élvezhettek semmi ilyen leleplező bibliai megvilágítást 1888-ban, ami segítette volna őket az ellenük irányuló nyomás elhordozásában. Szilárdan hitték, hogy a H. N. Adventista Egyház a bibliai próféciaokban megjövendőlt, igazi maradék egyház. Bizalmuk volt a szervezeti elvekben, amelyek a generálkonferenciát mint Isten utáni legmagasabb tekintélyt ismerték el. Felismerték, hogy testvéreik az Úr művének a menny által kijelölt vezetői. Tudták, hogy hatalmas értelmű mennyei lények mély érdeklődéssel figyelik a dráma kibontakozását.

Mindketten részt vettek a nemzeten belüli vallásszabadságért folytatott küzdelemben, amikor az Egyesült Államok kongresszusa közel került a vasárnaptörvény kibocsátásához, közelebb, mint bármikor az amerikai történelemben. Ez hatalmas, szinte kényszerítő erejű bizonyosság volt arra nézve, hogy e világ eljutott ahhoz az időhöz, amikor a hangos kiáltásnak példátlan hatalommal kell előrehaladnia. Tudták azt is, hogy nemzedékük a szenthely megtisztítása és a vizsgálati ítélet idején él, amikor a korábbi nemzedékek vakságát és hitetlenségét nem szabad megismételni.

És mégis, meglepetésükre és megdöbbenésükre, a történelem soha nem jegyzett fel szégyenletesebb kudarcot Isten népe részéről, mint azt, ami történt: elmulasztották, hogy belépjenek egy hatalmas eszkatológikus lehetőség megvalósulásába! Olyannak tűnt ez a modern Izráel részéről, mint egy példa nélkül való hitetlenség és visszautasítás. Ugyanakkor, amikor a hírnökök szívét tisztább és erősebb mennyei ihletésű szeretet érintette, mint amit valaha is ismertek, testvéreik részéről - akiket az Úr elhívott, hogy egyesüljenek velük missziójukban — jeges gyűlölettel találkoztak. Ez Jones és Waggoner számára végső és teljes kudarcnak tűnt Isten

programjában. Mi lehet e mögött, mi lehet a dolgok valóságos háttere és magyarázata? Tébbolyító tapasztalat volt.

- f) Ellen White fent idézett levelének dátuma (1892) jelentőség-teljes abban a vonatkozásban, hogy az 1892. év folyamán küldték Waggonert Angliába, rendkívül nyomorúságos körülmények közé. Az előző évben Ellen White-ot Ausztráliába küldték, éspedig úgy, hogy „nem volt semmi világosságuk az Úrtór arra nézve, hogy Isten akarata lenne, hogy ő odamenjen, hanem csupán azon az alapon, hogy ez a generálkonferencia kérése. Így az a csapat, amely képviselte Krisztus igazságának üzenetét a tábor-összejöveteleken, a gyülekezetekben, a főiskolákon és a prédikátorértekezleteken, szét lett robbantva. Waggonernek és Jonesnak emberi lénynél többnek kellett volna lenniük ahhoz, hogy ne arcucsapásnak érezzék ezt, üzenetük és munkájuk megvetésének.
3. Ellen White úgy határozta meg summásan ennek a reakciónak az összehatását, hogy az tényleges üldözés volt:

„Ezen a földön nekünk kellene lennünk az utolsó népnek, amely akárcsak a legendyhebb fokokon is megengedi magának, hogy az üldözés szellemét táplálja azok ellen, akik Isten üzenetét hordozzák e világ előtt. Ez a keresztényietlenség legrettenetesebb vonása, amely ténylegesen megnyilatkozott közöttünk a minneapolis-i összejövetel óta. Egyszer megláttatik majd igazi súlyával, hogy mit eredményezett ez az eljárás, mindannak a jajnak a terhével, amely belőle származóit...” {Generál Konferenciai Bulletin, 1893. 184. I.)

Nagyon könnyű azt mondani, hogy az üzenethirdetőknek el kellett volna viselniük az ellenük irányuló nyomást:

„El fogja-e viselni az Úr hírnöke a reá háruló és ellene irányuló nyomást? Ha így történik, azért történik így, mert az Úr meghagyja neki, hogy álljon meg az Ő erejében, és tartson ki abban az igazságban, hogy Ő Istentől küldetett...” (0-19. sz. levél, 1892.)

Isten végtelen bölcsessége azonban láthatóan azt is elrendelte, hogy a hírnökök ne egyéni bizonyságok alapján szerezzenek érvényt annak az igazságnak, hogy ők Isten küldöttei. Nyilvánvaló, hogy az az Ő akarata, hogy e nemzedék újraértékelje az üzenetet, szigorúan csak azoknak a tárgyilagos bizonyságoknak az alapján, amelyek

benne foglaltatnak magában az üzenetben, eltekintve minden olyan tényezőtől, amelyek felszínesen kényszerítő bizonyítékot nyújthatnának. Ennek a nemzedéknek újra kell értékelnie az üzenetet abban a formájában, amint az az 1888-ban élő hívők elé tárult. A hibás emberi személyiségek botrányköve ismét jelen lesz és gondoskodik kapaszkodóról azok számára, akik titkon kételyeket akarnak támasztani. Úgy látszik, a hit nem tökéletesíthető másképpen. A mi feladatunk most az, hogy teljesen legyőzzük, kiküszöböljük azokat a hibákat, amelyek miatt az akkori nemzedék kudarcot vallott.

4. Ellen White olyan okot jelöl meg — mint ami „nagyértékben” előidézője volt Jones és Waggoner elesésének -, amely teljesen eltér azoktól az okoktól, melyeket a hitehagyóknál meghatározni szoktunk:

„Nem a mennyből származó ihlet vezet valakit arra, hogy gyanakvóvá legyen, figyelje az alkalmat és mohón lecsapjon rá, hogy bebizonyítsa, hogy azok a testvérek, akik bizonyos bibliai kérdések magyarázatánál az övétől eltérő nézetet vallanak, nem becsületesek a hitben. Fennáll az a veszély, hogy az ilyen cselekvésmód a feltételezett és olyannyira kívánt eredményhez vezet, de a véték nagyértékben azokat terheli majd, akik lestek, vártak, hogy gonoszt találjanak...

A sorainkban tapasztalható ellenállás terhes, lelket megpróbáló feladatot ró az Úr hírnökeire (Jonesra és Waggonerre), mert olyan nehézségekkel és akadályokkal kell találkozniuk emiatt, amelyeknek nem kellene létezniük...

A szeretet és bizalom erkölcsi erőt jelent, és ez egyesíthette volna gyülekezeteinket, biztosíthatta volna a cselekvés összhangját, de a közöny és bizalmatlanság egyenetlenséget hozott, amely megfoszt bennünket erőnktől.” (1893. január 6-i levél, Generál Konferenciai Bulletin, 1893. 419. I.)

Amikor hitehagyók elhagyják Isten népe közösségét és feladják az egykor vallott hittételeket, akkor rendszerint ez az ítéletünk: „Elmentek közülünk, de nem voltak közülünk valók, mert ha közülünk valók lettek volna, kétségtelenül továbbra is velünk maradnak, de kimentek, hogy nyilvánvalóvá legyen, nem voltak

mindnyájan közülünk valók.” (I. Ján. 2:19.) De ez a bizonyítás Jones és Waggoner esetében nem érvényes. Közülünk valók voltak, mert az Úr megbízta őket a legértékesebb üzenettel. De mi nagy mértékben felelősek vagyunk szeretetlen ítélkezésünkért, amely arra irányult, hogy azt a bizonyos feltételezett eredményt hívja létre.

5. Megengedni magunknak, hogy előítéletet vagy ellenállást tartsunk fenn az 1888-as üzenet iránt üzenethirdetőinek hibái miatt, ebben a késői időpontban annyi, mint eljegyezni magunkat a „végzetes öncsalással”.

„Nagyon is nyitva áll a lehetőség arra, hogy Jones vagy Waggoner testvér elesnek az Ellenség kísértései alatt. De ha ez megtörténnék is, nem bizonyítaná azt, hogy üzenetük nem volt Istentől való vagy hogy munkájuk, amelyet végeztek, teljes egészében csak tévedés lett volna. Mégis, ha ez megtörténnék, milyen sokan foglalnák el ezt az álláspontot és lépnének bele ezzel egy végzetes öncsalásba, mert nem voltak Isten Lelkének ellenőrzése alatt... Tudom, hogy éppen erre az álláspontra helyezkednének sokan, ha elesne valamelyik ezek közül a testvérek közül. Imádkozom azért, hogy ezek a férfiak, akikre Isten egy ünnepélyes munka terhét helyezte, biztos hangot tudjanak adni a trombitának, hogy tiszteljék az Urat minden lépésükben és hogy ösvényük minden lépés után mind ragyogóbbá és ragyogóbbá váljék, míg eljutunk az idők végéhez.” (S-24. sz. levél, 1892.)

Sajnos, Ellen White imája nem teljesült úgy, ahogy remélte. Sátán ujjongott, és azok, akik visszautasították az üzenetet és a hírnökeiket, diadalmaskodtak. Sokan évtizedekig a végzetes öncsalás hatalma alá kerültek: igazolva érezték magukat abban, hogy semmibe vették azokat az igazságokat és ellenálltak nekik, amelyek Isten terve szerint a késői eső és a hangos kiáltás kezdetét jelentik.

Most ütött az óra a tények tárgyilagosabb újraértékeléséhez, hogy „ne legyen további késedelem és halasztás, hanem bevégeztessék Isten titka” a mi nemzedékünkben.

VII. A hit általi megigazulás, ahogyan az 1888-as hírnökök értették

Ha a hit általi megigazulás 1888-as üzenete a késői eső és a hangos kiáltás kezdete volt, akkor hírnökeinek világosabb kinyilatkoztatást kellett nyerniük erről az igazságról, mint amellyel bármely más nemzedék rendelkezett a korai eső pünkösdi kiáradása óta. Az 1888 utáni évtizeden belül és olyan szövegösszefüggésben, amely félreérthetetlenül a Jones-Waggoner-üzenetre utal, E. G. White ezt írta:

„Nagy igazságok, amelyeket nem vettek figyelembe és nem láttak meg pünkösöd napja óta, eredeti tisztaságukban ragyognak elő most Isten szavából. Azok számára, akik igazán szeretik Istent, a Szentlélek ki fogja nyilatkoztatni azt, ami eltűnt az emberek gondolkodásából, és egészen új igazságokat is kinyilatkoztat.” (Fundamentals of Christian Education — A keresztyén nevelés alapjai, 473. 1.)

Hogyan lehetett volna az 1888-as üzenet jobbára csak a XVI. századi eszmék újbóli hangsúlyozása, ugyanolyan tartalommal, mint amit a reformátorok tanítása jelentett az ő nemzedéküknek?

E. G. White azt mondta az 1888-as, hit általi megigazulásról szóló üzenetről, hogy az „a harmadik angyal üzenete volt a valóságban”. (Review and Herald, 1890. április 1.) Ha az 1888-as üzenet ugyanaz volt, mint amit Luther tanított, L. R. Conradinak igaza volt, amikor azt mondta, hogy Luther is tanította a harmadik angyali üzenetet a maga idejében, és hogy ennél fogva nincs tényleges létjogosultsága a h. n. adventisták létezésének. (L. R. Conradi: The Funders of the Seventh Day Denomination -AHN. Adventista Felekezet alapítói, 60-62. 1.)

Minthogy a hit általi megigazulás 1888-as üzenetét úgy tekintették, mint amely „a harmadik angyal üzenete a valóságban”, annak valami egyedülállót - az általánosan ismert evangéliumi tanításoktól különbözöt - kellett tartalmaznia. Ha ez ugyanaz az üzenet volt, mint amelyet a vasárnapünneplő evangélikus hívők és teológusok is képviselnek, akkor komolyan felmerül a kérdés: mi értelme van a h. n. adventisták létezésének? Nincs semmi megkülönböztető hozzájárulásuk a hit általi megigazulás tanításához? Vagy az ő mondanivalójuk csak a cselekedetek? Az Úr a népszerű egyházakra bízta volna az evangélium hirdetését, a h. n. adventistákra pedig a törvény hirdetését? Vagy a h. n. adventisták jobbára

csak amolyan vetélytársak „az evangéliumi piacon”, akik „én is vagyok” jelszóval lényegében ugyanazokat az árukat kínálják, mint mások, a mai autóversenyzőkhöz hasonlóan, akiknek a kocsijai gyakorlatilag azonosak, kivéve a nevüket?

A Jones-Waggoner-üzenet azt a felismerést hirdette, hogy a megigazulásnak két fázisa van: **1.** A bírói vagy törvény szerinti megigazítás, amely minden emberért történt, és tőlünk teljesen függetlenül valósult meg. **2.** A szív tényleges átformálása azok esetében, akik hisznek, és így ez valóságos megigazulás hit által. Ellen G. White-nak örömet jelentett az üzenet egyedülálló, rendkívüli voltának felismerése, mint amely messze felülhaladta a reformátorok és a kortárs keresztények eszméit:

„Az Úr az ő nagy kegyelmében a legdrágább üzenetet küldte népének Waggoner és Jones testvérek által... Ez az üzenet bemutatta a hit általi megigazulást a Kezesben, meghívta Isten népét, hogy fogadják el Krisztus igazságát, amely az Isten valamennyi parancsolata iránti engedelmisségben nyilatkozik meg. Ez az az üzenet, amit Isten megbízó parancsa alapján tovább kell adnunk a világnak. Ez a harmadik angyali üzenet, amelynek hangos szóval kell hirdettetnie, és együtt járnia az O Lelkének nagymértékű kiárasztásával.” (Testimonies to Ministers - Bizonyoságtétel a prédikátoroknak, 91-92. 1.)

Figyeljük meg, hogyan gondolkodtak ők a hit általi megigazulásról, az alábbi rövid szemelvény alapján:

„Mindnyájan beláthatjuk, hogy milyen pontos Pál apostol megállapítása: »a törvény cselekvői fognak megigazulni«. A megigazítani kifejezés azt jelenti, hogy igazzá tenni, vagy megmutatni, bemutatni valakit mint igazat... Egy bűnös személy cselekedetei soha, semmikor nem lehetnek olyan eredményesek, hogy őt igazzá tegyék, sőt éppen ellenkezőleg, bűnös szívből származnak, gonoszok és csak a bűnadósságot növelhetik. Csak bűn származhat a bűnös szívből és a felgyülemlett rossz nem képes egyetlen jó cselekedetre sem, ezért hiába gondolja a bűnös ember, hogy valaha igazzá lehet saját erőfeszítései által. Mielőtt cselekedni tudná azt a jót, ami megkívántatik tőle, és amit akar tenni, neki magának igazzá kell lennie.

Pál apostol - miután bebizonyította, hogy mindenki vétkezett és nélkülözi Isten dicsőségét, úgyhogy a törvény cselekedetei alapján egy test

sem igazulhat meg Isten előtt - azzal folytatja, hogy ezt mondja: »igazzá tettünk ingyen, az ő kegyelméből«...

»Igazzá tettünk ingyen«. Hogyan is történhetne másképpen?

Igaz ugyan, hogy Isten semmilyen eszközzel nem fogja eltávolítani a vétességet. Nem teheti meg ezt úgy, hogy ugyanakkor igaz Isten maradjon. De olyan valamit cselekszik, ami sokkal jobb ennél. Eltávolítja a bűnt, így egy korábbi vétkest nem szükséges mentegetni, tisztázni bűnével szemben, hanem igazsága helyreáll és úgy számíttatik, mintha soha nem vétkezett volna.

Levenni a szennyes ruhát (lásd Zak. 3:4-5-ben) annyit jelent, mint eltávolítani a tisztátalanság okozóját. Ez a kép azt érteti meg velünk, hogy amikor Krisztus betakar minket igazságának ruhájával, akkor nem köpönyegről gondoskodik, hogy betakarja a bűnt, hanem elveszi a bűnt. Ez azt mutatja, hogy a bűn megbocsátása több, mint pusztá forma, és több a mennyei könyvekben való érvénytelenítésnél is. A megigazítás ténylegesen megtisztít a bűntől, és ha a bűnös megtisztított a bűntől, akkor igazolva van, igazzá tettetik, bizonyos, hogy gyökeres változáson ment át. Így a bűn teljes és ingyen megbocsátásával együtt végbemegy egy bámulatos és csodálatos változás, amely mint új születés ismeretes... Annyit jelent ez, mint új, tiszta szívet nyerni.

De tegyük fel újra a kérdést: mi vezet a megigazuláshoz vagy bűnbocsánathoz? A hit. És ugyanez a hit, ennek az élő gyakorlása teszi az embert Isten gyermekévé.” (Christ and His Righteousness - Krisztus és az ő igazsága, 51-67. I.)

A. T. Jones tökéletes egyetértésben van ezzel:

„A hit általi megigazulás hit általi igazzá válás, mert a megigazulás igaznak nyilvánítás... A hit általi megigazulás tehát az a megigazulás, amely Isten ígéje által történik... Isten szava önmegvalósító íge... Isten Jézus Krisztus által mondott ígéje képes létezésre hívni azt, ami az íge kimondása előtt nem létezett... Az ember életében nincs igazság... De Isten megbízta Krisztust, hogy kijelentse az igazságot az embernek és az emberben. Krisztus csak az ígét szőta, és az emberi élet elsötétedett ürességében igazságot teremt mindazok számára, akik elfogadják... Isten hittel elfogadott ígéje... igazságot hoz létre az emberben, abban az emberi

életben, ahol semmi ilyen igazság nem volt azelőtt, éppúgy, mint ahogyan kezdetben, a teremtéskor is a semmiből teremtett Isten...

Ezért megigazulva (igazzá tételve) hit által - egyedül csak Isten igéjétől várva ezt és egyedül csak attól függve - békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által.” (Review and Héráid, 1899. január 7.)

„Az embernek nemcsak igazzá kell válnia - az Isten igéjében való hit által - hanem folyamatosan igaznak kell lennie, élnünk kell a hit által.

Az igaz ember pontosan ugyanazon a módon és ugyanazon dolog által él igaz életet, mint amely úton-módon igazzá lett.” (Uo. 1899. március 7.)

Itt van Isten igéje, az igazság igéje, az élet igéje, most, a jelenben, a te számodra. Igazzá tétetsz általa most? Élni fogsz általa most? Ez a hit általi megigazítás és igazzá válás. Ez a legegyszerűbb dolog a világon.” (Uo. 1896. november 10.)

Az első kérdés, amely ezek után felmerül, így hangzik: Vajon helyes álláspontot képviseltek-e az 1888-as hírnökök, amikor ismételten és nyomatékosan azt mondták, hogy a hit általi megigazulás „igazzá tétel”? Vagy pedig a valóságban a hit általi megigazulás régi római katolikus eszmének felélesztése ez, amely lényege szerint egy álcázott, cselekedetek általi megigazulás?

Egyesek állítják, hogy lehetetlen, hogy a hívő valaha is igazzá váljék vagy tétessék, csak arról lehet szó, hogy ő igaznak nyilváníttassák, miközben ténylegesen nem az. Azt tanítani, hogy a hit általi megigazulás igazzá tétel, ez maga a római katolicizmus jelvénye - mondják egyesek. De éppen ennél a pontnál kell azt mondanunk, hogy ez a „harmadik angyal üzenete a valóságban”, ez a szíve az 1888-as üzenetnek. Ha ez álcázott római katolicizmus, akkor Ellen G. White rosszul felvilágosított, naiv lelkesedő volt és a H. N. Adventista Egyháznak a tragikus zűrzavar állapotában kell maradnia.

Kérlek, tartsd szem előtt, hogy Ellen White valami egyedülálló elemet látott ebben az üzenetben:

„Az üzenet feltárta a hit általi megigazulást a Kezesben, és hívták a népet, hogy fogadja el Krisztus igazságát, amely az Isten minden parancsolata iránti engedelmességben nyilvánul meg... Isten olyan

bizonyságtételt tárt ezáltal szolgálai elé, amely bemutatta az igazságot, amint Jézusban van, amely maga a harmadik angyal üzenete, világos, éles vonalakkal körülhatárolva... Bemutatja a törvényt és az evangéliumot, úgy, hogy tökéletes egésszé kapcsolja össze a kettőt.” (Testimonies to Ministers - Bizonyságtételek a prédikátoroknak, 91-94. 1.)

Jones és Waggoner eszméje a hit általi megigazulásról mint igazzá tételről nem a római katolikus eszme volt, amely szerint az igazságot mintegy betöltik „a szentbe” és az valóságos, saját érdemet teremt benne, úgyhogy további bűnös cselekedetei megszűnnek bűnös cselekedetek lenni emiatt az érdeme miatt. A római katolikus eszmének (amelyet éppúgy vallanak mások is, széles körben) az a lényege, hogy a bűn megszűnik bűnös lenni a szentben, miután a szentségi vagy törvényes megigazítás végbement, a „bűnös kívánság” nem megítélendő gonosz többé.

Jones és Waggoner azt tanította, hogy az igazi hit általi megigazulás igazzá teszi a hívőt abban az értelemben, hogy a törvény engedelmes cselekvőjévé teszi őt. Amint a fentiekben láttuk, világosan felismerték, hogy a bűnbánó bűnös, még ha évmillióig gyakorolna is engedelmisséget, akkor sem lenne soha képes elfeledni bűneit és nem lenne egy jöttányi érdeme sem. A Krisztusban való hit azonban kiszabadítja őt a törvény iránti engedetlenség fogságából és az igazság ösvényére helyezi. Az a hit, amely az igazi hit általi megigazulásban működik, munkálkodó hit, és az engesztelés nem lehet igazi megbékélés Istennel, ha nem eredményez egy Isten jellemével való megbékélést is, ami nem más, mint az O szent törvénye iránti engedelmisség. Minden úgynevezett hit általi megigazulás, amely igaznak jelenti ki azt az embert, aki továbbra is szándékosan engedetlen Isten törvénye iránt - hazugság, mert elferdíti mind a megigazulás, mind a hit jelentését, és egyiket sem érti.

Hadd tegyék csak világossá előttünk álláspontjukat maguk az 1888-as hírnökök:

„Mindnyájan vétkeztek és szűkölködnek az Isten dicsősége nélkül; megigazulva (azaz igazzá, illetve a törvény cselekvőjévé tétetve) azért ingyen az ő kegyelméből... Senki nem hordoz semmi olyasmit önmagában, amelynek alapján igazzá tétethetne. Ekkor Isten igazsága helyeztetik - szó szerint - mindazokba és mindazokra, akik hisznek. Ekkor ők mind igazságba öltöznek, és megtöltetnek vele, az írás szerint. Akkor ők ténylegesen Isten igazságává lesznek Krisztusban. És hogyan valósul ez

meg? Isten kijelenti az ő igazságát annak, aki hisz. Kijelenteni annyi, mint szólni. Így tehát Isten szól a bűnöshöz... és mondja: »Te igaz vagy«, és azonnal megszűnik bűnös lenni az a hívő bűnös, akihez O így szól, és Isten igazságává lesz ehelyett. Isten ígéje, amely szólja az igazságot, magában hordozza magát az igazságot is, és amint a bűnös hiszi és befogadja ezt az ígét a saját szívébe hit által, abban a pillanatban Isten igazsága van a szívében. Minthogy a szívből származnak az összes életmegnyilvánulások, az következik ebből, hogy egy új élet kezdődött el így benne, és ez az élet az Isten parancsolatai iránti engedelmesség élete.” (Waggoner: The Gospel in Creation - A teremő evangélium, 1894, 26-28. 1.)

„Az Úr soha nem követ el semmilyen hibát sem számításában. Amikor Ábrahám hitét igazságul számította be neki, ez azért történt, mert ő valóban igaz volt. Hogy van tehát akkor? Amint Ábrahám Istenre épített, az örökkévaló igazságra épített... Eggyé lett az Úrral, és így Isten igazsága a sajátjává lett.” (Uo. 35. I.)

„A megigazításnak a törvénnyel összhangban kell végbemennie. A megigazítás kifejezés igazzá tételt jelent. Rm. 2:13-ban megmondja nekünk az ige, hogy kik az igazak: »Nem a törvény hallgatói igazak Isten előtt, hanem a törvény cselekvői igazidnak meg előtte.« Az igaz ember tehát olyan ember, aki cselekszi a törvényt. Igaznak lenni annyit jelent, mint igazságosnak lenni. Ha pedig az az igaz ember, aki cselekszi a törvényt, akkor ebből következik, hogy megigazítani egy embert annyit jelent, mint igazzá, azaz a törvény cselekvőjévé tenni őt.

Akkor tehát hit által megigazítottnak lenni annyit jelent, mint a törvény hit általi cselekvőjének lenni...

Isten megigazítja az istentelent. Nem jogszerű ez? - De bizonyára az. Mert nem azt jelenti, hogy Isten elsiklik az ember hibái felett, úgyhogy igaznak számítja be őt, miközben a valóságban gonosz, hanem azt jelenti, hogy a törvény cselekvőjévé teszi ezt az embert. Abban a pillanatban, amikor Isten igaznak jelent ki egy gonosz embert, azonnal a törvény cselekvőjévé teszi őt. Bizonyára jó munka, igaz cselekvés ez, és éppannyira kegyelmes is...

Láthatóvá lesz ezért, hogy nem létezhet magasabb rendű állapot, mint a megigazított emberé. Mert a megigazítás mindent megcselekszik, amit csak Isten megtehet az emberért, kivéve azt, hogy halhatatlanná tegye őt, mert ezt csak a feltámadáskor cselekszi meg Isten... Az Isten iránti hitet

és a néki való alárendelést azonban folytonosan gyakorolni kell a megigazított embernek, azért, hogy megtartsa az igazságot, hogy megmaradjon a törvény cselekvőjének.

Mindez képessé teszi az embert arra, hogy világosan meglássa e szavak erejét: »Hiábavalóvá tesszük a törvényt hit által? Távol legyen; sőt megerősítjük a törvényt.« (Rm. 3:31.) Vagyis ahelyett, hogy eltörölné a törvényt vagy érvénytelenné tenné életünkben, megerősíti azt szívünkben, hit által. Ez azért van, mivel a hit Krisztust hozza a szívbe, Krisztusnak pedig a szívében van Isten törvénye. És »amint egy ember engedetlensége által sokan bűnösökké lettek, úgy egynek engedelmissége által sokan igazakká lesznek«. Az az egy, aki engedelmeskedett Istennek, Jézus Krisztus, és az ő engedelmissége valósul meg minden ember szívében, aki hisz Őbenne. És mivelhogy egyedül csak az ő engedelmissége által tétethetnek emberek a törvény cselekvőivé, övé lesz a dicsőség örökkön örökké.» (Waggoner: Signs of the Times - Idők Jelei, 1893. május 1.)

Talán kezdjük látni, miért hallgatta örömmel és élvezettel ezt az üzenetet Ellen White. Felismerte, hogy itt van a „hogyanja” annak a „valaminek” amiről Jelenések könyve 14. fejezete szól, amint leírja Isten népét az utolsó napokban úgy, mint akik „megtartják Isten parancsolatait”. Amikor Krisztus hit által nekünk tulajdonított igazságáról beszélt, ilyen hit általi megigazítást értett rajta. Különösen jellemző rá, hogy nem valamiféle jobbára csak látszólagos „könyvviteli” ügyletet tanított hit általi megigazulásként. Ő valóságos, „szeretet által munkálkodó hitről” beszélt. Amikor megírta A hit általi megigazulásról vallott hamis eszmék veszélye (Dangers of False Ideas of Justification by Faith) c. kéziratát, nem Jones és Waggoner üzenetét cáfolta benne, hanem a látszólagos megigazítás nézetét, amellyel ők is szembeszálltak, a Jones-Waggoner-tanítást pedig támogatta:

„Újra meg újra azt a veszélyt tárták elém, hogy mint nép hamis eszméket tartunk fenn a hit általi megigazulásról. Évekkel ezelőtt megmutatta nékem az Úr, hogy Sátán különleges munkát fog végezni, hogy összezavarja gondolkodásunkat éppen ezen a területen. Krisztus tulajdonított igazsága volt az a témakör, amelyre évek óta sürgetve, nyomatékosan ráirányította figyelmemet az isteni kijelentés. Csaknem minden beszédbe és beszélgetésbe belevontam ezt a témát, hogy a nép elé táruljon.

Tizenöt-husz évre visszamenőleg átvizsgálva írásaimat, megállapítható, hogy ugyanannak a világosságnak a fényében szóltam erről a témáról, a gyakorlati istenfélelem élő alapelveiről, mint Jones és Waggoner testvérek. Ezt a témát - az igaz, istenfélő élet egyszerűségét - a prédikátoroknak igen világosan kellene a nép elé tárni, minden beszédükben. Szokássá vált emberek dicsőítése és magasztalása. Iszonyattal tölt el, amikor ezt látom és hallom - mert kinyilatkoztatott nekem és nem csupán néhány esetre vonatkozóan, hogy ezeknek a magasztalt férfiaknak az otthoni élete és belső szívbeli életük tele van önzéssel. Romlottak, fertőzöttek, gonoszok, és semmi olyasmi nem származik cselekedeteikből, amely Istenhez emelne, mivel mindaz, amit tesznek, utálatosság az Ő szemében. Semmiféle megtérés sem lehetséges a bűn feladása nélkül és a bűn súlyos mivoltának érzékelése nélkül.

Veszélyes dolog úgy szemlélni a hit általi megigazulást, hogy érdemet helyezünk a hitre... Mi is a hit?... Belső egyetértés Isten megértett ígéivel, amely Istennek való készséges odaszentelésre és szolgálatra kötelezi a szívet; elkötelez az iránt az Isten iránt, aki a megértést ajándékozta, aki megmozdította szívünket, aki előbb szeretett és megkeresett bennünket, és vonzott, hogy szemléljük Krisztust a Golgota keresztyén...³

Az emberi és az isteni cselekvés törvényszerűsége, hogy aki hittel elfogadja Isten cselekvését, az együttműködő munkatársává lesz néki. A hit olyan állapotba helyezi az embert, hogy egyesülve Istennel cselekedni tudja az ő cselekedeteit. Az isteni hatalom és az emberi eszköz együttesen, együttműködve, tökéletes eredményt érnek el, mert Krisztus igazsága mindent véghezvisz...” (36. kézirat, 1890.)

³ Döntően fontos az 1888-as üzenet megértéséhez, hogy úgy értsük meg a hit mibenlétét, ahogy Ellen White feltárta. A Review and Herald 1888. július 24-ei számában található cikkében az alábbi felbecsülhetetlen értékű meghatározást írta a hitről: „Akkor mondhatod, hogy hiszel Jézusban, amikor fogalmad van a megváltás áráról és becsüled, értékeled azt. Akkor tehetsz ilyen kijelentést, amikor átérzed, hogy Krisztus meghalt érted a Golgota kegyetlen keresztyén, amikor értelmes, belátó hittel megérted, hogy az ő halála teszi lehetővé számodra, hogy megszünjél vétkezni és tökéletes jellemet fejlessz Isten kegyelme által, és mindez úgy adatik neked, mint Krisztus tulajdonának, akit ő vérével váltott meg.”

Íme ez olyan bemutatása a hit általi megigazulásnak, amely tökéletes összhangban van az 1888-as hírnökök bizonyágtételével. Ellen White felismerte, hogy ez az Úrtól küldött új világosság népet fog felkészíteni Jézus eljövetelére. Világosan látta, hogy a vasárnapünneplő egyházak népszerű felfogása a hit általi megigazulásról közönséges elferdítés:

„Miközben emberek egy csoportja eltér a hit általi megigazítás bibliai tanításától, és mellőzi az Isten Igéjében lefektetett feltétel - „ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok” - teljesítését, létezik egy ugyanilyen nagy tévedés azok részéről, akik állítják, hogy hisznek és engedelmeskednek Isten parancsolatainak, de akik szembehelyezkednek a világosság drága sugaraival (azért, mert új nekik), amelyek a Golgota keresztről verődnek vissza...

Megtéretlen emberek állnak a szószékeken és prédikálnak. Saját szívük sohasem élte át az élő, ragaszkodó, bízó hit tapasztalatát, bűneik megbocsátásának édes bizonyosságát. Hogy is tudnának akkor prédikálni Isten szeretetéről, együttérzéséről, megbocsátásáról, amely minden bűnös iránt megnyilatkozik? Hogyan mondhatnák: »Nézzetek Reá és éltek!?« A Golgota keresztiére feltekintve vágyakozni fogsz arra, hogy viseld a keresztet... Felnézhetnek a keresztre és szemlélhetik Isten drága fiának áldozatát anélkül, hogy szívük megolvadna és megtörne, és készek lennének alárendelni szívüket-lelküket Istennek?

Legyen mélyen belevésve mindenkinek a gondolkodásába ez az igazság: Ha elfogadjuk Krisztust mint Megváltónkat, akkor el kell fogadnunk őt mint életünk urát, Kormányzóját is. Nem lehet biztonságunk és tökéletes, bízó hitünk Krisztusban mint Üdvözítőnkben mindaddig, amíg el nem ismerjük Őt mint Királyunkat és nem engedelmeskedünk parancsolatainak... Akkor hiteles csengése van hitünknek, mert munkálkodó hit. Szeretet által munkálkodik.” (Uo.)

Helyes-e bibliailag a hit általi megigazulásnak ez a szemlélete? Nézzünk meg néhány ígehelyet:

1. Létezik egy törvény és jog szerinti vagy bírói megigazítás, amely „minden emberre” érvényes:

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta érte... Isten nem azért küldte az ő Fiát a világba, hogy

kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassák a világ általa... A világosság eljött a világba.” (Jn. 3:16-19)

„Öbenne (Krisztusban) volt az élet és az élet volt az emberek világossága... Ő volt az igaz Világosság, amely megvilágosít minden embert, amely eljött a világba.” (Jn. 1:4-9)

„Isten volt az, aki .Krisztusban megbékéltette magát a világot, nem tulajdonítva nekik törvénszegéseiket, és reánk bízta a békéltetés igéjét.” (II.Kor. 5:19)

„A mi Üdvözítőnk, Jézus Krisztus... eltörölte a halált és világosságra hozta az életet és a halhatatlanságot az evangélium által.” (II.Tim. 1:10)

„Ha egy meghalt mindenkiért, akkor mindazok halottak voltak... Ő meghalt mindenkiért, hogy akik élnek, ezentúl ne önmaguknak éljenek.” (II.Kor. 5:15)

„Krisztus a kellő időben meghalt az istentelenekért... Mikor még bűnösök voltunk, Krisztus meghalt érettünk... Amikor ellenségek voltunk, megbékéltettünk Istennel Fiának halála által... Mert ha amaz egynek vétkezése miatt sokan haltak meg, Isten kegyelme és a kegyelmi ajándék, amely egy ember, Jézus Krisztus által van, sokkal inkább bőséggel kiáradt sokakra. Az ítélet egy ember által lett kárhozáttá, de az ingyenes ajándék sok bűnből megigazulássá...

Amint egynek törvénszegése által a kárhozat ítélete jött minden emberre, éppúgy egynek igazsága által minden emberre kiterjedt az élet megigazulása.” (Rm. 5:6-18)

„Mindnyájan egyformán vétkeztek, és megfosztattak Isten dicsőségétől és mind megigazíttatnak egyedül Isten kegyelme által, az O szabadítása által, amelyet megcselekszik a Krisztus Jézus személyében.” (Rm. 3:24)

Helyénvaló dolog, hogy úgy elemezzük ezeket a szövegeket, ahogy Jones és Waggoner megértették őket:

- a) Krisztus cselekedett valamit minden emberi lényért, amikor odaadta önmagát a világért. Két ajándékot hozott napvilágra végtelen áldozata által: az életet és a halhatatlanságot.

- b) Elet adatott az emberiségnek, mindenkinek, aki csak a világra születik, akár hisz Krisztusban, akár nem, akár tud róla, akár nem. Egyvalaki meghalt mindenkiért, és ha ő ezt nem tette volna, akkor mind halottak lennének. Egyetlen emberi lélegzetvétel sem lett volna Ádám bűnesete óta, csakis Krisztus áldozatának érdeme tette ezt lehetségessé. Minden ember Krisztusnak köszönheti fizikai létét is, és végtelenül és örökké adósa Néki teljes értelemben mindenért, amivel csak rendelkezik, kivéve egyedül a sirt. Egyedül csak az utóbbi az, ami jog szerint a miénk, csak ez az, amit mi szereztünk magunknak. „A Golgota keresztségének bélyege rá van ütve minden kenyércipóra és tükröződik minden vízforrásban.” (Desire of Ages, 660. 1.; *A világ reménye*, régi kiadás, 438. 1.)
- c) Az életnek ezt az ajándékát lehetetlen elvonatkoztatni Krisztustól; O az „igazi világosság, amely megvilágosít minden embert” (Jn. 1:9). Soha senki, akár szent, akár bűnös, nem ismerhetett volna meg csak egy pillanatnyi örömet vagy boldog nevetést sem ezen a világon másképpen, mint Krisztus véren megváltott tulajdonaként, akár ismeri boldogsága forrását, akár nem. „Az Úr mindnyájunk vétkeit őreá vetette” és így „békességünknek büntetése” (mindnyájunké) Őrajta volt, „az ő sebeivel gyógyultunk meg” (mi emberek mindnyájan) (Ésa. 53:6, 5). „Ő felhossa az ő napját gonoszokra és igazakra, esőt küld az igazakra és a nem igazakra” (Mt. 5:45).
- d) Mivelhogy az összes emberre nézve áll, hogy nem érdemelnek mást, csak ítéletet és halált, egyedül „Isten kegyelme és a kegyelmi ajándék” által van, hogy az emberi élet „bőséggel kiáradt sokakra”. Krisztus áldozata minden emberre érvényes ebben a vonatkozásban, „mert mikor még bűnösök (ellenségek) voltunk, Krisztus meghalt érettünk”. Ezért bármit örökölt is Ádám utódaira, Krisztus eltörölte, érvénytelenítette ezt. Meghalt az istentelenekért. Ez az egyetlen alapja annak, hogy az emberi élet folytatódhat.
- e) Ahogy a vétek kihatott mindenkire, az ingyen ajándék is kihat mindenkire az élet megigazulására. [Az új angol Biblia pontosan fordítja Pál kijelentését: „Mindnyájan megigazíttatnak” (Rm. 3:34).]

- f) Ezért az evangélium nem azt mondja az embereknek, hogy megigazíttatnak, ha előbb tesznek valamit, még akkor sem, ha egyébként hiszik, hogy ezt a valamit meg kell tenniük. Az evangélium azt adja tudtul minden embernek, hogy már megigazítottak törvény és jog szerint, bírói értelemben. „Isten volt az, aki Krisztusban megbékéltette magával a világot, nem tulajdonítva nékik bűneiket” (II.Kor. 5:19), és a mi munkánk egyszerűen az, hogy gyakoroljuk a békéltetés szolgálatát azzal, hogy ezt így tárjuk az emberek elé. Isten ránk bízta a békéltetés igéjét, az örömhír hirdetését arról, ami már beteljesedett.
- g) Az következik ebből, hogy az egyetlen különbség a szent és a pogány között az, hogy előbbi hallotta ezt a hírt és hiszi, az utóbbi pedig sem nem hallotta, sem nem hiszi. Az Úr tevékenyen dolgozik minden ember üdvösségéért, és O „azt akarja, hogy minden ember üdvözöljön” (I.Tim. 2:4). Magához vonzza mindazokat, akik nem állnak ellent neki. (Az ellenállás természetesen lehetséges, és a nagy többség ezt teszi és emiatt elvész.)
2. Ami a hit által való megigazulásról vallott nézetüket illeti, Jones és Waggoner ezt arra az igazságra alapozták, hogy Krisztus áldozatának és ajándékának a szívbeli megbecsülése azonnal az élet átalakulását munkálja. Ez a szívátalakulás semmiképpen sem cselekedetek általi üdvösség. Nem is az a vele született vagy belétöltött igazság, mint amit a tridenti zsinat tanított. A hit magában foglalja a szív átalakulását, az Istennel való megbékélést. Isten ellenségéből ténylegesen Isten barátjává válik az ember, hit által. A hitnek ez az 1888-as felfogása illetve megértése Jézus saját meghatározásában gyökerezik:

„Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött fiát adta, hogy ha valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn. 3:16.)

„Egészen függetlenül a törvénytől, napvilágra került Isten igazsága... Ez Isten útja a rossz helyreigazítására, amely a Krisztusban való hit által hatásos mindazok számára, akiknek ilyen hitük van - mindenkinek szól ez, különbség nélkül. Mert mindnyájan vétkeztek és megfosztattak Isten dicsőségétől és mindnyájan megigazíttatnak egyedül Isten ingyenes kegyelme által, az ő

Krisztus Jézus személyében való szabadító cselekedete által. Mert Isten őt jelölte, hogy a bűnért való engesztelés eszköze legyen, az ő áldozati halála által, amely hit által hatásos. Isten az ő igazságát kívánja kijelenteni ezáltal, mert hosszútűrésében elnézte a múlt bűneit - hogy bemutassa igazságát most a jelenben, bemutatva azt, hogy ő maga igaz és ugyanakkor megigazít minden embert, aki hisz Jézusban.” (Rm. 3:21-26, az új angol Biblia fordítása szerint.)

„Ábrahám hitt Istennek és hite számíttatott be néki igazságul... Néki, aki nem munkálkodott, hanem hitt öbenne, aki megigazítja az istentelent, hite számíttatott be igazságul... És ezért számíttatott az be neki igazságul.” (Rm. 4:3-5, 22.)

„Megigazulván azért hit által, békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által.” (Rm. 5:1.)

„A hitből való igazság pedig így szól: Ne mondd a te szívedben: Kicsoda megy föl a mennybe?... Avagy: Kicsoda száll le a mélységbe? ... Közel van hozzád az ige, szádban és szívedben van ez a hit igéje, amelyet prédikálunk. Mert ha megvallod száddal az Ur Jézust, és szívedben hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, üdvözölsz. Mert szívvel hiszünk az igazságban... Azért a hit hallásból van, a hallás pedig Isten igéje által.” (Rm. 10:6-17.)

„...az ember nem igazul meg a törvény cselekedeteiből, hanem a Jézus Krisztusban való hit által... Mert én a törvény által meghaltam a törvénynek, hogy Istennek éljek. Krisztussal együtt megfeszítettem, mindazonáltal élek, de nem én, hanem Krisztus él énbennem, azt az életet pedig, amelyet most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem. Nem törlöm el az Isten kegyelmét; mert ha törvény által van az igazság, akkor Krisztus ok nélkül halt meg... akik hitből vannak, azok az Ábrahám fiai. ... Minekelőtte pedig eljött a hit, törvény alatt őriztettünk, egybezárva az eljövendő hit kinyilatkoztatásáig. Ekként a törvény Krisztusra vezérlő mesterünkké lett, hogy hitből igazuljunk meg. ... Mert mi a Lélek által, hitből várjuk az igazság reménységét... amely a szeretet által munkálkodó hit.” (Gál. 2:16-5:6.)

Elemazzuk ezeket az igehelyeket aszerint, ahogy Jones és Waggoner értették őket:

- a) Az emberi szív egyetlen helyes válasza Isten szeretetére: a hit. A hit nem lehet jobbra csak értelmi megegyezés a helyes tanítással vagy a telhetetlen önzés megnyilatkozása saját biztonságunk érdekében. A hit a keresztről szóló ige hirdetéséből származik. A „béküljetek meg Istennel” felhívás szívbeli elfogadását jelenti, közvetlen válasz az engesztelés Krisztus áldozatában megnyilatkozó isteni cselekedetére. Isten az, aki szeret és adományoz, mi pedig azok, akik hiszünk.
- b) Ebből az következik, hogy a Krisztus helyettesítő áldozata által nyújtott bírói vagy jogi megigazítás szívbeli elfogadása az igazi hit általi megigazulás, Krisztus minden ember számára „világosságra hozta az életet”, de csak azok számára „hozta világosságra a halhatatlanságot, akik hisznek”.
- c) Az ilyen hit az „én” Krisztussal együtt való megfeszítését jelenti. A hívő összekapcsolja magát a kereszten függő Krisztussal, anélkül, hogy bármiféle érdemszerző cselekedetre gondolna:

*Amikor a csodálatos keresztre tekintek,
Amelyen a dicsőség Fejedelme meghalt,
Leggazdagabb nyereségem is veszteségnek számítom,
És megvetés zúdul minden büszkeségemre.*

Ez a „Krisztussal együtt való meghalás” nem fájdalmas küzdelem az én feladásáért - ez az azonosulás automatikus cselekedete. Ragyogjon csak be Isten szeretete a szívbe, csak hirdettessék az evangélium hamisítástól mentesen, a maga tisztaságában, és a lélek, aki hisz, semmilyen áldozatot nem fog neheznek találni:

*Ha a természet egész birodalma az enyém volna,
Ez is oly nagyon csekély viszonzás volna,
A szeretet oly bámulatos, oly isteni,
Életemet, lelkemet, mindenemet kívánja.*

- d) így tehát az istentelen megigazítása Isten részéről nem azt jelenti, hogy a hívő szíve, akit megigazít, ellenségeskedés és elidegenedés állapotában van Istennel szemben. A hit eleve feltételezi a szív megváltozását. „Szívvel hiszünk az igazságban.” A szív megváltozása valóság abban a pillanatban,

amikor egy személy hisz. Hinni - ez önmagában a szív megváltozását jelenti. Amikor az istentelen megigazítatik hit által, szíve meglágyul: „Ha valaki Krisztusban van, új teremtettség, az, a régiék elmúltak, és ímé újjá lett minden.” Ez az igehely - II.Kor. 5:17 - a megigazítást írja le.

Jones és Waggoner túlhaladta a megigazítás megértésében az úgynevezett reformációs nézetet a hit általi megigazításról, amely jobbra csak a jogi elintézésről szólt, ami tőlünk fényévmilliók távolságában történik, anélkül, hogy magának a hívőnek a szívét érintené.⁴

Bármennyire Krisztus jogilag helyettesítő szolgálatán alapszik a hit általi megigazítás, mégis a hívőn belül történő változás a döntő lényege. Az érdem, amelyen a hit általi megigazítás nyugszik, sohasem a hívőn belül van, de nyilvánvaló valóság a megigazulás a hívő lelkében. „Krisztussal együtt megfeszítettem” (Gál. 2:20). A hit általi megigazulás különbözik a bírói megigazítástól, bár attól függ, azon alapszik.

- e) A hívő hite igazsággul számítatik be. A hit magáévá teszi Krisztus igazságát a maga egészében. Mindaz, amit az Úr kér a bűnöstől: az igaz hit. Ő pedig néki tulajdonítja, az ő javára írja Krisztus tökéletes igazságát a maga teljességében. A hit általi megigazulás 1888-as felfogása nem azt jelenti, hogy a hit egyenlő az igazsággal, hanem azt, hogy Isten igazsággul számítja be a hitet. És ez sokkal több, mint pusztán jogi ténykedés, valamiféle papírmunka. Ez lenne, ha csak jogi megoldásról lenne szó. „A hit a remélt dolgok valósága, a nem látott dolgokról való meggyőződés” (Zsid. 11:1). Ez az ige, amelyet a hit meghatározásának szoktak nevezni, Krisztus beszámított igazságának a fényében érthető meg a legjobban: ha a bűnösnek hite van. Isten elfogadja ezt mint egy előleget, vagy biztosítékul adatott foglalt, mert az általa remélt dolgok valóságának veszi a hitet. Csak akkor léphet érvénybe ez a nagyszerű beszámítás,

⁴ A szerzőnek ez a megjegyzése csak a protestantizmus későbbi történetére nézve igaz, amikor már nem a reformátorok eredeti Biblia-értelmezése alapján tekintettek a megigazulás kérdésére. (A fordító)

ha megértjük az Újszövetségben emlegetett hit igazi természetét (Rm. 3:25).

Isten nem engedheti meg, hogy a bűnös belépjen a mennybe, ha a bűnnek akárcsak a leghalványabb maradványa is megrontja jellemét, mert egy parányi mag nagyságnyi mennyiség is elég a bűnből ahhoz, hogy felnövekedve ismét megfertőzze a világ- egyetemet. De ha Isten arra várna, hogy a bűnös megszentelődjék, mielőtt megigazítaná őt, akkor az örökkévalóság sem lenne elég idő ehhez az eljáráshoz. Ha pedig pusztán megbocsátaná a bűnt abban az értelemben, hogy szemet huny fölötte, ha megigazítaná a bűnöst úgy, hogy elfogadná őt a menny számára hitetlen állapotában, akkor ezzel csak örök életűvé tenné a bűnt és megvetéssel illelné saját Fiának áldozatát.

Istentől azonban egészen távol áll minden efféle cselekvés. O igaz, és megigazítója lehet ugyanakkor a bűnösnek, akinek hite van, mert a hit Isten igazságának igaz, szívbeli értékelése és megbecsülése, azé az igazságé, amely megnyilatkozott abban, hogy Krisztus engesztelő áldozattá tétetett az ő vérében való hit által. Ha nem léteznék sem vér, sem kereszt, akkor nem lenne semmilyen jogi alap a megigazításhoz, sem nem létezhetnék semmilyen hit a bűnös részéről. A vér megvalósítja, véghez- viszi mind az objektív, mind a szubjektív jóvátételt.

Az ilyen hitben, hacsak mustármagnyi kezdet is, benne foglaltatik a remélt dolgok valósága, a nem látott dolgok bizonyossága. Isten elégedett és öröme van, amikor az ilyen hitet látja. „Ez elégséges” - mondj, és igazsággul számítja be, igaznak jelenti ki a hívő bűnöst az üdvözítő érdeme által, aki a bűnös hitének tárgya.

- f) A reformációs nézetet szükségszerűen korlátok közé zárta az e korban uralkodó egocentrikus (a figyelmet az egyénre, illetve az énrő összpontosító) szemlélet hatása. Amint a reformátorok kötődtek például a lélek természetes halhatatlanságának pápai

tanításához, úgy voltak képtelenek megszabadulni az említett szemlélet meghatározó hatásának korlátaiktól ezen a téren is.⁵

Jones és Waggoner először az adventtörténelemben, és valószínűleg először a keresztény történelemben (legalábbis az apostolok óta) kiszabadították magukat az egocentrikus beállítottság kötelékéből, és ezáltal érzékelték az igazi Krisztusközéppontú szemlélet nagyobb távlatait. Ez a szélesebb látókör nem kommentárok vagy a protestáns reformátorok és evangéliumi írók átolvasása nyomán nyílt meg nekik, hanem a szentély megtisztításáról szóló megkülönböztető és egyedülálló h. n. adventista tanítás ismerete révén. Mindaz, amit ők tettek, abban állt, hogy a szentély megtisztításának elszigeteltté tett tanát összefüggésbe, illetve kapcsolatba hozták a hit általi megigazulás újszövetségi tanításával, és ezáltal felfedezték azt az üzenetet, amely Ellen White-ot a lelkes elismerésnek erre a nyilatkozatára készítette: „Szívem minden rezdülése áment mondott” (5. sz. kézirat, 1889.)

- g) Míg a cselekedeteknek egyrészt semmi közük sincs ehhez a hit általi megigazuláshoz, másrészt benne foglaltatnak magában a hitben. A hit szeretet által munkálkodik. Jones és Waggoner hangsúlyozták, hogy az üdvösség csakis hit által történik, de azt is hangsúlyozták, hogy a hit, amelyet ők hirdetnek, munkálkodik és hogy a cselekedetek nem főnév, hanem ige. Ha valakinél megvan a „nagyfontosságú ige a keresztény tapasztalat mondatában”, akkor nincs vége a főnevek sorának, amelyek tárgyként kapcsolódnak hozzá, mert ez az ige végigvezeti a hívőt (és a hívő egyházközösséget) azon az egész úton, amely felkészít a Krisztus eljövetelkor történő átváltozásra.
- h) A megszentelődés tehát nem más, mint a hit általi megigazulás folytonosan érvényesülő és mindig mélyülő valósága. Nincs szükség szörszálhasogató vitára az árnyalatnyi különbségek fölött, amelyekben két (sokszor egymást kiátkozó) keresztény

⁵ Luther személyesen megtagadta a lélek természetes halhatatlanságának tanát. A többi reformátor azonban továbbra is általánosan ragaszkodott ehhez a pogány pápai felfogáshoz, Kálvin különösen.

nem ért egyet, mert nem tudnak megegyezni abban, hogy hol van, vagy hol nincs a hajszálnyi különbség. Senki sem állíthatja, hogy ő már teljesen megszentelődött hit által, mert minden ilyen igény, bármilyen formában nyilatkozik is meg, azonnal tanúskodik arról, hogy a hit általi megigazulás valósága nincs meg az életében. A megtérés kezdetétől fogva az Úrral való dicsőséges találkozás pillanatáig (az ő visszajövételekor), a hívő mindig csakis Krisztus néki beszámított igazságában bízik.

Minthogy én, aki tönkrement és elveszett bűnös voltam, bocsánatot nyertem az ő neve és igéje által; távol álljon tőlem, hogy bármi másban dicsekedjem, mint egyedül csak az én Uram, a Krisztus keresztyében.

- i) A Jones-Waggoner-üzenet a késői eső és a hangos kiáltás kezdete volt, abban a mivoltában, hogy megszüntette a saját biztonság énközéppontú szemléletét és helyére állította a Krisztus tiszteletével és ügye megvédelmezésével törődő, tágabb látókörű szemléletet és lelkületet a nagy küzdelem záró szakaszában. Így a fókusz az egyén saját, személyes biztonságával való törődésről, amely a tulajdonított igazságra támaszkodik, eltolódott arra a nagyobb gonddal való törődésre, hogy teljesüljön Krisztus kívánsága, örömmel látva népe életében a részesített igazság megnyilatkozását. Az 1888-as üzenetet kommentálva E. G. White azt mondta, hogy az előbbi - a tulajdonított igazság — Jögcímünk a mennyre”, míg az utóbbi - a részesített igazság - „alkalmasságunk a mennyre”. (Review and Héráid, 1895. június 4.) Isten nagy órája ünnepélyesen ütött, megadta azt a hangot, amely sohasem hallatszott a XVI. századi reformátorok napjaiban. Késői órában történt ez, amikor itt volt az idő, hogy szózat hirdesse: „Beteljesedett.”

Amint alázatosan meghajtjuk magunkat a kereszt lábánál, ahol Jézus meghalt, olyanok vagyunk mindnyájan, mint a kisgyermek, gyermeki őszinteséggel értvén meg dicsőséges jelentőségét. A széles körben elterjedt személyes és felekezeti büszkeség, amely áthatja az életünket mint egyházét, az az állandó törekvés, hogy gyenge embereket magasztaljunk és dicsőítsünk, az evilág gyönyöreiért és dolgaiért való

lelkesedésünk - mindezek jelzések arról, hogy mennyire kevésbé értjük és becsüljük az igazi hit általi megigazulást.

Az orvosság nem az, hogy több dolgot találjunk magunknak, amit tenni kell, új cselekedetek formájában, hanem az, hogy higgyünk. És senki sem tud hinni másképpen, mint megtört, bűnbánó szívvel. Múlt- és jelenbeli történelmünk arról tanúskodik, hogy még nem tanultuk meg az egy szükséges dolgot:

„Nékem pedig ne legyen másban dicsekedésem, hanem a mi Urunk Jézus Krisztus keresztjében, aki által nékem megfeszítettetett a világ, és én is a világnak” (Gál. 6:14). „Én is, mikor hozzátok mentem, atyámfiái, nem mentem, hogy nagy ékesszólással, avagy bölcsességgel hirdessem néktek az Isten bizonyágtételét. Mert nem végeztem, hogy egyébről tudjak tiköztetek, mint a Jézus Krisztusról, mégpedig mint megfeszítettéről.” (I.Kor. 2:1, 2).

Megjegyzés:

Minthogy Ellen White sokat beszél a tulajdonított vagy beszámított igazságról, helyet kapott az a felületes feltételezés, hogy az ún. reformátori vagy kálvinista felfogást támogatta ebben a kérdésben, amely szerint a beszámított vagy tulajdonított igazság pusztán csak jogi deklaráció, ami teljes mértékben a bűnösön kívül valósul meg. Három megjegyzést kell tennünk ezzel kapcsolatban:

1. A tárgyilagos kutatók elismerik, hogy Ellen White gyakran használja a „tulajdonított” és a „részesített” kifejezéseket, mint egymástól elválaszthatatlan fogalmakat, hiszen az egyikből értelemszerűen következik a másik. Komoly dokumentáció alapján, könnyen bizonyítható ez.
2. Szóhasználatában a „tulajdonítás” nem csupán jogi deklarációt, nyilvánítást jelent, amely a bűnösön kívül valósul meg. Például ez a helyzet annál a következőkben idézett kijelentésnél is, amely az 1888-as üzenettel kapcsolatos lelkesedés csúcspontján hangzott el:

„Krisztus tulajdonított igazsága jelent szentséget, egyenességet, tisztaságot. Ha Krisztus igazsága nem számíttatnék be nekünk, nem tudnánk elfogadható bűnbánathoz jutni. A hit által

bennünk lakozó igazság szerétéből, türelemből, szelidségből, és az összes többi keresztény erényből áll. Arról van szó, hogy Krisztus igazsága megragad minket és lényünk részévé válik. Mindazok, akik elnyerik ezt az igazságot, cselekedni fogják Isten dolgait. Krisztus igazságának ruhája sohasem fed be dédelgetett bűnöket. Senki sem léphet be a Bárány menyegzői vacsorájára anélkül, hogy menyegzői öltözet lenne rajta, ami Krisztus igazsága.” (1890. január 14., 1. sz. levél.)

Fontos tehát, hogy Ellen White saját szövegösszefüggéséből határozzuk meg, hogy egy-egy kifejezésének mi a pontos tartalma.

3. Az a gyakorlati kifejezőmódja, hogy Krisztusról mint a mi „Helyettesünkről és Kezesünkről” szól, nem azt a népszerű reformátori nézetet foglalja magában, amely jogi, bírói helyettesítésre korlátozza a beszámított igazságot:

„Nem úgy kell felfognunk Krisztus engedelmességét, mint amely önmagában megvolt és amelyhez Krisztus különleges módon alkalmazkodott földi életében, különleges isteni természete révén, mert Ő úgy állt Isten előtt, mint az ember képviselője, és megkísértetett, mint az ember Helyettese és Kezese.” (1. sz. kézirat, 1892.)

Figyelembe véve saját szövegösszefüggéseit, Ellen White szilárdan támogatja a hit általi megigazulás Jones-Waggoner szerinti felfogását.

VIII. Lehetséges-e a bűntelen élet?

Helytelen kérdéseket nem megfelelő időben feltenni - ez elkerülhetetlenül zavart okoz. Ha a bűn nélküli élet említésre kerül, mindig akad valaki, aki kötelességének érzi, hogy hangzatos kérdésekkel lezárja ezt a témát: „Te bűn nélkül élsz?” „Te tökéletes vagy?” „Tudsz mutatni nekem valakit (Krisztust kivéve), aki tökéletes?” Általában nevetés követi ezeket a gúnyolódó, kötekedő kérdéseket, és ez tesz pontot a kezdeti feszült csend végére.

Ezek az ellenvetések azonban komolytalanok e fejezet témája szempontjából. Egy gyermek számára is nyilvánvaló, hogy egyetlen igazi keresztény sem fogja azt érezni, vagy igényelni, hogy ő tökéletes. Nem a büszke farizeus, hanem a bűnbánó vámszedő nyert megigazulást. (Nyilvánvalóan hit által, mert más út, más mód nem lehetséges.) Ő pedig így imádkozott: „Isten, légy irgalmas hozzám, bűnőshöz!” (Lásd: Luk. 18:10-14.) Amikor Krisztus megdicsőíti szentjeit második eljövetelekor, mindazok tudják majd, hogy „bennük, azaz a testükben, nem lakozik semmi jó” (Rm. 7:18). Egyetlen igaz keresztény sem vall többet magáról, mint amennyit Pál vallott: „Nem mintha már elértem volna, vagy hogy már tökéletes volnék... én magamról nem gondolom, hogy már elértem volna.” (Fil. 3:13.)

„Sohase bízunk önmagunkban, sohase érezzük magunkat a mennyben, vagy teljes biztonságban minden kísértéssel szemben... Egyedüli biztonságunk abban van, hogy állandóan bizalmatlanok vagyunk önmagunkkal szemben és Krisztustól függünk.” (Chrisf s Object Lessons — Krisztus példázatai, 155. 1.)

„Nem csupán a keresztény élet kezdetén szükséges ez az átadás. A mennybe vezető úton minden egyes lépésnél újból és újból át kell adnunk magunkat. Minél jobban közeledünk Jézushoz, annál jobban láthatjuk fenséges jellemét, annál inkább megítélhetjük a bűn rettenetes voltát és annál kevésbé fogjuk önmagunkat magasztalni.” (Uo. 159-160. 1.)

„A kereszttől a koronáig a legkomolyabb munkát kell végezni. Elszánt küzdelmet kell folytatnunk a velünk született bűnnel szemben és harcolnunk kell a kívülről ható rossz ellen is.” (Review and Héráid, 1887. november 29.)

Itt az ideje, hogy helyes kérdéseket tegyünk fel a megfelelő időben. Ez a kellő idő a mennyei szentély megtisztításának ideje, amikor Nagy Főpapunk teljességre viszi és bevégzi megváltó munkáját az engesztelő és végső szolgálata által. Krisztus egy, az emberi történelemben egyedülálló szolgálatot teljesít ekkor, amilyen nem volt, mióta csak a bűn keletkezett. Bár Isten egyetlen gyermeke sem állíthatja magáról sohasem, hogy ő már minden bűnt legyőzött, és ugyanúgy igaz az is, hogy mi egyetlen, a jelenben élő vagy a múltban élt személy esetében sem tudjuk megítélni - kivéve Krisztust hogy győzött-e, úgy, ahogy O győzött, - mindez mégsem jelenti azt, hogy Krisztus szolgálata a mennyei szentek szentjében nem fog ilyen eredményeket elérni. A múltban és a jelenben is sok mindent elmulasztottunk legyőzni, azért, mert azt hallottuk, hogy lehetetlen legyőzni a bűnt a Megváltóba vetett hit által. Ez gyakorlatilag a bűn igazolását jelenti, a bűn elkövetésére való bátorítást, és a nagy ellenség oldalára állást.

A helyes kérdések, amelyeket fel kell tennünk, a következők: Krisztus áldozata mint Isten Bárányának az áldozata és szolgálata, mint Nagy Főpapunknak a szolgálata, elég hatalmas-e ahhoz, hogy megszabadítsa népét bűneitől (nem bűneiben!)? Meg tudja-e szabadítani igazán, a legteljesebb módon azokat, akik általa járulnak Istenhez? Valóban eredményes lesz-e Krisztus mint „ezüstfinomító és tisztogató”, aki „megtisztítja Lévi fiait és fényessé teszi őket, mint az aranyat és az ezüstöt”, hogy „igazságban vihessenek áldozatot az Úrnak”? (Mai. 3:3.) Amikor Krisztus másodszor eljön, talál-e olyan népet, akiről becsületesen elmondható: „Itt vannak azok, akik megtartják Isten parancsolatait és a Jézus hitét” (Jel. 14:12)?

Ha az Úr akar, teremthet „új dolgokat a földön” - mondja Jeremiás próféta (31:12). Amit pedig meg akar valósítani, az egy nép előkészítése Krisztus második eljövételére. Az emberi történelemben először hangzik majd el az isteni bejelentés: „Itt van a szentek állhatatossága (pontos fordítás szerint), itt vannak azok, akik megtartják Isten parancsolatait és Jézus hitét.” (Jel. 14:12.) Az ezt követő esemény már az Úr eljövétele lesz (Jel. 14:14).

Ha azt mondanánk, hogy ezek a szentek nem tartják meg igazán a parancsolatokat - pedig Isten határozottan állítja, hogy megtartják -, ez annyi lenne, mint erőszakot venni a hármasszöveg szövegére. A menny kijelenti, hogy ezek az emberek „szüzek... követik a Bárányt,

valahová megy... szájukban nem találtatott álnokság, mert Isten királyi széke előtt feddhetetlenek” (Jel. 14:4-5). Tudjuk, hogy ők is bűnösök természetük szerint, „mert mindnyájan vétkeztek és szűkölködnek Isten dicsősége nélkül” (Rm. 3:23). Ahhoz, hogy a fenti kijelentés valódi értelmet nyerjen életükben, Jézus hitének kellett munkálkodnia bennük és meg kellett szűnniük a folyamatos vétkezéstől. Győztek, ahogyan Jézus is győzött (Jel. 3:21). Az a próbálkozás, hogy ezt a felvillantott profetikus képet, amely egy győzelmes népet mutat be, a második advent utáni jövőbe helyezzük, teljes erőszaktétel a szövegösszefüggésen. Jel. 15:2-ből világosan látható, hogy ez ugyanaz a csoport, mint amely az emberi történelem lezárulása előtt eléri a győzelmet.

A korábbi nemzedékek sohasem tudták világosan megérteni a keresztyény tökéletesség igazságát, nem tudták elgondolni anélkül, hogy a perfekcionizmus tévedésébe ne estek volna, mivel nem ütött még a mennyei szentély megtisztításának órája. Amikor elérkeznek a hetedik angyal szavának napjai, amikor az trombitálni kezd, „akkor elvégeztetik Isten titka, amint megmondta szolgálóinak, a prófétáknak” (Jel. 10:7). Itt található az a speciális bizonyágtétel, amely arra mutat, hogy a h. n. adventistáknak kell teljességre vinniük a nagy reformációt és az evangelizációs megbízatást. Kell lennie egy összekapcsolódásnak a mennyei szentély megtisztítása és a hit általi megigazulás igazsága között. Itt van az a pont, ahol kezdjük érzékelni az 1888-as üzenet igazi jelentőségét, amint az Úr küldte azt népének.

Az 1888-as üzenet a dicsőséges reménység üzenete volt, mentes mind a vakbuzgóságtól, mind a perfekcionista tévelygésektől. Az 1888- as időszak kezdetétől fogva azt tanította az üzenet mindkét hirdetője, tisztán és nyomatékosan, hogy lehetséges a bűntől mentes élet, hogy Isten népe ugyanúgy győzhet, ahogy Krisztus győzött, és hogy a kulcs e dicsőséges lehetőséghez: a hit Főpapunk mennyei szentek szentjében végzett szolgálatában.

Az első három mondat Waggoner „Krisztus és igazsága” (Christ and His Righteousness) c. könyvében (5. 1.), pontosan és világosan összegezi a bűn nélküli életről vallott felfogásukat. Olyan ez a meghatározás, mint az igazság makkja, mely hatalmas tölgyfává növekedett:

„A Zsidókhoz írt levél 3. fejezetének 1. versében van egy figyelmeztetés, amely a keresztyények számára adott valamennyi

parancsolatot felöleli. így hangzik: »Annakokáért, szent atyafiak, mennyei elhívás részesei, figyelmezzetek a mi vallásunk apostolára és Főpapjára, Jézus Krisztusra.« Ezt tenni úgy, ahogy a Biblia lelkünkre köti, szemlélni Krisztust állandóan, belső megértéssel, szemlélni Őt úgy, amint van, átalakít majd minket tökéletes kereszténnyé, mivel »szemlélés által alakulunk át«.”

Miközben erőteljesen építenek a hit általi megigazulás lutheri tanítására, Jones is, Waggoner is előtérbe helyezte a hármas angyali üzenet három egyedülálló, lényeges elemét. Ezek a pontokon lép túl az 1888-as üzenet azon, amit a XVI. századi reformátorok a maguk idejében megértettek.

1. Felhívás hangzik a hívőkhöz, hogy „szemléljék hitük Főpapját, Jézus Krisztust”, a szentély megtisztításának munkájában, amely 1844-ben kezdődött, úgy, amint ezt a nagy engesztelési nap előképe feltárja.
2. Krisztust szemlélni állandóan, belső megértéssel, úgy, amint Ő van, annyit jelent, mint szemlélni az Újszövetség igaz tanítását arról, hogy a helyettesi és példaképszerep megkívánta Jézustól, hogy magára vegye az elesett ember természetét, a bűnös test hasonlóságában, hogy így segíteni tudjon azokon, akik megkísértetnek.
3. Egy ilyen Megváltóba és Főpapba vetett hit tökéletes kereszténnyé alakít át. Figyeljük meg az átalakít szót. Az igazi hívő nem csupán számíttatik, vagy jogilag tekintetik tökéletes kereszténnyé, hanem hit által ténylegesen ilyenné válik.

Lássuk csak, hogy Jones tanítása mennyire összhangban van Waggonerével. Jones „Megszentelt út a keresztény tökéletességhez” c. művében, amely először cikkek formájában jelent meg a Review and Héraidban 1898-ban és 1899-ben, egyszerűen és határozottan ezt állítja:

„Krisztus testben való eljövételével - amikor Ő mindenben hozzánk hasonlóvá tétetett és minden ponton megkísértetett, úgy, mint mi - azonosította magát minden egyes emberi lélekkel abban az állapotában, melyben van. Arról a pontról kiindulva, ahol az emberi lélek van, megszentelt egy új és élő utat, amely keresztülvezet az élet minden viszontagságán és tapasztalatán, még a halálon és síron is, az örökkévaló Isten jobbjának legszentségesebb helyéig.

Ezt »az utat« O szentelte meg számunkra. Azáltal, hogy olyanná lett, mint egy közülünk, a mi utunkká tette ezt az utat. Most már a miénk!

Krisztus minden egyes lelket felruházott azzal az isteni joggal, hogy járjon ezen a megszentelt úton. Azáltal, hogy testté lett, a mi testünkbe öltözött, lehetővé is tette ezt, sőt valóságos biztosítékot adott arra nézve, hogy minden egyes emberi lélek végigmehet ezen az úton, beleértve mindazt, amit ez az út jelent, tehát azt is, hogy ezáltal teljes szabadsággal beléphet a legszentebb helyre... O elkészített és megszentelt egy utat, amely által minden egyes hívő szent, ártatlan, szeplőtlen és a bűnösök útjától elkülönült életet élhet ebben a világban és egész élete folyamán, Őbenne. Ennek következtében pedig Ővele együtt »magasztosabbá tétetik az egeknél.« (Uo. 83-84. 1.)

Itt azonban azonnal felvetődik egy kérdés bennünk: Mi ez? Talán a perfekcionizmus eretneksége?

Jones határozottan állítja, hogy nem.

„Tökéletesség, a jellem tökéletessége, ez a keresztény célja, elérni ezt emberi testben, ezen a világon. Krisztus elérte ezt emberi testben, ezen a földön, ezáltal elkészített és megszentelt egy utat, amely által minden egyes hívő elérheti ezt Őbenne. Miután Ő eljutott a tökéletességre, Nagy Főpapunkká lett és az igazi szentélyben végzett papi szolgálata által képessé tesz minket is ugyanennek az elérésére.” (Uo. 84.1.)

Világosan különbséget kell tennünk a jellem tökéletessége között, amit testben ér el az ember és a perfekcionizmus szélsőséges nézete között, amely az emberi testről állítja a tökéletességre jutást. A perfekcionizmus eretnekség, amit a következő egy vagy több hamis elgondolás jellemez:

1. A bűnös természet gyökeres kiirtása az emberből a Krisztus második eljövetelekor bekövetkező megdicsőülést megelőzően.
2. Az értelmi és fizikai erők teljes, tökéletes helyreállítása még az ember halandó állapotában.
3. A test tökéletességének elérése.
4. Ilyen életet lehet élni az erre képessé tevő isteni kegyelem segítségével nélkül.
5. Valódi emberi érdem járul hozzá ehhez, az emberben születetten benne rejlő szentségben és igazságosságban bízva.
6. Annak igénylése, hogy valami saját, felsőbbrendű szentség által mentessünk meg.

7. Az az állítás, hogy rendelkezik olyan érzésekkel vagy benyomásokkal, amelyek túlhaladják és feleslegessé teszik az igét és az ezekben való bizakodást.
8. Hit az olyan állapotban, amelyben lehetetlen bűnt elkövetni vagy elbukni.
9. Az a feltevés, hogy az ember lelkileg biztonságban van egy pusztán jogi megigazítás következtében, miközben életét továbbra is folyamatosan az isteni törvény áthágásában éli.
10. Az a feltevés, hogy az ilyen állandó vétkezés is megszűnik bűnnek minősülni, ha az ember meg van mentve és szentelve.

Az 1888-as üzenetben ezeknek a hamis eszméknek egyike sem található meg. De találunk egy világos felhívást a Krisztus második adventjére való felkészülést illetően. Ellen White felismerte az 1888-as üzenetben ezt a felhívást. Jones és Waggoner üzenetéről szólva ezt mondotta:

„Ez az üzenet arra irányult, hogy a felemeltetett Megváltót mint az egész világ bűneiért hozott áldozatot méltóbban, hangsúlyosabban tárja a világ elé. Az üzenet bemutatta az értünk kezességet vállaló helyettesbe vetett hit általi megigazulást, és meghívta a népet, hogy fogadják el Krisztus igazságát, amely az Isten valamennyi parancsolata iránti engedelmségben nyilatkozik meg... Ez a harmadik angyal üzenete, amelyet hangos szóval kell hirdetni és együtt kell járnia a Szentlélek nagymértékű kiáradásával.” (Testimonies to Ministers - Bizonyágtételek a prédikátorok számára, 91-92. I.)

Ellen White gyakran hangoztatta, hogy a bűn titkos szeretete volt az igazi oka annak, hogy visszautasították ezt az üzenetet. Waggoner azt a vallomást teszi, hogy mind Luther, mind Wesley iránt lekötelezettnek érezte magát azért, hogy a hit általi megigazulásnak ehhez a megértéséhez eljutott. Wesley világosan tanította, hogy lehetséges a bűn nélküli élet halandó testben. A rettenetes ellenállás, amellyel Wesley szembetalálta magát, előre kiábrázolta azt a konfliktust, amellyel Jonesnak és Waggonernek is találkoznia kellett. Wesley ezt mondotta a maga korában vívott küzdelemről:

„Kevés olyan kifejezés van a Szentírásban, amely több hántást okoz, mint ez. A tökéletes szó az, amit sokan képtelenek elviselni. E szó a maga tartalmával és hangulatával utálatosság számukra. Bárki prédikál a

tökéletességről abban az értelemben - ami e fogalom természetes jelentése hogy ez még ebben az életben elérhető, akkor annak a nagy kockázatnak teszi ki magát, hogy rosszabbnak tartják a pogánynál vagy vámszedőnél.” (Works of Wesley - Wesley művei, 6. köt. 1.1.)

„Nem - mondja egy nagy ember (Zinzendorf) ez a tévedések tévedése, szívemből gyűlölöm. Tűzzel-vassal irtom szerte a világon.”

Vajon miért olyan vehemens „nem” a reagálás erre a tanításra? Miért olyan szenvedélyesek, csaknem azt mondhatjuk, hogy dühösek - néhány kivétellel - azok, akik szemben állnak a bűntől való valóságos szabadulás hitével? Miért szeretik annyira a bűnt Isten nevében? Mit köszönhetnek neki? Mi jót nyújtott valaha is nekik ezen a világon, vagy nyújt az eljövendő világban? Miért hadakoznak annyira azok ellen, akik remélik a tőle való szabadulást? (Uo. 424. 1.)

Wesley még valószínűleg képtelen volt a maga korában teljes kiterjedésében megérteni ezt a problémát. De azok, akik az utolsó napokban élnek, megtudják majd, hogy a sárkány „megharagszik az asszonyra és elmegy, hogy háborút szervezzen az ő magvának maradéka ellen, akik megtartják Isten parancsolatait és megvan náluk a Jézus Krisztus bizonyágtétele”. Sátán dühét az kelti fel, hogy lesz egy nép, amely valóban megtartja Isten parancsolatait.

Isten törvénye mindig is háborújának célpontja volt, mert mindig ezt mondotta az elesett ember felől: „Lehetetlen számukra, hogy a törvény előírásainak engedelmeskedjenek.” (The Desire of Ages - *A világ reménye*, 24. 1.) Wesleynek küzdenie kellett azzal az idegen hatalommal, amely ellenzi a tökéletesség Krisztus által felkínált elérésének az eszméjét, amellyel nekünk is meg kell küzdenünk - amint E. G. White is mondja. (Lásd: Seventh-day Adventist Bible Commentary - H. N. Adventista Bibliakommentár, VI. köt. 1098. I.) Azt írja, hogy ma is sok prédikátor visszhangozza Sátán hazug állításait éppúgy, mint Wesley korában.

„Sátán kijelentette, hogy Adám fiai és leányai számára lehetetlen megtartani Isten törvényét. Ezáltal a bölcsesség és szeretet hiányával vádolja Istent. Ha nem tudják megtartani a törvényt, akkor baj van a Törvényadóval. A Sátán irányítása alatt álló emberek ezeket az Isten elleni vádakokat ismételgetik, azt erősítgetve, hogy emberek nem tudják megtartani Isten törvényét...

Krisztus azonban magára vette az emberi természetet, kezessé lett, aki megtartja az egész törvényt azok érdekében, akiket képvisel. Ha csak egy jottányit is hibázott volna, törvényszegővé lett volna, áldozata csak bűnös, hiábavaló áldozat lenne számunkra. De O minden vonatkozásban betöltötte a törvényt és kárhoztatta a bűnt a testben. Mégis sokan ismételik az írástudók, papok és farizeusok hamis állításait és követik példájukat abban is, hogy elfordítják a népet az igazságtól.

Jézus megjelent testben, hogy kárhoztassa a bűnt a testben azáltal, hogy tökéletes engedelmességet tanúsított Isten valamennyi törvénye iránt. Nem rontotta meg emberi természetét, és bár testben volt, nem hágtá át Isten törvényét egyetlen részletében sem. Minden mentséget kivett a bukott ember kezéből, amit indokként felhozhatna arra nézve, hogy nem tartja meg Isten törvényét.

Krisztus életének ez a bizonyossága világosan rámutat arra, hogy O megítélte a bűnt a testben. Egyetlen ember sem mondhatja, hogy reménytelenül ki van szolgáltatva a bűn és Sátán rabszolgaságának. Krisztus magára vette az emberi nemzetség bűnének következményeit. Bizonyosságot tesz arról, hogy az O nekünk tulajdonított igazsága által a hívő lélek engedelmeskedni tud Isten parancsolatainak.” (Signs of the Times - Idők Jelei, 1896. január 16.)

Ennek az egyértelmű állásfoglalásnak a dátuma is jelzi, hogy Ellen White az évek múltával is szilárdan kitartott Jones és Waggoner üzenetének támogatása mellett. Ha üzenetük a legcsekélyebb mértékben is perfekcionizmussal fertőzött lett volna, bizonyosan nem támogatta volna őket ennyire. Ne felejtjük el, hogy Krisztus beszámított igazsága a pusztá bírói felmentésnél többet visz véghez. Ténylegesen engedelmessé teszi a hívőt.

Ellen White alábbi kijelentése világossá teszi, hogy miként érhető el a dicsőséges jellembeli tökéletesség:

„Krisztus olyan teljes áldozatot mutatott be, hogy kegyelme által mindenki elérheti a tökéletesség mértékét. Akik elfogadják kegyelmét és követik példáját, azokról ez áll majd az élet könyvében: Tökéletes Őbenne, folt és szenny nélküli.

Krisztus követőinek tisztáknak és igazaknak kell lenniük beszédükben és cselekedeteikben. Ebben a világban - a gonoszság és

romlottság világában - Krisztus jellemtulajdonságait kell megjeleníteniük. Mindannak, amit mondanak és tesznek, önzéstől mentesnek kell lennie. Krisztus arra vágyik, hogy úgy mutassa be őket az Atyának, mint akik »folt, szeplő, vagy bármi efféle« nélkül valóak, mert az ő kegyelme megtisztította őket és viselik az ő hasonlatosságát.

Krisztus megtagadta és értünk adta önmagát nagy szeretetében. Nekünk is meg kell tagadnunk és át kell adnunk magunkat néki. Amikor ez az önmegtagadás és átadás teljes, akkor Krisztus bevégezheti művét, amelyet Önmaga érettünk való odaadásával kezdett meg. Akkor teljességre viheti helyreállításunkat.” (Review and Héráid, 1907. május 30.)

Nyilvánvaló, hogy a jellembeli tökéletesség nem csupán jogi értelemben vett igaznak nyilvánítás, hanem olyan valami, amire Krisztus vágyakozik, hogy elérjük, és ami ennél fogva még nem öltött testet népe életében. Egy időelem, egy feltétel is benne foglaltatik: amikor a mi önmegtagadásunk és átadásunk teljes, akkor Krisztus befejezheti művét, amelyet Önmaga odaadásával kezdett meg érettünk. A teljes önmegtagadásnak és átadásnak meg kell előznie a teljes helyreállítást, amely magában foglalja a halál meglátása nélküli átváltozást is.

Ezen a ponton lesz az ember sajátjává a valódi hit általi igazság. Csak akkor tudjuk megvalósítani a teljes átadást, amely oly életbevágóan szükséges, ha igazán megértjük az evangéliumot. Az 1888-as üzenet volt a késői esőre való isteni felkészítés kezdete.

Nem csoda, hogy Sátán annyira gyűlöli ezt az üzenetet és olyan szívósan ellene áll. Nyilvánvalóan az a legokosabb ellentámadása, amikor a hit általi megigazulásnak olyan hamisítványait hozza létre, amelyek látszólag csak árnyalatokban különböznek a valóditól. Mégis könnyű azonosítani ezeket, mert minden esetben árulkodik közös jellemzőjük, az Isten törvényével való szembehelyezkedés.

Ez a szembehelyezkedés a következő két formában nyilatkozik meg:

1. Abban a kijelentésben, hogy Isten törvényét eltörölték, vagy megváltoztatták. 2. Vagy abban a kijelentésben, hogy lehetetlen Isten törvényének engedelmeskedni.

Ezért minden úgynevezett hit általi igazság, amely az Isten törvényével szemben fenntartott engedetlenség takarójává válik: hamisítvány. És bármely üzenethirdető, aki miközben egyfajta hit általi

megigazulást prédikál, maga »egyet is megront a legkisebb parancsolatok közül úgy tanítja az embereket«, bizonyosan a csalás ügynöke (Mt. 5:19).

Tanítja-e a Biblia a bűn nélküli élet lehetőségét a mi bűnös természetünkben? Ha Krisztus „bűnös test hasonlóságában” küldetett el „a bűn miatt” és „kárhoztatta a bűnt a testben”, azért, hogy „a törvény igazsága beteljesüljön bennünk”, akkor világos az egyértelmű válasz (Rm. 8:4). Krisztus a mi Helyettesünk és Példaképünk. Egyszer s mindenkorra bemutatta az igaz életet. O „nem cselekedett bűnt, álnokság sem találtatott szájában” (I.Pt. 2:22). És népéről elmondható lesz majd: „Nem találtatott álnokság szájukban, mert Isten királyi széke előtt feddhetetlenek” (Jel. 14:5). „Itt vannak, akik megtartják Isten parancsolatait és Jézus hitét” (12. vers). „Győzni fognak, amint én is győztem” - mondja Jézus (Jel. 3:21). Nyoma sincs a perfekcionizmusnak ebben a szentírási tanításban, mert egyetlen szent sem győz másként, mint a Nagy Győztesbe, „hitünk kezdőjébe és bevégezőjébe” vetett hit által. A győztesek egyetlen érdemet sem tulajdonítanak önmaguknak, mégis mindent megnyernek hitük által. Krisztus „mindenképpen üdvözítheti azokat, akik általa járulnak Istenhez, mivelhogy mindenkor él, hogy esedezzek érettük”. Mert olyan Főpapunkká lett nekünk, aki „szent, szeplőtlen, ártatlan, bűnösöktől elválasztott és aki az egeknél magasabbá tétetett” (Zsid. 7:25-26).

Ha elveszük Krisztus szentek szentjében végzett főpapi szolgálatát a ránk bízott üzenetből, ha eltűnik a második adventre való előkészületnek ez az eszméje, akkor az adventmozgalom hatása csupán arra korlátozódik, hogy amolyan „én is” visszhangja legyen a népszerű evangéliumi egyházak tanításának. A mi egyedülálló üzenetünk Krisztus szentélyben végzett szolgálatára összpontosul:

„Azoknak, akik akkor élnek majd a földön, amikor Krisztus közbenjárása megszűnik fenn a szentélyben, azoknak közbenjáró nélkül kell megállniuk a szent Isten előtt. Ruhájuknak folt nélkülieknek kell lennie, jellemüknek büntől megtisztítottnak, a meghintés vére által. Isten kegyelme és saját szorgalmas erőfeszítéseik által győztesekké kell lenniük a gonosszal vívott csatában. Mialatt a vizsgálati ítélkezés folyik a mennyben, miközben a bűnbánó bűnösök bűneit eltávolítják a szentélyből, a megtisztulás és a bűneltávolítás különleges munkájának kell végbemennie Isten népe között a földön. Jelenések könyve 14. fejezetének üzenete világosabban feltárja ezt a munkát.” (The Great Controversy - Nagy küzdelem, 425. l.)

Nem kell félniük attól, hogy közbenjáró nélkül kell megállniuk a szent Isten előtt. Emlékezzünk arra, hogy ez a szent Isten a mi szerető mennyei Atyánk és Megváltónk! Nem az a törekvése, hogy valami módon a mennyen kívül tartson, hanem inkább azon fáradozik, hogy bejuttatásunkra találjon módot. A mi részünk ebben csupán az, hogy együttműködjünk Vele.

Lesz az Úrnak olyan népe, akik még egy gondolat erejéig sem vehetőek rá arra, hogy engedjenek a kísértés hatalmának:

„Most, miközben nagy Főpapunk az elfedezés szolgálatát végzi érettünk, arra kellene törekednünk, hogy Krisztusban tökéletesekké váljunk. Üdvöztünk egyetlen gondolat erejéig sem volt rávehető arra, hogy engedjen a kísértés hatalmának. Az emberi szívben talál bizonyos pontokat Sátán, ahol megvetheti a lábát, van néhány dédelgetett bűnös kívánság, amelyeken keresztül kísértései kifejthetik hatalmukat. Krisztus azonban kijelentette Önmagáról: »Jön a világ Fejedelme és énbennem nincsen semmije.« (Jn. 14:30.) Isten Fiában semmit sem tudott találni Sátán, ami lehetőséget nyújtott volna néki arra, hogy megszerezze a győzelmet. Megtartotta Atyja parancsolatait és semmi bűn nem volt benne, amit Sátán a maga előnyére kihasználhatott volna. Ez az az állapot, amelyben taláztatniuk kell azoknak, akik megállnak a nyomorúság idején.» (Uo. 623. 1.)

„Ó! - mondhatja valaki. - Pont ez az, amitől félttem. Inkább meghalnék és a sírba szállnék, mint hogy meg kelljen állnom a nyomorúság idején. Attól tartok, hogy nem tudnék megállni.” Ha így érzünk, akkor a valóságban önzőek vagyunk, két oldalról is: Megfosztjuk az Urat attól a hűségtől, amit méltó, hogy tanúsítsunk iránta ezekben az utolsó napokban. Másrészt kitérünk a tapasztalat és a megpróbáltatás elől, hogy valaki más viselje el azokat helyettünk. Ha összes gondunk csak az, hogy mi bejussunk a mennybe, akkor bizonyosan önzőek vagyunk. Azok, akik úgy okoskodnak, hogy a „földalatti út” pont olyan eredményes a végcél szempontjából, mint keresztülhaladni a nyomorúságos időn és az átváltozásban részesülni, azok csak magukra gondolnak.

„Ebben az életben kell elkülönítenünk magunkat a bűntől a Krisztus elfedező vérébe vetett hit által. A mi drága Üdvöztünk meghív bennünket, hogy kapcsoljuk magunkat Őhozzá, egyesítsük gyengeségeinket az Ő erejével, tudatlanságunkat az Ő bölcsességével, méltatlan voltunkat az Ő

érdemeivel... Rajtunk áll, hogy együttműködjünk azokkal az eszközökkel, amelyeket a Menny alkalmaz, hogy jellemünket a mennyei mintához igazítsa.” (Uo.)

Semmitől sem kell félnünk, ha csak annyit megteszünk, hogy készek vagyunk összekapcsolni magunkat Vele.

Amikor az Afrikában eltöltött missziós szolgálati évek után hazatértem, beiratkoztam egy egyetem görög fordítói kurzusára, haladó tagozatra. Nemsokára félni kezdtem, hogy soha nem tudok lépést tartani ezzel a tagozattal. Az osztályfogalmazások nap mint nap úgy hatottak rám, mintha hatalmas hullámok csapnának át a fejem felett. A tanárnőhöz mentem és javasoltam: „Úgy gondolom, jobb lenne, ha abbahagynám ezt a tagozatot. Nem tudok lépést tartani.”

Ezt válaszolta: Én pedig úgy gondolom, hogy ki kellene tartania. Maradjon az osztályban, és meg fogja látni, hogy átjut a nehézségeken.” Átlátott rajtam! Olyan sokat segített nekem állhatatosan, türelmesen, eltökélten, hogy végül nemcsak hogy átmentem a vizsgán, hanem „A” minősítést szereztem. Ez a tanárnő mennyei Tanítónk bánásmódját szemléltette. Ha megmaradunk osztályában, majd meglátjuk, hogy az Ő műve lesz, hogy átmegyünk a vizsgán, sőt „A” minősítést szerzünk. Éppen ez az Ő munkája, hogy Megváltó, Megmentő, Segítő és Megtartó legyen.

Nem saját kemény munkánk, fáradozásaink és próbálkozásunk eredményeképpen kell elérnünk, hogy ruhánk folt nélküli, azaz jellemünk bűntől megtisztított legyen. Ez a meghintés vére által történik. Isten kegyelme által, amelyet mi természetesen nem hiába veszünk. Saját szorgalmas erőfeszítésünk mindenkor együttműködik egyszerű módon a menny által alkalmazott eszközökkel. „Hit által, Krisztus elfedező vérében” megy végbe ez a csodálatos mű.

De mi a hit? Jn. 3:16 szerint a mi bensőséges, szívbeli válaszuk Isten irántunk tanúsított szeretetére és adományára. A hit általi megigazulás ténylegesen ható tényezője „a hit az ő vérében” (Rm. 3:25). Ez a hit a Krisztus keresztjében kinyilatkoztatott isteni szeretet szívbeli megbecsülése:

„Sokan elfogadják Jézust, mint hitcikkelyt, de nincs megmentő hitük őbenne, mint értük hozott áldozatban és személyes Üdvözítőjükben. Nincs valóságos fogalmuk arról, hogy Krisztus azért halt meg, hogy megmentse

őket a törvény büntetésétől, amelyet ők áthágtak... Hiszed, hogy Krisztus mint Helyettesed megfizeti a te törvényáthágásod adósságát? De nem azért, hogy tovább folytathasd bűneidet, hanem hogy megszabadulhass bűneidtől... Akkor mondhatod, hogy hiszel Jézusban, amikor értékeled a megváltás árát. Akkor tehetsz ilyen kijelentést, amikor átérsz, hogy Jézus meghalt érted a Golgota kegyetlen, durva keresztyén, amikor értelmes hittel felfogod, hogy az O halála teszi lehetségessé, hogy megszűnj a bűnös élettől, hogy igaz, tökéletes jellemet fejlessz Isten kegyelme által, amely adatik néked, mert Krisztus vérével fizetett érted.” (Ellen G. White, Review and Héráid, 1888. július 24.)

Kezdesz már valamit megérteni a hit óriási, elsőpró erejéből? Nem a hit maga tesz valamit, hanem Jézus. De a megigazulás hit által van, és az eredmény, amihez elvezet: megszűnni a bűn cselekvésétől és tökéletessé formálódni az igaz jellemben. Nem csoda, hogy Waggoner így kiáltott fel 1889-ben:

„Micsoda csodálatos lehetőségei vannak a kereszténynek! A szentségnek micsoda magaslatait érheti el! Nem számít az, hogy Sátán mennyit háborúzik ellene, ott ostromolva Őt, ahol a leggyengébb, hiszen a Mindenható árnyékában lakozhat és betöltekezhet Isten erejének teljességével. Az a Valaki, aki erősebb, mint Sátán, szívében lakozhat szüntelenül.” (Signs of the Times - Idők Jelei, 1889. január 21.)

Mit jelent ez a kifejezés: megszűnni, megszabadulni a bűntől? A válasz világos: nem azt jelenti, hogy megszabadulunk bűnös természetünktől vagy a megkísérthezőségektől. Nem azt jelenti, hogy nem tapasztaljuk többé az eredendő gyengeség következményeit, vagy hogy nem érezzük többé a belülről vagy kívülről ható csábítások húzóerejét, amely annak a következménye, hogy bűnben éltünk. De azt igenis jelenti, hogy Krisztus kegyelme által meg tudjuk tenni, hogy nem válaszolunk többé ezekre a kényszerítő erőkre. Azt jelenti, tudjuk azt mondani, hogy „nem” minden belülről és kívülről származó kísértésre, és tudjuk azt mondani, hogy „igen” a Szentléleknek. Azt jelenti, hogy valóságosan engedelmessé válhatunk Isten törvénye iránt és így Krisztussal együtt mondhatjuk: „Hogy teljesítem a Te akaratodat, én Istenem, ezt kedvelem, a Te törvényed keblem közepette van.” (Zsolt. 40:9.)

Ez a bűntől való megszűnés nem a test egykori tökéletességének visszanyerését jelenti. Talán Jézus is, mint ács, elvétette néha a szöveget

kalapácsával, és a fát horpasztotta be helyette. Értelmetlen lenne bűnnek minősíteni ezt! Az akarat, a választás együttműködése szükséges a bűn elkövetéséhez. Figyeld meg az akaratra utaló igéket:

„A gonosz beszéd bűne a gonosz gondolatok dédelgetésével kezdődik. Egy megtúrt tisztátalan gondolat, egy ápolgatott szentségtelen vágy, és a lélek máris megfertőződött, feddhetetlensége megromlott. Ha nem akarjuk elkövetni a bűnt, kerülnünk kell annak legkezdeteit is. Minden egyes érzelmet és vágyat az értelem és a lelkiismeret uralma alatt kell tartanunk. Minden egyes szentségtelen gondolatot azonnal el kell taszítanunk magunktól.

Egyetlen ember sem kényszeríthető törvényáthágásra. Mindenekelőtt a saját beleegyezését kell megnyerni, a léleknek szándékában kell hogy álljon a bűnös cselekedet, mielőtt a vágy eluralkodhat a józan értelem felett, vagy a gonoszság győzhet a lelkiismeret felett. Bármilyen erős lehet a kísértés, sohasem lehet mentség a bűnre.” (Testimonies - Bizonyosságtételek, 5. köt. 177. 1.)

Luther bölcsen mondotta, hogy nem tudjuk visszatartani a madarakat attól, hogy a fejünk felett repdessenek, de meg tudjuk akadályozni, hogy fészket rakjanak rajta. Az Úr nem kéri, hogy többet tegyünk, mint amennyit Megváltónk tett. Ő is megkísértetett minden ponton, úgy, mint mi, de Ő mindig azt választotta, hogy „nem”-et mondjon a kísértésre. „Nem a magam akaratát keresem, hanem az Atya akaratát, aki elküldött engem.” (Jn. 5:30.) „Nem” a bűnös énné és összes követelőzéseinek, bármilyen kitartóak és erőszakosak is - ez az, amit állandóan válaszolhatunk a kísértésekre, Isten kegyelme által. Pontosan ez az a cselekvés, amelyre az újtestamentumi hit elvezet. „Szemlélni Krisztust, amint van, állandóan és értelmes módon, ez tökéletes keresztténnyé alakítja át az embert, mert szemlélés által alakulunk át.” (Waggoner: Christ and His Righteousness - Krisztus és igazsága, 5. 1.)

Kérdezheti valaki: Azt jelenti ez, hogy Isten népe csak az összes felismert bűn felett fog győzni, vagy pedig minden bűnt legyőznek majd, azokat is, amelyek most ismeretlenek számunkra? Jones és Waggoner világosan megértette, hogy Krisztus végső, elfedező szolgálata teszi majd képessé népét arra, hogy minden bűnt legyőzzön, még azokat is, melyek most ismeretlenek számukra. Az egész történelem két legnagyobb bűne fel nem ismert bűn volt: „Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit

cselekszenek” (Lk. 23:34) - imádkozott Jézus azokért, akik keresztre feszítették őt. A másik fel nem ismert bűn: Laodicea langymelegségének rettenetes bűne, amely egy olyan állapotnak a következménye, amelyről Krisztus azt mondja, hogy a gyülekezet nincs annak tudatában (Jel. 3:17). Az Úr sohasem mentheti át a bűnt az ő örökkévaló királyságába, mert ha ezt tenné, akkor az így betemetett magvak újból kikelnének és megfertőznék az univerzumot.

Az 1893-as generálkonferenciaiai ülésen Jones megmagyarázta, hogy mit jelent az Úr szolgálata egyszerű, gyakorlatias értelemben most, a szentély megtisztításának idején:

„Menjünk csak most egy kicsit tovább. Krisztus odaadta magát a mi bűneinkért, de nem vette el bűneinket - ámbár hordozta őket - a mi beleegyezésünk nélkül. Így örökké ezzel a választással állok szemben: Vajon inkább bűneim kellene, mint Ő? Így van? (A gyülekezet válasza: Igen.). Akkor mostantól, e naptól fogva, helyet adhatunk-e bármiféle habozásnak arra nézve, hogy lemondjunk bármiről, amire Isten rámutat nekünk, hogy az bűn? Lemondasz róla, amikor Isten így feltárja előtted?”

„Amikor Isten bizonyosságot tesz bűneidről, mondjad: »Inkább Krisztust választom, mint ezt!« És szakíts vele! (A gyülekezet: Ámen.) Csak mondd az Úrnak: »Uram, most döntök. Cserélek. Téged választalak. Attól elváltam, de most valami jobb van nekem.« Hol van e világon bármelyikünknek ennél jobb alkama arra, hogy elszakadjunk, elidegenedjünk bűneinktől?

Az itt lévő testvérek közül ténylegesen ezt tették néhányan? Amikor idejöttek, nem érezték magukat megterhelve, de Isten Lelke felszínre hozott valamit, amit soha nem láttak azelőtt. Isten Lelke mélyebbre hatolt lelkükben, mint bármikor ezelőtt, és olyan dolgokat nyilatkoztatott ki, amelyet addig sohasem láttak meg. Ekkor ahelyett, hogy megköszönték volna az Úrnak, hogy ezt cselekedte, és lelkükben megváltak volna gonosz dolgaiktól és megköszönték volna az Úrnak, hogy olyan sokkal többet nyertek Tőle, mint bármikor azelőtt, kezdtek elcsüggedni. Ezt mondták: »Óh, mit tegyek? Bűneim oly nagyok!«

Ha az Úr előhozta bűneinket, amelyekre nem is gondoltunk azelőtt, akkor ez csak azt mutatja, hogy lehatol a mélybe és végül el fogja érni a legmélyebb pontot. Amikor megtalálja az utolsó dolgot is, ami fertőzött és tisztátalan, ami nincs összhangban akaratával és felszínre hozza, akkor mi

mondjuk ezt: »Inkább az Urat választom, mint ezt.« Akkor a mű teljes, befejezett. Az ilyen jellemre ráhelyezhető az élő Isten pecsétje. (A gyülekezet: Ámen.)

Melyiket választod inkább? Tökéletesség, Jézus Krisztus teljessége, vagy beéred kevesebbrel is: elég neked, hogy néhány bűnöd feltárul és lelepleződik, amelyekről eddig soha nem tudtál? Hogyan lehet Isten pecsétjét reánk helyezni -, amely az Ő jellemének bennünk megnyilatkozó lenyomata - mikor még bűnök vannak bennünk? Nem teheti ránk a pecsétet mint tökéletes jellemének lenyomatát, amíg ott látja azokat. Ezért le kell ásnia azokra a mély helyekre, amelyekről eddig soha nem is álmodtunk, mert mi nem tudjuk megismerni és megérteni saját szívünket... Meg akarja tisztítani a szívet és a gonoszság utolsó nyomait is felszínre hozni. Hagyjuk, testvéreim, hadd folytassa ezt a munkáját! Hagyjuk, hogy tovább végezze szíveket kutató munkáját.

Ha az Úr eltávolítaná bűneinket anélkül, hogy mi tudnánk róla, mi jó származna ebből nekünk? Ez annyi lenne, mintha egyszerűen géppé tenne bennünket.

Mi mindenkor értelmes eszközök vagyunk... nem olyanok, mint egy csákány vagy egy lapát... Intelligens eszközök vagyunk... Saját élő választásunk alapján fog felhasználni az Úr..." (Bulletin, 404-405. 1.)

Ez az, amiről Pál beszél, amikor ezt mondja:

„Mennyivel inkább Krisztus vére, aki az örökkévaló Lélek által önmagát áldozta fel ártatlanul Istennek - meg fogja tisztítani lelkiismereteket a holt cselekedetektől, hogy szolgáljatok az élő Istennek.” (Zsid. 9:14.)

Ellen White szilárdan támogatja ezt a hatalmas eszmét:

„Körülményeitek arra szolgálnak, hogy a jellemetekben meglévő hiányosságokat tudomásotokra hozzák, de semmi más nem kerül felszínre, csak az, ami bennetek volt...” (Review and Héráid, 1889. augusztus 6.) „Isten szeme... a lélek minden rejtekét átkutatja, leleplezve minden lappangó öncsalást.” (That I may biow Hím... 290. 1.) „A jellem felfedetlen vonásai napvilágra kell, hogy kerüljenek!” (Testi- monies - Bizonyosságtételek, 7. köt. 210-211. I.) „Isten feltárja rejtett hibáikat, hiányosságait... saját szívük erkölcsi mozgatórugóit.” (Uo. 4. köt. 85. 1.) „Az elfedezés nagy napjának lezárulásakor... a maradék egyház hívői teljes

tudatában lesznek életük bűnös voltának.” (Uo. 5. köt. 472-473. 1.) „Lásd azt is, hogy a szentélyszolgálat mennyire az előzőleg nem tudatos bűnök szívből való eltávolításának az előképe.” (Patriarchs and Profets - *Pátriárkák és próféták*, 201-202, 357-358. I.) „Krisztus keresztre feszítése az ember legmélyebb és legkevésbé tudatos bűne.” (The Desire of Ages — *A világ reménye*, 58. I., és Review and Héráid, 1900. június 12.) „A végső ítélet pedig majd leleplezi a bűnét meg nem bánó bűnös lelkének nem tudatos, rejtett tartalmát is.” (Review and Héráid, 1896. november 10.)

Ez az igazság nagyon szoros kapcsolatban van Krisztus igazsága kinyilatkoztatásával, ahogyan az az 1888-as konferencián feltárult:

„Krisztus az egész emberi nemzetség helyére lépett, mindnyájunk természetét vette fel magára. Benne összpontosul az emberiség összes gyengesége, úgyhogy minden földi ember, bármiben kísértetik is meg, Krisztusban erőt talál ezzel szemben. Jézus Krisztusban minden lélek számára győzelem rejlik minden kísértéssel szemben és szabadulás azok hatalmából. Ez az igazság.” (Generál Konferenciai Bulletin, 1895, 234. 1.)

Hagyjuk most, hogy Waggoner világossá tegye előttünk: a minden kísértés ellenében való győzelem semmiképpen nem jelent „szent testet” vagy perfekcionizmus:

„Ne jussunk most valamiképpen hibás következtetésre. Ne gondoljuk azt, hogy te meg én valaha is olyan jók leszünk, hogy az Úrtól függetlenül élhetünk. Ne gondold, hogy ez a test megtér. Ha ezt gondolod, súlyos zavarba és vaskos bűnbe esel. Ne gondold, hogy a romlottságot romolhatatlansággá teheted. Ez a romlottság akkor öltözik romolhatatlanságba, amikor az Úr jön, nem előbb... Amikor emberek arra a gondolatra jutnak, hogy testük bűn nélküli és minden egyes indíttatásuk Istentől van, akkor a maguk testét összetévesztik Isten Leikével. Isten helyére teszik magukat, ami a pápaság lényege.” (Generál Konferenciai Bulletin, 1901, 146. 1.)

Jézus büntelen életet élt a bűnös test hasonlatosságában. Parancsolatokat megtartó népének pedig az Ő hitéhez hasonló hite lesz majd. Waggoner így folytatja:

„Krisztus kárhoztatta, megítélte a bűnt a testben azáltal, hogy bemutatta: még bűnös testben is tudott büntelen életet élni. Tökéletes élete

halandó testekben nyilatkozik majd meg, úgyhogy mindenki látni fogja ezt a hét utolsó csapás idején.

Ha ez a hatalom nem tudna megnyilatkozni, még mielőtt a kegyelemidő lezárul, akkor nem lenne sem tanú, sem tanúságtétel a nép számára. De mielőtt a kegyelemidő véget ér, lesz egy nép, amely oly teljes, tökéletes lesz Őbenne, hogy bűnös testük ellenére bűn nélküli életet élnek majd. Büntelen életet élnek halandó testben, mivel Ő - aki bemutatta, hogy hatalma van minden test felett - bennük él. Bűn nélküli életet fognak élni bűnös testben, lelki egészséggel teljes életet halandó testben. Ez olyan bizonyásgtétel lesz, amelyet nem lehet letagadni, olyan tanúságtétel, amelynél nagyobb nem nyújtható... És akkor eljön a vég.” (Uo. 146-147. l.)

Azt jelentené ez, hogy Isten népe, amely ugyanúgy győz, mint ahogy Krisztus is győzött, „kis krisztusokból” áll majd? Ilyenfajta „istenkáromló” álláspontot foglalnak el majd az utolsó napokban? Indokolatlan az ilyen cinikus következtetés. Bár az 1888-as hírnökök ragaszkodtak ahhoz, hogy Istennek lesz egy népe, amely hűen tükrözi a „Mintát”, azonban soha semmiképpen nem sejtettek olyasmit, mint ha ezek az emberek egyenlővé lennének majd vele. Krisztus, mint Isten végtelen és örök Fia olyan életet élt és olyan áldozatként halt meg, amely sohasem ismételhető, az örökkévalóságon át sem. De mivel egyetlen váltságdíjon megváltott bűnös sem ismételheti meg az Ő igazságának cselekedetét... amely a bűnvád alól való felmentéshez és élethez vezet minden ember számára (Rm. 5:18), senki nem tanulhatja meg, hogy igazán megbecsülje azt, amit Ő tett?

Az eltört tükör értéktelen hulladékát meg lehet tisztítani és ki lehet fényesíteni úgy, hogy a Nap fényességét tükrözze vissza és elkápráztassa az ember szemét. De nevetséges lenne azt gondolni róla, hogy egyenlővé lett a Nappal. Krisztus menyasszonyáról is azt olvassuk, hogy „ragyogó, mint a Nap” (Én.én. 6:7). De ez mindig csak visszavert fény, amelynek eredete Krisztusban van.

Az a döntő kérdés, vajon az eltört tükör értéktelen hulladékát meg lehet-e tisztítani, ki lehet-e fényesíteni, még mielőtt Krisztus visszatér? Vagy így is feltehetjük a kérdést: Megtisztítható-e valaha „144000” ilyen darabka úgy, hogy végül minden egyes darab a Megváltó jellemének egy-egy egyedülálló facetjét (ejtsd: féjszetjét; facet = csiszolt drágakő felpolírozott lapfelülete) tükrözi vissza?... Alkotnak-e végül együttesen egy

olyan, egyetlen darabból álló, értékes drágakövet, amelyben a Megváltó „látni fogja lelke szenvedéseinek eredményét, és megelégszik”? Tiszta lesz-e végül minden egyes töredék? Vagy pedig mindegyiknek piszkosnak és fertőzöttnek kell maradnia a folytonos bűnözés révén?

Ha Jézus „minden tekintetben... megkísértetett, mint mi, és mégis bűn nélküli volt” (Zsid. 4:15), akkor vajon lehetséges lesz-e, hogy amikor lezárja szolgálatát mint Főpap, akkor népe is megszűnik bűnt cselekedni, miközben még mindig bűnös testben, bűnös természetben vannak? Ha a válasz igen, akkor menyasszonya el tud készülni az ő jövetelére. Ha „nem” a felelet, akkor a „Bárány menyegzője” sohasem jön el, és a második advent élő reménysége semmivé lesz. Az 1888-as üzenet bátorítása és reménysége a következő módon fogalmazódott meg:

„Némelyek Isten tökéletes királyságának részeseivé lesznek. Lehet, hogy mi is, de lehet, hogy mi nem. Miénk a választás. Mi tehetünk úgy, ahogy nekünk tetszik, de Isten ígérete megvalósul. Lesz majd egy nép, minden törzs és minden nemzet képviselőiből - fehér emberek, feketék, sárgák, rézbőrűek, főként szegény emberek, de néhány gazdag is, kevés nagy és nagyon sok kis ember, mindenféle foglalkozású, fajú és nemzetiségű emberek az egész világról akik mind ugyanazt vallják, és mind az Úr Jézus Krisztus jellemtulajdonságait nyilatkoztatják ki. Ez mindenképpen megvalósul. Ha hisszük és tudjuk is egy dologról, hogy annak meg kell lennie, akkor az lehetséges is.” (Waggoner, Generál Konferenciai Bulletin, 1901, 149. 1.)

„Miután megadja Isten a világnak ezt a tanúságtételt a maga hatalmáról, hogy ő megmenti a legmélyebbre süllyedteket, üdvözteti a bűnös teremtményeket és arra képesíti őket, hogy bűnös testben is tökéletes életet éljenek, akkor el fogja távolítani a megromlott képességeket és jobb körülményeket ajándékoz nekünk az élethez. Ezt megelőzően azonban a bűnös emberben kell kimunkálni ezt a csodát. Nem egyszerűen Jézus Krisztus személyében, hanem meg kell ismételni, meg kell sokszorozni az ő élete csodáját követőinek ezreiben is. így nem csupán néhány szórványos esetben, hanem az egyház egész testében megnyilatkozik a világnak Krisztus tökéletes jelleme, és ez lesz a megváltás utolsó, mindent bekoronázó műve, amely vagy megmenti, vagy megítéli az embert.” (Uo. 406. 1.)

Ellen White egyetértését fejezi ki ezzel a bátor eszmével. Figyeljük meg az alábbi megfogalmazást, amely a „Krisztus példázatai” (Christ’s Object Lessons) című mű vége felé található:

„Isten félreismerésének sötétsége mintegy beburkolja a világot... Ebben az időben Istentől jövő üzenetnek kell hirdettetnie, amelynek megvilágosító befolyása és megmentő hatalma van. Isten jellemét ismertté kell tenni... A Völegény jövetelére várók ezt mondják a népnek: »ímé, a ti Istenetek!« A világra hulló kegyelmi fény utolsó sugarai, a világnak nyújtott kegyelem utolsó üzenete, Isten szeretetteljes jellemének kinyilatkoztatása lesz. Isten gyermekeinek az ő dicsőségét kell a világ elé tárniuk. Saját éltükben és jellemükben kell bemutatniuk, hogy mit tett Isten kegyelme értük. Az igazság Napja fényének jó cselekedetekben kell előragyognia, az igazság szavaiban és a szentség cselekedeteiben.” (Uo. 415-416. 1.)

A völegénygondolat erőteljesen kidomborodik abban a bibliai képben, amely a Jézus visszajövelekor élő Isten népét ábrázolja. „A szentek igazságos cselekedetei” az a finom gyolcs, amelybe a Bárány felesége végül felöltözik (Jel. 19:7-8). Isten népe önként és örömmel engedelmessé válik az O szent törvénye iránt. És van valami egyedülállóan eszkatológikus (a végső eseményekkel, Jézus visszajöveleével kapcsolatos) ebben az utolsó nemzedékre vonatkozó győzelemben. Nem az Úr akadályozta meg a korábbi nemzedékeket abban, hogy eljussanak „a Krisztus teljességét jelentő érettség mértékére” (Ef. 4:15). Egyszerűen arról van szó, hogy egyetlen korábbi nemzedék sem teljesítette ténylegesen azt a feltételt, ami Jelenések könyve szerint természetes módon megkívántatik Krisztus menyasszonyától: „és az Ő menyasszonya elkészítette magát...” (Jel. 19:7)

Nagy különbség van egy esküvőjén megjelenő menyasszony és egy a serdülő leány között. Mindkettő emberi és női lény, de az egyik - Pál efézusbeliekhez írt levele 4. fejezetének a szóhasználatát kölcsönözve - már nem gyermek többé, hanem elérte „völegénye teljes érettségének mértékét”. Ebben az érettségben most már felkészült arra, hogy együttérző vonzalommal és megbecsüléssel völegénye oldalán álljon. Most már részese lehet terveinek és szándékainak, együttműködhet Vele. Soha nem lehet egyenlő Vele, mégis, a kis serdülő leánytól eltérően, már tudja értékelni Őt.

Az Úr férfiakká és nőkké teremtett bennünket, megosztotta velünk a szeretet titkait, hogy megtanítsa bennünket az Ő eszkatológikus tervének titkára, azok javára, akik értékelik értük hozott áldozatát. Amikor „menyasszonya elkészítette magát”, eljön az Úr, hogy magához vegye. Mint vőlegény ezt mondja: „Magamhoz veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.” Bizonyos kölcsönös szeretetnek, vonzalomnak, kizárólagos ragaszkodásnak és igazi egységnek ki kell alakulnia Krisztus és menyasszonya között. Ez volt az 1888-as üzenet tényleges súlypontja.

Az igazi keresztény tökéletesség az igazi hit kifejlődését jelenti Isten népe szívében, ahhoz hasonlóan, mint mikor a serdülő leányka minden vonatkozásban felnő Hozzá, „aki a Fej, a Krisztushoz” (Ef. 4:15).

„Minden nemzedékben csak némelyek, csak kevesen győztek ténylegesen, abban az értelemben, hogy legyőzve az »én«-t, Krisztus jellemét tükrözték vissza hitelesen, bár természetesen csak rész szerint, ahhoz hasonlíthatóan, mint mikor egy nagy csiszolt drágakőnek csak egyetlen fénylő felületét tükrözi vissza valami. Énok és Illés nyilvánvaló példák. De ezek a személyek sohasem találkoztak a kísértés teljes skálájával úgy, ahogy Isten népének kell majd találkoznia vele a végső jelenetekben. Az utolsó nemzedék különleges értelemben iszik majd abból a pohárból, amelyből Jézus ivott, és keresztelkedik meg azzal a keresztséggel, amellyel Ő megkeresztelkedett.” (Vő. Ellen G. White: Early Writings, 285. I., Korai írások = Tapasztalatok és látomások. Vő. Testimonies - Bizonyágtételek I. köt. 183. 1. és Mt. 20:20-23. Lásd még: S. N. Haskell: Story of Dániel, the Prophet - Dániel próféta története, 253-254. 1., ahol Jézus idézett szavait azokra a hívőkre alkalmazza, akik Jákob küzdelme idején élnek, a próbaidő lezárta után.)

A Biblia, Mózes I. könyvétől Jelenések könyvéig, egyetlen szívet-lelket megmozgató történet Isten szeretetéről. Az első három fejezetben tragikus cselekmény bontakozik ki, az utolsó négy fejezetben pedig a megoldás csúcspontjához érkezünk el. A győzelmet Krisztus áldozata szerezte meg, és mindaz, amit népének tennie kell, csak annyi, hogy higgyen az Ura által véghezvitt hatalmas szabadításban.

Miért nem készült el a szentek egyetlen korábbi nemzedéke vagy közössége sem a Bárány menyegzőjére? Nem azért, mert Isten bármit visszatartott volna tőlük. Nem volt az több, ami megakadályozta őket ebben, mint az a valami, ami visszatartja a serdülő leányt, és

megakadályozza őt abban, hogy menyasszonnyá legyen. A prófécia úgy válaszolja meg ezt a kérdést, hogy a Nagy Főpap egyedülálló szolgálata a szentek szentjében egyidejű lesz a menyasszony felnövekedésével és elkészülésével: „2300 napig, aztán majd megtisztítatik a szentély” (Dn. 8.14). Az ószövetségi időben, az előképjellegű engesztelési napon történt valami a néppel. Az Úr ezt mondta: „...Engesztelés lesz érettetek, hogy megtisztítson titeket minden bűnötöktől, megtisztultok az Úr előtt.” (II. Móz. 16:30.) így az engesztelés napján a Főpap szerepe abban állt, hogy „megtisztította Lévi fiait és fényessé tette őket, mint az aranyat és az ezüstöt, hogy igazságban való áldozattal járulhassanak az Úr elé” (Mai. 3:3). Ezek az áldozatok mentesek lesznek minden önző érdektől, a bűn besugárzásától, lényegétől. Egy igazi menyasszony nem anyagi előnyökért akar férjhez menni, hanem mert értékeli, becsüli férjét, és érte akar élni, nem önmagáért.

Jelenleg a maradék egyház inkább serdülő leány, mint menyasszony. A legtöbb keresztény nyereségvágyó, csak a jutalom érdekli, arra vágyik, hogy „süteményt, jégkrémet kapjon az esküvőn”. Kevesen vannak azok, akiknek fontosabb és vonzóbb az, hogy Krisztussal lehetnek, mint az új Jeruzsálem teremtett javainak összes gyönyörűsége. Ezért hordozzák oly ritkán keresztjüket a szolgálatban, hogy Őt kövessék. Kevesen éreznek úgy, hogy a Vőlegény megbecsülése és elnyerése az igazi gondjuk. „Koronát fogok viselni az én Atyám házában” - ez a jellemző refrénje énekeinknek, és csak ritkán ez: „Koronázzátok meg Őt sok koronával.”

Igazi Krisztus-középpontú, Őreá tekintő gondolkodás jellemezte az 1888-as üzenet hirdetőinek bizonyágtételét, mégpedig egyedülálló módon. Figyeljük csak meg példaként az alábbi idézetet, amely egy - az adventista irodalomban csak ritkán megfogalmazott - „nagy eszmét” tár elénk. A kifejezés Ellen G. White-tól való idézet: „Az igazság értéke oly nagy, amiért is oly messzeható, oly mély, oly széles, hogy az ént is szem elől lehet téveszteni... Hirdesd, hogy a nép megragadhat, megérthet nagy eszméket, kiáshatja az írásokban elrejtett drága ércet.” (Manuscript 7, 1894; Evangelism, 169. I.) A kifejezés az 1888- as korszak lelkesedése során jött létre és kétségtelenül Jones-Waggoner üzenete hirdette.

„Láttuk, hogy a kis szarv - a bűn embere, a gonoszság misztériuma — hivatalba helyezte saját papságát a mennyei és szent papság helyett... Ebben a papságban, a gonoszság misztériumának szolgálatában a bűnös bevallja a bűneit a papnak és tovább vétkezik. Mert abban a papságban és

szolgálatban valóban nincs hatalom, és a bűnösök nem tudnak mást tenni, mint folytatják tovább bűneik elkövetését azután is, hogy megvallották őket. De milyen szomorú dolog, hogy feltehető a kérdés: Vajon nem nagyon igaz-e, hogy azok is, akik nem a gonoszság misztériumából valók, hanem igazán hisznek Krisztusban, az Ő papságában és szolgálatában, még azok is csak megvallják bűneiket, de azután ott folytatják, ahol abbahagyták? De illik-e ez a mi Nagy Főpapunkhoz, az Ő áldozatához és áldott szolgálatához?” (Jones: The Consecrated Way -A megszentelt út, 121-122. 1.)

Szeretet Krisztus iránt, törődés vele és az Ő dicsőségével — lehetséges, hogy valaha ebben az életben eljutunk oda, hogy ezek lépnek életünkben, az énnel és a saját üdvösséggel való törődés helyére? Megtanuljuk valaha is, míg ebben a halandó testben vagyunk, hogy megbecsüljük, méltányoljuk a „tökéletes szeretetet”, amely kiűzi a félelmet? A prófécia azt mondja, hogy igen. Azt olvassuk Zakariás 12:10-ben, hogy eljön az idő, amikor Isten népe megszabadul attól a látástól, amely mindig csak a saját problémáit látja és csak a saját biztonsága érdekli, hanem törődni kezd majd Jézussal: „...Reám tekintenek, akit átszegeztek és siratják Őt, mint mikor siratja valaki közeli, szeretett barátját.” (A LXX fordítása.) Azért langyos a maradék egyház, mert önző érdekek motiválnak bennünket. De létezik egy magasabb rendű motiváció is: „Krisztus szeretete szorongat minket” (II.Kor. 5:14). Jones és Waggoner megértették ezt. Ez volt üzenetük lényege. Jones így folytatja az előbbi gondolatokat:

„Vajon igazságos-e, hogy gyakorlatilag egy szintre helyezzük Őt, áldozatát és szolgálatát a „pusztító utálatossággal”? Mert arról teszünk bizonyosságot, hogy Benne és szolgálatában semmivel sincs több erő és erény, mint a gonoszság misztériumában. Bárcsak örökre megmentené az Úr egyházát és népét - már e mai napon, minden késedelem nélkül - attól, hogy így lealacsonyítsa Főpapunkat, az Ő hatalmas áldozatát és dicsőséges szolgálatát.” (Uo. 122. 1.)

Amikor megtanuljuk, hogy Ővele és az ő dicsőségével törődjünk, akkor új dimenziót fogunk meglátni az ismerős igében: „Féljétek az Istent, és Néki adjatok dicsőséget, mert eljött az Ő ítéletének órája!” (Jel. 14:7) Mivel „Isten félreismerésének sötétsége mintegy beburkolja a világot... Isten népe ismertté fogja tenni az Ő jellemét, ezt mondva az embereknek:

»íme a ti Istenetek!«” (Christ’s Object Lessons - Krisztus példázatai, 415. l.) így „adnak majd dicsőséget Néki az Ő ítéletének órájában” (Jel. 14:7).

A legtöbben közülünk eláruljuk indítékaink mélyen, belsőleg önző voltát, amikor általában így imádkozunk: „Uram, áldj meg engem és az én szeretteimet, és ne felejtkezzél el rólam a Te országodban. Áldd meg a misszionáriusokat, hogy befejeződhessék a munka és mi hozzád mehessünk a dicsőségbe.” Bizonyára itt az ideje annak, hogy megtanuljunk tágabb lélekkel imádkozni, Krisztusra és az ő tiszteletére tekinteni imádságainkban is.

Antinomizmus, törvényellenesség azt mondani, hogy lehetetlen engedelmessé válni Isten törvényének és hogy Krisztus tulajdonított igazsága befedezi folyamatos bűnözésünket a megbocsátás által. Nem fogjuk dicsőíteni Megváltónkat azzal, hogy „tápláljuk a testet, teljesítve annak kívánságait” (Rm. 13:14).

A hirtelen rátörő, csábító és szinte ellenállhatatlan erővel megrohamozó kísértés pillanatában József ezt mondta: „Nem!” Visszautasította a kísértést ezekkel a szavakkal: „Hogyan követhetném el ezt a nagy gonoszságot és hogyan vétkezhetném az Isten ellen?” (I.Móz. 39:8-9.) így tisztelte az Urat, aki meghalt érte. Micsoda tragédia lett volna, ha „a test táplálása” lett volna a gondja és ezt mondja önmagának: „Nem győzhetsz le minden kívánságot, ez az egy túl erős, lehetetlen engedelmessé válni - Krisztus igazsága be fog fedezni ebben az egy dologban.”

Az utolsó napokban nem a mi saját kis szegény lelkünk üdvössége lesz a fő dolog számunkra, hanem Krisztus tisztelése. „Féljétek az Istent és Néki adjatok dicsőséget!” - ez az angyal felhívása. Az a próbatétel, amely elérkezik Isten népére, a kegyelemidő lezárulása előtt, a fenevad bélyegével kapcsolatos próba lesz. Olyan próbatétel lesz ez, amely soha, az egész korábbi történelem folyamán, nem érte Isten népét. Nagyobb lesz annál is, mint amilyet a régi korok mártírjai elviseltek. Sátán „mesterműve” lesz ez a próbatétel: tökéletesen ki fogja dolgozni, Isten népe megkísérlésében szerzett hatezer éves tapasztalata alapján. Okosan megtervezi, hogy lelkünk mélyébe hatoljon a kísértés, és ha lehetséges, elsöpörjön minket a gonoszság végső áradatával. Egy ilyen mindent felülhaladó megpróbáltatás szükségszerűen mindent felülhaladó előkészületet igényel tőlünk.

De miközben rendületlenül visszautasítjuk Sátán cinikus vádját, hogy Ádám fiainak és leányainak lehetetlen megtartani Isten törvényét, éles tisztasággal tudatában maradunk annak, hogy természet szerint elesett bűnösök vagyunk, akiknek állandóan Megváltóra van szükségük.

„Fiacskáim, azért írom ezeket néktek, hogy ne vétkezzetek. De ha valaki vétkezik, van Szószólónk az Atyánál, az igaz Jézus Krisztus.” (IJn. 2:1.) A Szentlélek mindig belevési az elesett, de bűnbánó bűnös szívébe az evangélium jó hírét.

„Gyakran kell még majd térdre borulnunk, és sírnunk Jézus lábainál tökéletlenségeink és hibáink felett, de nem szabad elcsüggednünk. Ha legyőz is az Ellenség, Isten nem vet ki, nem hagy el és nem vet meg.” (Ellen G. White: Steps to Christ - *Jézushoz vezető út*, 64. 1.)

„Jézus szereti gyermekeit, még akkor is, ha hibáznak... Amikor Istent segítségül hívják és a tőlük telhető legjobbat teszik, biztosak lehetnek abban, hogy Isten elfogadja szolgálatukat, bár az tökéletlen. Jézus tökéletes. Krisztus igazsága számíttatik be nekik és Ő ezt fogja mondani: „Vegyétek le róla a szennyes ruhát és öltöztessétek fel, cseréljétek ki öltözetét. Jézus megcselekszi ezt a mi elkerülhetetlen tökéletlenségeink miatt.” (Letter 17/a 1891; idézi: Norval F. Pease: By Faith Alone - *Egyedül hit által*, 241. I.)

„Ha valaki, aki naponta közösséget ápol Istennel, letéved az ösvényről, ha egy pillanatra elfordul, ha megszakítja azt, hogy állandó állhatatossággal Jézusra tekintsen, ez nem azért történik, mert szándékosan vétkezik... Mert amint meglátja hibáját, visszafordul és szemét ismét Jézusra függeszti. Az a tény, hogy tévedésbe esett, nem teszi őt kevésbé értékessé a szerető Isten szemében.” (Review and Herald, 1896. május 12.)

„Ha hibát követsz el és a bűn törébe esel, ne érezd azt, hogy akkor már nem imádkozhatsz, hanem keresd az Urat még buzgóbban.” (Ellen White: Our High Calling - *Magas elhívásunk*, 49. 1.)

Itt van egy állítás, amelyet könnyen ki lehet forgatni szövegösszefüggéséből úgy, hogy Sátán vádját támassza alá, amely szerint lehetetlen számunkra mást tenni, mint folytatni Isten törvénye áthágását:

„Amikor az ember Jézus Krisztusba vetett hit által, képességeinek legjava szerint cselekszik, és törekszik megtartani az Ur útját a Tízparancsolat iránti engedelmisség által, akkor Krisztus tökéletessége

számíttatik be néki, hogy befedezze a bűnbánó és engedelmes lélek törvényszegését.” (Fundamentals of Christian Education - A keresztyén nevelés fundamentumai, 135. 1.)

Figyeljünk azonban most a szövegösszefüggésre, ami igen fontos:

„A Golgota keresztyén láthatjuk, mibe került Isten fiának, hogy szabadulást szerezzen az elesett emberi nemzetség számára. Amint teljes volt az ember érdekében hozott áldozat, úgy kell alaposnak és teljesnek lennie az ember bűn szennyezettségéből való megtisztulásának és helyreállításának is. Fel kell venni a harcot a megrögzött bűnökkel, és le kell győzni azokat. A jellem kifogásolható vonásait, akár örökletesek, akár a gyakorlat által megszilárdultak, fel kell ismerni, célba kell venni és össze kell hasonlítani az igazság nagy szabályával. Az Isten szavából áradó világosság fényében szilárdan ellenük kell állni és legyőzni őket Krisztus ereje által.” (Uo. 135-136. 1.)

Ellen White a leghalványabb formában sem tanít antinomizmust [törvényellenességet], amely magában foglalná azt is, hogy a fenevad bélyegének is lehetetlen lesz majd teljesen ellenállni. Sátán el akarja hitetni velünk, hogy biztonságban lehetünk. „Ha valaki vétkezik, van Szószólónk [Védőügyvédünk]...” (Un. 2:1.) Megváltónk, Szabadítónk örökké lesz, de az ihletett Ige azt mondja nekünk, hogy Védőügyvédünk vagy Közbenjárónk nem lesz örökké. (Vö. The Great Controversy - Nagy Küzdelem, 425. I.)

Egy népet előkészíteni arra, hogy szembetalálkozzék a fenevad bélyegével kapcsolatos megpróbáltatással, ez lesz Krisztus befejező munkája főpapi szolgálata során. E. G. White számára nyilvánvaló volt ez már az adventmozgalom korai szakaszában is:

„Amint lezárul Jézus szolgálata a szent helyen és folytatódik a szentek szentjében... elküldött egy másik hatalmas angyalt a harmadik üzenettel a világnak... Ennek az üzenetnek az volt a rendeltetése, hogy vigyázásra készítse Isten gyermekeit, rámutatva a kísértés és gyötrelem órájára, amely előttük áll. Az angyal ezt mondta: »Közelharcba fogtok kerülni a fenevaddal és képével... Azok gondolatvilága, akik ezt az üzenetet megragadják, a legszentebb helyre irányíttatik, ahol Jézus a frigyláda előtt áll és végső közbenjárását végzi mindazokért, akik miatt a kegyelem még várakozik, még érezteti hatását, és azok miatt is, akik tudatlanul törik meg

Isten törvényét.«” (Early Writings - *Korai írások [Tapasztalatok és látomások]*, 254. 1.)

A hit általi megigazulás, Krisztus mennyei szentek szentjében lezáruló közbenjárói munkájának fényében, ez az igazság, amelynek hirdetése által gondoskodik az Úr arról, hogy előkészítse népét a fenevad bélyegének próbatételével való találkozásra. Ez volt az 1888-as üzenet súlypontja és ez lesz utolsó fejezetünk témája is.

IX. Miért könnyű üdvözülni és nehéz elveszni? (Vagy éppen fordítva?)

Igazság szerint semmilyen kérdésnek nem volna szabad elhangzania azzal kapcsolatban, amit Jézus mond. A belé vetett hit feltételezi, hogy amit Ő mond, az igaz.

De ha van valami Jézus kijelentései között, ami egyébként jó keresztények elméjében is kérdéseket támaszt, ez az a kérdés, hogy vajon könnyű-e üdvözülni és nehéz-e elveszni?

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelttetek, és én nyugalmat adok nektek. Vegyétek fel magatokra az én igámat... mert az én igám gyönyörűsége és az én terhein könnyű.” (Mt. 11:28-30.)

Emberi természetünk abban a hitben él, hogy Krisztus igája nehéz. Sokan úgy érzik, hogy igaz kereszténynek lenni rettenetesen nehéz vállalkozás, hősies teljesítmény, és csak kevesen remélhetik, hogy valaha is elérik. Az ilyen felfogás természetesen oda hat, hogy elbátortalanít, és visszatart Krisztus követésétől olyan embereket is, akik őszintén vágyakoznak erre.

A fenti, Jézustól vett idézet fejezetcímünknek csupán az egyik felét érinti. A cím másik fele Pál megtérésének történetéből való, amint ezt az apostol elbeszélte, és közvetlenül Jézus szavaira utal, amelyeket Pálhoz intézett, amikor megállította őt a damaszkuszi úton. Pál így beszélt el ezt a tapasztalatát Agrippa királynak:

„Délben láttam az úton, óh király, hogy a mennyből a Nap fényességét meghaladó világosság ragyogott körül engem és azokat, akik velem együtt utaztak. Mikor pedig mi mindannyian leestünk a földre, egy hangot hallottam, amely hozzám beszélt és ezt mondta zsidó nyelven: Saul, Saul, mit kergetsz engem? Nehéz neked az ösztöke ellen rugódoznod... Én vagyok Jézus, akit te kergetsz.” (Ács. 26:13-16.)

A társusi Saul küzdelmet vívott a saját lelkiismeretével. A Szentlélek lelkébe véste a bűne felől való meggyőződést, amely mindig előtte volt. A Jézus és követői elleni őrült hajsza folytatásához el kellett nyomnia magában a Szentlélek minden készítését, és nevetségessé kellett tennie mindazt a meggyőződését, ami folyton ott lappangott lelke mélyén. Nehéz

dolog volt ez számára, súlyos fizikai és érzelmi zavarokat okozott. Az Úr annyira szerette őt, hogy nehezzé tette számára, hogy elveszítsen magát a bűnbánat állandó megtagadása által. És ő - miután Saulból Pállá lett - soha többé nem felejtette el ezt a leckét. Mindig azt tanította, hogy könnyű üdvözülni és nehéz elveszni. Valóban felfedezte a „jó hírt”.

Jézus kijelentésében tehát az áll, hogy az Ő terhe „könnyű” és hogy az Ő üdvözítő kegyelmének ellenállni „nehéz”. Ilyen megértéshez jut az ember a hit általi megigazulás által. Az 1888-as üzenethirdetőket megragadta Jézusnak és Pálnak ez a tanítása. Ez a felfogás, amelyet csak ritkán hangsúlyoznak, üzenetüknek egy újabb egyedülálló vonása volt.

Figyeljük meg például ezt a páli igeszakaszt, amely első ránézésre kétértelműnek látszik:

„Mondom pedig: Lélek szerint járjatok és a test kívánságait véghez ne vigyétek, mert a test a Lélek ellen törekedik, a Lélek pedig a test ellen: és ezek egymással ellenkeznek, hogy ne tudjátok cselekedni azokat, amiket akarnátok.” (Gál. 5:16, 17.)

Ezt a kijelentést kétféleképpen lehet érteni: 1. A gonosz, amelynek elkövetésére a test sarkall bennünket, olyan erős, hogy még a Szentlélek is erőtlen arra, hogy segítsen nekünk. 2. A jó, amelyre a Szentlélek buzdít, hogy cselekedjünk, olyan hatalmas motivációvá [indítékká, késztető erővé] válik, hogy a test elveszti uralmát felettünk és a Krisztusban hívő „nem tudja tenni azt a (gonosz) dolgot”, amelyre a test ösztökéli őt természet szerint.

Az 1. számú magyarázat rossz hír. Azt jelenti, hogy ameddig bűnös természeted van, vagy ameddig „testben” vagy, addig állandó vereségre vagy ítélve. Ez az, amit sok hitvalló keresztény ténylegesen hisz. Tapasztalatuk állandóan megerősíti ezt a hitet, mert azt látják, hogy a test mindenható. Étvágy, tiltott szexualitás, érzékiség, büszkeség, irigység, gyűlölet, drogok, alkoholos italok, kötődés az evilági javakhoz - állandóan visszaverik a Lelket, és ők újra meg újra vereségben találják magukat. Bizonyos, hogy a Megváltó szíve megindul rajtuk. Tudja, hányszor áztatták párnájukat könnyekkel éjszaka, amint áttekintették egy-egy nap hibáit, eleséseit.

A 2. számú magyarázat viszont úgy jelenik meg előttünk a maga meglepő tartalmával, mint a legjobb hír, amit csak az ember elképzelhet. A

Szentlélek ténylegesen „dolgozik”, „törekszik” bennünk. Noha mi mindig azt gondoltuk, hogy nekünk kell igyekezni, törekedni, Pál apostol bizonyosságtételéből kiderül, hogy az Istenség hatalmas Harmadik Személye cselekszi ezt. Ő erősebb, mint a test. Mindennap és minden pillanatban törekszik, küzd bűnös természetünk ösztönzései ellen és a mi beleegyezésünk mellett vereséget mér rájuk. Tény, hogy oly sok időt fordít mindegyikünkre ebben az állandó, bűn elleni küzdelemben, mint akik erre rászorulnak. A Lélek harca bűnös természetünk ellen heti hétnapos és napi huszonnégy órás munka.

Vajon melyik a helyes a két magyarázat közül?

Az 1888-as üzenet habozás nélkül a jó hírt mondja igaznak, mert az van tökéletes összhangban Jézus előbbieken idézett ígéivel. Jézus azért biztosít bennünket így: „az én terhein könnyű”, mert tudja, hogy a nehéz súlyt a hatalmas Szentlélek hordozza. A. T. Jones így értette Pál szavainak jelentését:

„Amikor egy ember megtér és így Isten Lelkének hatalmas védelme alá kerül, nem szabadul meg úgy a testtől, hogy valóságosan el tudná különíteni magát a test hajlamaitól és kívánságaitól... Megmarad ugyanaz a megromlott, bűnös test. De az egyén nincs többé alávetve ezeknek. Kiszabadul a test alá vetettségből, a test hajlamaitól és kívánságaitól való függőségéből, és most a Léleknek van alávetve. Olyan hatalomnak az alattvalója most, amely legyőzi, aláveti, megfeszíti és ellenőrzése alatt tartja a testet. A test maga van alávetve Isten hatalmának, a Lélek által, úgyhogy az összes gonosz dolog gyökerére sújt, és így megakadályozza, hogy az életben felszínre jöjjenek.

A dolgoknak ez az áldott megfordítása megy végbe a megtérésnél. A megtérés által isteni hatalom birtokába jut az ember és Isten Lelkének uralma alatt, azaz e hatalom által a test összes szenvedélyei és kívánságai kormányzójává válik, a Lélek által megfeszíti a testet indulataival és kívánságaival együtt, harcolva a hit »nemes harcát«.

Jézus eljött a világba, TESTTÉ tette magát, ott közelítette meg az embert, ahol éppen volt. Magára vette ezt a testet, amint volt, összes hajlamaival és vágyaival együtt, és az isteni hatalom által, amelyet hit által segítségül hívott, »kárhoztatta a bűnt a testben«. Így az egész emberiség számára megmutatta annak a hitnek az útját, amely isteni hatalommal ruházta fel az embert, hogy megszabadítsa őt a bűn törvényétől és a test

hatalmából, amely alatt jelenleg van, és biztos uralmat adjon néki a test fölött, amely adott tény a bűn világában.” (Review and Héráid, 1900. szeptember 18.)

Mi erősebb, a bűn vagy a kegyelem? Pál apostol ezt mondja: „Ahol a bűn megsokasodik, a kegyelem sokkal inkább bővülködik, hogy amiképpen uralkodott a bűn a halálra, a kegyelem is uralkodjék igazság által.” (Rm. 5:20-21.) Ezt nehéz elhinni. Milyen sokszor gondoltunk arra, hogy a tévé erősebbnek bizonyult, mint az ima-összejövetel! Milyen gyakran tapasztaljuk, hogy a világ befolyása olyan csábító hatással van ránk, hogy ezzel összehasonlítva a Szentlélek munkája nagyon gyengének tűnik. Ha így gondolkozunk, akkor valami nem világos előttünk. Nem értettük meg az evangéliumot.

Forduljunk ismét az 1888-as üzenethez, hogy valami jó hírt halljunk:

„Amikor a kegyelem uralkodik, könnyebb a jót tenni, mint a rosszat. Erre utal az ígében az összehasonlítás. Jegyezd meg: Ahogy a bűn uralkodott, úgy uralkodik a kegyelem is. Amikor a bűn uralkodott, a kegyelem ellenében uralkodott és az Isten által nyújtott hatalom minden támadását visszaverte. (Ez volt az eset a társusi Saulnál is, amikor az ösztöke ellen rugódózott. De amikor a bűn hatalma megtörik, és a kegyelem uralkodik, akkor a kegyelem uralkodik a bűn ellenében és a bűn minden hatalmát visszaveri.)

Így tehát éppúgy betű szerint igaz, hogy a kegyelem uralma alatt könnyebb jót cselekedni, mint rosszat, mint ahogy igaz, hogy a bűn uralma alatt könnyebb rosszat cselekedni, mint jót.” (Jones, uo. 1898. július 25.)

„Nem ismételhetjük elég gyakran, hogy a kegyelem uralma alatt éppolyan könnyű jót tenni, mint amilyen könnyű rosszat tenni a bűn uralma alatt. Ennek így kell lenni. Mert ha nincs nagyobb hatalom a kegyelemben, mint a bűnben, akkor semmiféle szabadulás sem létezhet a bűn hatalmából.

A büntől való szabadulás bizonyosan azon múlik, hogy több hatalom van a kegyelemben, mint a bűnben. ... Mivelhogy több hatalom van a kegyelemben, mint a bűnben, ... amikor és ahol a kegyelem hatalma ellenőrzést gyakorolhat, éppoly könnyű lesz jót cselekedni, mint ahogyan könnyű rosszat cselekedni a kegyelemnek enélkül a hatalma nélkül...

Az ember számára mindig a jó cselekvése volt a nagy és nehéz feladat. Ez az állapot azonban csak azért áll fenn, mert az ember

természeténél fogva egy hatalom alatt - a bűn hatalma alatt - van, rabszolgai alávetettségben, amely teljes uralmat gyakorol felette. És ameddig ez a hatalom uralkodik, nemcsak nehéz, hanem lehetetlen a jót cselekedni, amit az ember felismert és szeretne tenni. De vegye csak át az uralmat egy ennél nagyobb hatalom, akkor vajon nem elég világos-e a következtetés: éppolyan könnyű lesz szolgálni a hatalmasabb hatalom akaratát, amikor az uralkodik, mint amilyen könnyű volt szolgálni a másik hatalom akaratát, amikor az uralkodott.

De a kegyelem nem egyszerűen csak erősebb, mint a bűn... Ez a tény, bármely jó hír is, még nem minden... Sokkal nagyobb hatalom van a kegyelemben, mint a bűnben. Mert »ahol a bűn megsokasodik, a kegyelem még sokkal inkább bővülködik«. Senki, soha ne próbálja meg másképpen szolgálni Istent, mint az Ő élő és jelenvaló hatalma által, amely új teremtménnyé teszi őt. Semmilyen más eszközzel ne próbáljuk meg elérni az Isten iránti engedelmességet, mint a sokkal inkább bővülködő kegyelem által, amely kárhoztatja, megítéli a bűnt a testben és uralkodik igazság által az örök életre, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Akkor Isten szolgálata valóban új életben történik, akkor úgy találjuk majd, hogy az ő igája gyönyörűsége és az ő terhe könnyű. Akkor Isten szolgálata valóban kibeszélhetetlen örömmel és dicsőséggel teljesnek bizonyul majd.” (Uo. 1896. szeptember 1.)

Amint a többi kérdésnél is mindig egyetértés mutatkozott közöttük, Waggoner ez esetben is teljesen azonosul a fentiekkel:

„Az újjászületés teljesen hatálytalanítja a régit. »Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az, a régiek elmúltak, és íme újjá lett minden. Mindez pedig Istentől van.« Aki örökségül nyeri az Istennel való közösséget, abban egy hatalom munkálkodik, hogy igazzá formálja őt, és ez a hatalom annyival erősebb a gonosz felé húzó hajlamoknál, amennyivel mennyei Atyánk nagyobb földi szüleinknél.” (The Everlasting Covenant - Az örökkévaló szövetség, 66. 1.)

Azon a helyen, ahonnan a fentieket is idéztük, Waggoner hivatkozik a II. Kor. 5:14-re, és ezt írja: „Krisztus szeretete szorongat (kényszerít, mozgat) bennünket. A szorongatás vagy kényszerítés éppen ellenkezője a visszatartásnak, előremozdítás, előrehajtás a jelentése.”

Illusztrációképpen próbáld elképzelni, hogy egy szegény, tudatlan rabszolga vagy, aki feltámadtál valamilyen régmúltbeli, modern autók kora

előtti időből. Az uradnak van egy nagy, nehéz Cadillac autója egy hegy lábánál, és parancsot ad neked: „Vidd fel a kocsimat a hegy tetejére.” így te hozzáfogsz a feladathoz, ahogyan legjobb ismereted szerint tenni tudod: megtolod, és miután minden izmodnak a végsőig való megfeszítésével néhány arasznyira előremozdítod, kődarabokat teszel az egyik kerék alá, hogy megtartsd azt az eredményt, amit elértél. Zihálva küszködsz, és arra gondolsz, miképpen fogsz valaha is feljutni a hegytetőre a kocsival. (Bizonyára nem kell külön hangsúlyoznom, hogy sok keresztény úgy gondolkodik az Úr eljövételére való felkészülésről, mint amely éppen ilyen nehéz, minden lépésében.)

Feltételezzük, hogy ekkor jön valaki és azt mondja neked, ülj be a járműbe, fordítsd el egy kicsit a kulcsot, amit ott látsz. Hallasz ekkor valami zúgást a motortető alól és csodálkozol rajta, hogy mi az. Barátod azt mondja, mozgasd a fogantyút D helyzetbe. Azután hozzáteszi: Látod azt a pedált a kocsi padlóján? Nyomd meg! És a Cadillac bűgva felrobog a tetőre!

Csakis a tiszta, igaz evangélium felől való szánalmas tudatlanság miatt tűnik olyan nehéznek a keresztény élet. Krisztus szorongató, készítő szeretete hatalmas erőmű, amely síksággá teszi a hegyeket:

„Nem erővel, sem hatalommal, hanem az én Lelkemmel, ezt mondja a Seregek Ura. Ki vagy te, nagy hegy? Lapállyá leszel Zorobábel előtt.” (Zak. 4:6-7.)

Hatalmas V8-as motorral működő gépre van szükség ahhoz, hogy meredek hegyek laposra simuljanak, amint az idézett ige mondja. De éppen ilyen hatalmas munka az, amit a kereszt megértése elvégez bennünk.

„Mert Krisztus szeretete szorongat minket, mivelhogy úgy ítéljük meg, hogy ha egy meghalt mindenkiért (tehát mindnyájan halottak lennének), ő azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, ezután ne maguknak éljenek, hanem annak, aki érettük meghalt és feltámadott.” (II.Kor. 5:14-15.)

Elemezzük, hogy mit is mond ez az ige ténylegesen:

1. Ha egy Valaki nem halt volna meg érettünk, akkor mi mindannyian halottak lennének.
2. Mindegy, hogy pogányok vagyunk-e vagy keresztények, mindegy, hogy elismerjük-e Iránta való elkötelezettségünket vagy nem,

mindaz, amink van és amik vagyunk, az O áldozatának köszönhető. Krisztus vérével vásárolta meg a világot. „Ezt a földi életet is Krisztus halálának köszönhetjük. A kenyér, amit megeszünk, az Ő megtört testének szerzeménye. A víz, amelyet megiszunk, az O kiontott vérén vásároltatott meg. Senki sem a saját naponkénti eledelét eszi, hanem Krisztus vére és teste táplálja. A Golgota keresztyének bélyege van minden kenyércipón, és az verődik vissza minden vízforrásban.” (E. G. White: Desire of Ages -A világ reménye, régi kiadás, 438. 1.)

3. Te egyszerűen csak hiszed ezt - mondja Pál apostol -, és ezentúl lehetetlennek találod, hogy továbbra is énközéppontú életet élj. A „szorongatás” azonnal dolgozni kezd, és kikerülhetetlen következmény, hogy „ezután annak fogunk élni, aki meghalt és feltámadott érettünk”. (A „ne maguknak éljenek” megfogalmazás az eredeti görög szövegben nem azt az eszmét hordozza, amit a mi szokásos és hiábavaló felkiáltásaink: „Hűségesebbnek kellene lennem, több tizedet kellene fizetni, jobban meg kellene tartanom a szombatot, jobban kellene tanulmányoznom a szombatiszkolai leckét.” Itt arról az eszméről van szó, hogy lehetetlennek fogod találni, hogy ne szolgálj lelkesedéssel az Urat, ha egyszer megérted és igazán megbecsülöd Krisztus keresztyét, a maga valóságos jelentősége szerint.)

Ez az eszme, hogy könnyű üdvözülni és nehéz elveszni, Pál egész tanítását áthatja. Figyeld meg pl. ezt a kijelentését: „Avagy megvted jóságának, elnézésének, hosszútűrésének gazdagságát, nem tudva, hogy Isten jósága megtérésre készít téged?” (Rm. 2:4.)

Pál azt az eszmét képviseli itt, hogy az Isten a kezdeményező. Isten nem vonul vissza, mint ahogy sokan gondolják felőle, nem fonja össze érdektelen közönnyel isteni karjait, miközben mi ott vergődünk elveszett állapotunkban. Nem szól így: „Én megtettem a magam részét, most rajtatok a sor. Nektek kell lépni, kezdeményezni. Ha akartok jönni, jöjjetek, és ha nehéznek tűnik ez számotokra, akkor nincs meg bennetek az, ami keresztyénnyé tesz. Valaki más veszi el majd koronátokat.”

Hány millió ember gondolkodik ilyen módon Isten felől! És hány félénk, bűnei miatt szégyenkező ember érez így: „Isten talál elég embert, akik készek arra, hogy elvegyék az én koronámat. Neki nincs szüksége

rám, nem vagyok biztos ténylegesen abban, hogy O akarja éppen az én üdvösségemet.”

A fentiekkel ellentétben Waggoner hangsúlyozza Isten „minden ember” iránt megnyilatkozó kereső és állhatatos szeretetét. Evangelizációs biznyságtévéseben ez az egyik kedvelt témája:

„Nincs szükség arra, hogy megpróbáljunk javítást eszközölni a Szentíráson, és azt mondjuk, hogy Isten jósága törekszik megtérésre vezetni az embert. A Biblia azt mondja, hogy ezt cselekszi Isten jósága, mert megtérésre vezet az embert, és mi biztosak lehetünk benne, hogy ez így is van. Amilyen bizonyos, hogy Isten jó, olyan bizonyos, hogy ő megtérésre vezet minden embert.” (Signs of the Times - Idők Jelei, 1895. november 21.)

Amikor imádkozol valakiért, akit szeretsz, egy barát vagy egy szomszéd megtéréséért, nem neked kell ezzel felébresztened az Urat álmából vagy meggyőznöd arról, hogy tegyen valamit, amit egyébként nem lenne kész megtenni. Nem, nem ez a helyzet annak fényében, amit Pál mond. Isten jósága már munkában van, hogy megtérésre vezesse azt a személyt, akiért te imádkozol. A probléma ott van, hogy mi gyakran akadályozzuk azt, amit Ő már törekszik megvalósítani! Meghiúsítjuk az imádságainkra való valóságos válaszádat azzal, hogy nem értjük meg az Úr jóságát, elnézését és hosszútűrését a maga igazi dimenzióiban.

És itt idézzük tovább Waggoner fejtegetéseit:

„Nem mindenki tér meg. Miért? Mert megvetik Isten jósága, elnézése és hosszútűrése gazdagságát, elmenekülnek Isten kegyelmes vezetésétől. De bizonyosan megtérésre és üdvösségre vezet az Úr mindazokat, akik nem állnak ellene.” (Uo.)

Sok őszinte ember számára forradalmi kijelentésként hangzik a fenti állítás, és ezt mondják: „Én a magam részéről nem tudok teljesen egyetérteni ezzel. Nekem úgy tűnik, hogy ha egy bűnös üdvözl, akkor neki kell kezdeményezni és keményen dolgozni ezért, tennie kell valamit azért, hogy üdvözljön.” De van az idézetnek egy utolsó része is, amely azt mondja, hogy ha a bűnös felhagy az ellenállással, akkor megmenekül. Bármilyen forradalmian hangzik is, ez az evangélium Jó Híre. Ez a felfogás feltételezi Isten aktív és állhatatos szeretetét. Ellen White ugyanezt írja a Jézushoz vezető út (Steps to Christ) c. könyvében:

„Amint Krisztus vonzza őket, hogy tekintsenek keresztféjére, hogy szemléljék őt, akit bűneik juttattak a keresztfára... kezdenek megérteni valamit Krisztus igazságából... A bűnös ellene állhat ennek a szeretetnek, visszautasíthatja azt, hogy ez a szeretet Krisztushoz vonzza, de ha nem ellenkezik, Jézus végül magához vonja... Isten üdvösségtervének ismerete a kereszt tövéhez vezet, és mélyen megbánja bűneit, amelyek Isten szeretett Fiának szenvedéseit okozták.” (Uo. A bűnbánat c. fejezetből, 27. 1.)

Ha eljutsz addig, hogy egyszer meglátod Isten aktív, kereső szeretetének titkát, akkor ezután kezded észrevenni, hogy a Bibliának csaknem minden lapján ezzel a szeretettel találkozol szembe. Figyeld meg ezeket a gyönyörű gondolatokat Pál apostol írásában:

„Minekelőtte pedig eljött a hit, a törvény alatt őriztettünk, egybezárva az eljövendő hit kinyilatkoztatásáig. Ekként a törvény Krisztusra vezérlő mesterünkké lett, hogy hitből igazuljunk meg... Mert mindnyájan Isten fiai vagytok a Krisztus Jézusban való hit által... Mondom pedig, hogy ameddig az örökös kiskorú, semmiben sem különbözik a szolgától, jóllehet ura mindennek. Hanem gyámok és gondviselők alatt van az atyától rendelt ideig. Azonképpen mi is, mikor kiskorúak voltunk, a világ elemei alá voltunk vettelve szolgaként: Mikor pedig eljött az időnek teljessége, kibocsátotta Isten az ő Fiát, aki asszonytól lett, aki törvény alatt lett, hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy elnyerjük a fiúságot.” (Gál. 3:23-4:5.)

A maga világos felfogásával afelől, hogy mit jelent „a törvény a Galáciabeliekhez írt levélben”, Waggoner így ragadta meg ennek az igehelynek a valóságos jelentését:

„Isten nem vetette el az emberi nemzetséget. Mivelhogy az első teremtetett ember »Isten fiának nevezetett«, következésképpen az összes ember is örököse ennek a névnek és állapotnak, abban az értelemben, hogy most még kiskorúak. Amint tanultuk már az idézett ígéből, »a hit eljövetele előtt«, bár mindnyájan elkóboroltunk Istentől, a törvény alatt tartattunk, szigorú nevelő őrzött, »bezárva«, azért, hogy ez az állapot az ígéret elfogadásához vezessen. Milyen áldott dolog, hogy Isten úgy számol még az istentelenekkel is, azokkal is, akik a bűn szolgaságában vannak, mint gyermekeivel. Az atyai háztól elkóborolt tékozló fiák ugyan, de még mindig gyermekek. Isten minden embert elfogadott szeretett Fiában. E próbaidő jellegű élet abból a célból adatik nekünk, hogy esélyünk legyen,

alkalmat kapjunk arra, hogy megismerjük Istent mint Atyánkat, és valóságos fiákká legyünk.” (The Glad Tidings, 166-167. 1.)

A szokásos felfogás szerint, amelyet sokan vallanak, azok voltak a törvény alatt, akik az ótestamentumi időkben éltek, a hit pedig eljött az újszövetségi időkben. Waggoner azonban világossá teszi, hogy ma is a törvény alatt vagyunk, amíg a hit el nem jön hozzánk személyes tapasztalatunkban. A törvény a mi iskolamesterünk vagy fegyelmező nevelőnk, és az a rendeltetése, hogy Krisztushoz vezessen bennünket. Amit nem tanulunk meg hit által, Krisztus kegyelme által, arra a tanítómester fegyelme tanít meg. És mindez a végtelen, egyénenként bőségesen ránk áldozott gondviselés arra szolgál, hogy Krisztushoz vezessen bennünket, „hogy megigazulhassunk... hit által”. Ez éppen most történik. Mi mindnyájan, kivétel nélkül „a törvény alá vagyunk zárva”, míg eljutunk ahhoz a ponthoz életünkben, ahol „a hit eljön”. Ez a „bebörtönözöttség” a vonzási eljárás egy része, egy másik bizonyága az Úr irántunk való és egyénenként megnyilatkozó állandó és aktív szeretetének. Olyan könnyen húzunk egy kört, amely kizárja látszat szerint hitetlen szomszédainkat. De Waggoner megértette, hogy az Úr olyan kört húz, amely magában foglalja őket - legalábbis mindaddig, amíg a soha véget nem érő ellenállással el nem hárítják Őt. Oly gyakran tekintünk a mi körünkön kívül állókra úgy, mint farkasokra, nem pedig úgy, mint bárányokra, akik eltévelyedtek, vagy mint gyermekekre, akik még kiskorúak. Ritkán tudjuk felismerni bennük Isten gyermekeit, akik valóban a törvény alatt vannak, de még mindig Isten gyermekei, akiket a tanítómester igazgat Krisztushoz.

Ebben segít nekünk a Galáciabeliekhez írt levél 4. fejezete. A föld-birtokos gyermekének képével szemlélteti ezt a gyönyörű gondolatot, aki mindennek örököse, de mezítláb futkos a birtok körül, a szolgák igazgatják és uralkodnak fölötte mindaddig, míg nagykorú lesz. Így van ez mindnyájunkkal, mondja Pál - kiskorúak vagyunk, rakoncátlan, szolgák alá vetett gyermekek, amíg el nem érjük a nagykorúságot, amely a hit eljövételével érkezik el hozzánk, egyenként. Bámulatosnak tűnhet, de az Úr egész programja „rá van kapcsolva” az elveszett emberek megmentésére.

Ez az élő, szívet dobogtató evangélium még jobban megnyilatkozik előttünk az alábbi idézet által, amelyben Waggoner azt fejtegeti, hogy mit is jelent Isten minden embernek szóló kegyelmi ajándéka:

„Minthogy az örökség a hit általi igazság útján lehet a miénk, egyformán bizonyos és elérhető az összes utód, mindnyájunk számára. A hit egyenlő esélyt jelent, mert éppolyan könnyű hinni ez egyik embernek, mint a másiknak. Isten minden embernek ad egy bizonyos mértékű hitet, mégpedig mindenkinek ugyanazt a mértéket ajándékozza, mert a nyújtott kegyelem mértéke szerint van a hit mértéke, és meg van írva: »Mindegyikünknek adatott kegyelem Krisztus ajándékának mértéke szerint.« (Ef. 4:7.) Krisztus pedig fenntartás, visszatartás nélkül adatik minden embernek.” (Signs of the Times - Idők Jelei, 1896. február.)

Más szavakkal: Az Úr ténylegesen cselekszik valamit minden férfiért, nőért és gyermekért a földön. De munkája nem tud érvényre jutni addig, amíg nem tudnak róla, és csak úgy tudhatnak róla, ha a jó hír hirdettetik nekik. Jézus sürgetett bennünket, hogy „menjünk el széles e világra és prédikáljuk az evangéliumot minden teremtménynek”. Szükséges, hogy megértsük: valóságos hatalom van ebben az evangéliumban, ha megszabadíthat a mérgező tévedésektől, amelyek megrontják és meghíúsítják Isten kegyelmét. Ha megpróbáltunk segíteni embereknek, és kudarcot vallottunk, akkor jobb elismernünk, hogy elégtelen módon ismertük és értettük az evangéliumot, minthogy az embereket okoljuk. Igaz, hogy egyesek akkor is el fogják vetni az evangéliumot, ha eredeti tisztaságában tartják eléjük. De sokkal többen elfogadják majd, mint ahogy ma tapasztaljuk, ha világosan, tisztán mutatjuk be.

Jones és Waggoner írásain aranyfonálként vonul végig az isteni kegyelem nyomán érzett belső megindultság mint bizonyágtételeik tényleges indítéka:

„»Mert Isten Fia, Jézus Krisztus, akit prédikáltunk köztetek... nem volt igen és nem, hanem igen volt Őbenne. Mert Isten valamennyi ígérete Őbenne lett igenné és Őbenne ámenné Isten dicsőségére mi általunk.« (II. Kor. 1:19-20.) Isten soha, semmilyen ígéretet nem adott az embereknek másképpen, mint Krisztus által. A Krisztusban való személyes hit szükséges ahhoz, hogy megkapjunk bármit is, amit Isten ígért. Isten nem néz emberek személyére. Mindenkinek felkínálja a maga gazdag ajándékait ingyen, de senkinek nem lehet semmi része ezekben Krisztus elfogadása nélkül. Ez tökéletesen tiszta, igazságos eljárás, mivel Krisztus mindenkinek adatik, de csak akkor, ha akarják őt.” (Waggoner: The Everlasting Covenant - Az örökkévaló szövetség, 46. 1.)

Ellen White egyetért ezzel a felfogással, amint az alábbiak tanúsítják:

„Krisztust és küldetését helytelenül mutatták be, és emiatt tömegek érzik úgy, hogy az evangéliumi szolgálat áldásaiból ők ténylegesen ki vannak rekesztve. De tegyünk róla, hogy ne érezzék azt: el vannak zárva Krisztustól. Nem létezik olyan ember vagy Sátán által emelt barikád, amelyen az élő hit ne tudna áthatolni.

A föníciai asszony hitben áttörte magát a zsidók és pogányok közé emelt barikádokon. Az elriasztó nyilatkozat ellenére is, figyelmen kívül hagyva azokat a látszólagos dolgokat, amelyek kételkedésre vezethették volna őt, bízott az Üdvözítő szeretetében. Krisztus azt kívánja, hogy így bízunk benne mi is. Az üdvösség áldásai minden egyes lélek számára adottak. A saját választáson kívül semmi sem akadályozhat meg senkit abban, hogy a Krisztusban adott ígéret részese legyen az evangélium által.” (The Desire of Ages — A világ reménye, Lerombolt válaszfalak c. fejezet, 403. l.)

Igen, a bűnösnek ellenállást kell tanúsítania ahhoz, hogy elveszen. Ez a bizonyossága annak, hogy Isten mennyire szereti őt.

De az 1888-as üzenet még egy hatalmas lépést tett az evangéliumi szemléletben, azon az eszmén kívül, hogy könnyebb üdvözülni, mint elveszni. Pál apostol írásában világos bizonyosságot találunk arra nézve, hogy Krisztus kereszthalála nemcsak felajánlja a bűnösnek az üdvösségéről való gondoskodást, hanem ténylegesen megvalósítja megigazítását. Krisztus halála, feltámadása és a Szentlélek által adott ajándéka minden emberért cselekedett valamit. Nézzük meg először, hogy mit mond Pál, azután pedig Jones és Waggoner hozzá fűzött kommentárját:

„Annakokáért, miképpen egy ember által jött be a világra a bűn, és a bűn által a halál, és akképpen a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenki vétkezett... Bizonyára azért, miképpen egynek bűnesete által minden emberre elhatott a kárhozat; azonképpen egynek igazsága által minden emberre elhatott az életnek megigazulása. Mert miképpen egy embernek engedetlensége által sokan bűnösökké lettek; azonképpen egynek engedelmissége által sokan igazakká lesznek.” (Rm. 5:12, 18. 19.)

Bármilyen volt is az, amit Adám az emberi nemzetségre hárított, Pál világossá teszi, hogy Krisztus érvénytelenítette ezt minden ember számára. Mi ezt mondjuk erre: „Nem, Pál, ez nem lehet igaz. A megigazítás ingyen

ajándéka csak kevés emberre hatott el, nem mindenkire. Csak azokra hatott el, akik cselekszenek valamit.” Waggoner azonban láthatóan bekapcsolódik Pál gondolatába, és elfogadja:

„Nincs itt semmilyen kivétel. Amint a kárhóztató ítélet mindenkire elhatott, ugyanúgy a megigazulás is elhatott mindenkire. O mindnyájunkért adta oda önmagát. Igen, Ő önmagát adta minden emberért. Az ingyen ajándék mindenkire elhatott. Az a tény, hogy ez ingyen ajándék, nyilvánvaló bizonyossága annak, hogy nincs kivétel. Ha csak azokra hatott volna el, akik valamilyen speciális minőséggel rendelkeznek, akkor nem lenne ingyen ajándék. Annakokáért olyan tény ez, amit a Biblia világosan kijelent: az élet és a megigazulás Krisztusban való ajándéka minden emberre elhatott a Földön. A leghalványabban sem létezik semmilyen ok, amiért ne lehetne megmenteni az örök életre minden embert, akik csak valaha is éltek, kivéve azt az egyetlen okot, hogy ők maguk nem akarják ezt. Oly sokan vetik meg azonban a nékik teljesen ingyen ajánlott ajándékot.” (Signs of the Times - Idők Jelei, 1896. március 12.)

Bármilyen különösen hangzanak is ezek a szavak ma számunkra, teljes összhangban vannak azzal, amit Pál apostol mondott. Ne csodálkozzunk azon, hogy Ellen White annyira lelkesedett ezért az üzenetért! Jó hír volt, és Isten jellemét új, vonzóbb világosságban mutatta be. Waggoner a következőket is mondotta:

„A Krisztusban való hit Isten igazságát hozza magával, mivel hittel rendelkezni annyit jelent, mint magát az Urat elnyerni. És ez a hit adatik minden embernek, mivelhogy Krisztus minden emberért adta oda önmagát. Kérdezed, hogy mi akadályozza meg hát akkor, hogy minden ember üdvözüljön? A válasz ez: semmi, kivéve azt a tényt, hogy nem mindenki tartja meg ezt a hitet. Ha mindnyájan elfogadnák és megtartanák mindazt, amit Isten ajándékoz nékik, akkor mindnyájan megmentetnének.” (Uo. 1896. január 16.)

Oly nagy ellenállást kell kifejtenie a bűnösnek, ha ragaszkodik ahhoz, hogy el akar veszni! Nem csoda, hogy az Úr ezt mondja: nehéz elveszni.

Arról az indítékról pedig, amely nélkülözhetetlenül szükséges az igazán odaszentelt élethez, bőségesen gondoskodik ennek az igazságnak, a minden emberre elható megigazulásnak az egyszerű elfogadása:

„Krisztus szeretete szorongat [motivál, készítet] bennünket, mert úgy ítéljük meg, hogy ha egy meghalt mindenkiért - vagyis mind meghaltak volna -, ő azért halt meg mindenkiért, hogy azok, akik élnek, ezután ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki érettük meghalt és feltámadott.” (II.Kor. 5:14-15.)

Pál apostol mondanivalója oly világosan látszik, hogy az ember csodálkozik azon, miként tudta Kálvin valaha is azt az eszmét vallani, hogy Krisztus csak a választottakért halt meg. Hinni egyszerű módon, hogy Krisztus meghalt érted - annyit jelent, hogy ezzel együtt azonnal elismered, semmi sincsen, ami a sajátod lenne. Végtelenül és örökre adósa vagy Néki. Ez esetben lehetlenné válik számodra az énközpontú életvitel. Ez a kiegyenlítés, hogy „egy meghalt mindenkiért, különben mind meghaltak volna”, magában hordozza a saját erőköszletét. Egyszerűen csak hiszed ezt az igen meglepő igazságot, és máris könnyűvé válik a megmentésed.

Miután láttuk, hogy az írás teljes mértékben támogatja Jones és Waggoner nagy eszméjét az evangélium motiváló (készítő) erejéről, lássuk azt is, hogyan támogatja felfogásukat E. G. White. Ugyanazt az eszmét vallotta:

„A végtelen szeretet utat készített, amelyen az Úr megváltottál a földről a mennybe juthatnak. Ez az út Isten Fia. Angyal vezetőket küld Isten a mennyből, hogy tévedő lépéseinket irányítsák. A Menny dicsőséges létráját minden ember ösvényére lebocsátják, hogy elbarikádozzák számára a bűn és a balga könnyelműség útját. Rá kell taposniuk a megfeszített Üdvözítőre ahhoz, hogy továbbmehessenek a bűn útján.” (Our High Calling - Magas elhívásunk, 11.1.)

A sorok mögött mindig jelen van Ellen G. White írásaiban az a gondolat, hogy Isten szeretete kereső, aktív, és hogy a bűnösnek ellen kell állnia ahhoz, hogy elvesszen:

„Isten világosság, és nincs Őbenne semmi sötétség. Ha nem volna világosság, nem lenne árnyék. De az árnyék - bár a Nap miatt van - mégsem a Nap teremtménye. Valamilyen közbevetett akadály az okozója. Ugyanígy mondhatjuk, hogy a sötétség nem Istentől származik... Az Isten által adott világosság elvetése meghozza a biztos eredményt. Árnyékot, sötétséget hoz létre, amely annál sötétebb, minél nagyobb világosság küldetett...

»Amit vet az ember, azt aratja.« (Gál. 6:7.) Isten nem pusztít el egyetlen embert sem. Mindazok az emberek, akik elvesznek, önmagukat pusztítják el. Amikor az ember elnyomja magában a lelkiismeret figyelmeztetéseit, a hitetlenség magvait veti el, és ezek a magvak hozzák meg a biztos aratást.» (Uo. 26. I.)

A h. n. adventistákat az a vád érte - némely esetben jogosan hogy tanításuk szerint Krisztus gyilkos bosszúval és vérszomjjal teljes lénynek bizonyul majd, amikor másodszor jön, illetve visszatér. Az evangélisták úgy mutatták be Krisztust, mint aki valamilyen misztikus, kozmikus gépfegyvert hoz magával, amikor visszatér, ami halálos sugarakat bocsát ki magából, hogy megölje vele összes ellenségeit. Az 1888-as üzenet azonban nem ilyen torz, elferdített módon mutatta be Isten jellemét. Ugyanaz a Jézus tér vissza másodszor, aki először itt járt. A bűnösök fognak megváltozni, nem Ő. Ők keményednek meg, nem Krisztus. Mondhatja-e valaki, aki éveken át napi hat-nyolc doboz cigarettát szív el és végül megtámadja a tüdőrák: „Isten elpusztít engem”? Valóban úgy van, hogy minden ember, aki elpusztul, önmagát pusztítja el.

Figyeljük meg, hogy egyetlen rövid szakaszon belül hétszer mondja Ellen White, hogy azok, akiket nem lehet megmenteni, csakis saját választásuk miatt vesznek el, nem pedig valamely önkényes kiűzetés folytán, amit Isten ró rájuk büntetésként.

„Azok, akik egész életükben Isten ellen lázadtak, alkalmatlanok a mennyi életre. A menny tisztasága, szentsége és békéje kínszenvedés lenne számukra: Isten dicsősége pedig megemésztő tűz. Menekülnének arról a szent helyről. Szívesen fogadnák a pusztulást, hogy elrejtőzhessenek annak színe elől, aki meghalt üdvösségükért. A gonoszok sorsa saját döntésük következménye. A mennyből való kirekesztésük; ami rajtuk múlik, Isten részéről igazságos és irgalmas cselekedet.” (The Great Controversy - Nagy küzdelem, 543. 1., jugoszláv kiadás 377. I., 1985-ös magyar kiadás 483. 1.)

Ha elhomályosítjuk Krisztus keresztségét, akkor el kell ismernünk, hogy borzalmas nehézzé válik az üdvözülés. Az odaszentelődés és odaszánás motivációja [mozgató, ösztönző oka és ereje] szárad ki. A gonoszra való kísértés ellenállhatatlan, túlerejű kihívássá válik. Az Üdvözítő „száraz földből való gyökérré válik, és evangéliuma nem tartalmaz semmi szépséget, ami kíváncsú lenne számunkra”. Sok

egyháztagnak ilyen a „keresztény tapasztalata”. De ha megértjük a Krisztus kegyelméről szóló hamisítatlan evangéliumot - mondja Jézus még az a választás is könnyűvé válik, hogy Krisztussal együtt viseljük a keresztet. És bizonyos, hogy a választásnak ez a lépése az egyetlen meglehetősen nehéz dolog, amit meg kell tennünk azért, hogy megmentessünk. És ha Krisztus keresztjére tekintve még ez is könnyűvé válik, akkor bizonyára megtesszük!

„Ha az Úr felszínre hozza olyan bűneinket, amelyekre sohasem gondoltunk azelőtt, akkor ez csak azt mutatja, hogy lehatol a mélybe és végül el fogja érni a legmélyebb pontot. Amikor megtalálja az utolsó dolgot is, ami fertőzött és tisztátalan, ami nincs összhangban akaratával és felszínre hozza, akkor mi mondjuk ezt: »Inkább az Urat választom, mint ezt.« Akkor a mű teljes és befejezett. Az ilyen jellemre ráhelyezhető az élő Isten pecsétje. Mit szeretnénk jobban, egy jellemet... (Valaki a gyülekezetben kezdte dicsérni az Urat, mások pedig kezdtek körülnézni.) Ne zavartassuk magunkat. Ha sokkal többen adnának hálát közületek az Úrnak azért, amit nyertetek tőle, több öröm lenne ebben a házban ma este.

Melyiket választod inkább? Tökéletesség, Jézus Krisztus teljessége, vagy beéred kevesebbrel is: elég néked, hogy néhány bűnöd feltárul és lelepleződik, amelyekről eddig soha nem tudtál? (Gyülekezet: Az ő teljességét.) De akkor tudod-e azt, hogy a Bizonyosságtételek kijelentik számunkra: Ha a bűn foltjai vannak jellemünkön, nem nyerhetjük el Isten pecsétjét. Hogyan lehet Isten pecsétjét reánk helyezni - amely az Ő jellemének bennünk megnyilatkozó lenyomata-, mikor még bűnök vannak bennünk? Nem teheti ránk a pecsétet mint tökéletes jellemének lenyomatát, amíg ott látja azokat. Ezért le kell ásnia azokra a mély helyekre, amelyekről eddig soha nem is álmodtunk, mert mi nem tudjuk megismerni és megérteni saját szívünket... Meg akarja tisztítani a szívet és a gonoszság utolsó nyomait is felszínre hozni. Hagyjuk, testvéreim, hadd folytassa ezt a munkát! Hagyjuk, hogy tovább végezze szíveket kutató munkáját.

Ez egyszerűen egy rajtad és rajtam múló, élő választás, hogy vajon az Urat vagy magunkat választjuk-e, az Úr igazságát vagy a mi bűneinket, az Úr útját vagy a mi utunkat. Melyiket fogjuk választani? (Gyülekezet: Az Úr útját.) Nincs semmi (nehéz) ebben a döntéshozatalban, ha tudjuk, mit tett az Úr, és kicsoda ő nekünk. A választás így könnyű. Legyen tökéletes az átadásunk!” (Jones, Generál Konferenciai Bulletin, 1893, 404. I.)

Waggoner egyetértett Jonesszal: Az embernek szembe kell szállnia az igazsággal ahhoz, hogy nehezzé tegye a hitet a maga számára:

„A hitetlen ember gyermeke számára éppoly természetes dolog hinni, mint a hívő gyermeke számára. Csak ha emberek barikádokat építenek maguk köré a büszkeségből, akkor találják nehéz dolognak, hogy higgyenek.” (Signs of the Times - Idők Jelei, 1896. augusztus 6.)

Lássuk most, hogy sürgeti Jones a maga egyenes és egyszerű módján az énünkbe vágó igazság elfogadását:

„Élhet az ember tovább abban, amitől meghalt már egyszer? - Nem. Akkor élhet-e az ember olyan bűnben, amitől meghalt már egyszer? ... Egy ember meghal delírium tremensben vagy tifuszlázban. Túlélhet-e még egy delírium tremenset vagy tifuszlázban, ha valamilyen lehetőség folytán visszahozzák az életbe, elég hosszú időre ahhoz, hogy tudatosuljon benne, ettől ő meghalt már egyszer. A pusztán gondolat is halál lenne számára, ha megtudná, hogy ismét ebben van benne, mert ez már megölte őt egyszer. Így van az az ember, aki meghalt a bűn miatt... Nem élhet tovább abban, amitől meghalt.

Az a nagy baj azonban sok emberrel, hogy nem lesz elég beteg a bűntől. Nem lesz olyan beteg a bűntől, hogy meghaljon tőle. Talán betegséget kapnak bizonyos bűnöktől, és elhatározzák, hogy szakítanak vele, »meg akarnak halni« annak a bűnnek, és azt gondolják, hogy abbahagyják. Azután betegek lesznek az emberek bizonyos más bűnöktől, amelyekről azt gondolják, hogy nem illő hozzájuk, nem lehetnek szimpatikusak és nem nyerhetik el emberek megbecsülését ezzel az oly nyilvánvaló bűnnel, és megpróbálják elhagyni ezt a bűnt. De nem lesznek betegek az emberek magától a bűntől, az egész életfelfogásukban benn lévő bűntől, az absztrakt (elvonat) értelemben vett bűntől, amely ilyen vagy olyan sajátos formában nyilatkozik meg életükben. Nem lesznek annyira betegek a bűntől magától, hogy meghaljanak a bűnnek mindenestől. Amikor az ember elég beteg lesz... a bűntől... nem tudod rávenni arra, hogy továbbra is benne éljen.” {Generál Konferenciai Bulletin, 1895, 352. 1.)

És mi gondoskodik arról a hatalomról, hogy így meg tudjunk halni a bűnnek? Krisztus keresztje a válasz erre a kérdésre. Jones így folytatja előbbi fejtegetését:

„Állandóan van alkalmunk a vétkezésre. Az alkalmak folyton kínálkoznak... nap mint nap. De meg van írva: »Mindenkor testünkben hordozzuk az Úr Jézus halálát.« »Naponként meghalok...« A bűn csábítása halált jelent nekem... Őbenne.

Ezért fogalmazza meg megütközve, meglepett formában Pál apostol a kérdést. »Miután meghaltunk a bűnnek, hogyan élnénk még abban? Avagy nem tudjátok, hogy akik megkeresztelkedtünk, Krisztus Jézus halálába keresztelkedtünk meg?«...

Ezért a bűn nem fog uralkodni rajtatok. Az ember, aki megszabadult a bűn uralmától, megszabadult a bűn szolgálatától... Jézus meghalt és mi meghaltunk vele. És ő él, és mi, akik hiszünk őbenne, élünk Ővele... »Krisztussal együtt megfeszíttettem.« Amilyen bizonyosan ő megfeszíttetett, úgy feszíttettem meg én is, amilyen bizonyosan ő meghalt, úgy haltam meg én is, amilyen bizonyosan ő eltemettetett, úgy temettettem el én is, amilyen bizonyosan ő feltámadt, úgy támadtam fel én is, és ennél fogva nem szolgálok többé a bűnnek.» (Uo. 353. 1.)

„Krisztus evangéliuma... Isten hatalma, minden hívőnek üdvösségére.” (Rm. 1:16.) Talán egy hasonlat segíthet nekünk abban, hogy érzékelnünk tudjuk, milyen könnyű üdvözülni és milyen nehéz elveszni. A hasonlat ismert tényre utal, a szervomotoros autók működésével kapcsolatban. Próbáljunk meg elfordítani egy szervomotoros autót, amikor a motor nem jár. Azt tapasztaljuk, hogy nehéz elfordítani a kormánykereket. Ha a kocsit egy óriás kamion, akkor gyakorlatilag lehetetlen elfordítani a hatalmas első kerekeket mindaddig, míg a motor nem szolgáltat erőt a kormánymechanizmusnak. De ha a motor jár, akár egy kisgyermek is elfordíthatja a kormánykereket erre vagy arra. Az erő könnyűvé teszi ezt.

De neked mint vezetőnek kell megválasztani, hogy melyik irányba akarsz menni. A motor sohasem könnyítheti meg neked a választást, vagy menthet fel annak felelőssége alól. Sohasem teheted meg, hogy beülsz az autódba és összefont karral így szólsz neki: „Vigyél engem a postahivatalba!” De ha te megválasztod, hogy jobbra vagy balra mész, megteszed azt a kis erőfeszítést a kerék megfelelő irányba fordításával, akkor az erőmechanizmus azonnal munkába lép és könnyűvé teszi a feladatot.

Azoknak, akik nehéznek találják az üdvösség útját, az Úr szolgálja a következő tanáccsal újít segítséget:

„Sokan kérdezik: »Hogyan adhatom át magamat Istennek?« Kívánod átadni magad, de gyenge az erkölcsi erőd, a kételkedés rabságában vagy. és bűnös életed szokásai uralkodnak rajtad. ígéreteid és elhatározásaid olyanok, mint a futóhomok. Nem tudod ellenőrizni gondolataidat, indulataidat és érzelmeidet. Megszegett ígéreteid és megtört fogadalmaid meggyengítik saját őszinteségedbe vetett bizalmadat, és úgy érzed, hogy Isten nem fogadhat el ezek miatt. De mégsem kell kétségbe esned! Az akarat igazi erejét kell megértened. Ez az emberi természetet irányító hatalom: a döntés vagy választás hatalma. Isten adta a választás hatalmát az embereknek, és rajtuk áll, hogy éljenek vele. Nem tudod megváltoztatni szívedet, nem tudod magadtól Istennek adni szíved szeretetét, de választani tudod az ő szolgálatát. Neki tudod adni akaratodat, és akkor ő fogja munkálni benned az akarást, kegyelme szerint. így egész természeted Krisztus Lelkének ellenőrzése alá kerül, szereteted Őbenne összpontosul és gondolataid összhangban lesznek Vele.” (Steps to Christ - Jézushoz vezető út, Az odaadás c. fejezetből, 47. 1.)

Vajon jobbra csak kvietizmus [pusztán szemlélődő, elfogadó nyugalom, tétlenség] lenne az evangéliumnak ez az üzenete? Az a hamis, eretnek tanítás nyilatkozik meg itt, amely szerint a bűnösnek semmit sem kell tennie, hanem csak passzív módon olyanná lennie, mint egy gitt darab, amelyet az isteni akarat tetszése szerint alakít? Figyeljük meg az alábbi kijelentést, amelyről egyesek felületes módon azt feltételezik, hogy ellentmondásban van ennek a fejezetnek az üzenetével, de hajói megértjük, akkor nem találunk ellentmondást:

„Krisztus nem biztosított bennünket arról, hogy könnyű dolog elérni a jellem tökéletességét. A nemes, minden jóra készséges jellem nem öröklhető. Nem szerezhető meg véletlenszerűen. A nemes jellemre személyes erőfeszítések által juthatunk el Krisztus érdemei és kegyelme által. Krisztus adja a talentumokat, az értelem erejét, de mi formáljuk a jellemünket az énnel folytatott kemény, szigorú csatákban. Egyik csatát a másik után kell megvívunk az öröklött hajlamok elleni harcban. Szigorúan meg kell bírálunk önmagunkat, és egyetlen kedvezőtlen jellemvonást sem szabad kijavítatlanul hagynunk.” (Christ's Object Lessons - Krisztus példázatai, A talentumok c. fejezetből, 331.1.)

Nem érvényteleníti ez a kijelentés a Krisztus kegyelméről szóló jó hírt? Ellentmondásban van talán ez a kijelentés azzal, amit Jézus mondott: „Az én igám gyönyörűséges és az én terhein könnyű”? Vannak más kijelentések is még Ellen White írásaiban, amelyeket egyesek idéznek abból a célból, hogy ellenezzék az 1888-as üzenet evangéliumi nézőpontját.

6

A „szoros és keskeny út” nem szükségszerűen nehéz. Keskeny, vagyis nem vihetjük magunkkal rajta az önzés és világiasság nehéz málháját. Valóban „meg kell harcolnunk a hit szép harcát”, de pontosan ezt a harcot, a hit harcát. Folytonosan igyekezni kell és szüntelenül imádkozni. De lélegeznünk is szüntelen kell a fizikai élet fenntartásához, és vajon nehéz ez számunkra? Továbbá ennünk is kell, valószínűleg naponta többször, amíg csak élni akarunk, de valami nehéz dolog ez? Az egészséges ember megfeszíti izmait, amikor lélegzik, éppúgy, mint ahogy a keresztyén is megfeszíti minden idegszálát. Az egészséges ember ezen kívül eszik is, és az állandó mozgást, tevékenységet örömteljesebbnek találja, mint a restséget és tétlenséget.

Sohasem szabad elfelejtenünk, hogy valóban kemény, szigorú csatákat kell vívunk az énnel, és ezek a konfliktusok vég nélküliek. De éppen az a lényeg ebben a dologban, hogy a mi saját egyéni erőfeszítéseink haszontalanok Krisztus érdemei és kegyelme nélkül. Az ő keresztyét soha nem szabad szem elől téveszteni. Ez pedig könnyűvé teszi a mi részünket.

Könnyű volt az ő terhe a Gecsemáné-kertben vagy a kereszten? Nem. Az ő kemény, szigorú harca az énnel olyan súlyos volt a Gecsemánében és a kereszten, hogy vércseppeket verítékezett és végső agóniájában még a szíve is megszakadt. Mit jelent ez? Valótlanságot mondott talán nekünk, amikor azt állította, „az én terhem könnyű”?

Ő elszenvedte ezt a borzalmasan nehéz agóniát azért, hogy megmentsen minket. A teher, amiről Mt. 11:30-ban beszél, az a teher, amit nekünk kell vinni. A szeretet által munkálkodó hit könnyűvé teszi

⁶ Felsorolunk egyeseket ezek közül a kijelentések közül: *Üzenet az ifjúságnak* (Messages to Young People), Ajellem tökéletesítése c. fejezet, 99-104.1.; *Próféták és királyok* (Prophets and Kings), Salamon megtérése c. fejezet, 84. I.; *Bizonyágtételek* (Testimonies) 2. kötet 445. I.; 4. kötet, 286.1. A gondos tanulmányozás azonban nyilvánvalóvá teszi, hogy nem áll fenn ellentét.

számunkra ezt a teherviselést, mert becsüljük azt, hogy milyen nehéz volt Néki vinni az O terhét.

Az igaz keresztény számára egyedül csak az a választás nehéz, hogy alárendelje, feladja énjét, hogy az megfeszíttessék Krisztussal együtt. Mi sohasem kaptunk olyan feladatot, hogy vállaljuk a megfeszíttetést egyedül - nekünk csakis Ővele együtt kell megfeszíttetnünk.

De hála Istennek, milliószor könnyebb nekünk megfeszíttetnünk Krisztussal, mint volt néki megfeszíttetni érettünk, egyedül. Nézzünk Isten Bárányára, és terhünk valóban könnyűvé válik.

*„Amikor a csodálatos keresztre tekintek,
Amelyen a dicsőség Fejedelme meghalt,
Leggazdagabb nyereségem is veszteség
Es megvetés zúdul minden büszkeségemre. ”*

És ha még mindig nehéznek tűnik előttünk ez az út, soha ne felejtjük el, hogy sokkal nehezebb ennél mindig messzebbre menni abban, hogy harcolunk az ilyen szeretet ellen, és állandóan visszautasítani a Szentlélek kitartó szolgálatát, azért, hogy elveszünk!

X. A szentély megtisztítása és az 1888-as üzenet

A szentély megtisztítása és a hit általi megigazulás kapcsolatát aligha lehet túlhangsúlyozni. Mégis ennek az igazságnak a különös elhanyagolását tapasztalhatjuk. Sokaknak alig van valami értelmes gondolatuk arról, hogy egyáltalán mit is jelent a szentély megtisztítása.

Világosan meg kell értenünk ezt a mindennekfelett fontos igazságot ahhoz, hogy megállhassunk az utolsó napok próbáiban.

„A szentély és a vizsgálati ítélet tanát Isten népének jól kell ismernie. Mindannyiunknak tudnunk kell, hogy miben áll nagy főpapunk tisztsége és munkája. Különbözik soha nem lesz olyan hitünk, amilyenre most van szükség, és soha nem tudjuk betölteni azt a helyet, amelyet Isten nekünk szán... A mennyei templom annak a munkának (a hit általi megigazításnak) a központja, amelyet Krisztus végez az emberiségért. Ez a munka a föld minden lakóját érinti. Elénk tárja a megváltás tervét, elvisz minket egészen az idők végéig, és megmutatja az igazság és a bűn közötti küzdelem diadalmas kimenetelét.” (E. G. White: The Great Controversy - Nagy küzdelem, A vizsgálati ítélet c. fejj. 435. 1.)

Továbbá a szentély igazságának nagy témaköre jelenti a h. n. adventista üzenet alapját is. Néhány hangsúlyos kijelentés az Evangelizálás (Evangelism) c. könyvből világossá teszi ezt számunkra.

„A mennyei szentély szolgálatának helyes megértése hitünk alapja.” (Uo. 221. 1.)

„A szentély tárgyköre volt a kulcs, amely feltárta az 1844-es csalódás titkát. Az igazság harmonikusan illeszkedő, összefüggő rendszerének meglátásához nyitott ablakot. Rámutatott arra, hogy Isten keze irányította a nagy adventmozgalmat és kinyilatkoztatta Isten népe számára jelenvaló kötelességüket, helyzetüket és munkájukat.” (Uo. 222. 1.)

„Isten népének a mennyei szentélyre kell most szegeznie tekintetét, ahol nagy főpapunk végső szolgálata folyik és halad előre az ítélet munkájában, és ahol Ő közbenjár népéért.” (Uo. 223. I.)

„Ha egyébként semmit nem tudnánk is Sátán munkájáról, abban az egyben biztosak lehetünk, hogy legravasabb, legmesteribb támadását a szentély megtisztításának egyedülálló igazsága ellen irányítja majd.

A jövőben mindenféle-fajta megtévesztés üti fel a fejét, és mi szilárd talajt akarunk tudni a lábunk alatt... Az ellenség hamis elméleteket fog behozni, olyan tanításokat például, hogy a szentély nem létezik. Ez az egyik olyan pont, ahol a hittől való eltérés bekövetkezik... Közel van az idő, amikor a sátáni ügynökök csaló munkája egészen kiteljesedik. Az egyik oldalon Krisztus áll, akinek átadatott minden hatalom mennyen és földön. A másik oldalon Sátán áll, aki folytonosan gyakorolja megtévesztő hatalmát, hogy megcsaljon jól megszerkesztett spirituális álokoskodásaival, és eltávolítsa Istent trónjáról az emberek gondolat- világában, ahol pedig lennie kellene. Sátán állandóan azon fáradozik, hogy különös, képzelet szülte feltételezéseket vezessen be a szentélyre vonatkozóan és lealacsonyítsa Isten csodálatos ábrázolásait és Krisztus szolgálatát valami olyasmivé, ami megfelel a testies gondolkodásnak. Kitérli a hívők szívéből ennek az igazságnak a döntő jelentőségét és fantasztikus elméletekkel helyettesíti, amelyek arra irányulnak, hogy üressé és semmissé tegyék az engesztelés igazságait, és lerombolják bizalmunkat azok iránt a tanítások iránt, amelyeket szentnek tartottunk, mióta csak a harmadik angyal üzenetéről először kinyilatkoztatást kaptunk. így akar megrabolni minket éppen abba az üzenetbe vetett hitünkől, amely különleges néppé tett bennünket és határozott jelleget és erőt adott munkánknak.” (Uo. 224-225. 1.)

Az 1888-as üzent megújította a nép érdeklődését nagy Főpapunk befejező szolgálata iránt és helyreállította ennek az igazságnak a döntő jelentőségét a hívők szívében. Mint ismeretes, az üzenetet széles körben elvetették vagy legalábbis elszomorító módon elhanyagolták. De ennek a ténynek és következményeinek nem szabad oda vezetni, hogy nem is vesszük észre, milyen helyet foglalt el a szentély igazsága ebben az üzenetben. Ellen White megragadta az üzenetnek ezt a jelentőségét. Személyesen tapasztalta az igazi Krisztus-várás lelket megmozdító erejét és csodálatos lelkesedését az 1844-es mozgalomban, és sohasem veszítette el ezt az első szeretetet. Szinte intuitív módon ismerte fel azonnal az 1888-as üzenetben a várakozó szívekhez szóló felhívást: „ímholt jön a vőlegény jöjjetek elébe!” O hallotta az üzenetben az isteni vendég közeledő

lépéseinek szívet megdobogtató, örvendetes neszét, amihez azonban sajnos csak keveseknek volt fülük kortársai közül.

Az új fejlemény abban állt, hogy a szentély megtisztításának adventista tanítása összekapcsolódott a hit általi megigazulás teljesebb kinyilatkoztatásával. Olyan volt ez, mint mikor két folyó egy folyammá egyesül és hajót tud hordozni, amely utat talál rajta a kikötőig. Ellen White meglátta az üzenetben az isteni kegyelem dicsőséges eszközét, amellyel az Úr gondoskodik arról, hogy népet teremtsen, amely kész az ő eljövetelére. Ezért volt lelkes és ünnepélyesen megindult. Felismerte, hogy a Krisztussal való egyesülés azt is jelenti, hogy egyesülünk vele az engesztelés befejező munkájában, ami határozottan különbözik a szentély első részében végzett munkától - amelynek ajtaja most bezárult.” (Vö. Early Writings - Tapasztalatok és látomások, 55- 56, 260-261. 1.)

Egy cikksorozatában, melyet röviddel az 1888-as konferencia után írt, hétről hétre ismétlődően és nyomatékosan kinyilvánítja, hogy milyen mélyen érintett volt. Jones és Waggoner üzenete a szentély igazságának valóságával volt kapcsolatban. Figyeljük meg nyilatkozatainak hétről hétre ismétlődő crescendóját [legerőteljesebb, legkiemelkedőbb mondanivalóját]:

„Az engesztelés napján élünk és munkánknak összhangban kell lennie Krisztus munkájával, aki megtisztítja a szentélyt népe bűneitől. Senki se álljon ellene az Úr főpapi tisztében végzett munkájának, aki menyegzői ruhát akar magára öltetni az ő megjelenésére. Amint Ő van, úgy lesznek követői is ebben a világban. A nép elé kell tárnunk most azt a munkát, amelyet hitben látunk, amelyet nagy főpapunk teljesít a mennyei szentélyben.” (Review and Herald, 1890. január 21.)

„Krisztus a mennyei szentélyben van, és azért van ott, hogy engesztelési végezzen a népért... Megtisztítja a szentélyt népe bűneitől. Mi a mi munkánk? A mi dolgunk az, hogy összhangban legyünk Krisztus munkájával. Hit által... együtt kell működnünk vele, egységben kell lennünk vele... Egy népnek kell elkészülnie Isten nagy napjára.” (Uo. 1890. január 28.)

„Az a nép, amely azt vallja magáról, hogy a Föld színén élő bármely más népnél nagyobb világossággal rendelkezik, nem tanulmányozza és nem érti meg kellően Krisztus közbenjárói munkáját és a megváltás nagy és szent titkait.” (Uo. 1890. február 4.)

„Krisztus megtisztítja a mennyei templomot népe bűneitől és nekünk vele összhangban kell munkálkodnunk itt a Földön, megtisztítva a lélek templomát az erkölcsi szennyeződéstől.” (Uo. 1890. február 25.)

„Ragyogó világosság árad ki Isten trónjától, és vajon miért van ez? Azért, hogy elkészülhessen egy nép az Isten napján való megállásra.” (Uo. 1890. március 4.)

„Krisztus hangját, amely kijelenti nekünk az Atya nevét, határozottabban és világosabban halljuk abban az üzenetben, amely a legutóbbi két évben hangzik... Éppen csak derengeni kezd még előttünk, hogy mi is a hit.” (Uo. 1890. március 11.)

„Az elmúlt másfél év folyamán világosságot nyertetek a mennyből. Az Úr bele akarja vinni jellemetekbe és bele akarja szőni tapasztalatotokba ezt a világosságot...”

Ha testvéreink mind együtt munkálkodnának Istennel, nem volna kétségük afelől, hogy a mennyből való az az üzenet, amely az utóbbi két évben küldetett nekünk...

Tegyük fel, hogy kiiktatjuk azt a Krisztus igazságát hirdető bizonyágtételt, ami az elmúlt két év folyamán hangzott. Kikre tudtok rámutatni akkor, mint akik különleges világosságot közvetítettek a népnek?” (Uo. 1890. március 18.)

A Jones-Waggoner-üzenet Krisztus főpapi szolgálatának a gyakorlati vonatkozásaira irányította a figyelmet. Ebben az üzenetben egyesült egymással a szentély igazsága és a hit általi megigazulás, mint két nagy folyó. Jones világosan látta ezt a kapcsolatot. Az üzenet nemcsak hívott a szent életre, hanem az eszköztől is gondoskodott, amely által ez elérhető:

„A szentély megtisztítása az előképszolgálatban azt jelentette, hogy kitisztították és eltávolították a szentélyből »Izráel fiainak minden tisztátalanságát«, melyeket »mindenféle bűneikben elkövetett törvényszegések« okoztak és amelyek a naponkénti papi szolgálat által kerültek a szentélybe az év folyamán.

A szentélyszolgálatnak ez a befejező műve a szentélyért történt, de éppúgy a népért is, a népért való engesztelési szolgálat befejező műve is volt. A szentély megtisztítása kiterjedt a népre is, magában foglalta a népet éppúgy, mint a szentélyt magát...

És a szentélynek ez a megtisztítása előképe volt a valóságnak, ami az igazi, »az Úr és nem ember által épített« szentély és sátor, a Jézusban hívők minden - az ő mindenféle bűneikben elkövetett törvényszegéseik miatt keletkezett - tisztátalanságtól való megtisztítását jelképezi. És annak a megtisztításnak, a valódi szentély megtisztításának az idejét is kijelentette a Csodálatos Számláló az ő igéjében »2300 napnak«... amely idő az Úrnak 1844. esztendejében járt le.

Az igazi szentélynek ez a megtisztítása csakis azáltal történik, hogy egyrészt megszünteti az Úr a törvényszegést és véget vet a bűnnek a Jézusban hívők tökéletessé tétele által, másrészt pedig megszünteti a törvényszegést és véget vet a bűnnek a gonoszok elpusztítása által, és azáltal, hogy megtisztítja a világmindenséget a bűn minden nyomától, amely valaha is érintette. Isten titkának befejezése az evangélium munkájának befejezését is jelenti. Az evangélium munkája pedig úgy fejeződik be, hogy Isten először is eltávolítja a bűn minden maradványát a Jézusban hívőkből és Krisztus örökkévaló igazságát plántálja beléjük. Ezáltal teljesen kiábrázolódik Krisztus minden egyes hívőben, csakis Isten nyilatkozik meg az összes hívők emberi lényében és természetében. Azután, másodszor, azt is jelenti az evangélium munkájának befejezése, hogy Isten elveszíti mindazokat, akik nem fogadják el az evangéliumot (II. Thess. 1:7-10), mert nem az Úr eljárása az, hogy a végtelenségig életben tartson embereket, akik felől nyilvánvaló, hogy csakis arra fogják már felhasználni az életet, hogy önmaguk számára is mind több nyomorúságot halmozzanak fel...

A földi szentély szolgálata arról is tanúskodik, hogy a szentély megtisztítása és ezáltal az evangéliumi szolgálat befejezése érdekében mindenekelőtt annak a népnek kell véglegesen megtisztulnia, amely részt vesz ebben a szolgálatban. Más szavakkal ez azt jelenti, hogy a szentélyben magában nem fejeződhet be addig a törvényszegésektől, bűnöktől és tisztátalanságoktól való szabadítás és az Istennel való megbékélés műve, amíg meg nem valósul ez minden egyes személyben, aki része volt a szentély szolgálatának. A szentély nem tisztíthat meg addig, míg nem tisztul meg minden egyes hívő, aki ott imádja az Urat. A szentély maga nem tisztíthat meg addig, amíg a nép bűnvallomásai és a papi közbenjárás által a tisztátalanságok, törvényszegések és bűnök folyama árad a szentélybe... Ezt a folyamatot meg kell állítani, és pedig a forrásánál, a

szentélyhez tartozó hívők szívében és életében, mielőtt lehetséges lenne magának a szentélynek a megtisztulása.

Tehát feltétlenül a nép megtisztítása az elsődleges munka a szentély megtisztításánál...

És ez a tényleges célja az igazi szentélyben folyó igazi papi szolgálatnak... Krisztus áldozata és papi szolgálata a valós szentélyben örökre elveszi a bűnöket és tökéletessé teszi az oda járulókat, »örökre tökéletesekké teszi a megszentelteket« (Zsid. 10:14.)” (Jones: The Consecrated Way, 113-119. 1.)

A Jones-Waggoner-üzenet világosan felismerte, hogy a bűnök megbocsátása bírói döntés, amely egyes-egyedül a kereszten megvalósított elfedező áldozaton nyugszik. Tényszerű alapja van tehát. De azt is látták, hogy a megbocsátás bibliai fogalma a bűn tényleges „elvételét” is jelenti. Ennek alapján az 1888-as konferencia idejétől fogva világossá lett a fontos különbség a templomban folyó naponkénti, vagy szüntelen való szolgálat és az évenkénti szolgálat között, a bűnök megbocsátása és a bűnök eltörlése között. Az alábbi idézet Waggoner nézetét ismerteti velünk röviddel, a minneapolis konferencia után:

„Amikor Krisztus az ő saját életszentségének ruhájába öltöztet bennünket, nem a bűn eltakarására való köpenyről gondoskodik, hanem elveszi a bűnt. És ez azt mutatja, hogy a bűnök megbocsátása több a pusztá formánál, több a mennyei könyvekben való bejegyzésnél, ami a bűn áthúzását vagy érvénytelenítését eredményezné. A bűnök megbocsátása valóság, valami kézzelfogható dolog, valami olyasmi, ami életbevágóan érinti az egyént. Ténylegesen megtisztítja őt a bűntől, és ha megtisztult a bűntől, igaznak nyilvánítatik, minthogy bizonyosan átment egy radikális változáson. Valóban más emberré lett.” (Christ and His Righteousness, 66. 1.)

A Prófétaság Lelke nyomatékosan tanította, hogy a bűnök eltörlése mint Krisztus főpapi szolgálatának záróműve a megváltó munkájának csúcspontját jelenti:

„...a szolgálat tizenhét évszázadon át folyt a templom első helyiségében. Krisztus a bűnbánó hívők érdekében vérére hivatkozott. Biztosította számukra az Atya bocsánatát és pártfogását, de bűneik még bent maradtak a mennyei könyvekben. A jelképes szolgálat év végi

engesztelési munkájához hasonlóan Krisztus is, megváltási munkájának befejezése előtt, engesztelési szolgálatot végez a mennyben, hogy a bűnöket eltávolítsa...

S miként a földi szentély megtisztult jelképesen a bűnök szennyétől a bűnök eltávolításával, a mennyei szentély is ténylegesen megtisztul az ott nyilvántartott bűnök eltávolításával, azaz eltörlésével. A mennyei templom megtisztítása előtt azonban, a feljegyzések könyvét megvizsgálva, meg kell állapítani, hogy ki részesülhet - bűnbánata és Krisztusba vetett hite nyomán - az engesztelés áldásaiban.” (The Great Controversy - Nagy Küzdelem, 421-422. 1.)

„Azoknak, akik akkor élnek a földön, amikor Krisztus befejezi közbenjárását a mennyei templomban, a szent Isten színe előtt közbenjáró nélkül kell megállniuk. Ruhájuknak hófehérnek kell lennie, jellemüknek »a meghintés vére« által meg kell tisztulnia a bűntől. Isten kegyelme és kitartó emberi igyekezet által győzniük kell a bűn ellen vívott harcban. Miközben a vizsgálati ítélet folyik a mennyben, és Krisztus a bűnbánó hívők bűneit eltávolítja a templomból, megtisztulásnak, a bűntől való szabadulás különleges munkájának kell végbemennie Isten népe között a földön. Ezt a munkát még világosabban megismerhetjük a Jel. 14. fejezetében foglalt üzenetből.” (The Great Controversy - Nagy küzdelem, 379-380. 1.)

Ez a h. n. adventista tanítás és mozgalom szíve, amit sokkal jobban meg kell értenünk annál, mint ahogy eddig értettük. Az evangéliumi protestáns egyházakban lévő barátaink sem tekintenek száraz, áporodott, lelki haszon nélküli dogmatikai tételnek a mennyei szentély megtisztításának tanítását, ha mi magunk megértettük volna annak gyakorlati jelentőségét.

Waggoner helyesen látta meg, hogy bűneink semmiképpen sem törölthetnek ki a mennyei könyvekből anélkül, hogy előzetesen maga a bűn ki ne törölnék szívünkben. Ez az értelmezés nem arra irányuló törekvés volt, hogy valamiképpen „elsajátítsa” velünk a tant, hanem célja a tan gyakorlativá tétele volt, pontosan azon a módon, ahogyan a Nagy küzdelem c. könyv is tette, a fenti idézetek tanúsága szerint. Kétségtelen, hogy Ellen White fenti kijelentése megerősítette Waggonert meggyőzésében. A Review and Héráidban cikket jelentetett meg 1902-ben, amelyben még jobban kiszélesíti a fenti értelmezést. (Dokumentumok tanúsítják, hogy ebben az időben ő még mindig úgy tanította a szentély

igazságát, ahogy a h. n. adventisták mindenkor hitték. Lásd a fejezet végén található jegyzetet.)

„Ha a bűneinkről szóló összes feljegyzés kitöröltetnék is, akár Isten saját kezével, bűneink mégis megmaradnának, mert a bűn bennünk van. Ha kősziklába lennének vésve, és ez a kőszikla porrá őröltetnék, akkor sem lennének eltörölve ezzel bűneink. A bűn eltörlése csakis úgy történhet, hogy természetünkől, emberi lényünkől töröltetik ki a bűn.” Waggoner más, 1901-ből való kijelentéseiből világosan kitűnik, hogy nem magának a bűnös természetnek az eltörlésére gondol itt.⁷

A bűneltörlés a bűn természetünkől való kiirtását jelenti, úgyhogy nem fogjuk többé ismerni előző vétkeinket. „Az egyszer megtisztult imádóknak - akik ténylegesen megtisztultak Krisztus vére által - többé semminemű büntudatuk nem lett volna” - írja Zsid. 10:2 -, mert a bűn útja eltávozott tőlük. Kerestethetik bűnük, de nem találhatik. Örökre eltávozott tőlük, idegenné vált új természetük számára, és bár vissza tudják idézni emlékezetükbe, hogy elkövettek bizonyos bűnöket, de elfelejtik a bűnt magát, nem gondolnak többé arra, hogy bűnt cselekedjenek. Ebben áll Krisztus munkája az igazi szentélyben.

Egyetértett-e Ellen White ezzel a felfogással? Következő kijelentése 1896-ból való:

„A bűnbocsánat többet jelent annál, mint ahogy sokan feltételezik... Isten megbocsátása nem csupán bírói aktus, amellyel szabaddá tesz minket a kárhoztató ítélettől. Ő nemcsak megbocsátja a bűnt, hanem meg is térít belőle. Isten megmentő szeretetének a kiáradása az, ami átalakítja a szívet.”

⁷ Waggoner nem a bűnös természet eltörléséről beszél itt (azaz nem a perfekcionizmus álláspontját vallja), mert az 1901. évi generálkonferenciái ülészakon a következőképpen tanított: „Nehogy valami téves eszmét vegyünk be itt a gondolatainkba. Ne adjunk helyet annak az eszmének, hogy te vagy én valaha is olyan jók leszünk, hogy az Úrtól függetlenül is igaz életet tudunk élni. Ne gondoljátok, hogy ez a test meg fog térti. Ha ilyesmit fogadunk el, akkor ez súlyos nyomorúságba dönt és nagy bűnbe visz. Ne gondold azt, hogy romolhatatlanná teheted a romlandót. E romlandó csak az Úr eljövetelekor lesz romolhatatlanná, és nem előbb. E halandó csak az Úr megjelenésekor lesz halhatatlanná, addig nem. Ha emberek azt vallják, hogy testük büntelen és hogy összes belső ösztönzésük immár Istentől való, akkor összekeverik bűnös testüket Isten Lelkével.” (Bulletin, 146.1.)

(Thoughts From the Mount of Blessing - *Gondolatok a Hegyibeszédről*, 114. 1.; régi magyar kiadás, 118. 1., pontosított fordításban.)

Figyeljük meg gondosan, hogy Jones és Waggoner nem azt tanították, hogy a mennyei szentély megtisztítása egyenlő lenne Isten népe szívének a megtisztításával, vagyis hogy pusztán ebben állna a szentély megtisztítása. Teljes mértékben elismerték, hogy létezik egy igazi sátor a mennyben, úgy, ahogy ezt az úttörő h. n. adventisták hitték. Hitbeli bizonyágtételük teljesen megegyezett a Nagy küzdelemben (The Great Controversy) megfogalmazott kijelentéssel, amely szerint:

„Miközben a vizsgálati ítélet folyik a mennyben, és Krisztus a bűnbánó hívők bűneit eltávolítja a templomból, megtisztulásnak, a büntől való szabadulás különleges munkájának kell végbemennie Isten népe között a Földön. Ezt a munkát még világosabban megismerhetjük a Jelenések 14. fejezetében foglalt üzenetből.” (425. I.) Más szavakkal: Isten népe szívbéli megtisztulása a földön nagy Főpapunk mennyei munkájával párhuzamos és azt kiegészítő munka. A hívő egyház együttműködik, összhangban van Krisztus munkájával. Íme Waggoner világos megállapítása, 1900-ban, Angliában kiadott művéből:

„Hogy Istennek van szentélye a mennyben és hogy Krisztus ott szolgálatot teljesít - efelől senkinek sem lehet kétsége, aki az írásokat olvassa... A szentély megtisztítása, amelyet a Szentírás úgy mutat be nekünk, mint amely közvetlenül megelőzi az Úr eljövetelét, egybeesik Isten népe megtisztításával a Földön, és elkészíti őket az Úr megjelenésekor bekövetkező elválózásra...”

Jézus élete (jellemje) tökéletesen kiábrázolódik követőiben, nem csupán egy napra, hanem egyszer s mindenkorra, az örökkévalóságra.” {The Everlasting Covenant, 365-367. 1.)

Waggoner nem adventistáknak írta ezeket és ezért törekedett arra, hogy egyszerűvé tegye számukra a szentélymegtisztítás egyedülálló adventista tanításának gyakorlati lényegét. Alapelveileg nincs különbség a naponkénti szolgálat által nyert bűnbocsánat és az évenkénti szolgálatban megvalósuló bűneltörlés között. Éppúgy nincs különbség a kettő között, mint ahogy a korai és késői eső között sincs, ami a le- eső víznek a minőségét illeti. Mind a bűnbocsánat, mind a bűneltörlés Krisztus vére által történik, amely kiontatott a Golgota keresztyén.

De a földi szentély előképszolgálata világosan tanította, hogy a bűnbocsánat kegyelmét megvetheti később a bocsánatban részesült bűnös és a bűn újra tevékeny lehet az életében. És a bűn a tudatunknál sokkal mélyebben is gyökerezhet bennünk és a nagyobb intenzitású [erejű, mélyebben megmozgató] kísértések és próbák idején elesésünket okozhatja. Ilyen lesz például a fenevad bélyegével kapcsolatos próba. Ezért jönnie kell az el pecsété lésnek, amely olyan győzelmet jelent, amelytől soha többé nincs elfordulás. Az elpecsételés egyenlő a bűnök eltörlésével, a Jézus eljövételére való előkészülettel.

Amint az előző fejezetben láttuk, senki sem jelenti majd ki önmagáról, hogy ő elpecsételt vagy hogy bűnei eltöröltettek, sőt tudni sem fog arról, hogy ez megtörtént. Minél közelebb kerül egy hívő Krisztushoz, annál bűnösebbnek és méltatlanabbnak érzi magát. A Nagy Főpap azonban véghezviszi a maga tervét mindazokban, akik nem állnak ellent néki, illetve az ő munkájának, amelyet főpapi tisztében végez.

Waggoner így folytatja tovább a szentély tanáról való magyarázatát, amelyet nem adventisták számára fogalmazott meg Angliában:

„Nincs idő és hely itt ahhoz, hogy részletekbe bocsátkozzunk. Be kell érünk azzal, hogy annyit mondunk, Dn. 9:24-26 összehasonlítja Ezsdrás 7. fejezetével, tanúsítja, hogy a próféciában említett »napok« i. e. 457-ben kezdődtek és 1844-hez vezetnek... De felteheti valaki ezt a kérdést: Miféle kapcsolatban lehet az 1844-es dátum Krisztus vérével, hiszen ez a vér nem lehet hatásosabb az egyik időszakban, mint a másikban? Hogyan lehet akkor azt mondani, hogy egy bizonyos időben a szentély megtisztítatik? Nem tisztította-e meg Krisztus vére folytonosan az élő szentélyt, az egyházat?

A válasz az, hogy azért történik a »különleges megtisztítás, mert ez a vég ideje«. A bűnnek véget kell vetni és a megtisztítás munkájának teljessé kell lennie egy napon... Tény, hogy a múlt század közepe óta új világosság ragyog elő, és az Isten parancsolatairól és Jézus hitéről szóló igazságról olyan kinyilatkoztatás tárul elénk, mint soha azelőtt és hirdetik az üzenet hangos kiáltása: »íme a ti Istenetek!« (British Present Truth, 1901. május 2., 324. 1.)

Előfordul, hogy egy ember tanításai világosabban tükröződnek vissza azokban, akik hallgatták és elfogadták, mint a saját szavaiban. Figyeljük

meg például, hogyan értette ezt a témát kb. ugyanebben az időben W. W. Prescott:

„Különbség van a bűnök megbocsátása és a bűnök eltörlése között. Különbség van a bűnök bocsánatát és a bűnök eltörlését prédikáló evangéliumhirdetés között. Mindenkor és ma is bőszeges gondoskodás történik a bűnök megbocsátásáról. A mi időnkben azonban gondoskodás történik a bűnök eltörléséről is. És a bűnök eltörlése az a szolgálat, amelyet a mi Főpapunk a mennyei szentély legszentebb helyén végez, és ez a szolgálat változást hoz létre Isten ma élő népe szolgálatában, üzenetében és tapasztalatában is, akár úgy, hogy felismerik, akár úgy, hogy tapasztalják a változás tényét. Határozottan kifejezésre kell jutnia ennek a bizonyoságtételnek a harmadik angyal üzenetében, és ezzel természetes módon megvalósul az evangéliumi szolgálat legvilágosabb kinyilatkoztatása a mi korunk számára, megvalósul a bűnök eltörlése maga, és ezzel elkészül az út az Úrnak.” (Generál Konferenciai Bulletin, 1903, 53-54. 1.)

Prescott Jonestől tanulta ezt az egyedülálló látást, aki a következőképpen tanított 1893-ban:

„Mi történik akkor, amikor mint nép, mint testület, mint egyház, elnyerjük Ábrahám áldását... A Lélek kitöltetése. így van ez az egyes emberrel is. Amikor egy ember hisz Jézus Krisztusban és elnyeri a hit általi megigazulást, akkor befogadja a Szentlelket, ami a szív körülmetélését jelenti számára. És amikor az egész nép, mint egyház elfogadja Ábrahám áldását, a hit általi megigazulást, mi akadályozza meg akkor abban, hogy befogadja Isten Lelkét? (A gyülekezet: Semmi.) Itt vagyunk hát... Mi tartja vissza akkor a Szentlélek kiárasztását? (Egy hang: A hitetlenség.)” (Generál Konferenciai Bulletin, 1893, 393. 1.)

Vajon határozottan támogatta-e Ellen White a szentély megtisztítása jelentőségének ezt a megértését? Még az adventmozgalom leg kezdetén néhány olyan kijelentést tett, amelyek ma talán még meglepőbbek számunkra, mint voltak az ő nemzedékében. Még adósok vagyunk azzal, hogy igazán felbecsüljük mélyreható jelentőségüket. Leírja azt a változást Krisztus szolgálatában, amit a mennyei szentély első részéből a második részébe való átlépése idézett elő 1844-ben:

„Ezután láttam Jézust, a nagy Főpapot, az Atya előtt állni. ... Azok, akik Jézussal együtt felemelkedtek, azaz hitben a szentek szentjébe

kövezték Őt, így imádkoztak: »Atyánk, add nekünk Lelkedet!« Erre Jézus kiárasztotta rájuk a Szentlelket. Jézus leheletében világosság, hatalom, sok szeretet, öröm és békesség volt.” (Early Writings - Tapasztalatok és látomások, A 2300 nap vége c. fejezet, 55. 1.)

Ha igaz az, hogy „elesett Babilon, a nagy város”, akkor nagyon is nyilvánvaló, hogy az igazi szeretet egyetlen lehetséges forrása Krisztus szolgálata kell hogy legyen a legszentebb helyen. Azoknak a névleges keresztényeknek pedig, akik visszautasították azt, hogy hitben kövessék Krisztust, nélkülözniük kell a Szentlélek igazi kiadását. Ezt mondja el a továbbiakban:

„Most ama csapat felé fordultam, amely leborulva a királyiszék előtt tartózkodott: még mindig nem tudták, hogy Jézus elhagyta őket. Úgy látszott, mintha Sátán lett volna a királyiszék mellett, s megkísérelte Isten művét munkálni. Láttam, amint feltekintettek a trónhoz és így imádkoztak: »Atyánk, add nekünk Lelkedet!« Sátán erre rájuk árasztotta szentségtelen befolyását: leheletében sok világosság és erő volt, de hiányzott belőle a mindent megédesítő szeretet, az öröm és békesség.” (Uo. 56. 1.)

Komolyan kell vennünk ezeket a szavakat úgy, ahogy hangzanak? Bizonyára, és akkor a legborzalmasabb valóság mered elénk: az eltökélt, ravasz ellenség, aki minden igazság ellensége, korunk névleges keresztényeivel szemben elköveti legokosabb, de egyben legrettenetesebb csalását, amelyet több évezredes tapasztalata alapján dolgoz ki. És azt látjuk, hogy csakis a szentély megtisztításának és Krisztus szolgálatának a pontos megértése őrizhet meg attól, hogy megcsalattassunk.

Szintén a Tapasztalatok és látomások c. könyvben leírja az Úr szolgálója azoknak a hit általi megigazulásról vallott népszerű, de téves tanításoknak a természetét és elterjedtségét, amelyek Krisztus legszentebb helyen végzett szolgálata megértésének a hiányából fakadnak:

„Láttam, hogy a névleges egyházak éppúgy keresztre feszítették ezeket az üzeneteket, miképpen hajdan a zsidó papi fejedelmek és a római helytartó keresztre feszítették Jézust. Ezért nincs tudomásuk a szentek szentjébe vezető útról, s nem is részesülhetnek Jézus közbenjárói szolgálatának áldásaiban. Ahogyan hajdan a zsidók továbbra is bemutatták haszontalan áldozataikat a földi szentélyben, épp úgy küldik ők is haszontalan imáikat a mennyi templom ama részébe, amelyből Jézus már távozott s amelyet már bezárt. Sátán örül ennek a csalásnak, vallásos

jelleget ölt magára s önmagára irányítja ezeknek a névleges keresztényeknek a figyelmét. Hazug csodái és jelei által csapdájába csalja őket... Sokszor úgy jelenik meg, mint a világosság anyala s hamis reformációk által igyekszik befolyását kiterjeszteni. Az egyes egyházak rendkívül büszkék és azt hiszik, hogy a jó Isten csodálatosan dolgozik értük, holott az eredmények, melyeket elérnek, idegen lélek művei... Láttam, hogy Istennek számos hűséges gyermeke van a névleges adventisták és az elbukott egyházak között is, és még mielőtt a hét csapás kiöntetik a földre, az őszinte és igaz lelkeket és lelkészeket kihívják onnan és ők örömmel elfogadják az igazságot. Sátán ezt jól tudja, ezért, még mielőtt elhangoznék a harmadik angyal hangos kiáltása, izgalmatokat idéz elő ezekben az egyházakban, hogy a hívek azt higgyék, Isten velük van. Azt hiszi, hogy ily módon sikerül neki az őszinte lelkeket továbbra is félrevezetni és elhitetni velük, hogy Isten még mindig munkálkodik az egyházakért. Azonban a világosság fényesen felragyog és az őszinte lelkek elhagyják az elesett egyházakat s a »maradék« -hoz csatlakoznak.” (Early Writings - Tapasztalatok és látomások, Szilárd álláspont c. fejezet, 261. 1.)

Ki az a lélek, amelyről úgy beszél, mint idegen lélekről? Nyilvánvalóan egy hamisított utánzat ez a lélek, amely ügyesen arra van szánva, hogy hasonlítson az eredetihez, és ha lehetséges, a legbecsületesebb hívőket is megcsalja. A fenevad jele nem durva, nyilvánvaló csalás lesz! Magába foglalja majd a hit általi megigazulás megtévesztően hasonló hamisítványát.

A Krisztus eljövételére való előkészület magában foglalja azt is, hogy megtanuljunk olyan bensőségesen ismerni őt, hogy a csalás törébe esés lehetetlenség legyen számunkra. Ezt sugalmazza a házassági kapcsolat bizalmas belső közösségének és szeretetének a képe, amely annyira szoros közösséget hoz létre. A következő gondolatok Jonestól valók, az 1890-es évekből. Bár a Review and Héráid cikkeiben jelentek meg először nyomtatásban az évtized későbbi éveiben, Jones sokkal korábban is vallott meggyőződését képviselik. Az 1888-as üzenet lényegének az összegezései voltak ezek a gondolatok:

„Amikor Jézus eljön, azért jön el, hogy magához vegye népét. Azért jön, hogy önmaga elébe állítsa dicsőséges egyházát, amelyen »nincs szeplő vagy sömörögzés vagy efféle«, hanem »szent és feddhetetlen«. Ez azt jelenti, hogy látni fogja önmagát tökéletesen visszatükröződve összes szentjeiben.

És mielőtt eljönne ebből a célból, népének ebbe az állapotba kell jutnia. Mielőtt Ő jön, a tökéletesség állapotába kell jutnunk, teljesen Jézus képmásává kell lennünk (Ef. 4:7, 8, 11-13). És a tökéletességnek ez az állapota, Jézus teljes képmásának ez a kifejlődése minden egyes hívőben, azonos Isten titkának befejeződésével, ami nem más, mint »Krisztus tibennetek, mint a dicsőségnek ama reménysége«. Ez a beteljesedés és tetőpontra jutás valósul meg a szentély megtisztításában... És a bűnök eltörlése pontosan ezt jelenti, a szentélynek ezt a megtisztítását, mindennemű törvényszegés befejeződését az életünkben, minden bűn kiirtását a jellemünkől. Isten igazságának belénk plántálását, ami a Jézus Krisztusban való hit által történik...

Ezért meg kell bánnunk most bűneinket és meg kell térnünk úgy, mint soha azelőtt, hogy eltöröltessenek bűneink és véglegesen, örökre eltűnjenek ezek az életünkben.” {The Consecrated Way, 123-125. 1.)

Lássuk ezt a gondolatot Jones 1893-as generálkonferenciai ülészakon tartott prédikációiban, amelyekről Ellen White azt mondotta, hogy újra ki kellene adni őket (1908, 230. sz. levél):

„»Azok, akik elviselnek minden próbát, megszívlelték a Hű Tanúbizonyosság bizonyágtételét és el fogják nyerni a késői esőt, hogy részesülhessenek az átváltozásban.« (A fenti mondatban szabadon idézte, illetve parafrázisszerűen értelmezte azt, amit előzőleg a Bizonyágtételek — Testimonies — 1. kötetének 187. lapjáról olvasott.) Testvéreim, nem találtok-e hatalmas, boldogító üzenetet abban a gondolatban, hogy mindez azért történik, hogy a késői eső felkészítsen minket az átváltozásra?... Amikor Isten most jön és szól hozzád és hozzám, ez mind azért van, mert át akar változtatni bennünket, de nem változtathatja át a bennünk lévő bűnt, vagy talán igen? Ebből az következik, hogy Isten abból az egyetlen célból mutatja meg nekünk a bűn szélességét és mélységét, hogy megmenthessen bennünket és az átváltozásban részesíthessen.” (Generál Konferenciai Bulletin, 1893, 205. 1.)

„Az utóbbi időben gondolkoztam azon, hogy vajon nem tudatosan így kell-e fogalmaznunk, hogy Isten titkának be kellene fejeződnie, ahelyett, hogy így mondanánk: be fog fejeződni. Régen befejeződhetett volna már... Mert miben is áll? »Krisztus tibennetek, mint a dicsőségnek ama reménysége.«” (Uo. 150. 1.)

Ha bármilyen úton is össze vagy fonódva e világgal - lelkületben, gondolkodásmódban, eszmékben, kívánságokban, hajlamokban -, akár csak egy hajszálnyira is, hacsak olyan vékony szálon vagy is e világhoz kötve, mint egy hajszál, ez a kötődés megrabol téged attól az erőtől, amelynek benne kell lennie abban a felhívásban, amely figyelmezteti majd a világot a világot uraló gonosz hatalommal szemben (a fenevad és annak képe), annak érdekében, hogy teljesen és végérvényesen különüljenek el ettől a hatalomtól.” (Uo. 123. I.)

„Testvéreim, Krisztus dicsőséges üdvösséget jelent mindazok számára, akik szabaddá válnak a bűntől. Hagyjuk, hogy megtisztítson most bennünket a bűntől, hogy meg ne emésztessünk az ő dicsősége megjelenésekor, hanem átváltozzunk az ő dicsőségének hasonlatosságára. Ez az, amit Ő akar.” (Uo. 115. I.)

„Testvéreim, a legrendkívülibb időben élünk, amit csak a világ valaha is látott. O, bárcsak odaszentelnénk magunkat Istennek úgy, amint illik azokhoz, akik ebben az idők teljességében élnek!... Mondom néktek testvéreim, Isten ereje most azonnal szándékozik tenni valamit. O, bárcsak alárendelnénk néki mindent, hogy cselekedhessék!” (Uo. 111-112. I.)

„Félelmetes helyzet ez. Arra készítet bennünket, hogy szembenézzünk az olyan megszentelődésnek az igényével, amelyről egy lélek sem álmodott azelőtt, és olyan odaszentelődésre kapunk hívást, amely meg fog tartani bennünket Isten jelenlétében. És mindezt azzal a szintén félelmetes gondolattal együtt kell fontolóra vennünk, hogy »itt az idő, Uram, hogy cselekedjél, mert semmivé tették a te törvényedet.«”

„Testvéreim, ott van ezen felül az a félelmetes kijelentés is, amely összecseng ezekkel a gondolatokkal, amely Ausztráliából érkezett számunkra... »Valami nagy és döntő dolog ideje érkezett el, és pedig most azonnal. Bárminemű kétsedelem kompromittálja Isten jellemét és trónját.« Testvéreim, a mi gondtalan, közönyös magatartásunkkal Isten trónját, uralmát veszélyeztetjük.” (Uo. 73. I.)

E rendkívül értékes üzenet része volt a Krisztus tisztelete iránt tanúsított nagyobb figyelem is. Minél közelebb kerül egy ember Krisztus keresztségéhez, annál kevésbé lesz jellemző rá a saját biztonságáért való aggodás. A Krisztus és Sátán közötti nagy küzdelem diadalmos lezárulásának sokkal nagyobb gondja fogja betölteni. Waggoner is ugyanazt az eszmét vallotta:

„»Hogy igazolva lehess beszédedben és győzedelmeskedhess, amikor megítélnek téged.« (Rm. 3:4) Isten most vád alatt van Sátán részéről, igazságtalannak, közömbösnek, sőt kegyetlennek állítja be Őt az Ellenség. Emberek ezrei visszhangozzák ezt a vádat. De az ítélet kijelenti majd Isten igazságát. Jelleme az emberéhez hasonlóan megítélés alá kerül. Az ítéletben minden, a teremtés óta elkövetett cselekedet ítéletre kerül mindenki előtt, minden kihatásával együtt, és ez vonatkozik mind Isten, mind pedig az ember cselekedeteire. És amikor minden nyilvánvalóvá lesz, az ítélet tökéletes világosságában, akkor Isten felmentetik mindennemű rossz cselekedetnek a vádja alól, még ellenségei részéről is.” (Idők Jelei, 1896. január 9.)

Ez az első angyal üzenete. Az Isten iránti tisztelet ténylegesen megnyilatkozik népének jellemében. És az Úr tisztelete és trónja sértetlensége iránt tanúsított figyelmen és törődésen kívül semmilyen más indíték nem tudja elvezetni Isten népét az önzés és a bűn feletti győzelemre. Ez az indíték azonban hatalommal teljes. Ez a lelkiület és gondolkodásmód nem más, mint maga az újszövetségi hit!

Krisztus második eljövele jelenti a h. n. adventista üzenet végső hitelesítését. Nevünk maga is kifejezi az Úr adventje iránti bizalmunkat. Ha az Úr soha nem jönne el, nem lenne alapja annak, hogy népként létezzünk. És ha bizonyos is az eljövele, elhalasztódhat sok évtizedre vagy évszázadra, és akkor szintén nincs létjogosultsága a létezésünknek, mert ismételten mondtuk, hogy Jézus eljövele közel van, mert Ő így mondom. Nem a mi becsületünk forog kockán, hanem az Ővé. Ki üdvözlne olyan Üdvözítőt, akinek a becsülete megrendült?

Vajon siettetheti-e és késleltetheti-e Isten népe az Úr eljövételét? Egészen általánosan elterjedt az az eszme, hogy Isten szuverén akarata visszavonhatatlanul meghatározta az advent idejét, éppúgy, mint ahogy a gong ütője rögzítve van az időmérő óráknál. Amikor a gongütő megmozdul és ráüt a gongra, akkor leereszkedik a felvonászáró függöny a történelemre és visszatér az Úr. Mindaz, amit nekünk tenni kell: egyfajta várakozó és figyelő játszmát játszani, rajta tartva figyelő tekintetünket az idők jelein, miközben megpróbáljuk a legjobbat tenni, mindkét világ - a földi és a mennyi - javára. Ez a széles körben uralkodó nézet a második adventről, alapvetően énközéppontú és nem is eredményezhet mást, mint állandó langyosságot. Krisztus azt mondja, hogy az ő eljövele közel van. Vajon bízhatunk-e abban, amit Ő mond?

Az 1888-as üzenet új, az eddigitől különböző és lelket felrázó felfogást vezetett be. A Krisztus iránti szeretetnek azt a mély, szívből jövő újjáéledését idézte fel, amely az 1844-es éjféli kiáltás résztvevőit is jellemezte. A South Lancasterben tartott összejövétel diákjai részesedtek ebben a lelkületben azon az együttlétben, amelyet az 1888-as konferenciát követően tartottak. „Csaknem minden diákot érintett a mennyei áram fuvallata és olyan élő bizonyágtételek hangzottak el, amelyeket az 1844-es csalódás előtti bizonyágtételek sem haladtak felül.” (Review and Héráid, 1890. március 4.) Ha ilyen lelküiét tölt be bennünket, akkor azt kívánjuk, hogy az Úr hamar eljöjjön. És Ő jön, mihelyt népe valóban akarja, hogy jöjjön. Ellen White ezt mondja:

„»Mihelyst pedig a gabona arra való, azonnal sarlót ereszt reá, mert az aratás elérkezett.« (Mk. 4:29) Krisztus sóvárogva várja, hogy képmása megmutatkozzék egyházában. Amikor Krisztus jelleme tökéletesen testet ölt az ő egyházában, akkor eljön érettük, hogy magáénak igényelje őket, mint a saját tulajdonát. Nemcsak az a kiváltsága minden kereszténynek, hogy várja, hanem, hogy siettesse is a mi Urunk Jézus Krisztus eljövetelét. (Lásd II.Pt. 3:12.) Ha mindazok, akik Krisztus nevét vallják, gyümölcsöt teremnének dicsőségére, gyorsan befejeződne az evangélium magvetése az egész világon: az utolsó termés is hamar beérne, és Krisztus eljönne, hogy begyűjtse a drága gabonát.” (Chrisf s Object Lessons - Krisztus példázatai, 69. l.; 1983-as magyar kiadás, 40. l.)

Hogy hangzik a ti szívbeli válaszotok? Mondod-e az apostollal együtt: „Bizony jövel, Uram Jézus!”?

Megjegyzés

Bizonyos tényezők fontosak a Waggoner-féle tanítás és a szentély megtisztítására vonatkozó történelmi h. n. adventista tanítás kapcsolatát illetően:

1. Egyesek azt a vádat emelik Waggoner ellen, hogy komoly hibát követett el, amikor a mennyei szentély megtisztítását Isten népének a szívbeli megtisztítására vonatkoztatta, mert ezzel szubjektivizált egy objektív igazságot. Nem igaz, hogy Waggoner (vagy Jones) a szentély megtisztítását csupán erre a munkára, Isten népe szívbeli megtisztítására korlátozta volna. Waggoner úgy beszél a mennyei szentély megtisztításának az objektív munkájáról, mint amely „egybeesik a szíveket megtisztító munkával”. (Lásd: *The Everlasting Covenant*, 366-367. 1.) És ez a felfogás nem tekinthető téves állásfoglalásnak, mert Ellen White is vonatkoztatta Isten népe szívbeli megtisztítására a mennyei szentélyben folyó munkát, amint ezt a fejezetben idézett kijelentései tanúsítják. Az „elsajátíttatás” kifejezés (amellyel Waggoner tanítását minősítik) a római katolikus misztikából kölcsönzött szó, és semmi köze sincs az „Isten titka befejezésével” (Jel. 10:7) kapcsolatos bibliai tanításhoz, amely „Krisztus tibennetek, mint a dicsőségnek ama reménysége” (Kol. 1:27). Az ilyen tanításnak az „elsajátítása” szükségszerűen azt a kíváncsalmat foglalná magában, hogy pusztán énközpontú igyekezetre alacsonyíttassék le az üzenetben foglalt megtérésre hívás.
2. Esetenként Waggoner 1916. május 28-án kelt, utolsó levelét idézik annak érdekében, hogy lefokozzák a szentély megtisztításáról szóló tanításának az értékét. Azt írja Waggoner ebben az 1916-ból való levélben, hogy gyakorlatilag már 25 évvel korábban feladta a szentélyre vonatkozó ortodox h. n. adventista nézetét. Ez az időmeghatározás 1891-hez vezet vissza. De amit túlságosan bizonygatnak, az sokszor nem úgy van. Figyelembe kell vennünk az alábbiakat:
 - a) Waggoner számos, 1891-1902-ben keletkezett írása tanúsítja, hogy ebben az időben még sem fel nem adta, sem le nem értékelte a szentély tanát.
 - b) 1891 és 1896 között számos, az egész időszakot folyamatosan végigkísérő jóváhagyás származott Ellen White tollából erre az

üzenetre vonatkozóan. Még csak egy halvány utalás sincs arra nézve, hogy Waggoner ebben az időben eltért volna a hittől ezt az életbevágóan fontos tantételt illetően. Ismerve Ellen White nagy óvatosságát és lelkiismeretességét, és figyelembe véve, hogy prófétai lelki ajándékot érvényesített szolgálatában, elképzelhetetlen, hogy nem észlelt volna ilyen radikális eltérést az üzenettől.

- c) Ha Waggonernek ezt a valószínűleg kiadatlan és kétes értékű 1916-os kijelentését hitelesnek fogadnánk el, akkor ez nagyon nehéz problémákba bonyolítana bennünket. (Egy végzetes szívroham megakadályozta Waggonert abban, hogy személyesen postázza ezt az M. C. Wilcoxnak írt levelét.) Ahhoz a következtetéshez kellene jutnunk, hogy Waggoner becstelen képmutató volt 1891 és 1902 között, mert bőséges dokumentáció tanúsítja, hogy nyilvánosan és erőteljesen tanította a szentély tanát ebben az egész időszakban. (Lásd például az angliai Presenth Truth 1901. május 23-ai számából idézett kijelentéseket.) Nem vinne-e ez túl messzire, figyelembe véve Ellen White jóváhagyásait és életműve általános pozitív hatását ebben az időszakban, amely munkásságának virágkora volt?
- 3. A józan megfontolás arra a következtetésre kényszerít, hogy Waggoner bizonyára tévedett 1916-os levelében. Sokkal elfogadhatóbb ez, mint az a feltételezés, hogy valamiféle gyáva, képmutató lett volna azoknak az éveknek a során, amikor Ellen White olyan lelkesen támogatta őt. A levél írásakor, 1916-ban viszont egy megkeseredett, vereséget szenvedett, zavart ember volt. A huzamos ideig tartó magányosság és a hittestvéreitől elszenvedett ellenállás vámot vetek tőle. Mivel testvérei „nagy mértékben elvetették” üzenetét (vö. Selected Messages, I. köt. 234-235. I.), sohasem tudott túllépni a késői eső és a hangos kiáltás kezdetének problémáján. Sohasem tudta megelégtetni lelke szomjúságát a szentély megtisztítására vonatkozó adventista tanítás jelentőségének jobb megértésére nézve.

Legfeljebb azt mondhatta 1916-ban, hogy már olyan korai időben, mint az 1891-es esztendő, kísértések kezdték megkörnyékezní őt, hogy kételkedjék magában a tanban. De aligha lenne helyénvaló azt mondani, hogy engedett ennek a kísértésnek,

miközben nyilvánosan tanította a szentély tanát. A rá jellemző nyíltság és őszinteség ismeretében azt kell mondanunk, hogy ha tényleg megváltozott volna a felfogása ebben az időben, akkor azt másképpen juttatja kifejezésre, s nem rejtette volna el becstelenül a valódi véleményét.

Összefoglaló kérdések az 1888-as üzenethez

(Róbert Wieland: „Az 1888-as üzenet” c. könyve alapján tartott Biblia-hetek tanulmányainak összefoglalása)

1. *Melyik igei kijelentés teszi bizonyossá, hogy a hit általi megigazulás ismerete és tapasztalata az adventnép legnagyobb szükséglete ma?*

Jel. 3:18/a - „Tűzben megpróbált arany” - igazi hit (I.Pt. 1:7). „Fehér ruha, amelyből nem látszik ki a mezítelenség rútsága” - Krisztus igazságába öltözés (Jel. 16. fejezet).

2. *Mi szükséges ahhoz, mi készít elő arra, hogy igazán elfogadjuk és kövessük ezt az igazságot mint Krisztus által felkínált gyógyszert?*

Jel. 3:18/b - Gyakorta „meg kell kennünk szemünket” a Laodiceai üzenet „szemgyógyító írával”, mert „nem tudjuk” súlyosan „beteg” állapotunkat, „vakok” vagyunk vele szemben (Jel. 3:17).

3. *Mi a hit általi megigazulás rövid meghatározása?*

Krisztus igazságának elnyerése hit által.

4. *Mi a „Krisztus igazsága”, amelyet el kell nyernünk? Krisztus öröktől fogva létező isteni igazságáról van szó, vagy földi életének igazságáról?*

Csakis földi életének igazságáról, mert mi földi lények vagyunk, tehát csak az Emberfia Jézus igazsága az, amire egyáltalán gondolhatunk.

5. *De megközelíthető-e számunkra akár csak Krisztus földi életének igazsága is, miénk lehet-e valaha? Miért gondolja azt a hívő*

keresztények legnagyobb része, hogy még ez is elérhetetlen számunkra?

Úgy gondolják, hogy Krisztus Isten Fia volt itt a Földön, alapvetően más, mint mi. Csodálatosan igaz volt földi élete, de ezt mi csak azért tűzhetjük magunk elé példaképül, hogy valami igen keveset megvalósítsunk belőle.

6. *De mit tanít a Szentírás? Mennyire magas célt tűz elénk? Vajon komolyan gondolja ezt? Súlyos terhet rónak ránk ezek az ígék, vagy pedig örömhírt jelentenek számunkra?*

Mt. 5:48; Kol. 1:28.

7. *Miért tűnik elérhetetlennek mégis az első benyomásra mindnyájunk szemében, hogy bárki ember követhesse Krisztus igaz életét a Földön? Miért nem tudunk mi igaz életet élni a magunk erejéből az írás szerint sem?*

Gál. 2:16; Rm. 8:3/a, 7; Mk. 14:28; Rin. 7:14-25.

A „test” szó, átvitt értelemben, az önzés öröklött hajlamaival megrontott emberi természetet jelenti a Szentírásban. Isten tökéletes igazsága és hatalmas tekintélyű törvénye is erőteljes és a lélek legőszintébb készsége is megtörik a természet hatalmán, mert Sátán ezáltal belülről tud kísérteni minket, a „tulajdon kívánságainkon” keresztül (Jak. 1:15), önmagunkat pedig nem tudjuk megtagadni.

8. *De mit mond az írás? Milyen testben, természetben élt Jézus tökéletesen igaz életet a Földön?*

- a) Igék, amelyek megmagyarázzák, hogy milyen emberi testben, természetben született Jézus e világra és élt itt közöttünk:

Jn. 1:14 (Gondoljunk a „test” szó átvitt értelmű jelentésére, vö.: I.Kor. 15:50; Rm. 8:3; Rm. 1:3; Zsid. 2:14-18; 4:15-5:2).

- b) Igék, amelyek Jézus földi életének teljes büntelenségéről szólnak: Zsid. 7:26; Jn. 14:30; Zsid. 4:15; Un. 3:5.

„Az Üdvözítő szegényes születése csak kezdete volt rendkívüli megalázkodásának. Ha Isten Fia akkor vált volna emberré, mikor Ádám még Edenben élt ártatlanságában, ez a tette még akkor is szinte felfoghatatlan leereszkedés lett volna. Földre jöve telekor azonban már a bűn négyezer éves rabszolgasága gyengítette le az emberiséget. Mint Ádám minden leszármazottja, úgy Ő is magára vette az átöröklés vasszabályait minden kihatásával együtt, ilyen örökséggel terheltlen osztozott az emberi lét mindennapi fáradaiban és kísértéseiben, hogy nekünk a büntelen, tiszta élet példáját adja.” (E. G. White: A világ reménye, Mert ma született néktek a Megtartó c. fejezet régi kiadása, 36-38. 1.)

„Sátán rámutatott Ádám bűnére, hogy bebizonyítsa, mennyire igazságtalan Isten törvénye és ennek követelményei be nem tarthatóak. Ezért a mi emberi természetünket felöltözve kellett Krisztusnak Ádám törvényszegéseit jóvátenni. Pedig Ádámot még nem terhelték a bűn átkos következményei, amikor a kísértő megtámadta. Tökéletes, érett férfiúságában állt szemben a Gonosszal, teljes testi, lelki és szellemi erejében. Fenséges édeni környezetében élt és naponta érintkezett mennyi lényekkel. Egészen ellentétes körülmények között vonult Jézus a pusztába, hogy megmérkőzzék Sátánnal. Az emberiség már négyezer éven át fokozatosan gyengült testileg, lelkileg és jellemében, az Üdvözítő azonban mégis magára vette az elfajult emberiség minden gyengeségét. Csak így volt lehetséges, hogy az embereket a mélyleges züllöttségből kimentse.

Sokan azt állítják, hogy az Üdvözítő a kísértésekben nem is eshetett volna el. Ez tévedés! Hiszen másként nem is képviselhette volna a bűnös embert. Nem vívhatta volna ki a győzelmet, amelyet Ádám elvesztett. Ha tehát nekünk bármi módon nehezebb küzdelmet kellene megvívunk, mint Krisztusnak, akkor nem tudna rajtunk segíteni. Ezért az Üdvözítő magára vette emberi természetünket, minden gyengeségével, sőt azzal a lehetőséggel is, hogy a kísértésekben elbukik. Minket nem terhelhet olyasmi, amit Ő el nem hordott érettünk.” (E. G. White: A világ reménye, A megkísérlés c. fejezet régi kiadása 84-85. 1.)

„Most megértette Nikodémus az Urat. A póznára tűzött rézkígyóról szóló hasonlat (IV.Móz. 21:3-9) megvilágította előtte az

Üdvözítő földi küldetését. Amikor a pusztában a zsidók közül a tüzes kígyók marásától sokan meghaltak, Isten megparancsolta

Mózesnek, hogy készítsen egy rézkígyót és tüzze azt fel egy póznára. Azután kihirdették az egész táborban, hogy aki feltekint a rézkígyóra, az életben marad! A nép nagyon jól tudta, hogy a segítő erő és hatalom nem magában a kígyóban volt. Az csupán Krisztust jelképezte. Mert ahogyan a rézkígyót a halált hozó kígyó képmására készítették és azt az emberek gyógyulására felemelték, úgy kellett Krisztusnak is felemeltetni és a »bűn testének hasonlatosságában« (Rm. 8:3) Megváltóvá lenni.” (E. G. White: A világ reménye, Nikodémus c. fejezet régi kiadása 126. 1.)

9. *Hogyan történhetett meg ez a hallatlan csoda, hogy Jézus a mi „testünkben”, a mi bűnre való hajlamokkal megterhelt természetünkben tökéletes, teljesen büntelen életet élt?*

Lk. 1:35 - Jézusnak szent természete, isteni természete is volt. Csak az „isteni formától”, azaz az isteni hatalomtól üresítette meg magát (Fii. 2:5-8), de nem isteni lényének lényegétől, azaz isteni belső emberétől, lelki természetétől. Isten szent Fiának személye jött a Földre valóságosan.

Lk. 2:52 - Jézus azonban csecsemőként született meg, ezért szent, isteni lénye nem kifejllett, kész jellem állapotában volt meg benne, hanem csak egyik természetként. Ehhez felvette földi anyától való születése által - azaz az öröklés útján, éppúgy, mint mi - a megromlott emberi természetet. Két természete titokzatosan összeolvadt egymással, egy emberben, egy belső és külső emberben. Ebben a kettős természetében saját szabad akaratával kellett kifejlesztenie saját jellemét. Ez volt a nagy kérdés és kockázat, hogy milyen jellemet fejleszt Isten szent Fia a hozzánk hasonló bűnös, emberi természetben?

Zsid. 4:15 - Jézust igen hevesen, nálunk sokkal jobban, „mindenben” és folyton, újult erővel, ismételt, hatalmas rohamokkal támadta Sátán, a „tulajdon kívánságain” keresztül. A küzdelem és a tét végtelenül súlyos volt.

Zsid. 5:7-9 - Jézus kimondhatatlan küzdelemmel és önmegtagadással, hitben, imádságban szüntelen Atyjába kapaszkodva, győzelmesen megvívta a küzdelmet. „Ámbár Fiú”, mégis kimondhatatlan küzdelem árán tudott csak győzni. Ez mutatja a bűn hatalmát. De isteni természete, szeretete az Atya, az igazság és az emberek iránt dicső győzelmet aratott a bűn, Sátán és a megromlott emberi természet minden ereje felett. Krisztus igazsága a Földön tehát élethossziglan tartó, végtelenül súlyos küzdelemben megszerzett, személyes erkölcsi győzelem volt.

10. *Milyen két következménye van annak, ha ezt a bibliai tanítást megértjük?*

a) Jézus közelebb kerül hozzánk, szeretetünk sokkal inkább elmélyül iránta. Jobban megértjük kimondhatatlan küzdelmét, szenvedéseit, szeretetben való kitartását, amit érettünk vállalt: Jn. 1:29; II. Kor. 5:21 és I. Móz. 3:15 igazi értelme szerint tárul fel előttünk.

b) Kezd elképzelhető lenni, hogy mi is elnyerhetjük Krisztus igazságát, ha Ő is a mi természetünkben szerezte meg ezt a győzelmet. Egyvalakinek már sikerült megtörni a bűnös természet ellenállhatatlan hatalmát. És az is derengeni kezd, hogyan: nekünk is meg kell szereznünk azt a többletet, amellyel Ő győzött.

c)

11. *Hogyan nyerhetjük el tehát Krisztus földi életének igazságát?*

A hit általi megigazulás különleges útján - tanítja a Szentírás: Gál. 2:16.

12. *Csak milyen hit általi megigazulást ismernek a protestáns közösségek? Mit tanít ezen felül a Szentírás, milyen másik útja is létezik a hit általi megigazulásnak?*

A protestáns közösségek csak a „tulajdonítás” útján elnyerhető megigazulásról tudnak. A Szentírás azonban beszél a Krisztus igazságában való „részesülésről” is: II.Pt. 1:4.

Nagy dolog tehát, hogy a mi közösségünkben ismert a „részesített igazság” fogalma is a hit általi megigazulást illetően. Mégis nagy reformációra és megújulásra szorul ez a tanítás közöttünk is. Mert a „részesített igazságról” inkább csak elméleti fogalomként tudunk, általánosan hiányzik pontos elméleti megértése és valóságos tapasztalata. Ezen felül a „tulajdonított igazságról” is súlyosan hiányos és téves felfogás uralkodik közöttünk is, éppúgy, mint ahogy a mai protestáns közösségekben.

13. *Milyen téves felfogás uralkodik közöttünk is a „ tulajdonított igazság” mibenlétét illetően?*

Úgy gondoljuk, hogy a bűn beismerésre és a Krisztus áldozatára való pusztán hivatkozásra történik a tulajdonlás, mint valami gépies jogi eljárás, és hogy a tulajdonított igazság a mennyei könyvekben való rendezést jelenti csupán, csak a bűn büntetésétől való megmentést végzi el.

14. *Mi a helyes bibliai tanítás a „ tulajdonítás” általi megigazulásról?*

- A bűn „a szív táblájára” is fel van írva, nemcsak a mennyei könyvekben, és ez a súlyos probléma: Jer. 17:1.

- Isten igazságos marad, nem adja fel igazságát a megigazítás eljárásánál sem, mert O soha meg nem tagadja önmagát, fel nem adja tökéletes igazságosságát: Rm. 3:25. Ezért Isten csak szívünkben megtisztult, igazzá lett embereket nyilvánít igaznak. Ezt a szív megtisztítást azonban nem az embernek kell elvégezni, mert ez lehetetlen volna. Isten Lelke ajándékoz igazi bűnbánatot (Ap.csel. 5:31), amikor feltárja az ember előtt a kereszten megnyilatkozó isteni szeretetet. O „teremti meg” az „engedelmesség készségét” a bűnösben. Tehát Isten cselekszi, hogy Krisztus végtelen szere- tette, a megváltásban megnyilatkozó kimondhatatlan isteni áldozat hatalma által eltávolítja a bűnnel való megegyezést az emberi szívből, betölti Isten és az igazság szeretetével, és ekkor rögtön megbocsátja bűnét, igaznak is nyilvánítja: Zak. 3:1-7; Ez. 18:20, 21; Zsolt. 32:1-2; I.Jn. 1:9; Zsolt. 51. fejezet; Rm. 2:13.

„A megbocsátás sokkal többet jelent, mint sokan gondolják. Amikor Isten kijelenti, hogy temérdek vétünköt megbocsátja, még hozzáfűzi: »Mert nem az én gondolataim a ti gondolataitok és nem a ti útjaitok az én útjaim, így szól az Úr. Mert amint magasabbak az egek a földnél, akképpen magasabbak az én útjaim a ti útjaitoknál és az én gondolataim a ti gondolataitoknál« (Esa. 55: 7-9). Midőn Isten megbocsát, ez nem csupán törvénykezés, amellyel a kárhozattól megszabadít: O nemcsak megbocsátja a bűnt, hanem meg is szabadít attól. A megbocsátás túlaradó szeretete átalakítja a szívet. Dávid valóban tapasztalta ezt, amikor így imádkozott: »Tiszta szívet teremts bennem, ó, Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem« (Zsolt. 51:12).» (E. G. White: Gondolatok a Hegyibeszédről, 118. 1.)

- Ez csak hit által mehet végbe, mert csak annak az embernek a szívére tud hatni Isten végtelen szeretete, aki hittel elfogadja és megbecsüli Krisztus áldozatát. A hit helyes, bibliai meghatározása: A hit = Isten golgotái kereszten kinyilatkoztatott, kimondhatatlan szeretetének a szívbeli megbecsülése (lásd Jn. 3:16). Még a hit - ami az egyetlen kíváncsi az ember részéről Isten végtelen áldozata mellett a megigazulás megvalósulásához - sem olyan feltétel tehát, amit az embernek kellene „kihoznia” magából. A hitet is Isten kezdeményezi és teremti meg bennünk Krisztus keresztdozata és csodálatos megbocsátó készsége feltárásával. Az erre adott erkölcsi válasz azonban az ember szabad választásán múlik: egyesek szívből megbecsülik és elfogadják, mások viszont közömbösen veszik vagy megvetik és ezáltal elutasítják Isten felkínált szeretetét és bocsánatát.

- A tulajdonított igazság elnyeréséhez is meg kell tisztulnia, igazzá kell válnia tehát a szívnek, hit által. Mégis, távolról sem csupán igazságos, hanem végtelenül irgalmas megigazításról is van szó. A tulajdonlás kegyelme a következőképpen érvényesül: Bár a szív a jelen pillanatban megtisztul Isten kezdeményező szeretete által, a múlt törvényszegéseit nem tudja jóvátenni a bűnös. Isten azonban - mivel szívbeli változás történt az emberben és elfogadja, megbecsüli Krisztus áldozatát - nem tulajdonítja, nem számítja be ezeket néki. „Semmi gonoszágáról emlékezés nem lesz” (Ezék. 18:22), az ítéletkor nem kell elvesznie e bűnök miatt, mert megbocsáttattak. Ezen felül Isten azonnal visszaállítja vele a közvetlen atyai-fiúi kapcsolatot. Erre egyáltalán nem méltó az ember,

mert csak a lelkében történt változás, jelleme még nem tisztult meg. Éppen most tárult fel előtte - éles, tiszta, hitbeli látásban hogy mennyire „nem méltó arra, hogy Isten Fiának hivatassék” (Lk. 15:19). Isten azonban a hitet számítja be néki igazságul (Rm. 4:3). „A hit a remélt dolgok valósága és a nem látott dolgokról való meggyőződés” (Zsid. 11:1). Az ember őszinte hitét úgy tekinti Isten, mint amely méhében hordozza az eljövendő igaz cselekedeteket, és kegyelmesen, nagy előlegezett bizalommal, úgy tulajdonítja, számítja be az ember hitét, mintha az már konkrét valóság, cselekedet és jellem volna. Az ember „tűzből kikapott üszög” (Zak. 3:2) voltát, azaz a bűn hatalma miatti elesettségét, gyengeségét igazságosan figyelembe véve cselekszik ilyen nagy irgalmasságot.

15. *Mit jelent a hit általi megigazulás mint Krisztus igazságában való részesülés?*

II.Pt. 1:3, 4; vö. Rm. 5:1-2, 5, 21.

Rm. 8:2, 4-16; Gál. 5:15-24; Ef. 3:16, 17, 20, 21.

Un. 4:13; Jn. 15:1-5; Rm. 16:20.

A fenti igék alapján a következőképpen adhatunk összefoglaló választ:

- Krisztus földi életének igazságában, azaz a bűnös emberi természet feletti győzelmében nyilvánvalóan csak úgy részesülhetünk, ha elnyerjük mi is azt a többletet, amivel O rendelkezett és amivel győzni tudott: az isteni természetet. II.Pt. 1:3-4 világosan mondja is, hogy Isten olyan ajándékról gondoskodott számunkra annak érdekében, hogy elérhessük az igaz életet, amely által „isteni természet részesévé” válunk.

„Az istenség és az emberség titokzatosan összefonódtak, ember és Isten eggyé vált. Ez az az egység, amelyben reménységet találunk elveszett fajunk számára.” (E. G. White: Idők Jelei, 1896. július 30.)

- De hogyan lehetünk mi az isteni természet részesévé? A kérdés hallatán először az újjászületésre gondolhatunk. De az újjászületés vagy első megtérés csak az ember gondolkodási és

lelkületbeli irányát változtatja meg. (A megtérésnek fordított eredeti görög kifejezés - „metanoia” - jelentése: a gondolkodás megváltoztatása.) A bennünk megszülető új embert a bűnnel való szembefordulás, Isten és az igazság szeretete jellemzi, de minden őszinteség mellett is messze távol áll attól, hogy isteni erkölcsi természetet tulajdoníthassunk neki.

- Isteni lelki, erkölcsi természete csak Istennek van. Ennek az isteni természetnek csak úgy lehetünk a részesévé, ha Isten Lelke valóságosan egyesül a mi emberi természetünkkel, mint ahogy ez Krisztus kettős földi természete esetében is volt.

- Ez az egyesülés történik meg a tulajdonított megigazulás nyomán azonnal, amikor a bűntől megtisztított emberi szívbe Isten Lelke költözik, a megbocsátás bizonyosságaként és a fiúság zálogaként. A Szentlélek az Atyának és a Fiúnak Lelke. Általa a szeretett Megváltó, a földi életében győztes Emberfia, aki teljesen egy az Atyával, lesz jelen testünkben, életünkben, cselekedeteinkben.

- A Lélek által bennünk lakozó Krisztus pedig le tudja győzni bennünk a bűn felé húzó természetet éppoly teljesen, mint ahogyan legyőzte azt a maga földi életében. A kegyelem, a Lélek ereje „uralkodik” az emberben éppúgy, sőt sokkal inkább, mint ahogy a bűn uralkodott azelőtt. Isten Lelke szüntelenül „törekedik”, küzd bennünk, ösztökéli szabad akaratunkat, hogy ne a bűnös, önző természet kívánságait valósítsuk meg, hanem Isten szent törvényét.

- Csak hit által valósulhat meg ez a részesedés az isteni természetben, mert a Lélek azután sem kényszerít, vagy uralkodik bennünk akaratunktól függetlenül, miután a tulajdonított igazság nyomán befogadtuk és elnyertük. Nekünk kell saját szabad akaratunkkal önként és szüntelenül engedelmeskedni késztetéseinek. Ha megszorítjuk Isten Lelkét (Ef. 4:30) azzal, hogy a bűnös természetén keresztül ható kísértéseknek, azaz önző kívánságainknak engedünk, akkor azonnal visszavonul tőlünk és magunkra maradunk ismét, gyenge kis belső emberünkkel és bűnös természetünkkel.

- Ezért az a fő feladatunk, hogy őrizzük, folyamatosan megtartsuk Krisztus Szentlélek általi bennünk lakozását. Minél ritkábban rontjuk meg ezt az egységet a kísértéseknek való behódolás által, és minél rövidebb ideig maradunk távol Krisztustól

az ilyen eltévelyedések során, annál több „jó gyümölcsöt” teremhetünk, illetve annál nagyobb és állandóbb győzelmet arathatunk bűnös természetünk felett.

16. *A tulajdonított és részesített igazság tehát szétválaszthatatlan egymástól, időben és tevékenységünket illetően egyaránt.*

Krisztus igazsága nekünk tulajdonlását - ha az hiteles — azonnal követi a Krisztus igazságában való részesülés. A részesített igazság a tulajdonított igazság gyümölcse, egyenes, szükségszerű következménye és folytatása. A Krisztus igazságában való részesülést - ha az valóban hiteles - mindig megelőzi a tulajdonított igazság elnyerése, mivel Isten bűnnel együtt nem lakozik (Zsolt. 5:5) és a Lelket csak megigazult, Isten fiainak visszafogadott embereknek adja Isten, a fiúság zálogaként.

17. *Mi tehát akkor a megszentelődés?*

Nem azonos a részesített igazsággal. A részesített igazság - amint láttuk - Krisztus Lelkének uralma, győzelme az emberben a bűnös természet felett. A megszentelődés pedig saját jellemünk, belső emberünk maradandó formálódása, a bűn okozta torzulásoktól és gyengeségektől való folytonos tisztulása, valamint az igazságban való megerősödése és csiszolódása. Amiképpen Krisztusnak a saját szabad akaratával kellett kifejlesztenie saját jellemét földi élete során, a benne létező két természetben, ugyanúgy mi is saját szabad akaratunkkal fejlesztjük ki a saját jellemünket, immár szintén kettős természetünkben. Amiképpen Krisztus a két természet háttérén vívott küzdelmében „megtanulta az engedelmességet” és „tökéletességre jutott” (Zsid. 5:8-9), akképpen mi is. Minél gyorsabban szabadulunk meg esetenként bűneinktől a tulajdonított igazság által és minél tovább maradunk Krisztusban, részesülve természetében, annál gyorsabban, hatalmasabban megy végbe megszentelődésünk. Bár természetünk csak a feltámadáskor vagy az elváltozáskor megvalósuló újjáteremtéssel változik meg (Fii. 3:20, 21), jellemünk már itt a földön mind igazabbá és szilárdabbá formálódhat, alkalmassá válhat Isten országára.

18. *Az evangélium tehát igazi jó hír, örömhír. Nem elérhetetlen célt tűz elénk, amit megközelíteni is csak igen-igen keservesen lehetne. Az igaz élet valóságosan elérhető már ezen a földön: Krisztus igazsága nemcsak tulajdoníttatik nekünk, hanem részesülünk is benne.*

És ez nem nehéz, ha „szabályszerűen küzdünk” (II. Tim. 2:5; Mt. 11:30).

Igaz, hogy meg kell tagadnunk a bűnt - és vele együtt önmagunkat is, mivel olyan mélyen bennünk van (Lk. 14:25) - ahhoz, hogy Krisztus igazságát elnyerhessük. De ez sem nehéz, ha Krisztus szeretete „szorongat”, készítet, kötelez belső erkölcsi erejével és szívünket meghódító vonzásával arra, hogy önmagunkat megtagadva az érettünk önmagát adó Krisztusért éljünk: II. Kor. 5:14, 15; Gál. 2:20.

A földi küzdelmében, az önmaga, azaz emberi természete megtagadásáért vívott harcban végtelenül szeretetre méltó Krisztusért kell megtagadnunk önmagunkat, és azért, hogy ezután igazi, büntől szabad, boldog életet éljünk.

19. *Az evangélium örömhíre azt is jelenti, hogy nehéz elveszni.*

Komolyan kell vennünk, hogy Isten minden embert szeret és üdvösségünket valóságosan akarja. Krisztus keresztáldozata mindenkiért történt, és ajándékoz is mindenkinek valamit, hit és elfogadás nélkül is. Krisztus áldozata elveszi minden ember esetében az Adámtól, illetve elődeinktől örökölt bűnös természet és az annak alapján, tudatlanságból elkövetett bűnök büntetését: Rm. 5:18; 11.Kor. 5:19; Ap.csel. 17:30. Ezért kapja meg minden ember, a hitetlenek is, a földi élet, az életfenntartás ajándékát, a törvényszegések ellenére - amelyek jog szerint azonnal megfosztanának az élettől (1.Móz. 2:17). Lásd: Mt. 5:45; Lk. 6:35/b.

„Ezt a földi életet is Krisztus halálának köszönhetjük. A kenyér, amit megeszünk, az O megtört testének szerzeménye. A víz, amelyet megiszunk, az O kiontott vérén vásároltatott meg. Senki sem a saját naponkénti eledelét eszi, hanem Krisztus vére és teste táplálja.

A Golgota keresztlének bélyege van minden kenyércipón és az verődik vissza minden vízforrásban.” (E. G. White: Desire of Ages - *A világ reménye*, régi kiadás, 438. 1.)

Az a feladatunk, hogy minden embert rádöbentsünk Isten békeszándékára, üdvözítő akarására. Hirdetnünk kell nekik Krisztus áldozatát, amely érettük is történt, rá kell mutatnunk arra, hogy ennek eredményeként élnek a jelen pillanatban is. Képviselnünk kell irántuk a „békéltetés ígését” (II.Kor. 5:19/b). Úgy kell tekintenünk rájuk, mint Isten, kiskorú gyermekeire, akiket most még megkötöz a bűn törvénye, de Isten kegyelmének nevelő ereje által fiakká válhatnak. Úgy kell néznünk őket, mint elveszett juhokat, még ha farkasoknak tűnnek is cselekedeteik alapján.

Az emberek csak akkor nyerik el a kárhozat ítéletét, ha az igazi világosság megjelenése után elutasítják azt, ha nemcsak „rugódoznak az ösztöke ellen”, hanem végleg „meg is vetik Isten jósága, elnézése, hosszútűrése gazdagságát”, amely kezdeményez náluk is, megtérésre indítja őket”: Jn. 3:19; Rm. 2:4.

Jézus tanúságot tett arról, hogy nehéz az embernek ez ellen az ösztöke ellen rugódozni, nehéz elvesznie Isten kegyelme ellenében: Ap.csel. 9:5.

„A végtelen Szeretet utat készített, amelyen az Úr megváltottál a földről a mennybe juthatnak. Ez az út Isten Fia. Angyalvezetőket küld Isten a mennyből, hogy tévedő lépéseinket irányítsák. A Menny dicsőséges létráját minden ember ösvényére lebocsátják, hogy elbarikádozzák számára a bűn és a balga könnyelműség útját. Rá kell taposniuk a megfeszített Üdvözítőre ahhoz, hogy tovább mehessenek a bűn útján.” (Our High Calling - Magas el- hívásunk, 11.1.)

Tegyük hát nehezzé embereknek az elveszést, Isten szeretete vonzásának közvetítése, a békéltetés ígésének prédikálása által.

20. *Az örökkévaló evangélium a hit általi megigazulásról csodálatos, soha nem látott tisztasággal szólal meg Isten népe között - majd általuk a világban is - Jézus második eljövetele előtt, és gyakorlati tapasztalattá is válik.*

Jel. 3:18; 14:12; vö. Jel. 7:14; 19:7,8.

Ennek mélyen fekvő oka van:

21. *A megváltási terv dicsőséges bevégzése „a szenthely megtisztítása ” által történik a végidőben:*

Jel. 10:7; 11:15, 19; vö. Dn. 8:14.

22. *De mi a szenthely megtisztítása pontosan?*

- A bűnök eltörlése: III. Móz. 16:16, 30; Zsid. 9:23, 28.

- A bűn megbocsátása és eltörlése közötti különbség: Jer. 17:1; vö. III. Móz. 16:30; vö. Mt. 18:23-35.

<i>Bűnbocsánat</i>	<i>Bűneltörlés</i>
Egyes bűnre vonatkozik	Egész életre, egész emberre vonatkozik
Naponként és esetenként történik	A végső ítéletben történik
Krisztus papi szolgálata végzi el	Krisztus főpapi szolgálata végzi el

23. *Milyen különleges problémát vet fel a bűnök eltörlése azok esetében, akik élve érik meg Jézus eljövetelét?*

- Bizonyos ideig élnek még a Földön a kegyelemidő lezárta, bűneik eltörlése után:

Mt. 24:37-41 (40, 41. vers fordítási helyesbítése: „elfogadtatik... elvettetik”).

„Mind az igazak, mind az istentelenek még itt e földön élnek halandó voltukban - ültetnek, építenek, esznek, isznak, de nem lesznek tudatában annak, hogy a végső és visszavonhatatlan döntést kimondták fenn a szentélyben. A vízözön előtt, miután Noé bement a bárkába, az Úr bezárta mögötte az ajtót, és kizárta az istenteleneket. De még hét napon át folytatták az emberek közönyös, élvezethajhászó életüket, gúnyolódásukat a fenyegető ítéletre figyelmeztető üzeneten, mit sem tudva arról, hogy sorsuk

megpecsételtetett. »Akképpen - mondja az Üdvözítő - lesz az Emberfiának eljövetele is« (Mt. 24:39). Csendben, észrevétlenül, mint éjfélkor a tolvaj, jön el a döntő óra, amely minden egyes ember sorsa felett határoz, és mindörökre visszavonja a bűnös embernek felkínált kegyelmet.» (E. G. White: Nagy küzdelem, A vizsgálati ítélet c. fej., jugoszláv kiadás 342. 1.)

- A kegyelemidő lezárta után azonban szükséges, hogy igazak maradjanak továbbra is, mert a Jézus megjelenéséig még hátralévő időben, a hét csapás idején, nincs többé közbenjárás Krisztus részéről, vagyis nincs lehetőség többé bűnök rendezésére, csak a megszerzett igaz jellemet lehet és szükséges „örizni”: Jel. 22:11-12; 15:5-6, 8; 16:15.

24. Egyetlen lehetőség van arra, hogy bűneik eltöröltessenek, miközben tovább élnek még a Földön, a legnagyobb próbatétel idején (Jel. 3:10; 13:15), ez pedig jellemük teljes megtisztulása.

Nyilvánvaló, hogy ez feltétlenül szükséges ahhoz, hogy bűneik eltöröltessenek, eltávolíttassanak a mennyei szentélyből, illetve a mennyei könyvekből, az alábbi okok miatt is:

- Az egyes bűnök megbocsátása, mennyei könyvekben való rendezése csak akkor történik meg Krisztus igazsága nekünk tulajdonlása által, ha a szívből is kitisztul az a bűn.

- Hasonlóképpen „adóslevelünk” megsemmisítése, összes bűneink eltörlése és egész életünk, személyünk igaznak nyilvánítása sem történhet meg másképpen, mint egész jellemünk minden büntől való megtisztulása által. Isten csak a valóban igazakra fogja azt mondani főpapi szolgálatában, hogy legyenek igazak mindörökre (Jel. 22:11).

- A késői eső kiárasztása, a végső nagy evangéliumhirdetés és egybegyűjtés csak egy jellemében igazzá vált nép körében és által valósulhat meg: Jóéi 2:11-18, 23, 28-32; vö. Ap.csel. 1:14.

- Olyan súlyos megpróbáltatáson mennek át, a fenevad és a fenevad képe imádásának és bélyege felvételének kényszerítése, majd az ellenük irányuló kiirtási szándék által, hogy Sátán feltétlenül

legyőzné őket, ha jellemük előzetesen meg nem tisztulna és meg nem szilárdulna teljesen: Jel. 3:10; 13:15-18; Jer. 30:5-7.

- Halál megismerése nélkül elválkozásban részesülnek Jézus megjelenésekor. Ilyen kiváltságban pedig csak azok részesülhetnek, akik olyan mély megszentelődést és olyan győzelmet érnek el, mint Énok és Illés.

- Íme az igék sokasága, amelyek szerint ilyen rendkívüli jellemmagaslatot kell elérnie Isten népének: Dn. 12:10; Sof. 3:9, 13; Mai. 3:1-3; Ef. 5:27; II.Pt. 3:11, 12, 14; Jel. 3:21; 7:14; 14:5 (vő. I.Pt. 2:22; vő. Ésa. 53:9); Jel. 14:12; 19:7-8.

- És a Profétaság Lelke kijelentései E. G. White által:

„Akik akkor élnek a földön, amikor Krisztus közbenjárása szünetel a mennyei szentek szentjében, azoknak a szent Isten előtt közbenjáró nélkül kell megállniuk. Ruháiknak mentesnek kell lennie minden folttól. Jellemüknek a reá hintett vér által minden bűntől tisztává kell lennie. Isten kegyelme és saját szorgalmas igyekezetük által a gonosszal folytatott harcukban győzteseknek kell lenniük. Mialatt a vizsgálati ítélkezés folyik a mennyben, mialatt a bűnbánó bűnösök bűneit a szentélyből eltávolítják, a megtisztulás különös munkája, a bűnök eltávolítása megy végbe Isten népe között a földön.” (Nagy küzdelem, A szentek szentjében c. fejezet, jugoszláv kiadás 299. 1.)

„Most, midőn nagy főpapunk végzi helyettünk az engesztelés szolgálatát, lássunk hozzá, hogy Krisztusban tökéletességre jussunk. Üdvözítőnk egyetlen gondolattal sem engedett Sátán kísértéseinek... Isten Fiában Sátán semmit sem találhatott, ami által legyőzhette volna. Jézus megtartotta Atyja parancsolatait, és benne nem volt bűn, melyet Sátán saját előnyére kihasználhatott volna. Ilyen állapotban kell lenniük azoknak, akik megállhatnak a nyomorúság idején.” (Nagy küzdelem, A nyomorúságos idő c. fejezet, jugoszláv kiadás 431. 1.)

„Most kell szeplőtlenül megtartanunk magunkat és gyermekeinket a világtól. Most kell megmosnunk és megfehéritenünk ruhánkat a Bárány vérében. Most kell fölülkerekednünk büszkeségünkön, szenvedélyeinken és lelki

restségünkön. Most kell felébrednünk és elszánt igyekezettel kiegyensúlyozottá tennünk jellemünket. »Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek szíveteket.« Nehéz időket élünk, virrasztva, várva Urunk eljövetelét... Mit tesznek, testvéreim, a fölkészülés komoly feladatának területén?... Amikor majd kiadják a rendeletet és az emberekre ráütik a pecsétet, jellemük tiszta és szeplőtlen marad az örökkévalóságra. Itt a fölkészülés ideje. Isten pecsétje nem kerül tisztátalan férfi vagy nő homlokára. Aki a pecsétet elnyeri, annak szeplő nélkül kell állnia Isten előtt, a menny várományosaként.” (E. G. White: Bizonyosságtételek V. kötet, 215-216. 1.)

25. *Krisztus főpapi szolgálata tehát nemcsak a mennyben jelent különleges szolgálatot, hanem a Földön is.*

Magában foglalja a következőket is:

- a) Az elpecsételés munkáját - Jel. 7:1-3 amely jelenti:

- Az egyesek megtisztításáért való türelmes „ezüsttisztogatói” munkát, a megtisztító fenyítékek alkalmazását az egyesek és népek életében és a könyörgést értettük (Jel. 3:19; Mai. 3:2, 3; Lk. 22:32).

- A szelek visszatartását e munka bevégezéséig angyalai által (Jel. 7:1-3).

- b) A végső nagy evangéliumhirdetésről való gondolkodást: az erre hivatott mozgalom alapítását, vezetését, az Isten népén kívül élő hívők és igazságra szomjúhozó kereső emberek Szentlélek általi előkészítését, nevelését, majd egybegyűjtését a késői eső idején és ereje által.

26. *Mit jelent tehát az első angyal első felhívása: „Féljétek az Istent és néki adjátok a dicsőséget! ”?*

Mennyei főpapunkkal való odaszánt együttműködésre hív ez az üzenet.

- Egyrészt jellemünket Isten nem tudja megtisztítani a mi együttműködésünk nélkül. Nékünk kell „venni Krisztustól” a „tűzben megpróbált aranyat és a fehér ruhát” (Jel. 3:18), nekünk kell igazi bűnbánatot, töredelmet, önvizsgálatot gyakorolni, felvenni naponta komolyan a nemes harcot jellemünk megszentelődéséért (III. Móz. 16:29; 23:27, 29, 32).

- Szükséges, hogy a létfenntartási munkán kívül minden erőnket, időnket az Isten népéért és világszéles művéért való munkába fektessük: III. Móz. 23:28, 30.

- A vizsgálati ítélet idején Isten jelleme is vizsgálat alatt van. A mennyei szenthelyre hárultak bűneink, és vád alá került Isten trónja az Ellenség részéről, az irántunk való kegyelem miatt. Isten a mennyei lények jelenlétében folytatja az ítéletet (Dn. 7:9, 10), hogy eljárásának igazságossága mindenki előtt nyilvánvalóvá legyen (Jel. 15:3, 4). Megdicsőíthetjük Isten nevét ebben az időben jellemünk megtisztulása, győzelmes életünk, odaadó szolgálatunk, a dicsőséges befejezés siettetése által.

27. *Isten műve befejezése tehát sokkal dicsőségesebb és sokkal többet foglal magában, mint általában gondoljuk.*

Krisztus nem véget vet közbenjáró szolgálatának és a megváltás művének valamely általa meghatározott időben, hanem dicsőségesen, tökéletesen véghezviszi, befejezi művét. Akkor fejezi be közbenjárását, amikor nincs többé kiért és mit tennie, mindenki megszenteltetett és egybegyűjtetett, aki készséges volt hinni. Tudja, hogy teljesen egybegyűjtött és megszentelt népe kiállja a végső próbát, nem vétkezik, hanem győz, amiképpen ő győzött és ezzel hatalmasan megdicsőítik Isten nevét, jogot adnak, utat készítenek Krisztus és a mennyei seregek dicsőséges közbeavatkozásához.

28. *Gondoljuk át mindezek hátterén, hogy miért mondotta E. G. White ezt a három fontos meghatározást az 1888-as üzenetről:*

- Olyan hit általi megigazulás tanítása, „amely az Isten minden parancsolata iránti engedelmességben nyilvánkozik meg”. (Testimonies to Ministers, 91-92. 1.)

- „A harmadik angyal üzenete a valóságban.” (Review and Herald, 1890. április 1.)

- „A hangos kiáltás, a késői eső kezdete.” (Review and Herald, 1892. november 22.)

29. *Az 1888-as üzenet egyrészt a hit általi megigazulás keresztény tanításának reformációja, megtisztítása a torzulásoktól, de másként minden korábbit meghaladó világossággal való feltárása is:*

„Nagy igazságok, amelyeket nem vettek figyelembe és nem láttak meg pünkösdi napja óta, eredeti tisztaságukban ragyognak elő most Isten szavából. Azok számára, akik igazán szeretik Istent, a Szentlélek ki fogja nyilatkoztatni azt, ami eltűnt a hívők gondolkodásából és egészen új igazságokat is kinyilatkoztat.” (E. G. White: A keresztény nevelés alapjai, 473. 1.)

30. *A hit általi megigazulás 1888-as üzenete rámutatott, hogy az Atya és a Fiú megváltó szeretete, Krisztus keresztje a forrása a megigazulás minden lépésének: az újjászületésnek (Jn. 3:14-16), az igazi bűnbánatnak, amely a tulajdonított igazság elnyeréséhez vezet és az állandó önmegtagadó engedelmességnek, amely a részesített igazság elnyerését teszi lehetővé. Felmagasztaltatott tehát Krisztus keresztje mint az üdvösség egyetlen forrása, amint ez az ígében is van:*

I. Kor. 1:18, 23,24; Gál. 6:14.

31. Olvassuk el mindezek után E. G. White: Krisztushoz vezető lépések (régi címe: Jézushoz vezető út) c. könyvét. Figyeljük meg először a tartalomjegyzékben az egyes „lépéseket Krisztushoz”. Azt tapasztaljuk majd, hogy ez a könyv az 1888-as üzenet egyszerű, gyakorlatias előadása. (1892-ben írta a szerző.)